ગ્રહ.

[ઉર્દુ ત [illegible] ના ઉસ્તાદી,
ઇત્યાદી ગાયનો, રખતાઓ, ગઝલોના [illegible] મળી
૭૦૨ ગાયનોનો [illegible] સંગ્રહ.]

રાગ [illegible]

ભાગ બીજો.

બહાર પાડનાર:

રતનજી કાવસજી લાલી.

માલેક પરશ્યન [illegible] પ્રેસ,

તે

[illegible] ગાયન સંગ્રહ, ભાગ [illegible] મ્યુઝીક ગાઇડ, મોડલ
મ્યુઝીક ગાઇડ [illegible] કર્તા.

આ પુસ્તક નં. ૨૩૭, બજારગેટ, કોટ. મુંબઇ મધે આવેલા "નવરંગ પ્રીન્ટીંગ
પ્રેસ" માં તેના માલેક મી૦ અરદેશર ખરશેદજી દેશાઇએ છાપ્યું છે. અને
મી૦ રતનજી કાવસજી લાલીએ યહુદી હાઉસ, જુના મોદીખાના, કોટ,
મુંબઇ મધેથી પ્રગટ કર્યું છે

કીમત રૂ. ૧॥.

ઇ. સ. ૧૯૨૦.

સંગ્રહ કરતાના બે બોલ.

હજારો હજાર શુક્ર ગુજારૂ તે પાક પરવરદેગારના કે, મારા લાલી ગાયન સંગ્રહના પહેલા ભાગને બહાર પડવાને હજુ તો આંઠ માસ થયા નથી તેટલામાં તેની છપાવેલી સઘળી નકલો લગભગ એકકે એક ખપી ગઈ છે. અને તેથી તેનો બીજો ભાગ એટલે કે બીજાં ૭૦૧ ગાયન પ્રજા સમક્ષ ધરવાને બીડું ઝડફવાનું મને ઉતેજન મળ્યું છે. પણ એજ વખતે મારે ભાર મૂકીને જણાવવું જોઈએ, કે મારા એ પહેલા ભાગનું જે ઝડપી સેલ થયું છે, તે સર્વે પ્રીય ખેરખાહો કે જેઓએ એ મારા સંગ્રહની એક યા વધુ નકલો ખરીદવાની મહેરબાની કરી છે તેઓનેજ આભારી છે. વળી આ બીના કે આટલી મોટી સંખ્યાની નકલો આટલા થોડાજ વખતની અંદર ચટણી થઈ ગઈ છે તેજ એજ પુસ્તકના ઉપયોગીપણાની ધરખમ સાબેતી પુરી પાડે છે.

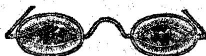
કાગળના દુકાળના આ અઈયામમાં કે જે વેળાએ સંખ્યાબંધ વારતાનવેશો અને ગ્રંથ કરતાઓ પોતાના ગ્રંથો બહાર પાડવાને હારી ખાય છે તે વેળાએ આ દળદાર સંગ્રહ બહાર પાડવાને જો મેં હામ ભીડી હોય તો તે મેં ઉપર જણાવ્યા મુજબ મારા ખેરખાહુઓ અને મારા મરબ્બી જાહેર ખબર આપનારા ભાઇઓનેજ આભારી છે. વળી જે કદ્રદાનોએ મારા પહેલા સંગ્રહથી સંતોષ પામી મને એક એવોજ બીજો વધુ સંગ્રહ સંગીતના ક્ષેત્રમાં પેશ કરવાને આગ્રહ કર્યો, તેઓના ઉતેજનથી જો આ કમતરીનને બીજો ભાગ બહાર પાડવાને પ્રયત્ન કર્યો હોય તો તેમાં અજાયબ જેવું નથી.

વળી આવા પુસ્તકો બહાર પાડતી વેળાએ એકજ માણસ સર્વે દીશામાં પુગી વળી શકતો નથી અને તેથી કરીને મારા જે ભાઇઓ મી૦ મેહેરજી સુખડવાલા, કે જેવણ એક રમુજી ગાયનકાર છે તેવણે માહરા કેટલાંએક ગાયનોમાં જોઇતી મદદ આપી છે તેમજ કેટલાએક એ ભાઇના પોતાના જોડેલાં ગાયનો આ સંગ્રહમાં સમાવવામાં આવ્યાં છે તે ભાઇનો ઉપકાર માનું છું. તેમજ મી૦ નવલ વાહડયા કે જેવણે જાહેર ખબરો મેળવવામાં તેમજ બીજી બાબદોમાં જે કીમતી મદદ કરી છે તે માટે એ ભાઇનો પણ ઉપકાર માનું છુ.

હુવાગીર સેવક,

૧૪૧, જુંને મોદીખાને
કોટ, મુંબઇ.

રતનજી કાવસજી લાલી.

હેહેહે, સાહેબજી! બેઅદબી માફ કરજો? કાંઇ દીઠરી બરાબર ઝારે છે કે?

નહીં તો મુઝાતા ના.

તમારી આંખે જો કમનશીબે બરાબર દીસ્તું ને હોય, અંદર બળતરા બળતા હોય,–પાણી ગળતું હોય યા દુઃખતી હોય તો અમારી સલ્લાહ લેવા પધારો. અમો એ બાબતનો બોહોલો અનુભવ ધરાવ્યે છીએ.

શેઠના બ્રધર્સ
ચશમાવાલા.
વેસ્ટ એંડ સીનેમા સામે
ચરની રોડ,
મુંબઇ.

મેસર્સ દીનશાહ દસ્તુર કંપનીવાલા.

અમો વરસોના પુરાના અનુભવીઓ છીએ.

મનપસંદ કામ! સસ્તુ દામ! એક વાર અજમાયશ લેશોજી.

નવી દુનીઆ નવો વેપાર,
ઝવેરી કુંપનીમાં ચાલો યાર.
થોડે નફે બોહોળો વેપાર,
ખાત્રી કરી શાઇકલ વાપરો યાર.

મારા મહેરબાન ઘરાકો:—

હમોએ શાઇકલના તથા શાઇકલનો દરેક મેકરનો શામન વીગેરેની નવી દુકાન ખોલી છે. તેથી મારા માનવંતા ઘરાકોને અરજ એ છે જે તમો હમારી દુકાનપર એક વખત આવી ખાત્રી કરો. કે કેટલો શસનો માલ છે. બીજુ હમો શાઇકલનો પાકો ભઠ્ઠીનો રંગ, તથા ચુલાવો, પ્રામસ બાબા ગારીઓ, વીગેરે દુરૂસ્ત કરીએ છેએ તથા નવા તરાઇસીખલો પણ હમારે ત્યાં જથ્થાબંધ મલશે.

એફ. એ. ઝવેરીની કુંપની.

પ્રીનસીસ રોડ, કાલબાદેવી—મુંબઈ.

લાલી ગાયન સંગ્રહ.

ભાગ ૨ જો.

સંગીન બકાવલી.

ગાયન ૧ લું. **કલ્યાન–ગરબી.**

કુદરત રહમતકા હય યા રબ તુ ઇસિરાર.—કુદરત.
હાજિર નાજિર તૂ, હય કાદીર માહિર તૂ,
ગાલિબ ગુફરાનો ગફફાર, રાજિક, રહમા, રહમતદાર.—કુદરત.
સાંઇ, સુબહાં, સરજનહાર, તાલિબ તોબા કા સત્તાર.—કુદરત.
ખાલિક, યજદાનો કહહાર, વાજિબ, ઝીશાનો જબ્બાર.—કુદરત.

ગાયન ૨ જું. **ઝિન્ઝોટી–ઠુમરી.**

બજી જબ હવસકી બાંસરિયા,
ગોપી બને હય હવસી સારે, સયતાં સાવરિયા.—બજી.
કુબુધ આયે લાલચમેં સારે,
જમના સમઝકે જમ સાગરમેં ડુબકી તો મારે.
પડે નર્ક કુન્ડમેં બેચારે,
ખેવનહારા ઇશ્ક નહીં તો કોન ઉન્હેં તારે ?
ગઇ ડુબ ઉનકી નાવરિયા.—ગોપી.

ગાયન ૩ જું. **ઝીલા—ભયરવ—ઠુમરી.**

કર બયાં તું અબતક થી કહાં નિહાં ?—કર.
કેયું ન્હે હાલ હય, કયા મલાલ હય, જલ્દ કર બયાં !
રહતી હય અબ તૂં આજ કલ કહાં ?—કર.

ગાયન ૪ થું. પહારી-ઠુમરી.

નાચો ગાના, નાચો ગાના ય્હે તેરા અય દિલરૂબા ! હય અજબ દિલકુશા !—નાચો.
રાગ ય્હે તેરે બયરાગ ભરે હયે. મીઠી સદા ઔર શીરીં અદા—નાચો.
અય રૂહઅફ્જા ! બકાવલી કહાં હય, અબતક ન આઇ સબબ ઇસ્કા કયા ?—નાચો.
કયા વ્હો પરસ્તાંકે પરદેસે સાયદ, જાકે રહી હય કહીં ઔર જા—નાચો.
ધુન હય ઉસીકી તુ ઉસકો બુલાકે, ઇસ્કે હકીકીકા ગાના સુના—નાચો.

ગાયન ૫ મું. શેઅર.

"દિલ હય ગિજાયે રંજ જિગર હય ગિજાયે રંજ,
પયદા કિયા હય હમકો ખુદાને બરાયે રંજ.
હાસિલ કિસીસે કુછ નહીં હોતા સિવાયે રંજ,
દુનિયામેં લાઇ હય મુઝે કિસ્મત બરાયે રંજ."

ગાયન ૬ ઠું. બરહન્સ—ગજલ.

જહાંમેં હમ જિયે કયા આજકે લિયે ?
જવાનીમેં ચલે, ન અયશ કુચ કિયે !—જહાંમેં.
સુનેગા ય્હે ખબર, તો જાયેગા વ્હો મર,
સબબસે જિસકે આજ હમને જી દિયે.—જહાંમેં.
ઉસે આય દાદરસ! તું સબ્ર દેના બસ,
જો હાથમેં લે સર ફિરા મેરે લિયે—જહાંમેં.

ગાયન ૭ મું. We are all jolly good fellows—air.

ન આંખસે ગયા હૂં, ન કાનસે ગયા હૂં ?
કયા આંખ ફોર ડાલૂ, યા કાન તોર દૂં.—ન.
જો દેખભી લિયા, તો કયા બુરા કિયા,
ખરાબ હૂ, બુરા હૂ, તુમ્હીં બતાવો કયા હૂં ?
ખુશીકા ઔલિયા હૂં, ચાહું સો કરૂં.—ન.
તુ કૌન બેહયા હય? તુ કૌન બેહયા હય?
બતા તુ કૌન હયરે, બતા તુ કૌન હેય?--જો

ગાયન ૮ મું. જીલ્લા—ઠુમરી

કુસૂરવાર કયસા? કુસૂરવાર કયસા ?
ખરાબ કામ હય કયા, ગુનાહ કૌન અયસા ?—કુસૂરવાર.

ખૂન કિયા નહીં, માફ લિયા નહીં,
દે ડાલતા દૂં મયઁ આપ ચાર પયસા.–કુસૂરવાર.
અકલભી હય મુઝે, હોશભિ હય મુઝે,
મયઁ આદમી હું, ન જાન મુઝે ભેંયસા.–કુસૂરવાર.

ગાયન ૯ મું. **લહેરા—ખમાચ.**

મસ્ત મુછન્દર, હમતોક લન્દર, ભૂતનાથ કહલાતે હય,
ધુલ ડાલ કે આંખોંમેં હમ હલવા રોતી ખાતે હય—મસ્ત.
ટોપીકા પયજામા કરતે, સિરકા પયર બનાતે હય,
તીન બંદકા જામા પહને છંદ મંદ દિખલાતે હય.
તુમ જાદુ ટોના સીખો તો સિખલાતે હય.
તુમ બેટા બેટી માંગો તો દિલવાતે હય.
જન્તર દેતે હય, મન્તર દેતે હય,
ઝાડ કુંકભી કરતે હયે તઅવીજ દુઆ બતલાતે હયે.—મસ્ત.
હય નારસિંગ બીર, હય નારસિંગ બીર,
બયતાલ ભૂત પીર, બયતાલ ભૂત પીર—મસ્ત.

ગાયન ૧૦ મું. **ઝિન્ઝોટી—ગજલ.**

ચાંદ ગાયબ હુવા ખુરશીદ નમૂદાર હુવા,
જલ્વગર કયું નહીં અબતક વ્હ મેરા યાર હુવા!—ચાંદ.
શબકો સોયા થા વ્હો પહલૂમેં મેરે રશ્કે કમર!
સુબ્હકો પાયા નહીં જબકે મયઁ બેદાર હુવા.—ચાંદ.
મૈતસે મિલનેકા ઇકરાર કરૂંગા મયઁભી,
ઉસ મસીહાકો મેરે મુઝસે જો ઈન્કાર હુવા.—ચાંદ.
શમઅકી તરહસે જલજલકે હું બસ મયેંભિ તમામ,
રૈનકે બજમેં રકીબ આજ જો વ્હો યાર હુવા.—ચાંદ.

ગાયન ૧૧ મું Palkee Bearer—air.

લાવ દો મુઝે ઇનઆમ, બેદ લા દિયા તમામ,
જાન પર ખેલકર લા કલામ.
ચાર પાંચ દેવ, પહલવાન ગેવ,
મક્કસે કર લિયા ગુલામ.
ઠોંક દો પીઠ, ઠોંક દો પીઠ,
બોલ દો આફરીં હજાર;

કયા કામ કર આયા, કયા નામ કર આયા,
કિસ કદર હું નફર હુશિયાર.
ઓહ ! ખાયા ખાના લજજતદાર, પાયા તુર્રા, ગજરા, હાર,
કર લાયા સ'પ કાર.
નારિયલભી દિયા, પાન ફુલભી દિયા
હાથ બાંધકે કિયા સલામ

ગાયન ૧૨ મું. પીલુ—લાવની.

યક એકસકો દેખ સિસિકતા આંખ બચાના નહિં ચાહિયે.
માર ડાલના, જિલાના, છોરકે જાના નહિં ચાહિયે.
જિસ રસ્તેમેં સાફ જરર હો ઉસમેં જાના નહિં ચાહિયે,
સમઝ બુઝકે, કદમ આફતમેં ઉઠાના નહિં ચાહિયે.
કારે ખયરમેં જહાં તલક હો દેર લગાના નહિં ચાહિયે.
જરેસે ડરેસે, કિસીકા રંજ બડાના નહિં ચાહિયે.
સાગરમેં રહ મગરસે હરગિજ બયર બડાના નહિં ચાહિયે.
ખફા હો રાજા, કભી ઉસ કામમેં આના નહિં ચાહિયે.
આપ જલે તો જલે, કિસીકો આંચ દિખાના નહિં ચાહિયે.
જલા હુવા દિલ, કોઇ જિનહાર જલાના નહિં ચાહિયે.

ગાયન ૧૩ મું. પહારી—ઝીન્ઝોટી.

કોનયહે દુખિયા ! ગરીબ પરી મેરી થી જો અય ખુદા !
હરી, ભરી, સદા વફામેં ખરી.—કોન.
છોરકે પરસ્તાન હુઈ પથ્થર યહાં મેરે ફિરાકમેં, સદકે તેરી વફાકે !
અફસોસ દિલારા યહ બલા કયા પરી, કયા લુટ આ પરી,
હુઇ મુઝપર ન માર કયું કજાકી ?—કોન.

ગાયન ૧૪ મું. પરજ—ગજલ.

કહતી હો જો તુમ ઇન ગુલે ગુલજારોંકો દેખો,
ગુલ દેખું મયેં કયા, તુમ મેરે રૂખસારોંકો દેખો.—કહતી.
દિખલાતી હો કયા તુમ મુઝે શકલે ગુલે નર્ગિસ,
નાદાનોં મેરી ચશ્મકે બીમારોંકો દેખો.—કહતી.
ય્હે સેવતી, ય્હે ચમ્પા હય વ્હો સોસનો શબ્બુ,
ઇસ નામકી સબ મેરી પરસ્તારોંકો દેખો—કહતી.

ગાયન ૧૫ મું. ... કાફી—ગજલ.

કરકે ભેસ જોગીકા, તેરી રાહમે આયા,
તેરે પ્યારે ઉલફતને લાખોં રંજ દિખલાયા.—કરકે.
ચ્હેરા હુરકા પાયા, મુખરા નૂરકા પાયા,
તેરે હુસ્ને ખુબીસે, મ્હેરે માહ શરમાયા.—કરકે.
મિલતૂ છોર તરસાના, અબતક બહુત તરસાયા,
મેરી જાન! ફુરકતસે મયેં હું સખ્ત ગભરાયા?—કરકે.

ગાયન ૧૬ મું. રાગ-માંડ—ઠુમરી

જરા મુંહકો સમ્ભાલો! દફ્અ હો, જાવો, મત બકો!
જરા રહમ ન છોરો મેરી જાં! જુલ્મ મત કરો.—જરા.
આશિક હો કિસકે બતાવો અય સુરત હરામ,
અયસે ઇશ્કકો હય મેરા દુરસે સલામ.—જરા.
આશિક હું જાની તુમારા મયે તો લા કલામ,
તેરી ગલી છોર મુઝે ખુલ્દ હય હરામ.—જરા.
ગયે હો અપની શકલ પ અલ્લાહરે કયા ફુલ!
મુંહતો જરા દેખો મેરે તલવેકા હય ધૂલ.—જરા.
જોગ લિયા, સોગ કિયા, તેરે લિયે માન!
યાતો મિલે તૂ મુઝે, યા જાય મેરી જાન.—જરા.
કયદ કરા દૂંગી મયેં ગર લોગે ન તુમ રાહ,
કયદ કરો ખાનયે દિલમે મુઝે અય માહ.—જરા.

ગાયન ૧૭ મું. રાગ-દેસ—કહારવા

મજા જીનેકા આયગા,
દિલબરસે જબ દીલ મિલ જાયગા—મજા.
મયે વસલતકા જામ, પિયે પાયેં આરામ,
ગુન્ચા મતલબકા ખિલ જાયગા.—મજા.
જો હય મેરા ગુલકામ; જો હય નાજુક અંદામ,
ઉસકે ગેસૂમેં દિલ જાયગા—મજા.
સનમ હોગા જો રામ, નિકલ જાયેગા કામ,
જખ્મે દિલ અપના સિલ જાયગા—મજા.
રહેં તાલિબ મતલૂબ; સદા દિલમિલ કે ખુબ
પ્યારા જો હમસે દિલ જાયગા.—મજા.

ગાયન ૧૮ મું. પહારી—ઠુમરી.

ચલ ઘોરે અસવારરે, ચલ ઘોરે અસવાર.—ચલ.
ટિકટિક ટિકટિક હાકું ઘોરા, સટસટ કોરા મારરે.—ચલ.
નાન, કવાબ ઔર ભાજી જિસપર બેવરા બોતલ ચારરે.—ચલ.
બલબલ જા તૂ, યાર બના તૂ, દેખ મેરા સિન્ગારરે.—ચલ.

ગાયન ૧૯ મું. બેહાગ—ઠુમરી.

જોબના અકારત જાય, મોરી ગુઇયાં,
નહીં કોઇ સાથ હય છયલ સ્યામ.—જોબન.
કયા ચંદા બિન રયન સોહે, કયા ફુલોં બિન હાર,
કયા મોતી બિન જવહરી, કયા સાજન બિન નાર.—જોબન.
ફુલા ગુલશન ફુલસે હય, બયઠેં ઉસમેં કાગ,
બુલબુલ બિન ગુલજારમેં લગે ચમનકો આગ!—જોબન.

ગાયન ૨૦ મું Bric-a-Brac-Polka—air.

અહહા! ઘોરા મેરા ચલતા કયસા ઝમઝમ થમથમકે,
ધીમી, તુર્કી, સરપટ, દુલકી, ચમચમ બિજલીસા ચમકે.
હાંકૂં ઘોરા, જરકે કોરા——હો——હો——હો,
જીન ઉતારૂં તો ચુમકારૂં.——હો——હો——હો.
નહીં કોઈ મુઝસા ઘોરેવાલા, જુઠા હું તો મુંહ કાલા,
ટિકટિક કરકે ઘોરેવાલા, લે અપના ખુરપી જાલા.
ચલો ચલો તુમ, હટો હટો તુમ, બચો બચો તુમ.—અહહા!

ગાયન ૨૧ મું. પીલુ—લાવણી.

દેખો અય શહજાદી જરા યેહે કિસકે હયેં અલમાસ,
કહતા હય યેહે ભિખારી કે મેરી મિલક હય બે વસવાસ.—દેખો.
દેખકર ઇસકે હાથમેં હીરે હયરાં હુવા મયેં જબ,
ઇસકો પકરકર રાજાજીકે પ્હોંચા હું નજદિક તબ.
ચતરાવતકે શાયદ હોં, યેહે કહને લગે શહ ખાસ,
કહતા હય યેહે ભિખારી કે મેરી મીલક હય બે વસવાસ.—દેખો.

ગાયન ૨૨ મું.

પીલુ—લાવણી.

લાયે જિસકે પાસ હમેં તુમ, હમ ઉસકે મઅશુક!
આપી અપને મુંહપર તુમને દાગી હય બંદૂક.
કહતા થા મયં વહાં, મેરે મુંહલગો ન તુમ એ ઢબ,
ટાંગ તુમારી આકે ઉલટી પરી ગલેમેં અબ.
આપી બંદ હુવે, ખોલા થા મેરે લિયે સંદૂક.—આપી.

ગાયન ૨૩ મું

Sweet Dreaming faces—air

જબ તલક કિસીકા બખ્ત હો ન યાર,
બાગમેં નસીબ દાગ હો ઉસે હજાર.
દેખતે ન પાયેથે અભી બહીર,
સયદ કયદકે હુલે ખારકે શિકાર.—જબ.
એકકા ફલકને કર દિયા વહ હાલ,
એકકો દિખાયા કયદકા મલાલ!
હાય! ઓ જયાજે! હાય! બદ ખિસાલ!—જબ.
એક દિન હય ઉસકે બિન મુઝકો એક સાલ,
કયદમેં ન ડાલ, તૂ જાન લે નીકાલ.
અય ફલક જે તુ કરે લાખ પાયમાલ,
જાવું મય બકાવલી ભુલ કયા મજાલ!—જબ.

ગાયન ૨૪ મું.

"Ratai madame"—air.

હમ સબને આસ પાઇ, જો સાઅત નેક આઇ,
સબ હાથ ઉઠાકે ભાઇ, શુક્ર કરો હર આન.
સાબિત વફા પ રહના, ગો લાખોં રંજ સહના,
યેહે પયરહન જો પહના, હક ઉસ પ મ્હેરબાન.

(કોરસ.)

તાજુલમલુક હય શાદ! બકાવલી આબાદ!
નિત વફાહી કરતે થે, મરનેસે નહિં ડરતે થે,
તાજુલમલુક હય શાદ! બકાવલી આબાદ!
એકએકપર જો મરતે થે, હર્યે રૈનકદાર ઇસ આન.

દિલેર દિલશેર

ગાયન ૨૫ મું. **રાગ-કાલિંગરા—લાવણી.**

સબ કામ બનાના આતા હય, હર રંગ જમાના આતા હય.—સબ-
સંદુક રાતકો તોડું, બંદૂક બાતકી છોડું, આંખ એક લાતમેં ફોડું,
કોઈ મરતા ગિરતા આવે, ઉસ્કો બન્દા કચ્ચા ખાંવે,
દુબલે પતલેકો દે મારે, કુત્તે બિલ્લીકો દુતકારે,
કુછ મારભિ ખાના આતા હય—સબ.
કુછ જેબ કાટકે લેલું, સૌ હાથ દાવકા ખેલું,
સૌ ઢંગકે પાપડ બેલું,
અંધે બહરેકો લલકારૂં, મુરગી કાટું કવ્વા મારૂં,
સોતા દેખું ગોતા દેદું; લડકા હોતો લડકે ખેદું,
હર ફનકા બહાના આતા હય—સબ.

ગાયન ૨૬ મું. **રાગ-મુલ્તાની—ધ્રુપદ.**

આયે પરન્દે સુનાયે મસ્ત સદા ઝૂમ ઝૂમ સાત સાત—આયે.
ખિલે ફુલ જાત જાત, કિયે લઅલ હીરે માત,
આઈ રસભરી પ્રભાત, જાત રાત—આયે.
જાજમ લાસાની, સબજે બિછાયે ધાની,
ગાતે તયૂર સબ મિલકે, ખિલખિલકે તિરાને સુહાને હકકાની.
ચાંદકી સાફ રૂપેરી નુરાની ચાદર તાની,
બાદે બહાર લહકાતી દહકાતી ગુલોંકી પેશાની નુરાની—આયે.

ગાયન ૨૭ મું. **બિરાવલ—ઠુમરી.**

મિલી અચ્છી હમેં તહરીર, ખુલી હમ દોનોંકી તકદીર—મિલી.
ફજલે ખુદા હય, દુર બલા હય,
ચલો વહાં અબ બનકે અમીર, મેરે મુશીર—મિલી.

ગાયન ૨૮ મું. **રાગ-જિલા—ઠુમરી.**

જો ખાના આપ ખાના, હમકો ખિલાના.
મત ગરમાના, મત શરમાના, મત હંસના હંસવાના,
ન ગુલ મચાના યા ટરરાના, યારાના અંદાજ દિખાના—હમકો.

ખાના પીના મજે ઉડાના, લે દેકે ભાગ આના,
ફંસનકે રસ્તે મત જાના, ફંસ જાના તો જાન બચાના—હમકો.

ગાયન ૨૯ મું. **બિહાગ—ઠુમરી.**

ખિલ ખિલ છિટક છિટક રહી ચાંદની,
બનઠન આઇ જયસી ગોરી ભોરી કામિની—ખિલ.
તારે તમામ ખિલ રહે ભરે નુર નગ જયસે નેક અનેક જડે,
સોહે કયસી તારે ભરી પ્યારી પ્યારી યામિની—ખિલ.
આઇ બહાર મોતિયા ખિલે ડાર, જામી જુહી હાર સિંગાર ખિલે,
ડાલી ડાલી લાલી જયસી સુહેવાલી ભામિની—ખિલ.

ગાયન ૩૦ મું. **સિંધ—ભેરવી—લાવણી.**

બને હો નાદાન તુમ કે લડકે, ઇલાહી તોબા ઇલાહી તોબા,
જો બયઠે હો ઇસ જગહ અકડકે, ઇલાહી તોબા ઇલાહી તોબા.
હલાક તુમ આપ હોગે બેશક, હમેંભિ તુમ લે મરોગે બેશક,
મરોગે તુમ દારહી પ ચઢકે, ઇલાહી તોબા ઇલાહી તોબા.
હમારી અબભી સલાહ માનો, હમેં ગર અપના રફીક જાનો,
યહાંસે ચુપચાપ ચલદો તડકે, ઇલહી તોબા ઇલાહી તોબા.

ગાયન ૩૧ મું. **રાગ–કલ્યાન—લાવણી.**

મતલબકે કિસ્તીમેં બયઠે હિમ્મતટો પતવાર કરે,
બહરે જહાંમેં મુશકિલકે મૌજોંકો વોહી પાર કરે.
હારભિ હો તો હારસે જી છોટા ન કભી જિનહાર કરે,
હિમ્મત બાંધે ખારકોભી વહ ગુલદસ્તા યા હાર કરે.
હું મયેં સરપર તેરે ફિર તું ખૌફ હય કયું બેકાર કરે,
દાર પ ચઢનેવાલેંકો ચાહે તો ખુદા સરદાર કરે.

ગાયન ૩૨ મું. **રાગ–કલ્યાન—લાવણી.**

આફતમેં કયું હમકો ડાલે જાતા હય લાહૌલ વલા,
સમઝાતા હું જબતો તૂ ટરરાતા હય લાહૌલ વલા.
મત લે સરપર જોખમ યહ ઢબ ચલનેકા જિનહાર નહીં,
શેરકે મુંહમેં ઘુસકે કયા તૂ પાતા હય લાહૌલ વલા.
અંધા હય ગિરતા હુય કુવેમેં સુઝ નહીં પડતા તુઝકો,
આંખ ઉસપર ઉલટા હમકો દિખલાતા હય લાહૌલ વલા.

ગાયન ૩૩ મું. **રાગ-જિલા—ઠુમરી.**

કયસી સોભા ચંદ્ર બદનકી, દેખત સુધ બુધ ગઇ તન મનકી—કયસી.
દેત કટારી વહ મતવારી, છબ સયનનકી છબ નયનનકી—કયસી.
મધુર મદન મનમોહન મૂરત, ચંચલ ચાલ ચપલ ચિનવનકી—કયસી.
કાદિરને મન છીન લિયો હય, વા બિન નાંહીં જાન બચનકી—કયસી.

ગાયન ૩૪ મું. **રાગ-પીલુ—ગજલ.**

કિયાથા જજબયે દિલને તેરે મુઝપર અસર પહલે,
તેરેહી ખુશ નિગાહોંસે લડી અપની નજર પહેલે.—કિયાથા.
જબતક સૂરજ થા છિપા મહપર થી કયા આબ,
નિકલાં જબ ખુરશીદ તો ફીકા હય મહતાબ,
લિયા દિલશેરને દિલ જોકે થા ખુશબખ્ત પર પહલે.—કિયાથા.
કાબુમે જબ દિલ નહીં, મેરી કયા તકસીર,
દિલકી હય સારી ખતા મયેં ખુદ હું દિલગીર,
હુઇ મજબુર અબ, મુખતા થી અય બેખબર પહલે.—કિયાથા.

ગાયન ૩૫ મું. **રાગ-કલ્યાન—તિરાના.**

પાઇ હય સુબુત ખૂબ અબ રહી ન કમી,
ખુશી હુઇ ખુરરમી, ન રહા નિશાને ગમી, એકલી રમી,
બાલ બાલ સબ, ખાલ ખાલ સબ, હાલ ચાલ સબ,
મિલા હસબ વ નસબ અબ ગઇ ખમી,
ફરેબ જઅલ તમામ થી યહ જમી—પાઇ.
યાર ગારે ચોર દિલશેરકા યહ થા, ભેસ બના નવાબકા,
કલામ ઝુઠ, નામ ઝુઠ, ખુલી નલાબી હમદમી,
તલાશ મેરે ફિક્રકી થમી થમી—પાઇ.

ગાયન ૩૬ મું. **રાગ-દેશ—ઠુમરી.**

જિયા ડરકર તોરી કાહે ભરભર આવે છતીયાં,
કયસી બતીયાં, ડરસે ઝુઠહિ સુનાવે,
કાહે તુ ભયાનક મુંહ અપના બિચકાવે—જિયા.
ચલ તુ વતન અપને ચલના, અબ હય લાજિમ,
વહાં બાતેં હયેં કઇ બનાના,
ફિરતો ગુજર ઝટપટ જાવે દુખકી રતીયાંરે—જિયા.

ગાયન ૩૭ મું. **રાગ–અંગ્રેજી.**

ઓ દહરાત પુર વહરાત તુ જબતક હય સાત,
હિમ્મતકી બાજી હય માત.
હય આફતકે હયબતસે સુહબત દિન રાત,
હિમ્મતકી બાજી હય માત.
તુ જંગલમેં આઇ કહલાઈ શયતાન,
તું દંગલમેં આઇ થરરાયા ઇન્સાન,
નાકામી બદનામી હય તેરી સઉગાત,
હિમ્મતકી બાજી હય માત.
હિમ્મતકી બાજી હય માત,
તુ બદમેં જો આતી, નેકીસે ગર જાતી,
તો હોતી કયા અચ્છીસી બાત.–ઓ.

ગાયન ૩૮ મું. **રાગ–ભયરવી–ગઝલ.**

હમસરે ચશ્મે બુતાં શામો સહર ગર્દિસમેં હું,
ચરખસા અય આસમાં આઠો પહર ગર્દિશમેં હું.—હમસરે.
કાર હય ફિરનાહિ મેરા રાત દિન પરકારસા,
ચું દિમાગે સાહિબે દોરાંને સર ગર્દિસમેં હું,—હમસરે.
તાલિબે દીદારે સફી હું મગર અય દોસ્તો,
મિસ્લે સાગર કિસ લિયે મયે ઉમ્રભર ગર્દિસમેં હુ.—હમસરે.

ગાયન ૩૯ મું. **રાગ–ઇંગ્રેજી.**

મજા કરોયાર મજા, મજા કરો, નાચો ગાવો, બજાવો—મજા.
ધુમ હો ધુદામ, ગમકો જરા દેકે રજા,
વાર મજા, પાર મજા, માર મજા, ખાવો પિયો, નાચો ગાવો—મજા.

ગાયન ૪૦ મું. **રાગ–જિલા—ગજલ.**

યા રબ મયેં ગિલા કિસ્સે કરું કૌન મેરા હય,
ફરિયાદરસ અબ તુહી બસ અય બારે ખુદા હય.—યા.
કિસ્તી મેરી ગિર્દાબે હિલાકતમેં ફંસી હય,
અય બહરે કરમ દેખ કે વૂ ઉકદા કુશા હય.—યા.
ગુલજાર ન છોડેગી કભી બુલબુલે શયદા.
સેયાદ અગર જુલ્મ્હબિ કર ડાલે તો કયા હય.—યા.
આલુદા ગુબાર ઉસ દુખે દિલબરકો ન દેખું,
હો જાવું તહે ખાક યહી મેરી દુઆ હય.—યા.

ગાયન ૪૧ મું. **ઈગ્રેજી-તર્જ.**

નહીં મેરા વહ રંજ જો ટાલેસે ટલ જાય,
લગા હય ધુન જિસ ચીજમેં બેસક વહ ગલ જાય.
ગમેં નિહાંકી હો ખબર કિસ્કે દિલકો હાયં
ફુલકસે દિલકે હાય કબ ગમકા લાદલ જાય.
દેખું કયા દિખલાય ખુદા, દેખું, કયા ચલ જાય,
જાયે હસરત જાનકી યા દમ અવ્વલ જાય—નહીં.

ગાયન ૪૨ મું. **રાગ—પાહાડી—તિરાના**

અય ભાઇ કયા અજાબ પડા હય બેહિસાબ,
મેરે સરપર, મેરે ઘરપર. નામ ડુબા હય—અય.
મિલા હય મિટ્ટીમેં નામ હમારા સારા, દામ હમારા સારા,
મેરે પરવર, મેરે દાવર, કહર યહ કયસા હય—અય.

ગાયન ૪૩ મું. નસીબ નસીબ ઓ નસીબ એ—રાહ.

પનાહ ખુદાકી પનાહ! પનાહ ખુદાકી પનાહ!
ન લાયે જો ઔરત, ઉઠાયે ન આફત,
ઉમરભર—ખુદાકી પનાહ!
નિકાહ કિયા જબ નિકાહ; નિકાહ કિયા જબ નિકાહ,
તબ ઔરતને પકડા, દિલા રોટી કપડા,
ગયા ડર—ખુદાકી પનાહ!
અલીલ હુઉ બીબી આહ! અલીલ હુઇ બીબી આહ!
મરી સાલ ભરમેં, રહા કુછ ન ઘરમેં,
મિટા ઘર—ખુદાકી પનાહ!
તબાહ હુવા મયૈં તબાહ! તબાહ હુવા મયૈં તબાહ!
ન કૌડી કફનકો, ન પયસા દફનકો,
ગયા મર —ખુદાકી પનાહ!
ફકીર હુવા મય ફકીર, ફકીર હુવા મયેં ફકીર,
હકીમોંકા ખર્ચા, દવાઇકા પર્ચા,
પડા સર—ખુદાકી પનાહ!
અમીર મિલી યક ફિર ઔર! અમીર મિલી યક ફિર ઔર!
દિયા જવ દિખાઈ, કિયા ફિર સગાઇ,
લિયા જર—ખુદાકી પનાહ!
અજાબ ઇલાહી અજાબ, અજાબ ઇલાહી અજાબ!
વહ આઈ મેરે ઘર, તો પહલેસે બદતર,
સરાસર—ખુદાકી પનાહ!

ગાયન ૪૪ મું. રાગ—આસા—ગજલ.

સાથ ઉસકા મુઝે હર તૌર ગવારાહી થા.
ઉસકી દુરીમેં તો મરના મુઝે પ્યારાહી થા.—સાથ.
જાનભી કયું ન ગયા લેકે તૂ મેરી દિલબર,
દિલતો ઉલફતમેં તેરે કબસે હુવા રાહી થા.—સાથ.
મુઝ બિચારીકો કહીંકા ન કિયા તુને હાય!
કયા તુઝે લૂટનેકો દિલ યહ હમારાહી થા?—સાથ.

ગાયન ૪૫ મું. રાગ—માંડ—ગરબી.

શાદી મુબારક ભાગભરી જમજમ સોહે સોહાગ,
ચમનસી રહે તુ પ્યારી શાદ હરી, હો સદા રંગરાગ,
ચેરી તેરી હો આકે હુરેં પરી—શાદી
કંગના બંધાય નાજુક નાજ ભરી, મેરી બનરી નદાન,
જગતમેં રહે તેરી નામવરી. અયશ હો નવ જવાન,
ન કમ હોવે દમભર રાહત જરી—શાદી.

કીસમતકા સીતારા ઉર્ફે અલીબાબા ઔર ચાલીસ ચોર.

ગાયન ૪૬ મું. "મેરે ગમકા તરાના સુનીયે ફીસાના"-તર્જ.

તેરા પલટા જમાના ગયભી ખજાના પાયા શહાના અયશ હંય મુદામ,
ભરકે પયમાન સાકી પીલાના દારૂ પુરાના અયશ હય મુદામ.—તેરા.
છાઇ ઘટા ઘનઘોર ચમનમે આઇ બહારસ્તાન,
બુલબુલ કુમરી ફુલ રહે હંય ગુન્ચે હુવે શાદમાન;
ગાના બજાના ઠુમરી તરાના હય શાદીયાના અયશ હય મુદામ.-તેરા.
જામે શરાબે નાબકા પીના હો કરકે ખુશહાલ,
દોસ્ત તુંમ્હારે શાદ રહેં ઓર દુશ્મન પાયેમાલ;
શાદી મચાના દેના દીલાના ખાના ખીલાના અયશ હય મુદામ.—તેરા.

ગાયન ૪૭ મું. "જબકે કલનડર બન બન ફીરકર."—તર્જ

બંદએ પરવર કીબ્લએ બરતર કયું કર ગેહ ફરમાંતે હંય,
નાહક આદમ રંજો અલમ ગમસે હરદમ ઘબરાતે હંય
નહીં ફાકેકી પરવા હય દો દીન ગેહભી લેંગે ઝેલ,
દેખો બાલો દાતાકે ન્યારે ન્યારે ખેલ,

ચૌસરકી ગ્રેહ બાજીકા હય ઝીતા હારા ખેલ.—નહીં,
જબ કે તવંગર ચખેં સીતમગર કે ચકકરમેં આતે હંય,
જુતા પુરાના ઉધાંર નીસદીન મોચીસે સીલવાતે હંય;
કોઇ કરતા ફીરતા ઘર ઘર ટુકડે રોટીકા સવાલ,
રૂખા સુખા ટુકડા ચબાએ હય કંગાલ,
લેકીન સાબીર શાકીર આખીર હોતે હંય નેહાલ—કોઇ.

ગાયન ૪૮ મું. "મને પયસાનો છે પ્યાર"—તર્જ.

સારી પયસેકી બહાર, પયસેસે કારોબાર,
પયસેકા પ્યાર, પયસેસે યાર ગાર તાબેદાર,
ગંવાર હો યા ચમાર યા હો કોઇ કુમ્હાર,
પયસે હો ચાર તો બેશુમાર કહેલાયે ઇજ્જતદાર;
પયસેકી સબકો ચાહા મોતાજ હો યા શાહ,
પયસા, પયસા, પયસેકી વાહ વાહ,
કોઇ પયસેકા મજુર કંયકે હય જા જરૂર,
કહ ઉસકો ધુર સબ બેકુસુર હો દુર બેશઉર.
ધોબી હો યા હજ્જામ પર હોજો પાસ દામ,
સબ ખાસોઆમ સબઆસઓ સલામ ઝુક ઝુક કર સુદામ,

ગાયન ૪૯ મું. "કોઇ રબકી મરજી કયા જાને." એ રાહ.

સુંખીયા દુખીયા કો કયા જાને વોહ અપની મૌજ ઉડાજાને.
બે દર્દી પરકી બીતીકો અપને લેખે ઠઠ્ઠા જાને.—સુખીયા.
તુંમને ખુદકો આલા જાને, દોલત હશમતવાલા જાને,
ગયરત ઇજ્જતવાલા જાને, ઓર હમકો રીઝાલા જાને,
હમને તુમકો કાલા જાને, મુઝે ડંસનેવાલા જાને.—સુખીયા.
તુમને ખુડકો અયસા જાને, કયા જાને ઓર કયસા જાને,
જો જયસા હો તયસા જાને, હમકો ખોટા પયસા જાને,
તુંમને હમકો જયસા જાને, હમને તુમકો વયસા જાને,—સુખીયા.

ગાયન ૫૦ મું. "સરવર સરદાર"—તર્જ.

બહાદુર જંગી સારે નંગી મ્યાન કરો શમશીર,
જવાન સંગી હંય ઉમંગી રંગી આલમગીર.
બર્છા ભાલા ખંજર બીછવા ઢાલ કમાનો તીર,
માલ ખજાના જેવર ગહેના રખના બા તૌકીર.

સબ બનજારે હમને મારે રાહ રવાં બે પીર,
દેવ બશરકા શેર બબરકા દમમે ડાલેં ચીર,
પારસ લનડન અરમન જરમન મુલતાનો કશમીર,
ફીરતે હરદમ રૂસતમસે હમ જંગલ હય જાગીર.

ગાયન ૫૧ મું "જુઓ પેલી ચંપેલી."—તર્જ.

ચલો મેરે જંગી જોર આજમાઓ,
તલવારેં સબ નંગી લેકે અભી જાઓ,
મુદદઇકા તંગી હાલ કભી પાઓ;
તોભી ઉસપે રહમ નહીં ખાઓ ખાઓ ખાઓ
ડાકા વહાંપે ડારો, ડારો ડારો,
ગરદન કીસકી મારો, મારો મારો,
હીમ્મત નહીં હારો, હારો હારો;
કદમ ઉઠાઓ ઝટ કદમ ઉઠાઓ.

ગાયન ૫૨ મું. "હાલ ફકીરી"—તર્જ.

કર્મ ટલેના ધર્મસે ટાલા, હોગા વોહી હય જો હોનેવાલાજી.
ચાતુર કર કોટી ચતરાઈ લેખ ન મીથ્યા જાય,
ડગ ડગ પલ પલ ભવ જલ થલમે સમક્ષ તેહારે ધાય,
સૃષ્ટીકા સપના દ્રષ્ટીમે ડાલા, લોભી લોભમે પડ ગયાથાલાજી.
સાધુને સન્યાસ લીયા સંતોને રમાયા જોગ,
જોગીને જપકે તપસાઇ અચલ નીભાયા સોગ;
જોગીકા આશન હય મીર્ગ છાલા, કાનન મુંદ્રા હાથન માલાજી.
પતી મોરા હીનભાગ અભાગન હું મો જાકી નાર,
અન-ધન કારન બન બન ભટકત ફીર્યા કર ફીરતાર;
ડંસે હય તનમન કષ્ટકા કાલા, દુખસાગરમે ડારા હય પાલાજી.

ગાયન ૫૩ મું. "હુઇ ફતાહ હુઈફતાહ"—તર્જ

હુઇ આમદ હુઇ આમદ હુઇ ઇનસાંકી,
કયું કર આમદ હોકર બેગમ, દરે તીલસ્સમ ખોલા ઇસદમ,
સીનેકો કરદેં ફીગાર હમ ફીગાર હમ ફીગાર હમ.—હુઈ.
બીસમીલ હોગા યહાં યેહ મજબુર બદનસે સરકો કરેંગેહમ દુર,
હંય મીસલે રૂસ્તમ તયાર હમ, તયાર હમ તયારહમ.—હુઇ.
સમ સમ સુનજા ફૌરન ખુલજા દુસ્મનપર હય મૌતકા ફંદા,
કરેંગે ઉસકો શીકાર હમ, શીકાર હમ શીકાર હમ.—હુઇ.

ચુરણ.

ગાયન ૫૪ મું.

મય દહેલીસે હું આયા. અચ્છી અચ્છી ચુરન લાયા,
જીસને એક જરાસી ખાયા ઉસને બેહદ લજ્જત પાયા.
જીસને ચુરન તેરી ખાયા ઉસને લજ્જત કુછ ન પાયા,
બલકે આખરકો પચતાયા યેહ તુ કયસી ચુરન લાયા.
જો કોઈ ચુરન મેરી ખાવે ઉસકી બીમારી સબ જાવે,
મીસ્લે રૂસતમ વોહ કહેલાવે કુસ્તી દેવોંકો લડાવે.
તેરા ચુરન જો કોઈ ખાવે ઉસકો બદહજમી હો જાવે,
ગરદન ઉસકી મૌત દબાવે સીધા સોનાપેરમે જાવે.
ચુરન મેરા જાલીનુસ જીસકો ખાએ તુર્કી રૂસ,
ચેહરા રૌશન હો ફાનુસ જાવે બીમારી કાબુસ.
ચુરનવાલા હય મનહુસ ઇસકા બાઇ હય કનજુસ,
બાવા બીલકુલ મખ્ખીચુસ ડાલા ચુરનમે હંય ઘુસ.
મય હું ચુરનકા બયપારી ફીરકર આયા દુન્યા સારી,
તુ હય તાડીકા ભંડારી તુઝકો ગધેકી અસવારી.
દેખો ચુરનકા બયપારી, ઇસકો લકવેકી બીમારી,
બાવા દહેલીકા પનસારી અમમાં મીરટકી ભટીયારી.
જા જા યહાંસે ઓ કંગાલ જા કર કાલે તીતર પાલ,
બાવા બેચે આટા દાલ બાઇ મુર્ગીકા દલ્લાલ.
શેખી મતકર ઓ મુરદાર મેરે આગે બદકીરદાર.
ટેં ટેં મતકર નાહનજાર તુ હય મોચીયા ચમાર.
ટર ટર મતકર ઓ ચંડાલ ભકવે તેરી કયા મજાલ,
કરદું જુતોંસે મુંહ લાલ સરકે ઝડ જાએંગે બાલ.
ફીરકર આયા હીંદુસ્તાન મેરી દહેલીમેં દુકાન,
તુ તો બચ્ચા હય નાદાન મય હું તેરા બાવા જાન.
ચુરનવાલા બેઇમાન ઇસકા બાઈ હય શયતાન,
બાવા બેચે કથ્થા પાન બેટે ઉનકે બાંકે ખાન.

ગાયન ૫૫ મું.

"ન બોલો તારા તારા"—તર્જ.

ન બોલો મેરા મેરા, ન તેરા ન મેરા, ન બોલો મેરા મેરા,
હો જમકા જો ફેરા તો તેરા ન મેરા, હો સહેરા બસેરા.—ન બોલો.
સુન્દર યેહ બાંગ ડેરાચન્દર દેમાગ તેરા,
મન્દર મુરખ અંધેરા, હો જમકા જો ફેરા તો તેરા ન મેરા—ન બોલો.

કૌન દુન્યા મે કહો જીંદગ્મે જાવીદ રહા.
ખીઠો આદમ ન રહા જામ ન જમશીદ રહા.
દુન્યાસે જાનીયે જાના હય એક દીન, કહેના ગ્રેહ મ,નીયે જાના
હય એક દીન.—મેરા.

ગાયન ૫૬ મું. "ચલો સાહેબ જલ્દીસે જાએ."—તર્જ.

જરા આહીસ્તા આહીસ્તા આઓ, મીયાં
જરા પયરોંકો ધીરે ઉઠાઓ, મીયાં,
નહીં આગે બઢકે તુમ જાઓ;
જુટીયાં ટુટીયાં નહિ બજાઓ. જરા.
ગીનીયે ગીનીયે પાઉં કુલ,
એક કદમકી હોગી જો ભુલ,
સારી ગ્રેહ મહેનત હો જાગેગી ધુલ.—જરા.

ગાયન ૫૭ મું. આમીલ કામીલ ફાનીલ કહો અબ."—તર્જ.

મારે મારે સારે સીના ચીરે, લુટે કુટે જાકે જહાંગીરે,
લપટે ઝપટે સબકે સબ, મારે રીવા હમદમ છોડે કબ.
જંગી સંગી રંગી એકજીરે, એકદીલ હીલ મીલ રીલ પીલ દારોગીરે,
તોડે ફોડે ઘેરે જબ ફના હોવે દુશમન પુરફન તબ,
જા ઝટપટ મારી તલવાર ખુન બહાયા તનસે યાર,
છોડે ન હમ જીદા જીનહાર મારહી ડાલે એક દમમે બદકાર.-મારે.

ગાયન ૫૮ મું. "ઓ તેગ તેગ ઓ તેગે આબદાર."—તર્જ.

ઓ કીના કીના કીના જલ્દી હો બેદાર,
આજ બેશક સીના કરૂં ઉસકા મય ફીગાર.
તેગે આબદાર, હો જા હોશીયાર,
કરદે અલીબાબાકો એક દમમે તું ફીન્નાર.—ઓ કીના
બીજલીસી તું અબ ચમક ચમચમ અય તલવાર,
ખુન પીના ઇનસાનોકા હયગા તેરા કાર,
ખંજર તુંભી વાર કરના ઓ ખુંખાર,
ખુન ખુન ખુન કરનેપે હોજા તૈયાર.

ગાયન ૫૯ મું. "સમજ ગંવારી તુઝે ગધેકી સવારી."—તર્જ

અજબ તુમહારી સારી બાતેં પ્યારી પ્યારી,
જોકે તુમને ગ્રેહ બીચારી હો બડે ચતર,

આયાજી કહાની બાતેં નઇ યા પુરાની બાતે,
છોડો યેહ દીવાની બાતેં હીસાબ પર. બાતેં હીસાબ પર.
કામ હય જરૂરી ગયે' કરતે હો મજદુરી,
મહેનત પાઓ પુરી પુરી શર્ત યેહ હય મગર,
નયન બંધા તેરે દોનો, નયન બંધા તુઝે પતા બતા,
મય પાઉં બતા ચલ સાથ નીડર, ચલ સાથ નીડર.

ગાયન ૬૦ મું. "વોહી તર્જ."

અરે ઓ મસાની તુ હય પીપલકી ભવાની,
કરતી ફીરતી હય શયતાની કયું ઇધર ઉધર,
વાહરી ઓ ચચાની તેરી બાતેં હંય દીવાની
યાકે મેરી હય ગયબાની કુચ્છ ખીયાલ કર, કુચ્છ ખ્યાલ કર.
ખુબ તેરે ચાલે મેરી આંખે તું બંધવાલે
કોઇ કુવેમે તુ ડાલે જાઉં બે મૌતમર, જાઉં બે મૌતમર,
કૌન બલા તુ હય બલા, કૌન બલા તેરા દાબું ગલા,
ઘર જાઉં ચલા ચલ સડક ઉધર. ચલ સડક ઉધર.

ગાયન ૬૧ મું. "સનમ સનમ નાહી ડર."—તર્જ

જાલીમ જાલીમ નહીં છોડું અબ તુઝે,
જબતક ન પાઉંગા તબતક આતીશ કબ હય બુઝે;
હરામ હરામ આબો દાના હય મુઝે.—જાલીમ.
કસમ કસમ ઇનામ, જાકર ઇસીઆન,
જંગ બરપા કરેં નહી કીસસે ડરેં ચાહે જીસે મરેં,
કાતીલ બન લું કીના તબકત જતન કોઇ સુઝે,
હરામ હરામ આબો દાના હય મુઝે.—જાલીમ.

ગાયન ૬૨ મું. "અલબેલી નગરી."—તર્જ.

રંગીલી દુન્યા દેખી ભાલી ગુલકારી,
ન્યારી ન્યારી સારી પ્યારી પ્યારી હય.
રંગારીકી હોશીયારી રંગ ન્યારા સબકા,
પહેચાની જાની સાની જાવે હરબારી.—ગુલકારી.
રંગ ઢંગ જુદા જુદા કાલા ગોરા સબજા,
અસમાની ધાની આબી ખાકી જરકારી.—ગુલકારી.

ગાયન ૬૩ મું. "ગોમતી માત તારે આધારે આવી."—તર્જ.

પીતમ પ્યારે મોહે દરશન દીખલારે,
તોહે બીના જીના સીના કાહુકે સહારે.
માન મોરી બહેના કહેના માન જારે
બુરી યેહ બાતેં ન કહો ન હો દુખીયારે;
તનસે મોરે જાન પ્રાન તુ નીકસ જારે,
ચીન્તા ચીતમે ચટકે ખટકે મોહ ન સતારે;
ચીંતાકો તજ કર ભજ હર દવારે,
પીતમ પીયુ સીધારે બર્છી મારે,
જાની તુ રકતકા પાની નહીં બનારે;
માને જાને નાહીં યેહ મનાએસે જીયારે.—પીતમ.

ગાયન ૬૪ મું. "નાગર નંદાજીકો લાલ."—તર્જ.

આકર દેખો અય જીશાન બાહેર મુજીને નીશાન.
કરકે ઘરકી યેહ પહેચાન ગયા હીકમતસે,
દરજીકો સંગ લાયા કરકે યેહ ઢંગ,
બંધા નયનનકો તંગ કયસી ગતસે.—આકર.
કરદી મયનેબી નીશાની સારે ઘરપર ઉસકે સાની,
જીસ્સે જાવે ન પહેચાની ઉસી રહેજનસે,
હું મય હરાન દેવે ખાલીકે જહાન,
તુમેહ જાનકી અમાન મુજી દુશમનસે.
તો પર સાહેબે જીશાન તેરી લૌંડી યેહ હરબાન,
લેકર બલાએં કુરબાન હોવે તનમનસે,
દુશમને નાપાક જીને મરનેસે બેબાક,
વોહ હય ફરેબી ચાલાક બરા હરફનસે,
મેરે ખાલેકે જહાન હોવે અંધા વોહ શયતાન,
પાએં ઘરકા ન નીશાન મરે હસરતસે.—દરજીકો.

ગાયન ૬૫ મું. "તર્જ ધમ્માલ."

પીલી પીલી અંગોટીલે જંગબારી હાપાગેમાં,
જંગબારી હાપાગેમાં, જંગબારી હાપાગેમાં.—પીલી.
બેસા ડુ ડુ અંબીરીયાં કુલુ કુલુ બોજીનીયાં,
શીદી બાઇ અંગોલીયાં, જંગબારી હાપા ગેમાં.—પીલી.
જાંબો જાંબો ખુબુજીના, યાલા યાલા મવાલીયાં,
બાવાગોરી ધમ્માલીયાં, જંગગારી હાપાગેમાં.—પીલી.

હૈવા હૈવા સમુરીનાં, હાદી હાદી સમાનીનાં,
શીદી રોહી જમાલીનાં, જંગબારી હાપાગેમાં.—પીલી.

ગાયન ૬૬ મું. "Madam Angot Air"

લડકર મરના મહેશર કરના ખંજર ધરના ગરદન પર.
જંગ મચાના ખુન બહાના જાન ગંવાના અનધન પર,
હીકમત કરના ફીતરત કરના આફત ધરના દુશમન પર,
યા મરજાના યા જર પાના કયુંકર જાના આસાન પર.
લાયા હય બદઅખતર યેહ લુટ મેરા સબ ઘર,
કીના લું અબ ઉસપર યા ખુદા મય જાઉં મર,
કબ્ર કો પાડું કાંટા છાડું ઉસકા સર,
વોહ બદ ગોહર જાવે ગર મર લુટું લુટું ઉસકા ઘર મંય.—લડકર,

ગાયન ૬૭ મું. "કચ્ચા ચાબુ ગરદન દાબું."—તર્જ.

અય મરદાનોં જંગી જવાંને શેરે જીયાને આઓ,
દેર લગાઓ વકત ગુમાઓ ફેર કયા પાઓ આઓ.—અગ
બદલે કંકરકે પથ્થર અબ સર પર ધર દે મારૂંગા,
આગ લગા દું ઘર દર પર સબ જલ બલકર રહેજાઓ.—અય
હાએ બેચારે જાનસે મારે યેહ તો સારે ગયે ઇસ જા,
અબ કયા કરના યહાંપર રહેના બેહેતર નહીં ચલ ધાઓ,
મર ગયે સારે સાથી હમારે અબ કયા જંગ મચાઓ.—મર.
ભાગ ચાલો અબ લાગ કરો કુચ્છ રાગ નયા તુમ લાઓ,
ઘરપર ચલકર ભેસ બદલ કર યહાંપર ફીરકર આઓ.—મર.

બુલબુલે બીમાર ઉર્ફે જવાની ઔર જઇફી.

ગાયન ૬૮ મું. કાફી—જીલા—ઠુંમરી.—એક ચતર નાર કર કર સીંગાર.—તર્જ.

બોલ મીઠુ સુજાન—હરી કિરપા બીખાન,
નહીં કીજીએ ગુમાન—જીઆ કરૂં કુરબાન,
મીઠુ મીયાં તું માન—તોહે મોરા માન દીનોરે=બોલ.
એક પંખી ચતુર—બાતોંમેં મધુર,
મનમાંકી ફીકર મોરી દુર તું કર,
લાગું હું ચરન—તોહે મોરા મન દીનોરે.=બોલ.

ગાયન ૬૯ મું. ગજલ-ગોરી-બીમાર હું મયે કાશુમે.—તર્જ.

યહાં શામો શઅર બઔઠ મઐં બેજાર હુઈ હું,
આજ સઐરે ચમનકી મયેં તલબગાર હુઇ હું.—ટેક.
જાને દે મુઝે બાગકે દરમ્યાન અએ દાયા,
બુલબુલકે મીસ્લે કયેદમે લાચાર હુઇ હું.—યહાં.
ખાવુંગી હવા આજ મુદ્દતસે મઐં અએ દાયા,
ઇસ ઘરમેં એકેલી રહે મઐં બીમાર હુઈ હું.—યહાં.
મરજી હો તેરી તો વહાં સુતરબકો એ લે આ,
'આરામ'કી ઇસ શબમેં ખરીદદાર હુઇ હું.—યહાં.

ગાયન ૭૦ મું. જીલા—મડમ સાહબ લાબીઆ બોલે—તર્જ.

ચીદી અમ કાલા કાલા, રે ચીદી અમ કાલા કાલા,
કાલારે ગોરેસે બેહેતર, ચમમેં સુંદર કાલા કાલા.—ચીદી.
અમબી કાલા, માબી કાલા, કાલા મેરા બાપ,
કાલા આલા ચબમે ચીદી જયચા ગુલગુલાબ.—ચીદી.

ગાયન ૭૧ મું. જીલા—ઠુંમરી.—કંગનવા મોરા કરસે સરક ગયોરે.-તર્જ.

મન માહીં ચીંતા કછુ નહીં આપ કીજોરે,
સાહેબ ન આપ ડરના
ભરોસા માંપે રખના.—મનમાંહી.
કામ તુમ્હારારે-સુજું મયેં હમારારે,
તુમ મત છોડો ધીર, વાકો જાને નહીં દુંગી,
બંધ દરવાજે રખુગી,
જાઓ શાદીકી તૈયારી કર જલ્દ ફીરીયોરે.—મનમાંહી.

ગાયન ૭૨ મું. જુવો પેલી ચંપેલી.—ઇંગ્રેજી તર્જ.

રાત રંગ રસીલી આજકી યે સજીલી,
નાચકો દે ગમત ભરી છેલ છબીલી.
મેવા ઔર ચરબત ચંપા ઔર ચંપેલી,
ચાથ ઉચકે ચીનાર બજે ત્યું ત્યું ત્યું.
બીન ચંગ જંગકે બાજે દીંગ દાંગને,
નાચનેકા જોર આયા અબ મેરી તાંગમેં.
દારૂ જરા પી કર સુર લાંગી આંગમેં,
ફીર નાંચુંગા મયે જુન જુન જુન.
પુબ્બે ચચા નાંચો નાંચો નાંચો—રૂપીએ મીલે પાનચો
મીઠા મીઠા દારૂ પીકે નાંચું યું યું યું.

ગાયન ૭૩ મું. ગજલ કલ્યાન—તફ્કા અયેસાબી હોતા હયે.—તર્જ.

દીજમેં જીતા હયે કોઇ આશકે નાદાન નહીં,
આશકે નાદાન નહીં, મજનુએ બે જાન નહીં—ટેક.
ઇશ્કિ એક શોઅલા હયે, જીસ્સે ન બચે ઉસ્કે મુરીદ,
જો ફસે દામે મોહબ્બતમેં ઉસે ધ્યાન નહીં.—દીજમેં.
મકતબે ઇશ્કમે ગરચે કબુ લેના સબક,
જો સજા હોગી તુઝે ઉસ્સે રહે અનજાન નહીં.—દીજમેં.
અયે દીલ ઇશ્કિમે 'આરામ'કી ઉમ્મીદ ન રખ,
મુફ્તમેં રંજ ઉઠા, હો અબસ હયેરાન નહીં.—દીજમેં.

ગાયન ૭૪ મું. જીંજોટી—ગઝલ—સંભાલો તેગે અદકો.—તર્જ,

કીસમત કયા રંગ દીખાતી હયે વો દેખીયે જરા,
કયા કયા તમાશા યે લાતી હયે વો દેખીયે જરા.—કીસમત.
દેખે જરા યહે દીલકો બુલા કૌન લેતા હયે,
તસ્વીર કીસકી ભાતી હયે વો દેખીયા જરા.—કીસમત.
યહાં તો ફસાઇ મુઝકો યે બુડહેકે દામમે,
અબ ઉસ્સે કયું છુડાતી હયે વો દેખીયે જરા.—કીસમત.
ભાતા નહીં હયે મુઝકો તો વાલી મકાકાં યે,
જવાંસે કબ મીલાતી હયે વો દેખીયે જરા.—કીસમત.
"આરામ" તબહી પાવુંગી દીલબર મીલેગા જબ,
ગરદીશ કહાં ફીરાતી હયે વો દેખીયે જરા.

ગાયન ૭૫ મું. ખમાચ-ઠુમરી.—દેખો જોરા જોરી.—તર્જ.

જાઓ જાઓ યવાંસે કાહે નયન લડાવોજી,
ભોરી ભોરી મોકો સમઝત નાહી-કહે દેખત—જાઓ.
હટો હટો યહાં જીઆ ઘબરાવ હયે,
છતીઆં ધડક રહી મોંહે ના સજન ફસાવો.—જાઓ,

નિગાહે ગફલત.

ગાયન ૭૬ મું See Saw—Air.

સોજા, સોજા અય હમારે જીગર,
સોજા, સોજા બાગોબાર નજર કે જીગર કે,
સોજા સોજા અય ગુલેતર કરાર બહાર,
સોજા સોજા હમારે દુલરે પીસર.—સોજા.

ગાયન ૭૭ મું. **ગજલ–લહતુલ લફેજ.**

સમશાકે તોરસે એક રાત ઈસિ અનજી મનમે થે,
નસીમે સુહબકે માનિન્દ કોઇ દમ ચમનમે થે,
હવા ખાનેકુ યાં મિસ્લે સબા આયેથે આલમમે,
નિહાયત ગર્મ વાં સૌકે સફર રખતે વતનમે થે,
મેરે તરફે મે હક હય નીક્સ સુમ્બુલ, નિક્સ નરગિસકા,
યહ દોવારી સમેરે થે ફુલ હસ્તીકે ચમનમેથે.

ગાયન ૭૮ મું. **જીલા—ગઝલ.**

દરીયાયે મુહબ્બતશે કિનારા નહી કરતે,
જી ડુબે મગર દમ કભી મારા નહિ કરતે,—દરયાયે.
દિલ દોસ્ત પરસ્તોંકા પરસ્તાર અપના,
હમ કબાબા વ બુતખાના ગવારા નહિ કરતે.—દરયાયે.
કરતે હો કે "તાલીબ" હય ખાકી બાતમે સામીલ,
બા વર કભી કહના યહ તુમારા નહિ કરતે.—દરયાયે.

ગાયન ૭૯ મું. **જીલા-ઝીન્ઝોટી-ગજલ.**

કહો ન લામ–કાફ ખટા કરો મુઆફ,
તુમારે દેતેસે નહિ હું મયઁ ખીલાફ.—કહો.
દુખાકે દીલ કોઇ ન આયા બર કભી,
કરે અગર હજાર બહ કઅબેકા તવાફ—કહો.
કરો ન તુંમ ગજબ તુમારે બે તલબ,
કરેંગ જલ્દ સબ હીસાબ અપના સાફ—કહો.

ગાયન ૮૦ મું. **કાફી–ઠુમરી.**

અય યાર જાની, દીલદાર જાની.
મય વાલું સદા જીયાં પિયાવાર જાની.
તુમ પર બલહાર જાની—અય.
બેચને બએને લાખું કહિંસે
પાસ મેરે રહે ઘરે જોથે આજતક
નીકલી ઇરકે વામસે કાર જાની યાર જાની—અય.

ગાયન ૮૧ મું. **ભયરવી–ઠુંમરી**

આદત ખુશ તેરી સારી હએ અય દીલબર નેક અંજામ—આદત.
સીરત પ્યારી સુરત ન્યારી, ચાલચલન દીલદારી.
ચાહે જોતું કામ ખુશ ખુ, કર બ્હો હય ગુલફામ—આદત

ગાયન ૮૨ મું. ગજલ-તાહતુ લલફુજ.

કયા વકત હય, ક્યા બખત હય. હર લહજ્જિસ્ક સખી હય,
સખ્તીકા અખતો તખ્ત હય. ઇસિ આલમો અમ સારમે,
કામ હયના કાજ હય, કર્જેપ બડતા બ્યાજ હય,
ફિર કોડમે એક ખાજ હય લય સન્સ કારો બારમેં.
લય સન્સ હકકે પામપર, લય સન્સ નાકો નામ પર
લય સન્સજી પર જાન પર, હર હર રગો કે તારમેં
લય સન્સ ઉઠતે બયઠતે લય સન્સ ઘુસ્તે પયઠતે
લય સન્સ ખાા ઢી અયેઠતે ફ્રર કુયા વો બજારમેં.

ગાયન ૮૩ મું. કાફી તીરાના,

બાતે કયસી બે ઢંગકી તું સુનાવેજી જલાવે,
બહરે ખુદા કરકુછતો હયા સુતે જા વહ દીવાના બનાવે-બાતે
જલ્દ ચહાંસે કર મુંહ કાલા, સુરત ફિર ન દેખાતું,
ઝુઠ સારા સર કયું હય બકતા કર કુછ ખોફ ખુદાતું.
દેખતે ખુલારી હોની સારી, સજાતું પાવે માર ખાવે.
ભાગ અભી દરપરે--બાતે.

ગાયન ૮૪ મું Far Far Away

અયબ ધગાયે ઉસ્કો ગર, કોઇ કયા મંજાબ !
ખાકજે વાલે સુરજ પર કોઇ કયા મંજાલ ?
દેખનલું મયે ખુદ જબતક માનું ગામવન તબતક
બાન પહે શીરલાયે લબતક કોઇ કયા મંજાલ ?
કયા મંજાલ, કયા મંજાલ ? - અયબ.

ગાયન ૮૫ મું જીજોટી-હુંમરી,

બરાતુતું ભુલ કરતા હય. શીક નહિ પૈસેકી તુઝે ઔરત પર મરતા હય.
નફા હય ઇસિમે કયા પાના રોના ધોના ઉલ્લુ હોના નાહક ગમ ખાના.
નહી કુછ ઇસમે હાથ આના, જલના મરના દાના હોકે બનના દીવાના.
કબ ઇસ્સે કોઇ સુ સુધારતા હય—શીક નહી.

ગાયન ૮૬ મું ભયરવી—ગજલ.

છોર જબસે ગયા બેવફાતું મુઝે માર કારી બીર હકીકતારી છોર.
આંખ તરસે દરસકો બરસ તો ગયા બીન બક બક કરું ઇનતેજારી
જાન અપના સનમ તુજકો ભર્યેતો જફા કાર, તેરી બનીથા પુંજારી,
કોન અયસી ભઇ ચુક ભરી પીયાયાદ સારી બી સારી હમારી છોર.

ગાયન ૮૭ મું. ઇગ્રેજી તર્જ.

ઇસ મયખાનેમે ઉલફતકે, જો હય મયશે સર શાર,
હુશિયારીમે દીવાના હય, મસ્તીમે હય હુશિયાર.
કયા ઇજ્જતશે, કયા હુરમતશે, ફીર ઉસકો હય દરકાર,
હાંસીલ હય ઉશકો સબ નીઅમત, જો હોવે વસલેયાર,
દાનાભી હય દીવાના ઉલફતમે ? ઉલફતમે !
જીના, જીના, મરજાના ઉલફતમે ! ઉલફતમે !

ગાયન ૮૮ મું. પહારી—ગજલ.

જીનખો અપના ફિરાકે યારમે,
જાન આએગી દીલે અગયારમે.—જી.
ડાલ આબરૂ પર શીકનમંત રંજશે,
મોરચા અરચા નહિ તરવાસમે—જી.
સબ્ર કર ફસ્લે ખિજામે ઇંદલીબ,
ફીર ખીલેગા ફુલ ઇસ ગુલજારમે—જી.
જજબયદીલ ખીંચલાયેગા તેરા,
હય અગર તું તાલીબે દીદારમે.—જી.

ગાયન ૮૯ મું. કાલીગડા—લાવણી.

નીત્તરંજ ઉઠાયા હમને, આરામ ન પાયા હમને—નીત.
અમને દેખા ન ગુલ દેખા, નતો હમને ફિઝન દેખા,
કફસમે એકસીં કે સમય અપનેકો સદા દેખા,
ન અપને નખલે અશરતકો કભી ફુલા ફુલા દેખા.
જો દેખા સો ન દેખા, હાય! ઇશગુલશનમે કયા દેખા,
જાત દાગી ખાયા હમને-આરામ.

સએફુસ સુલેમાન

ગાયન ૯૦ મું. **ઝીન્ઝોટી—ઠુંમરી**—કયસી આવેરે કલ મોરે.—તર્જ.

ખાક ડાલેરે કયું જીગર પર,
સોવે કયું બેટી મેરી કબ્રકે ઘર પર.—ખાક.
દે દે મુઝે મેરી માઅસુમા વર્ન,
ડાલુંગી ધુલ અપને સર પર, જીગર પર.—ખાક.
તકતી હું રાહ મેરે નુરે બસરકી,
આંખે લગી મેરી દર પર, જીગર પર.—ખાક.

ગાયન ૯૧ મું. **પીલુ—ગજલ.**—કૌન જંગલમે જા તુ ફસારે.—તર્જ.

ન અબ ગુજરી બાતોંકા અફસોસ કર તુ,
કુછ આઇન્દાની ફીક પર કસ કમર તુ.—ન અબ.
હુંવે ફાકેકા ઘરમે દો દીન વ લેકીન;
નહીં લાંતા હએ પએદા કુચ્છ કરકે જર તુ.—ન અબ.
હએ બીન દુધ કે, લબ પર ઇસ તીફલકે દમ,
કર ઇસકે તડપને પ ટુક એક નજર તુ.—ન અબ.
હુવા હાતસે અપને ખુદ ખ્વાર ખ્યારે,
જુવેમે જરો માલ સબ હાર કર તુ.—ન અબ.
જે કુચ્છ હોનાથા વ્હો તો સબ હો ચુકા હએ,
જા અબ કરને મજદુરી પ્યારે મગર તુ.—ન અબ.

ગાયન ૯૨ મું. **ગજલ—તાહતુલ લફ્જી.**

ઇતિમે દીન નાદાન રહા, અબ ફાએભ હો કર આકીલ કયા?
બહાર ઓર આઈ બીજાં, તભ હોના ગુલ પર માઇલ કયા?
લાઝમ તો થા કરની હીફાજત પહેલેહી અપને ખીરમનકી,
ચુન ગઇ ચીડીંયે ખેત, અબ હો પચતાનેતી હાસીલ કયા?
જા કુચ્છ કર કર મજદુરી લા પૈસા તાકે હોવે ગુજર,
દુધ બીન પ્હે મરે હએ બચ્ચા, બએશ હોકે કાહીલ કયા?

ગાયન ૯૩ મું. **ઝીંઝોટી—લાવની**—સુંદર પીયા પીયા.—તર્જ.

ગએ ગમ તુ જીસ જાએ નહીં, વો જગે જેહાંમ નહીં કહીં,
હર એક દીલમે ઘર હએ તેરા, ખાલી તુઝસે નહીં જમીં.
મુફલીસહી નાશાદ નહીં, આહલે દૌલતભી આઝાદ નહીં,
બેગમ હોગા દહરમે જોવ્હો આદમકી ઔલાદ નહીં.
મેરા પીદર સરસરે જેહાં, વ્હોભી કરતાહએ દીન રાત ફુગાં,
કયું હએ મુંજતર ઇતનાં વ્હો પ્હે હોતા નહીં હુએ ભેદ અયાં.

ગાયન ૯૪ મું. **જીલા—કાફી**--કોઇ ઘડી ન વસ્લકી.--તર્જ.

શએતાનકો જો તુને કાયા યાંદ અએ બશર,
ઉસ શાહાને સુની તેરી ફરીયાદ અએ બશર.—શએતાનકો,
ફોરન મુઝે મદદકે લીયે તેરી ભેજા હએ,
ખન્નાસ નાંમ મેરા હએ રખ યાદ અએ બશર.--શએતાનકો.
શાંમો સહર ગુલાંમી જો મેરી કરેગા તુ,
કર દુગા એક પલમે તુઝે શાદ અએ બશર.—શએતાનકો.

ગાયન ૯૫ મું. **બરહંન્સ—લાવની.**-બેદરદી દગા તેરે દીલકા—તર્જ.

અએ શાહોંકે શાહ મેરે વાલી, હું ગુલામ મએં તેરા,
સખ્ત મુફલસીને ઇન દીનો અરે હાએ! મુઝે ઘેરા.
લગા મોડને મુહ મુઝસે, અપનાં વ બેગાના,
વ્હોભી ગએર હુવા હએ હાએરે! જીસે અપના મએં જાના.
રખ સર પ મેરે તુ જલ્દી, અબ તાજે શાહાના,
તા હો જાવે મેરા દુર સારા રંજો અલમ પાના.
રહું તેરે મએં જેરે ફરમાં, ટલે દુખ અગર મેરા.
સખ્ત મુફલસીને ઇન દીનો એરે હાએ! મુઝે ઘેરા.

ગાયન ૯૬ મું. **જીલાં-કલ્યાંન—લાવની.**—પ્રીતમ પ્યારે સોજા—તર્જ.

હવસકો હમને જાનાહએ—બુરાઇકા ખજાના હએ.—હવસકો,
ઇસ હવસસે સએકડો હો ગએ જેરે ખાક,
પાક ઇનસાકો યેહી કરવી રહે નાપાક,
હવસસે પુર જમાનાં હએ,—બુરાઇકા ખજાના હએ.—હવસકો.
હએં હવસકે હર્ફ તીન, હએ ઔર સીનો વાવ,
તીનોભી બેનુકુત હએ, કયા ફાએદા ઇનસે પાવ,
કયા હાસીલ ઇનિસે આના હએ.—હવસકો.
મએંનભી આ લાલચયમે ખેલા જુવેકા ખેલ,
દૌલત મેરી સબ બહા લે ગઇ હવસકી રેલ,
મોહબ્બીસતો દીવાના હએ—બુરાઇકા ખજાના હએ.—હવસકો.

ગાયન ૯૭ મું. **કલ્યાંન—ગજલ—**ડુબકર દીલમે મેરે.—તર્જ.

હાએ! મુફલીસ જો કોઇ તુટકે જરદાર બને,
મુફલસી ઉસકે લીયે કયું નહીં તલવાર બને?—હાએ!
ન બડાકે કીસી દુશમનોકોભી યા રબ તુ ઘટા,
બલકે જો હોવે સીપાહી વ્હોભી સરદાર બને.—હાએ!
જરે ગુલ બાગમે જબ દુજદે ખીજાંને લુટા,
હોકે પજમુરદા વ્હો ઇફ્લાસસે સબ ખાર બને.—હાએ!
બાગબાં હોતા નહીં મેહેરબાં તુતો મુઝપર,
પુર ફીજા કઇસાં મેરે બખ્તકા ગુલજાર બને.—હાએ!
સુના ફરીયાદ હમારીહી નહીં તુ અએ ખુદા,
એસે દુન્યાંમે કયા હમહી ગુનાહગાર બને.—હાએ!

ગાયન ૯૮ મું. તાહતુલ લફ્જી-ગજલ.

જો ઇસ મેરી બેટીકો લીલ્લાહ પાલે,
હરએક ઉસકી મુશકીલકો અલ્લાહ ટાલે.—જો.
નહીં પરવરીશ ઇસકી હમસે હુવી જાય.
સરે રાહ ઇસ બચ્ચેકો હમને ડાલે.—જો.
ન ઇસકા દુખાનાં કભી દીલ ખુદારા,
પડે ગમકે હએ ઇસકે સીનેમે છાલે.—જો.
યહ જીસ રોજ ખુશ હોવે હદસે જીયાદા,
તો ગીસ રોજ ખત તુ યહ ઇસસે પડાલે.—જો.
લીફાફા યહ ઉસ અર્સેમે કોઈ ખોલે,
તો સર અપને ઝુઠી કસમકી બલા લે.—જો.

ગાયન ૯૯ મું. કાહાનડા—ગજલ—હોરીકી બીનક મોરે.—તર્જ.

ઓ ખાલેક! તુ ખાવીંન્દ! ખુદાયા! ખુદાયા!
રખ ઇસ પર અપના તુ સાયા ખુદાયા.—ખુદાયા.
નીગાહબાની ઇસકી તુ કીજો હમેશાં,
નહીં સુખ યહ બચ્ચેને પાયા ખુદાયા.—રખ.
તુ પોશાક નેકીકા પહેના તો ઇસકો,
કહે નેક અપના પરાયાં પરાયા ખુદાયા.—રખ.
ખબરદાર દોલતસે મુઝ બેવાકી રહે,
તરે જીમ્મે યહ બચ્ચા આયા ખુદાયા.—રખ.

ગાયન ૧૦૦ મું. જીલા—મડમ સાહબ લાંબીયા બોલો.—તર્જ.

બાવા સાહબ તુમડી ભરો, તુમડી ભરો,
ખએર કરો, પૈસા ધરો, તુમડી ભરો.—બાવા.
ચોરીભી કીઈ, ખુનભી કીયા, કીસેભી કતર,
એક બાકી ભીકથી સો તુમડી મેરી ભર—બાવા.
સોનાં દેદો, ચાંદી દેદો, દેદો ખુબસા માલ,
ભરદો, ભરદો, તુમડી ભરદો, લાલાજીકે લાલ—બાવા.
થા મએં નૌકર સાદીકકા, અબ હો ગયા હું ભાટ,
ભાટકો રૂપએ દીજે સાટ, બનેગા ઉંસકા ઠાટ.—બાવા.
ખાંનેકો તો ખુબ મીલા, નહીં મીલી શરાબ,
સવાલ ઉસકા કરતા હું મએં દે દે કોઇ શીતાબ—બાવા.

ગાયન ૧૦૧ મું **ઝીન્ઝોટી—ગજલ**—ગએતુસ સતમકો છોડકે.—તર્જ.

દુનીયાંએ દુકે વાસ્તે કયા કાંમ કરતે હએં,
ઇસિ કુફ્રકે લીયે તરક ઇસલાંમ કરતે હએં.—દુનીઆંએ.
શએતાંનોકે ગોલાંમોકી હએ આ કેબત ખરાબ,
હો રોજ પહેલે દુનીયાંમે આરાંમ કરતે હએં.—દુનીયાંએ.
સબ હમ સમઝતે હય વલે કરતે નહીં હએ કુચ્છ,
નૌશ એક સરાબે હીર્સકાહી જામ કરતે હએં.—દુનીયાંએ.
કયાં હો ગયા ફરાર, ભલા જાએગા કાંહાં,
હમ હર તરાહસે જાકે ઉસે રાંમ કરતે હએં,—દુનીયાંએ.

ગાયન ૧૦૨ જું. **જીલ્લા—પાહાડી ઇંગ્રેજી તર્જ.**

મેહેર કર હમ પર ઓ ગફફાર, બદેં તેરે લાચાર,
નહીં તુઝ સીવા કોઇ ગમખ્વાર, અપની પનાહમે રખ તુ હરબાર.—મેહેર.
સબ અબ્દ તુમાઆબુદ, સબ ફાંની તુ મૌજુદ,
સબકા હએ તુ મકસુદ, હર હમ્દકા માહમુદ-મેહેર.

ગાયન ૧૦૩ જું. **યેમન કલ્યાંન.**—દુલહન માંગે સવારંન તર્જ.

કહતહો કયું અએ બાંવરો આપનાં, અપનાં,
યેહે સબ અપનાં અપનાં, અરે સમઝો સપનાં.—કહત હો.
ન સુખ બુધ જગતકી તોહે કાંમ આવે,
બસ એક કાંમ આવેગા. હર નાંમ જપના.-કહત હો.

ગાયન ૧૦૪ થું. **બીલાવલ--ઠુમરી**—આવો પીતમ આવો.—તર્જ.

બેટી હમારી, બેટી હમારી, બેટી હમારી લાવો,
જાન મએં લુંગા વર્ના તુમ્હારી, બેટી હમારી લાવો.—બેટી.
યેહી હએ વોહે આંખ કલેજાં, યેહી હએ વોહો નાંક કાંન,
યેહી હય મેરી પુતલી પ્યારી, બેટી હમારી લાવો.—બેટી.

ગાયન ૧૦૫ મું. **ઝીંન્ઝોટી**—જગત જીવના—તર્જ.

ફનાં જેહાં ફનાં, મકી મકાં ફનાં, હએ બાકી તેરી જાત, જમીં જમાં ફનાં
શજર હજર ફના, મેહેર કમર ફના, ફના મલાએક જીન, હએ કુલ બશર ફના.
ખુદાસે દીલ લગા, હએ ઇસમેહી ભલા ફનાં તુ એક રોજ હોગો બરમલા.
હએ દુન્યાં બેવફા, ન ઇસપ હો ફીદા, હુવી હએ કીસકી યેહે, ખીયાલ કર જરા.
ખુદા, ખુદા, ખુદા, યેહે વીર્દ રખ સદા, યહાં વહાં તુઝે હએ ઉસકા આસરા.

ગાયન ૧૦૬ મું **દેશ-ઠુમરી**--ચાહે સૈયાં માર ડાલો. તર્જ.

જબતો મએંભી મોરે પ્યારે. સંગ ચલુ તુમ્હારે,
સંગ ચલું તુમ્હારે, પ્યારે. જીમે હએ હમારે.—જબતો.
ભેસ બદલ કર સીપાહીકા જાની,
રન્જો ગમમે હમભી હીસ્સા લેવેગે તુમ્હારે—જબતો.

ગાયન ૧૦૭ મું **કાફી-ગજલ**-કતલ કરનેકો આસકકો તર્જ.

મેરી સુરતકો દેખો ઔર, જમાલે યારકો દેખો,
હએ ઇસ સુરત પર વ્હો માઇલ, ખીયાલે યારકો દેખો,—મેરી.
ભટકતે આએ આશક ઔર, રહે આરામમે મઆશુક,
વ્હો કહેતા હએ મએં લટકુંગા સવાલે યારકો દેખો.—મેરી
ગુલે નૌરોઇહ પ્હો ઔર, જંગલમે ભટકના હએ,
તુમ અએ ગીલમાનરૂ સોચો જવાલે યારકો દેખો.—મેરી.
રહે હએ બેહતર ચલો તુમ છોડ કર બસ ઘરહી દીલબરકો,
ફીરોગે લૌટકર જબ, તબ વીસાલે યારકો દેખો.--મેરી.

ગાયન ૧૦૮ મું **જીલા—બરહન્સ** કોઇ ઘડી ન વરલકી--તર્જ.

મુઝકો ન કરકે જુબ્દ વ્હો કાતીલ ચલા ગયા,
કયું યુગ દીલકો છોડકે બીસમીલ ચલા ગયા.—મુઝકો.
જાલીમને લ ગયા નહીં મુઝકો તો અપના સાત,
પર લેકે દીલ પ્હો કર મુઝે બેદીલ ચલા ગયા.--મુઝકો.
એસા કુસુર કયા હુવા જો આજ મેરેસે,
હો કર ખફા વ્હો હુર શીમાઇલ ચલા ગયા,--મુઝકો
ઉસ્સેહી જો કે લુંગી મએં અબ મરહમે વીસાલ,
જો એક નીગાહસે કર મુઝે ઘાઇલ ચલા ગયા,—મુઝકો.

ગાયન ૧૦૯ મું **પીલુ--લાવની**—દુખી દીલે હાલ કપેશ્વર.—તર્જ.

પ્યારી હમારી માઅસુમાકો કયું દીએ તુમને જાંન.
ઉસકે બીન નહી ચએન પાવે દીલ મેરા એક આંન.
વાંલીદને જબ કહા તુમારે હો ગઈ મએં મજબુર,
લે ગયા દીવાંના ઉસે મએ રોતી રહી રન્જુર.
પ્હો થા પીદરહી ઉસકા ગરતો કરતે ગેહી મન્જૂર,
ઉસકોભી ઘર અપનેહી હમ રખ લેતે અએ હુર.
લાવું ઉસે મએં કરકે તલાશ અસે હો ન કહીં હએરાંન,
ઉસકે બીન નહી ચએંન પાવે દીલ મેરા એક આંન.

ગાયન ૧૧૦ મું. ભએરવી—ગજલ—બુલબુલે શએદાંને પુછા—તર્જ.

ગો મએં યુસુફ હું મગર મેરાં ખરીદાર ઔર હએ,
દેખનેવાલા મેરી ખુબીકા બાજાર ઔર હએ.—ગો.
હમકો ગુલતો સમઝા હએ અએ જાગ, પર યહે યાદ રખ,
ગુલશને દીલકા હમારે બુલબુલે જાર ઔર હએ.—ગો.
છોડ કર ગીલમાનદુકો તુઝપ માઇલ કૈસી હું ?"
તુ અએ બદકાર ઔર હએ, ઔર વ્હો મેરા યાર ઔર હએ.—ગો.
બુત તો હું મએં, પર પુજારી તુ નહીં મેરા પલીદ,
ચલ નીકલ હો દુર અરે મેરા મરસ્તાર ઔર હએ.—ગો.

ગાયન ૧૧૧ મું. પીલુ-ઠુંમરી.—મોરે બાંકે સાવરીયા તર્જ.

ય્હેતો તોરા સજન હએ, અરી દીવાંની,
કાંપને તેરા કયું લગા મન હએ.—ય્હેતો.
ખન્નાસકે જાદુસે રીછ યહે બન કર,
સહેતા રંજે મોહન હએ, અરી દીવાંની.—ય્હેતો.
ગીલમાંનરૂ અસ્લી શકલમે આકર,
મીલતા અએ સીમતંન હએ. અરી દીવાંની.—ય્હેતો.
દેખ કરાંમતસે મેરી યહે જંગલ,
અભી હોતા ચમન હએ, અરી દીવાંની—ય્હેતો.

ગાયન ૧૧૨ મું. આસાવરી—મસનવી—રાજા હું મએં કોમકા—તર્જ.

ફ્રજલે ખુદા તુંમ દોનો પર રહે અરે હર આંન,
બાકી ન દુનીયાંમે કોઈ તુમસે રહે અરમાન-ફ્રજલે.
સુનલે અરે ગીલાંમાનરૂ કહેતી હું મએં જો બાત,
મએંને તુઝકો બખ્શી હએ ઉસ દીન જો શમશેર.
આસમાની તેગ હએ વ્હો બેશક અએ દીલેર.—ફ્રજલે.
ઉસકો લેકર તુ બચા માઅસુમાકી જાન.
કરતી રહુંગી મએં તેરી ખુદાઇ મદદ હર આન—ફ્રજલે.

ગાયન ૧૧૩ મું. લાવની—કાલીંગડા—હું તો ગામરેની ગોરી—તર્જ.

હું મએંતો પાગલખાં દાંનારે. હું મએંતો પાગલખાં દાનાં,
આકીલ હું, સબ દીવાંને મુઝે કહેતે હએં દીવાંનાં—હું.
અએ બહાદુર પાગલ સાદીકને ફરમાયા,
તુને ગીલમાનરૂકા કાટકે સર જો લાયા,
ફેરતો લાખોંકા માંલો જર મેરેસે પાયા.
કાંમ હએ ઇતનાં બજા લાનાંરે, કાંમ હએ ઇતના બજા લાનાં,
આકીલ હું, સબ દીવાને મુઝે કહેતે હએં દીવાનાં.—હું.

ગાયન ૧૧૪ મું. બીલાવલ--ગજલ—અદાએં તેરી વ્હે જાદુભરી હએ રે--તર્જ
હએં રૂખ અચ્છે, હએ આંખ અચ્છી, દહન અચ્છા,
સરાપા તેરા હએ, અએ, ગુલબદન અચ્છા.--હએ.
દીલો જાંસે ન કયું હું તુજપે મએં માઇલ,
હએ કદ અચ્છા, હએં લબ અચ્છે, બદન અચ્છા.—હએ.
તેરી રફતાર અચ્છી, અચ્છી હએ ગુફ્તાર,
હએ નાજ અચ્છા, અદા અચ્છી હએ ગુફ્તાર,--હએ
મેરે પર મેહેરબાં અબ હોકે કર જાનાં,
તુ બાત અચ્છી, કલામ અચ્છા, સુખન અચ્છા.—હએ.

ગાયન ૧૧૫ મું. ભએરવી—ગજલ.—તેરે માનીંદ અગર--તર્જ.
અદમકો છોડકર હસ્તી તલક કરતે કુગાં આએ,
તલાશે યારમેં દેખો કહાંસે હમ કહાં આએ.—અદમકો.
નહીં પાયા પતા તેરા કહા જા કર છુપા હએ તુ,
મકાંકો છોડ તુઝકો ઘુંડતે તા લા મકાં આએ.--અદામકો,
સુઝે મીજગાનો અબરૂસે ઈશારા કરતે હએ કાતીલ,
નીશાંના તુઝકો કરને લેકે હમ તીરો મકાં આએ.--અદમકો.
સબા બહરે ખુદા મેરા સુનાના હાલ જા કર તુ,
પસંદ ઉસ ગબરતે ગુલકો જો મેરી દીસ્તાં આએ.--અદામકો.
તુમ્હારી હુરવશ મરતી હએ ઓ ગીલમાનરૂ પ્યારે,
નહીં અએ કાશ તુમ લેને ખબર તકભી યહાં આએ,--અદમકો.

ગાયન ૧૧૬ મું. ઝીન્જોટી—ઠુમરી-પરદેસન જુગની-તર્જ
નહીં મુઝસે કરે તુ જો યારી. હોગી તેરી બહોતહી ખ્વારી,
મુઝે ઓ બુત જાન પુજારી—હુંર અરે ઓ હુર--નહીં.
તુહએ શમ્આતો મએં પરવાનાં, તુહએ પરી તો મએં હું દીવાના,
તુઝે કબતક જાં સમઝાનારે.—નહીં.
ન મએં શમ્આ ન તુ પરવાના, મએં પરી ન હએ તુ દીવાનાં.
દમ દે કે ન દાંમમે લાનારે. વ્હો કરેગા તેરી ખ્વારી,
મએં જીસકી હું રે પ્યારી, મેરા ગીલમાંનરૂ હએ પુજારી.
દુર અરે હો દુર—વ્હો.
મેરા દરજા ઉસ્સે હએ બેહતર, જો કહાતા હએ તેરા દીલબર,
હએં ઉસકેસે મેરે નોકરરે—
વ્હો હએ હાતી તુ હએ મચ્છર, તુ ગદા હએ વ્હો હએ તવંગર,
તું ગુલાંમ હએ વ્હો અફસરરે—વ્હો.

ગાયન ૧૧૭ મું. **બેહાગ –ઠુમરી–** જીન્દગી બરબાદ હએ––તર્જ.

જબસે જુદા મેરેસે જો વ્હો નુરે અએન હએ,
તબસે ન એક પલભી મેરે દીલકો ચએન હએ.––જબસે.
હએ મુઝે નીત ઉનકા ધ્યાંન, મુઝસે મીલેગે વ્હો કબ આંન,
જલ્દ મીલા તું અએ સુબહાંન, વ્હે અર્જ દીન ઔર રએન હએ.––નુરે.
મરતા હું મએં મેરે પીઅર, હુરવશ લેતી નહીં ખબર,
તુમ્હારે બીન શાંમો સહર ગમકાહી શોગો હએન હએ,––નુરે.

ગાયન ૧૧૮ મું. કાલીંગડા—**કાહારવા.**—છોરી બમ્મનકી—તર્જ.

તુમને રોના નહીંરી, તુમને રોના નહીં,
શોર કર કર નીંન્દ મેરી ખોના નહીં.—તુમને.
હુકકા કહેતા ગુડ ગુડ ગુડ ગુડ, ચીલમમે નહીં ચતરાઇ,
તંબાકુ તો સડી મીલી ઔર અફયુંનભી નહીં ખાઈ.—તુમને.
દીન નીકલેહી મએં તુમ્હારે દુશમનકી લું જાંન,
સચ્ચા મુઝકો તબહી સમઝના તુમને પાગલખાંન.—તુમને.

ગાયન ૧૧૯ મું. **કલ્યાન –ઇંગ્રેજી રાહ.**

કરો કરો સદા નેકહી કાંમ–ચલો ચલો રાહે હકપ તમામ,
રહો રહો દુર બદસે મુદામ–હએ અપનાં યેહી કલાંમ—કરો.
રહા રહા નેકીસે કાએમ જીસકા નામ–બેશક હએ વ્હો દુન્યામે જીંન્દા મુદાંમ,
નહીં નહીં મૌત ઉસે તાબ કાયાંમ–હએ અપના યેહી કલાંમ––કરો.
હુવો હુવા સએફે સુલએમાં તમામ–કીજે કીજે તસદી મોઆફ ઓહો આમ,
રખો રખો મેહેરબાંની હમ પ મુદામ–હએ અપના યેહી કલાંમ.––કરો.

જુલ્મે અજલમ ઉર્ફ જૈસા બો વૈસા લો.

ગાયન ૧૨૦ મું **જીલા–ઝીન્ઝોટી–ગજલ.**–દારે ફનાસે દીલકો ઉઠાએગા–તર્જ.

દીલકો હમારે ઇશ્ક બુતે દીલરૂબાસે હય,
હો વસ્લ દસ્સે યેહી દોઓ અબ ખુદાસે હય.—દીલકો.
આયા તો હય તુ કાકુલે પેચાંકે પેચમેં,
આયા દીલ સંમ્ભલ કે સાંમના કાલી બલાસે હય.––દીલકો.
શાઇદ વ્હો ગુલકે કુચેસહી આય હય નસીમ,
દીલ બાગ બાગ મેરા જો થંડી હવાસે હય.––દીલકો.

ગાયન ૧૨૧ મું **આસાવરી-ગજલ.**-અરે લાલ દેવ ઇસ તરફ જલ્દ આ.-તર્જ

ય્હે કયા બકતે હો ખુદાસે ડરો,
ન ફેરસે કભી બાત ઐસી કરો.—ય્હે.
હું મએં તુર્ક ઇજજત પ દે દુંગા જાન.
સમઝતે હો કયા તુમ મુઝે, મસખરો ?—ય્હે.

ગાયન ૧૨૨ મું **મજકુર તર્જ.**

સીપાહી ફરો તુમ ન તાખીર અબ.
કરો જપ્ત અસબાબ ય્હે સબકા સબ.—સીપાહી.
ન એક પૈસેકા બાકી તુમ રખ્ખો માલ,
હો વર્ના તુંમારે પ શાહી ગજબ—સીપાહી.

ગાયન ૧૨૩ મું **જીલા-ઝીન્ઝોટી-ગઝલ.**—લસ ઉસ ગુલે રાઅનકા-તર્જ

કયા રંગ બીગડને લગા દુન્યાકે ચમનકા,
બુલબુલ કે એવજ ગુલ પ હય ગુલ જાગો જગનકા—કયા.
કયું છીનતા હય નખ્લસે ગુલબુટોંકી ચાદર ?
ગુલચી તુભી એક રોજ હય મોહતાજ કફનકા—કયા,
તુ પરદા દરી ગુન્ચોકી ચાહે હય કયું નાદાન ?
લાયા થા કાંહાં તુંને લીબાસ અપને બદનકા ?—કયા.
અય બાદે ખીઝાં લુટતી હય તુ જરે ગુલ,
પર રીક્ષા ચલેગા ન વહાં, યાંહકે ચલનકા.—કયા,
નીસબત હયે તુઝે રૈનકે ગુલશનસે કયા અય જાગ ?
ચીલ્લા ન ખા મગજ તુ તીફલાંને ચમનકા.—કયા

ગાયન ૧૨૪ મું **ઝીન્ઝોટી લાવની.**—ચલ સાત મેરે મેરી જાન—તર્જ.

કરેગા કબતક જહાંમે જુઠી ખુદાઇ એ ફીરઔન ?
ન હોગી મુસાફી તેરે પર કયા ચડાઇ એ ફીર ઔન ?—કરેગા.
ય્હેજાહો હશમત, ય્હે ફોજો લશકર પર હય અબસ મગરૂર,
કરેગા એકહી સીપાહી તુઝકો ખુદાકા જબ મજબુર,
ન હાતસે ઉસકે તુ પાવે હરગીજ રેહાય અયફીર ઔન—કરેગા.
અય ભાઇ ચલના કે હમકો ઇજ્જત હમારી હય પ્યારી.
ય્હે મુલ્ક પર તેરે આવે અજલમ કહેરે જબ્બારી,
દુવાઇ હય, ય્હે દુવાઇ હય, ય્હે દુવાઇ અય ફીર ઔન-કરેગા

ગાયન ૧૨૫ મું. જીલા-બરહન્સ-લાવની,-બેદર્દી દગા તેરે દીલકા-તર્જ

કયું હમસે ખફા નવ્વાબ હુવે, કોઇ હમને કયા તકસીર ?
કબ્જેમે ઇસે કરનેકે લીયે નહીં રહી કોઇ તદબીર.—કયું
અબ હાથ ન વ્હો આવેગી કભી, તુમ છોડ દો ઉસકા નામ,
સંગ મલેકા હબશનકેહી સુખમે ઉમ્ર ગુજારો તમામ.
અય તખ્તનશીં દરબાર ચલો, શાહીકે બજાવો કામ,
ઘર બયઠે તુમ્મારે આએ ખુદ, કયું ડરતે હો ખુશ કાંમ ?
અબ હાથ વ્હો જીન્હાર આવગી નહીં, ભાગી હય બેપીર-કબ્જે.

ગાયન ૧૨૬ મું જોગીયા આસાવરી ગજલ.—અબ આજા નજર તાલીબે-તર્જ.

કર યાદસે તેરી મુઝે ગાફીલ ન ખુદાયા.
જુજ તેરે હું મએં ગએર ૫ માઇલિ ન ખુદાયા.—કર.
તુ મુઝસે ગુનાહાગાર ૫ ફજલ ઇલાહી,
મએં હું તેરે ઇનસાફ્કે કાબીલ ન ખુદાયા—કર.
હય નજા તેરે વાસ્તે એક આજેજી મેરી,
ઔર ઇસકે સીવા હય મુઝે હાસીલ ન ખુદાયા.—કર.
દરીયા તેરી કુદરત્કા હય વ્હો જીસમે કે લાખો,
ડુબે વલે પાયા કીસે સાહીલ ન ખુદાયા.—કર.

ગાયન ૧૨૭ મું. કલ્યાન—ગજલ-તુમ સલામત રહે.-તર્જ.

ભાઇકા મુઝકો દે અલકાબ અય મુરદાર નહીં.
મેરી હમશીર તુ હોનેકે સઝાવાર નહીં,-ભાઇકા.
બાપ ઔર લાદેકી ઇજ્જત ૫ ઉડી તેરસે ખાક,
પૈદા હોતેહી મરી કયું તુ અય બદકાર મહીં?-ભાઇકા.
આશમા તુ બની ખજલમકી અરી તુરન્નીસા!
જાતસે તેરી થી ઉમીદ યેહ જીનહાર નહીં-ભાઇકા

ગાયન ૧૨૮ મું. ભએરવી-ઠુણરી-સુખ કીસકે ગુજારૂં મએં સાત.-તર્જ

યેહ મુઝ પર કયા બહોતાંન, બસ મેરી ચલી હય જાન-યેહ.
મેદુન્યાંમે મુઝે સબને સતાયા, મએંને કીસીકોભી નદુખયા,
એકભી મેરા હોને ન પાયા, પુરા કોઈ અરમાન.-બજા.
ખાલીકો માલીક દાવરો દાદર, આતી હું મએં તેરે દરબાર,
મરનેકા નહીં ગમ મુઝે જીનહાર, કાયમ હો ઇમાન.-બસ.
તેરા મુઝે તુ દે અય બીરાદાર. દું અપના ખુદહી મએં સર,
હશ્ર મે તા ન કરે તુઝે દાવર, ખુની મેરા અય જાન-બસ.

ગાયન ૧૨૯ મું **ભએરવી**-ગજલ-ફેર દુબારા ઇશકકા તર્જ.

ખુબરૂઇયોંમે ન તો મએં નેક અતાવારોંમેં હું.
નામ અય નેકોં ન લો મેરા મએં બદકારો મે હું.—ખુબરૂ.
હો સીતારા આકે જીનકે તાલ્એમે ખાલે સીયાહ,
રોશનાને ચખેં મએં અબ બેહો સીયાહકારોંમેં હું.—ખુબરૂ.
મેરી રૂસવાઇકા શોહરા કયું ન હોવે ચૌ તરફ,
જબકે મએ ચૌરંગ અય કામીલ ચાર તલવારોમેં હું?—ખુબરૂ.
નેક શાહજાદે ન મુઝસે મીલકે હો તુભી ખરાબ,
ફાસેકોમે ફાજેરોંમે મએં ગુનાહગારોંમે હું?—ખુબરૂ.
રૈનકે આલમ મેરેસે ખુબસુરત હય બહોત,
જીનકુ મએં અદનાસે અદના કફશ બન્દારોંમે હું—ખુબરૂ.

ગાયન ૧૩૦ મું **કલ્યાન** ગજલ-રસ્તેં મેં ફક કે જો હો સાબેત કદમ નહીં-તર્જ

અન્દર જમી કે ઇશ્ક હય ઇશ્ક આસમાનમે,
કુછ ઇશ્કિ કે સીવા નહીં કૈનો મકાનમે.—અન્દર.
પથ્થરમેંભી હય ઇશ્ક, જીસે કહેતે હએ શરર,
બે ઇશ્ક, આદમીભી હુવા હય જહાનમેં?—અન્દર.
કાબએકે ઇશ્કસે હુવે કાફીર ખુદા પરસ્ત,
ઇશ્કે સનમસે જલ ગયા મોમીન મસાનમેં—અન્દર.
શાહો ગદાકી ઇશ્કમે હરગીજ નહીં તમીજ,
શાને જુલયખાં દેખ તું યુસુફકી શાનમે.—અન્દર.
ચલતા હએ તો તુ ચલ અય નફર મેરે સાથ અબ,
ધ્યાંન હય લગા હુવા મેરા ઉસ મેરી જાનમે—અન્દર.

ગાયન ૧૩૧ મું. **ઝીન્ઝોટી ગજલ.**—આગે તુ હમસે ઇસ કદર.-તર્જ

કજો કીસીકી આઇ હો તો મુઝકો વ્હો ઉધાર દે,
હય બારે જાં તને નહીફ પર કોઇ ઊતાર દે.—કજા.
તેરસે કુછ મેરા ભલા ન ઔર અય ફલક હુવા,
ફરીસ્તા મૌતકા કહાં હય ઉસકો તો પુકાર દે.—કજા.
સબેકો તો નેહાલ કી, ન હમકો પાએમાલભી?
હરએકકો ગુલ દીયે, હમે તુ ખારતો બહાર દે?—કજા.
યહે મતલબી જેહાંનમે, નહીં કોઇ અમાનમે,
ગજલકે વાસ્તે પીદર પીસરકો જીસે માર દે.—કજા.
કીસીકો દેવે દીલ કહીં, દીવાના રૈનક અબ નહીં,
હાં, યહે નહી અજબ કે વ્હો ખુદા પ જાનીસાર દે.—કજા.

ગાયન ૧૩૨ મું **પીલુ ગજલ.**—દીવાના તેરાં આશકે જાર હું મએં—તર્જ.

પરીરૂ મએં આયા હું દીવાના હો કર,
જલું તુજ પ અય શમ્આ પરવાંનાં હો કર.—પરીરૂ.
શરાબે મોહબ્બતકા નીશ્શા ચડા હય,
ફીરૂ ઝુમતા અબ તો મસતાના હો કર.—પરીરૂ.
પીયું સાકસે મએ મય ઇશ્ક અફસોસ !
તેરે પાસ અય સાકી પયમાના હો કર.—પરીરૂ.
સનમ મુઝકોં અપનાં સમઝ તુ ખુદારા,
કે મએં સબસે આયા હું બેગાના હો કર.—પરીરૂ.

ગાયન ૧૩૩ મું. **જીલા બરવ.-લાવની**-કાલી ઘટા કોયલ બન જાઇ-તર્જ.

લો જખ્મી ઉસહી પાય, હમ ઢુંડને જીસકો આએ,
ખુબ આપસમે રહે લડે હય, જબહી જખ્મી હોકે પડે હય.
કયા વાર પ વાર જડે હએ, કૈસે દોનું જીકે કડે હએં,
જી ખોતેં હએં રહે તડપ કર,
ઇન્હે લેકે ચલો અએ બીરાદાર,
તો ઇલાજે શાહી હો ઇનિપર,
લો ઉડાવો ઇનકો યાર, તુમ અબ એક બાર,
તો રાહત પાએ—હમ ઢુંડને જીસકો આય.

ગાયન ૧૩૪ મું. **આશાવરી ગજલ.**

અગર આપકો ગૈર મેરી રહેગી.-તર્જ

મેરેસે તુઝે દીલ લગાના નહીં થા,
તો સુરતભી મુઝકો દીખાના નહીં થા?-મેરેસે.
જલા કર મુઝે સદ મેહેરી નકર તુ.
અગર યુંહી થા તો જલાના નહીં થા?-મેરેસે.
ન મન્જુર બીદલાના થા પાસ તુઝકો,
તો દુન્યાંસે મુઝકો ઉઠાંના નહીં થા?-મેરેસે

ગાયન ૧૩૫ મું **મજકુર તર્જ.**

જો અન્બાહી અલ્લાહ તુઝકો બનાતા,
તો સુરત મેરી દેખને તુ ન પાતા?—જો.
નહીં મેરી તકસીર આ ઉજો બીલ્લાહ.
ખતા અહેતો ખલીક હય તુ દીખાતા—જો.
મએં અએ બુડહે હું તેરી બેટીકે માનીન્દ.
કયું બેશર્મ તુ મુઝસે દીલ હએ લગાતા.—જો.

ગાયન ૧૩૬ મું. **ભએરવી ગજલ.**—નામ જાનેકા ન લે યાર.—તર્જ.

ન મીલા ચયન તયે ચરખે કોહન દીલકો મેરે,
નીત નય રોજ રહે રન્જો મોહન દીલકો મેરે.—ન મીલા.
જો સીતમ ગુજરા વ્હો ખામોશ સહા કુચ્છ ન કહા,
ગોયા શીકવેકે લીયે થા ન દહન દીલકો મેરે.—ન મીલા.
ખાકમે મીલનેકીહી અબ તો બસ ઉમીદ રહી,
દફનકા ધ્યાન હય ફીક્રે કફન દીલકો મેરે.—ન મીલા.
કોઇ દીખલા દો મુઝે મુલ્કે અદમકા રસ્તા,
નહીં ભાતા હય યહે હસ્તીકા ચલન દીલકો મેરે.—ન મીલા.

નાજાં.

ગાયન ૧૩૭ મું. **પૂરીયા—ગત.**

સુધ બુધ બિસરી મનકી ?
તજ ગયે પ્રીતી પી નયનનકી.—સુધ.
છુટા પ્યારા, રૂઠા પ્યારા, દતીને સુખ લુટા સારા,
સજની ઇસ ચિન્તાને મારા—સુધ.
તન મન જારા, અબરન બારા સૌતનકે સસંગ પી મનહારા.
જિયા હય હમારા દુખિયારા—સુધ.

ગાયન ૧૩૮ મું. **બિહાગ—ગત.**

ગુલશન આબાદ હોવે સુલ્તાની,
શાહા ! હોવે રહમાનકી મિહરબાની જાવેદાની પાની—ગુલશન.
અચ્છે સરકાર હો તુમ, આલી દરબાર હો તુમ
તુમ હો ઇન્સાનકે વાલી, વાલી વાલી,
જગકે સુલતાન, આલીશાન, આલી ખાનદાની.—ગુલશન.

ગાયન ૧૩૯ મું. **ઝિંઝોટી—કાહરવા.**

અરિ દુનીયા ! હાય ! દુનીયા હય મતલબકા નામ !
હાય જગમેં ગરજકા હય કામ,
આપા—ધાપી તમામ, નહીં ઇસમેં કલામ.—અરિ.
જગમેં ગરજ હય તો અપની ગરજ હય,
અપનેહિ મતલબકા સબકો મરજ હય;
મતલબકી ખિદમત, ગરજકા સલામ.—અરિ.

ગાયન ૧૪૦ મું. **બરવા—કહરવા.**

રેવરી ! રેવરી ! દીવાંનોકી રેવરી !
દીવાંનોકી રેવરી, મસ્તાનોકી રેવરી !—રેવરી !
ઇમાં ગેવાય જો ઉસ બેઇમાંકી રેવરી !
માંગે જો ઉધાર દેકે ઉસ ઇન્સાંકી રેવરી !
ઔરતસે ભેદ કહે, જોરૂકા કહના કરે,
યારો હય એયસે અયસે નાદાંનોકી રેવરી !—રેવરી !
જો આમદસે બઢકર ઉરાતા હય પયસા,
તો યારો હય ઉસકાભી હાલ અયસા તયસા;
જો બેસમજે કામ કરે નાકામ ઉસ હયવાનોંકી;
રેવરી ! રેવરી ! રેવરી ! રેવરી !—રેવરી !

ગાયન ૧૪૧ મું. **ઝિંઝોટી—પહારી—ઠુમરી.**

જિયો દુનીયામેં તુમ, ન તુમસા ઇનસાફિ કો હય કહિં,
ઇનસાફમેં, અલ્તાફમેં, કોઇ નહિં, કોઇ નહિં.—દુનિયામેં.

(દોહરા)

લોગ ખુશી હયેં શાદ હયેં, આયા સુખકા દૌર,
રોજ દુઆયેં માગકે કરે ખુશીકા તૌર.
મુબારિક યહ દૌલત, યહ શૌકત યહ, ઇજ્જત.
સલામત હો જબતક જમિં.—દુનિયામેં.

ગાયન ૧૪૨ મું. **જીલા-ઝિન્ઝોટી દાદરા.**

શાદમાં, શાદમાં, સારા આલમ હુવા શાદમાં.
હો સલામત જાહામે દૌલત યહ શાહી,
યહ બખશિશ રહે જાવેદાં—શાદમાં.
ખલકમેં શાદ રહો તુમ, શાદ આબાદ રહો તુમ;
ખુશીસે રાજ કરો તુમ;
કરેં પૂરી ખ્વાહિશેં બેગુમાં, દાયમાં, રબ્બે જમાં—શાદમાં.

ગાયન ૧૪૩ મું. **સોરઠ—ઠુમરી.**

આસમાં હાય દે ન ગમ,
નાકમેં આયા અબ તો દમ.—આસમાં.

(દોહરા)

સચ્ચેકી યહાં હાર હય, ઝુટા પાયે જીત,
સતવંતાકો શોક હો, જગકી અયસી રીત.—આસમાં.
નેકી દુ:ખ હય, પાપ સુખ, સાચ ન પાવે ચયન,
કલજુકમેં હય ચયનસે, બેધર્માં દિન રયન—આસમાં.

ગાયન ૧૪૪ મું — **ઝિંઝોટી—કહરવા.**

કાલિ કાલિ જલ્ફેં પ જીયા લલચાય
તકતક મારે નજરિયા રામ.—કાલી.
એક તો ગોરી તેરા ચંદાસા મુખરા,
દુજે નયનાં નિપટ મતવાર;
તીજે નયનોમેં અંજન લગાયા,
કયા જાદુ ડાલા સુંદરિયા રામ.—કાલી.

ગાયન ૧૪૫ મું — **ગારા—ઝીન્ઝોટી.**

બનો પ્યારી ન જાર, યહે હય કયા આશકાર, ધીરજ ધરો હમ નિસાર.
કરો દીલ ઉસ્તવાર, જીમેં સબ્રો કરાર, ધીરજસે આરામ આયગા.—બનો.
સારી ભરી ખોનેવાલા વોહી હય,
વ્હો હય પરવરદિગાર, ઉસકો હય ઇખ્તિયાર, માનો! માનો!—બનો.
જાહિરમેં તો હય સબ્ર બહુત સખ્ત કઠિન કામ,
સમઝો તો હય ઇસ કામકો અંજામમેં આરામ.
કરે ગમસે સબુરી જો તૂ ખૂબર બને શાદ તૂ, ખરી નેક ખૂ.—બનો.

ગાયન ૧૪૬ મું — **માંડ—ઠુંમરી.**

છલિયારે મોસે કર ગયોરે છલકી બતિયાં
છલકી બતિયાં, બલકી બાતિયા, હલકી બતિયાં, છલકી બતિયાં.—છલિયારે.

દોહરો.

મૂરખ તિરિયા, બાલી ઉમરિયા, ન જાનૂં કુછ પેંચ,
ન સમઝી અધર્મ હોગા યું પાપી સતપત ખેંચ.
કીની ઘતિયાં, ઘરકી છતિયા, આઈ સજની, ગમકી રતિયાં—છલિયારે.

ગાયન ૧૪૭ મું — **ઝિંઝોટી—કહરવા.**

મિયાં સુનો સાચી બાત, દુનિયા મકકારી રંગ ઢંગકી,
દુનિયા બદકારી, ઐયારી, મકકારી રંગ ઢંગકી.—મિયાં.
જગમેં દગાકી, જફાકી, હય ધોકેકી બાજી,
ફુલે ફુલે કરે ઘાત, દુનિયાં મકકારી રંગ ઢંગકી.
દુનિયા હય પાપી, સંતાપી, ઉથાપી વ તાંપી,
નહીં દેતિ સતકા સાત, દુનિયા મકકારી રંગ ઢંગકી—દુનિયા.
યારો! વફાસે, હયાસે અ ગારિ નહીં ચલતી,
યહાં સચ્ચા ખાય માત! દુનિયા મકકારી રંગ ઢંગકી—દુનિયા.

ગાયન ૧૪૮ મું. યમન—કલ્યાન.

આપે કયૂં યહાં બોલો ઝટપટ,
ખટપટ સારી છોરો બોલો કરો ઇજહાર;
પંચી રાહી બેગુનાહ હમ દોનોહયેં સરદાર, સરકાર—આપે.
બેદી નાહીં હયેં યેહ સરવર, રાહી હયેં યેહ સાયા પરવર,
દેખા ભાલા સચ્ચે હયેંયેહ, જાના હમને અછે હયેં યેહ.
જબ પહચાના તુમને દાના, તબ મયેંનેભી તુમકો માના,
છોરો ભાઇ અપના હય યેહ યાર—પંચી.

ગાયન ૧૪૯ મું ઝિંઝોટી-લાવની.

ઇશ્ક બુરા જંજાલ, કિસસે દિલ ન લગાના,
છયલા તુ દિલકો સભાલ, કિસીમે દિલ ન લગાના.—ઇશ્ક.
મજનુંને ઉલફતમેં કયા ફુલ ઉઠાયા ફરહાદને મુફતમેં જી ગેવાયા,
વામિકકો અજરાને કયા કયા જલાયા, રાંઝેકો જીના વબાલ.—કિસીસે
એક તો ઉસકે ઘર પર જાના દુજે અપના માલ ખિલાના,
તીજે અપની લાજ ગવાના, ચૌથે હુવે બેહાલ—કિસીસે,

ગાયન ૧૫૦ મું સુરપરદા બીલાવલ—પદ.

ભજો તુમ હરી નામ મનમાં, મનમાં, તનમાં, ક્ષનમાં-બસ થામ લો—તુમ
પરબત ભૂમિઆર ચન્દર સુરજ ખરી જોત ફયલાય—રામા,
સંસારકો રચકે હરને ચાહી યકતાઇ, યકતાઇ, યકતાઈ,—લો હરી.
ધરતિ સાધકર અચરજ રંગી નયે સુભાવ દિખલાય.—રામા,
આકાશ પર ચમકા તારા કીની રૂસનાઇ, રૂશનાઇ રૂશનાઇ.—લો હરી.
અમ્બર બયઠકર હર ગુની જગધર ધરે ધ્યાન મુસકાય.—રામા.
બુદ્ધી દેકે માનવકો બસ ચાહી સચ્ચાઇ, સચ્ચાઈ, સચ્ચાઇ.—લો હરી.
ગ્યાન ધ્યાનસે સુનો ભઇ સાધૂ, કહે 'છયલ' સમઝાય.—રામા,
તુમ આપમેં હરકો ઢૂંડો દાનાઇ સિરજાઇ, સિરજાઇ, સિરજાઇ,—લો હરી.

ગાયન ૧૫૧ મું મુસદ્દસાત—શેઅરખાની.

નહીં જબ ઉનકી રહી હુકૂમત જો સારિ દુનિયાપે હુકમરાં થે,
મિલે વહ સબ ખાકમેં સરાસર જો નામવર યકકથે જહાં થે.
હુવે વહ મિટીમેં મિલકે મિટટી ખજાને જો ખાકમેં નિહા થે,
કિધર ગયે તેરે બાપ દાદા? બહુત વહ મગરૂરો પહલવાં થે.
તુઝેભી યક દિન યુંહી હય મરના, તો ફિર ભલા ઇસ્સે પાયગા કયા?
છુપાકે દીરે જમીં ખજાના ભલા તેરે હાથ આયગા કયા?

ગાયન ૧૫૨ મું **મજકુર તર્જ.**

રહે ન જબ નામવર સલાંતીં, તો કબ હુકુમત તેરી રહેગી ?
ખજાને જબ ખાકમેં મિલે સબ, તો કબ યેહ દૌલત તેરી રહેગી ?
જો જી નિશાં હુવે તો ન જાહો હશમત તેરીં રહેગી ?
ન ર્‌હે ખજાના, ન મુલ્કો લશ્કર, ન શાનો શૌકત તેરી રહેગી ?
જો હય જમાનેકિ યુંહિ આદત, તો ફિર તો તુભી નહીં રહેગા !
તલબ તુ કરતા હય કિસ લિયે જર ? ખજાનાભી તો યહીં રહેગા !

ગાયન ૧૫૩ મું **પીલુ—બરવા—દાદરા.**

અયસા ન કરના ગુમાન, મયે તેરે કુરબાન જાન,—અયસા.
ર્‌હે જાનો મન મેરા, ર્‌હે માલો ધન મેરા,
સર મેરા, તન મેરાં, મેરી શાંન, હયે તેરે કુરબાન જાન—અગસા.

શેઅર.

આરાજૂ હય તેરે કદમોં પે મેરી જા નિકલે,
આંખેં તબવોંસે મલું તો મેરા અરમાં નિકલે.
દિલસે તુ દૂર કર ર્‌હે ધ્યાન, મુઝકા તું બેવફા ન જાન,
સચ મેરી અર્જ માન ! માન ! મયે તેરે કુરબાન જાન,—અયસા.

ગાયન ૧૫૪ મું **મજકુર તર્જ.**

પ્યારે તેરે પ્યારી શાન. તુંજ પે ફિદા મેરી જાન.
બાતોમેં દિલદારી નયના હય મતવારી,
જાદૂ બરી સારી, સયન બાન.––તુઝપે,

શેઅર.

જુલ્ફકે ઇશ્કને જીના મુઝે જંજાલ કિયા,
તેરી રફતારને જાલિમ મુઝે પામાલ કિયા.
જીકો લુભાતિ હય આન બાન, તુઝમેં નિરાલી હય જાન, શાન,
પ્યારા તૂ લાસાની બેગુમાન ! તુઝપે ફિદા મેરી જાન.—પ્યારે.

ગાયન ૧૫૫ મું **જીલ્લા–દાદરા.**

ગુલશન ખિલા હય, મજા હય,
ખુશ રંગ ફુલો ભરા હય, ચલતી હવા હય, ફિજા હય;
ચન્દુલેં બોલી બોલેં, ડાલી ડાલી ડોલેં,
ફુલે નયે, નયે સોહેં, દિગર જિગરે મોહેં;
ખિલ ખિલ કલી, લાલી, મએ બાલી, ગુલસે નિરાલી,
ફજલે યજદાં હય, મજા હય,
ગમ રંજ દિલસે મિટા હય, મૌસમ બહારી બના હય;

છુમ છુમ ચાલ આયે, હીલ મિલ નાચે ગાયે,
રંગ બને, કરે છુમ, છુમક છુમ છુમ;
ભર ભર પીયે, આલી, નિરાલી, મયકી પિયાલી—ગુલશન.

ગાયન ૧૫૬ મું ખમાચ—ગત,
નહીં મિલતા હય બિકતા યહે પ્યાર કહીં જાન !
નહી દિલકો મુહબ્બતકા ધ્યાન.—નહીં,
સુન તુ નાદાં નારી. બાતેં મેરી સારી.
યારીસે દિલ આરી. ઉલફત હય કુછ ન્યારી;
નહીં પ્યારી. ઠગારી દિલદારી તુ માન.—નહીં,
કયસે કુરબા જાવૂં ઉલફત કયુંકર લાવૂં.
એયારી દિખલાવું. ઠોકર તબ તો ખાવું;
ઝુઠી યારી હય સારી નાકારી નિદાન.—નહીં.

ગાયન ૧૫૭ મું પહારી-ઝીંઝોટી-ગજલ.
ના સમજેથે બલાખાના હય ઇસદુનિયાકા મયખાના!
મગે ગમસેભિ ઇસ મયખાનેમેં ભરતા હય પયમાના.—ન.
સુરૂરો અયશમેં મસરૂર થે હમ કયા સમઝતે થે,
ફકીરાંનાભિ હોતા હય, યહાંકા તાજે શાહના—ન.
ગુરૂરો માલો દોલત લશકરો શૌકત પ નાજાં થે,
ખબર કયાથી પરેગાએક દિન હમકોભિ ગમ ખાના!—ન.
મકામેં જન્નત હય રોકો જબાં ફરિદસે અફસું,'
ન કહલાયે કહીં દીવાનાપન યહે તર્જે મસ્તાના.—ન.

ઇનસાફે માહમુદશાહ ગજનવી.

ગાયન ૧૫૮ મું. કલ્યાંન—ગજલ—તફૂકા એસાભી હોતા હએ.—તર્જ
સાકીયા જામમે દે ભારએ આહમરહી મુઝે,
ચાહીયે ખુલ્દ ના તો ચાહીયે કૈસરહી મુઝે.—સાકીયા.
આતા હએ બાગ પસંન્દ, ઔર ન ગુલેતરહી મુઝે,
મએ ગુલગુંકી ખરીદારીકો દે જરહી મુઝે.—સાકીયા.
યહે દેખા હએ કે નહીં હોના મુઝે દારે કરાર,
મીસ્લે પયમાના તહે ચર્ખ દે ચક્કરહી મુઝે.—સાકીયા.
ઊસ્સે કાફીર હો બશર, ઇસ્સે ગુનાહગાર બને,
બુત પપરસ્તીસે પસંન્દ હએ મએ આહમરહી મુઝે.—સાકીયા.

ગાયન ૧૫૯ મું. માંડ—ગઝલ—

જમશેદકા તો જામ ફકત થા જહાંનુમાં,
સાગીર મગર હમારા હએ કૈનો મકાં નુમાં.—જમશેદકા તો.
નીશ્શમે ઇસ્કે ઉડતા હએ બેપરકે આદમી,
કયું કર શરાબકો ન કહે આસમાં નુમાં?—જમશેદકા તો.
બેહદ ક્યાસીને પીઇ તો હએ શયતાં નુમા શરાબ,
હદસે પીયે તો હોવે ખુદાએ જમા નુમા.—જમશેદકા તો.
વજહુલકમરકો કત્લ ક્યાસી હલેસે કર,
તદબીર યેહી હોવેગી ગન્જે નેહાં નુમાં.—જમશેદકા તો.

ગાયન ૧૬૦ મું. જીલા બરહંન્સ—ગજલ.—શબ ગુજર ગઇ ગુફતગુમે.—તર્જ.

અજદહાકે બસ્મે હો, યા શેરે નરકે બસ્મે હો,
પર બશર યા રબ ન કોઇભી બશરકો બસ્મે હો.—અજદહાકે.
બસ્મે હાકીમકે નફર ગર હો તો કુચ્છ ક્યાબાબી હએ,
પર ન હાકીમતો કોઇ યા રબ નફરકે બસ્મે હો.—અજદહાકે.
થે નફર ઇન્સાનસે મેરે પીદરકે બસ્મે લાખ,
હાએ! અબ ઉસ્કા પીસર ઐસે નફરકે બસ્મે હો?—અજદહાકે.

ગાયન ૧૬૧ મું. કલ્યાંન—ગજલ.—અજબ સનમકી અદાએં દેખી.—તર્જ.

ફરીસ્તા જીસ ઘરમે મૌતકા હો. ગુજારૂં ઉસ ઘરમે રાત કૈસી?
ગુલામ તુ જાં નીસાર હો કર, સીખાતા હએ મુઝકો બાત કૈસી?—ફરીશ્
લહુકા પ્યાસા મેરે હએ ઇન્સાન, અજબ નહીં જો મેરી લે વોહ જાન,
બીગાડ કર મેરે જરપે ઇમાંન, દગા કરે બદ સીફાત કૈસી?—ફરીસ્તા.
પીદરસે કહેતાથા મેરે મગરૂર, કે મએં તો લાલચેસે હું સદા દુર,
જો દેખી દોલત, તો બીગડી નીયત, દીખાઇ આખીરકો જાત કૈસી?—ફરીશ્

ગાયન ૧૬૨ મું. જીલા કલ્યાન—મસનવી.

સબ્ર કર સબ્ર ન તુ મ્યાંનસેશમશીર નીકાલ,
કત્લે દુશ્મનકે લીયે ખન્જરે તદબીર નીકાલ.
તેરી શમશીરસે તો કત્લ હો દો ચારહી બસ,
તેગે તદબીરકા હએ લાખોંકો એક વારહી બસ.
જો મરે કન્દસે કયુ જહેર ઉસે દેતા હએ?
મીઠી બાતોંસેહી કયું કામ ન કર લેતા હએ?
અપના-વીષો હમે માલ જાએ તો કયા હએ કમ બાત,
પાસ ઇન્સાંકે ચલે કોઇ બના કર હમ બાત.

ગાયન ૧૬૩ મું. બીલાવલ—ગજલ.—આવો પીતમ આવો પીતમ.—તર્જ.

કચ્ચા ચાખું, ગરદનદાખું, તુઝકો દેવે જો આજાર,
તેરા કમતર, મેરે અફસર, સદકે તુઝ પર હએ હદબાર—કચ્ચા.
અમીરે ઔલા, મેરે મૌલા, ઉસ્કેભી તો થે આકા,
ઉન્કા ફરજન્દ, હએ તુ દીલબન્દ, તેરા લે વ્હો છ બદકાર?—કચ્ચા.
દે અબ રૂખસત, માહેતલઅત, તેરી આફત દું મએં ટાલ,
ખુનસે હો તર, ઉસરા સબ ધર, ઐસી ખીંચું મએં તલવાર.—કચ્ચા.

ગાયન ૧૬૪ મું. કલ્યાંન—ગજલ—મુર્ગદીલ મત રો.—તર્જ.

સબતો હએં ગુલશનમે, લેકીન હએ કહાં મેરા અવાજ?
મીસ્લે બુ કયા હો ગવા ગુલમે નેહાં મેરા અયાજ?—સબતો.
રાહમ ખાતા હએ વ્હો રશ્કે ગુલ શરમાએંગે,
બસ હંસી બાઇસ નહીં હોતા અફ્રાં મેરા અયાજ.—સબતો.
ઉસકે દેખે બીન નહીં દીલકો હમારે હોગા ચએંન,
જાવો લે આવો કોઇ હોવે જહાં મેરા અયાજ.—સબતો.

ગાયન ૧૬૫ મું. કૌંસીયા—ગજલ—તુઝકો ગએરોંસે નમીલનાં—તર્જ.

અચ્છી સુરત ક્યા કરે હમ, અચ્છી ખસલત ચાહીયે,
હો પરીરૂ કોઇ તો કયા, આદમીયત ચાહીયે.—અચ્છી.
બીના આહમકસેતો, નાબીનાબી આકીલ ખુબ હએ,
ચસ્મકી બીનાઇ કયા, દીલમે બસારત ચાહીયે.—અચ્છી.
જરકી લાલચસે ખુશામંદ જો નફર બેહદ કરે,
ઐસે બન્દે પર સદા સાહેબકી લઆનત ચાહીયે.—અચ્છી.
ખુબરૂ દુન્યાંમે દસમે દો, ભઇક એક લાખમે,
આહમકો કદ્ર ઇન્કી, યાકે ઉસ્કી ઇજ્જત ચાહીયે?—અચ્છી.
રૈનકે આલમ હએ, આલમમે ફકત મેરા અયાજ,
જીસ્સે જીનત તુમકો, કયા ઉસસે અદાવત ચાહીયે?—અચ્છી.

ગાયન ૧૬૬ મું આસાવરી ગજલ.—સર પીટકે જૈનાબ.—તર્જ

હય તલ્ખતો નખ્લે સબ્ર, લેકીન ફલ ઇસકા શીરીન અય બસર હય,
ખુદા પ રખ્ખે હય જો ભરોસા, ઉસીકે હીસ્સેકા એહે સમર હય.—હય.
સદા જમાનેમે હય દો રંગી, થી કલ ફરાખી, તો આજ તંગી,
ન વ્હો રહી હય, ન યહે રહેગી, અબસ પરેશાં કયું બે ખબર હય?—હય.
જો સબ્ર કરકે દરખ્ત બએઠે, તો સબ્ર આ આકે ઉન્પ બરસે,
નહીં હય જાંદારમે તાહમ્મુલ, ભટકતા ફીરતા ઇધર ઉધર હય.—હય.

ગાયન ૧૬૭ મું **બરહન્સ—ઠુંમરી—રામ પરે રખ ગરવા.—તર્જ.**

સાજ ચેરેકો નાહીં વ્હે સાજે રાજ,
ગરવા કૈસા તુમરે લાગું મએં તો મોરે સરતાજ,—સાજ.
જુતી ઉઠાવનહારા મએં તેરા, મીતકા દરજા નાહીં હએ મોરા.
રાજા તું, મએં તારી લૌંડીકા છોરા, ખાકે પલા હું તેરાહી નાજ.—સાજ.

ગાયન ૧૬૮ મું **જોગીયા-આસાવરી-ગજલ.**—એક આના નજર—તર્જ.

જો અસ્લ હય વ્હો અસ્લકી હાલતકો ન ભુલે,
ભુલે ન અજલ જો વ્હો કીયામતકો ન ભુલે.—જો.
હય તાજે શાહાનેસે કુલાહા કોહના ઉસે ખુબ,
અદહમકે પીસરકી જો હીકાયતકો ન ભુલે.—જો.
જબ દલ્કે ગદા થી. તો થી જરરીન કબા કબ?
રાહતમે બશર પહેલી મુસીબતકો ન ભુલે.—જો.
તહે બંદકે એવજ હકને દીઈ અબ રેશમી સુરવાલ,
તીસપરભીનો દુન્યાંકી મોહબ્બતકો ન ભુલે.—જો.
તા હશ્ર તુઝે ખાકમે હોના હય બસર હય,
દો દીન હો છપરખટ, તો વ્હો આદતકો ન ભુલે.—જો.

ગાયન ૧૬૯ મું. **કાહાનડા—ગજલ.**—અલ્લાહો અલ્લાહ.—તર્જ.

હીફાજતમે રખ્ખે જો દાદાર હમકો,
તો દુશમનસે કયા હોવે આજાર હમકો?—હીફાજતમે.
હએ સાથ અપને કાફી, વ્હો એક દોસ્ત અપનાં,
ચહાતા હય દીલસે જો હરબાર હમકો.—હીફાજતમે.
તુ ઇસ રૈનકે શાહીકો લેકે ઘર જા,
અકેલાહી જાને દે ગમખવાર હમકો.—હીફાજતમે.

ગાયન ૧૭૦ મું. **કલ્યાન લાવની.**—ભર જોબનમે મન મોહનસી.—તર્જ.

હોતી મુઝેથી હરકત જીસ્સે મએને ઉસે ફીન્નાર કીયા,
રવાં ગલે પર અપને પીસરકે મએને તો તલવાર કીયા.—હોતી.
ચીર જીગરકો ઉસકે ઉસકા આંતોંકા એક હાર કીયા,
ગલેકા અપની જોરૂકે ચહે મએંન અબ સીંગાર કીયા.—હોતી.
વ્હો તો નીંદમે સોઈ હય, મએને હાકીમસે ઇજહાર કીયા.
બીબીને મેરી મેરે ફરઝંન્દકાહી હાય! શીકાર કીયા.—હોતી.
ન્યાએ નજ કરૂ પરસુ, કલ જો શાહને ઉસે સરેદાર કીયા,
રવાં ગલે પર અપને પીસરકે મએને તો તલવાર કીયા.—હોતી.

ગાયન ૧૭૧ મું. જીલ્લા-ઝીંઝોટી—ગજલ-યહે જાહરે આલમમે જીન્દગી.-તર્જ

યહે દોનુ જબતક, હએ જીતે તબતક, તો કામ મેરા હુવા હોગા,
પીસરકો મારૂ, બલા ઉતારૂં, યહે રામ મેરા હુવા ન હોગા.-યહે.
કરૂં મએં હીકમત, દુ ઐસી તોહમત, કહાએ લડકેકી ખુની જોગ્ગ,
બગયર ઇસ્કે, બ્હો જર પે કબ્જા તમામ મેરે હુવા ન હોગા.—યહે.

ગાયન ૧૭૨ મું. ઝીંઝોટી—લાવની.—સુનદર કહેતી પીયા પીયા.—તર્જ.

પકડો ઇસ્કો, ઇસ ડાકનને બચ્ચા મેરા ખાયા હય,
એકહી મેરા લખ્તે જીગર થા, ખાકમે ઉસકો મીલાયા હય.
કૈસી માદર તુ બદ અખતર, તેરે જીગરકા પારા થા,
ખાંના કલેજા ડાકન ઉસકા તુઝકો કૈસા ગવારા થા?
હાય! ખુદા, કયા તેરે ઘરમે જાલીમકા ઈનસાફ નહીં?
ડાકન હું મએં દુન્યાં મુઝસે કરતા કયું તુ સાફ નહીં?
અદલ ખુદાકા ચ્યા હય. તુ જુલ્મ સમઝ બદકાર નહીં,
કહેના ખુદાકો જબ તુ જાલીમ, કલ જો તુઝે હો દાર નહીં.
અબસેભી તુ નેકી પર ચલ, તેરે લીયે કરતી હું દોઆ,
તેરી બલાસે હમ જો મરે, પર હાફીજ તેરા હોવે ખુદા.

ગાયન ૧૭૩ મું ઝીંઝોટી-ઈંગ્રેજી તર્જ—નાટક રચના હરીયાલી.-તર્જ.

નેકી નેકી ઓ પ્યારી, તુઝસે દુન્યા હય સારી,
સાથી તું હોવે જીસકી, પરવા હય ઉસે કીસકી,
રખ્ખે તુઝકો જારી, તો કયું હો ફેર નાચારી,
જો ખુદા દે વોહી ઉસ્કી હો દુન્યાંદારી.—નેકી.

ઓ બદી! ઓ શયતાની, તુઝસે દુન્યા હય ફાંની,
જીસ્સે તેરી હો યારી, ઉસકીહી હોગી ખ્વારી,
જીસકી હો મનમાની, હો ન જીસમે ઇનસાંની,
હો કબ્જેમ દુન્યાં તોભી લાલચ રહે જારી.—નેકી

નેકીસે હય સબ રૌનક, હય બદીમે કબ રૌનક?
બદકો દોજખકા હીસ્સા, પુરા કીજેગા કીસ્સા,
નેકીકી હય કુ રૌનક, હય ઇસમેહી બસ રૌનક,
નેક લોગોં કરના નેકીકો હમેશાં પ્યારી.—નેકી,

લયલો નહાર.

ગાયન ૧૭૪ મું. "His name is Patrick Branningan"—air.

વ્હે દુનિયા મકકારીસે ભારિ હય; હય દુનિયાશે દૂં જિસકા નામ,
જો જાહિરમેં દેખો સો જાન લે; માન લે, બાતિનસે ઇસકો કયા કામ?
કયા જાને કયા ખોટી કયા ખારિ હય; હય અપની ધુનમેં ખાસો-આમ,
મતલબ સબકો અપનીહી શાનસે, ધ્યાનસે, પ્યારા હય અપના આરામ.

ગાયન ૧૭૫ મું. **ખમાચ—ઠુમરી.**

આજ હમારી કામગારીકી સવારી આઇ,
આઇ ઉમંગ ભારી; ભારી, પ્યારી; પ્યારી આઇ.
સગર નગરમેં, સારે ડગરમેં અયશો તરબકી આઈ, હય બારી, આઈ-આજ૦
શાદમાની, કામરાની, દોનોં દિલબર યાર,
કિસમત યારી પાઈ સારી. બારી બારી રંગ લાઇ.-આજ.

ગાયન ૧૭૬ મું. **જંગલા—દાદરા.**

હાય! મોરા સૈયાં અભીતક ન આયા,
ઉસે કિસને બલમાયા, ફુસલાયા, બહકાયા.—મોરા.

અશઆર.

મયઁ તરપતી હું યાં, ઉનકો ખબર કુછભિ નહીં,
કયા મેરે નાલયે સોઝમે અસર કુછભિ નહીં!
મુલ્તફિત વ્હો મેરી જાંબાજિયોં પર કુછભિ નહીં,
દેખનેહીકિ વ્હો આંખેં હયઁ, નજર કુછભિ નહીં!
કૌન સૌતન્યાંસે નયનાં લગાયા?
જિયા મોરા મુરઝાયા, કુમલાયા, ઘબરાયા.—મોરા.

ગાયન ૧૭૭ મું **કાફી—કહારવા**

કયા અને કૌન ખતા થી કે જાનને પાયા એહે ફાની બદન—કયા જાને.
પેટ પાપી હય પૂરા ચંડાલ, પરા પીછે કયા ભરી જંજાલ!
નહીં પાયા દમ ભર ચયન ઇન્સાનને—જાનને.
પયદા હોં પયસે જાનકો માર માર, ખાનેકો તૈયાર ફાલતૂ ચાર ચાર,
સિતમ કયસા એહે ડાલા યજદાનને—જાનને.
કહીં મરકી હર સામ, કહીં મહગી દુખ-કાલ, કહીં જંગો જિદાલ,
ખેતી યા માલ—નહીં પાયાં.

ગાયન ૧૭૮ મું. સિંધ કાફી—દાદરા.

આજ ગુલશનકા જોબન હય આયા હુવા,
ગુલશનકા જોબન હય. તેરાહી દર્શન શય, દરપનમેં છાયા હુવા.—આજ.
તુ હય મેરી જાન પ્યારી. મારી કુમારી નાર, હા? અરર હા!
આનવાલી, બાનવાલી, સારી અદા પ્યારી, નયના કટારી.
ચિહરે પર રોગન હય, મુખરાબી રોશન હય, બરતન ગરમાયા હુવા.—આજ

ગાયન ૧૭૯ મું. સિંધ ભયરવી—લાવની.

અજબ ખેલ હય દુનિયા. જિસમેં ચાલ હમેશા રંજકિ હય,
સચ પૂછો તો દુનિયાદારી યક બાજી શતરંજકિ હય.
જો આગે અપને બયઠા હય, વહી હય ખુદ દુશમન અપના,
રાહ દિખાનેવાલા હો જાતા હય યહાં રહજન અપના.
ઢાઇ ઘર ઘોડા ચલકર જબ ચુક ગયા આસન અપના,
હાથી અપને હાથોસે બંધવા દેતા હય તન અપના.
શાહ પિયાદા સબકા હાલત દુનિયામેં શશપંજકિ હય—સચ.

ગાયન ૧૮૦ મું. માંડ—દાદરા

ન ગુલ હો તો બાયે બુલબુલકો કયા લાલાજાર,
હય ગુલજાર ઉસકો ખાર, કોઇ જિસકા નહીં દિલદાર રે—ન.
એકલ ચયલ જિયા કલસે, સોહે નહીં સિંગાર,
કારી કટારી લગાય કિયારી, જલાયે જી બાદે બહાર રે—ન.
ચયન તો નહીં, રયન કટે નહીં. નયન બહે જલધાર,
કલ દે ચમનકી કલી બે-કલીમેં, ગુલ હો ગલેકા જો હાર રે—મ.

ગાયન ૧૮૧ મું. પહારી—જંગલા—લાવની.

દિલકો અય પ્યારી, હમને તુમારી રાહમેં લાકે છોર દીયા,
તુમને ઉઠાકર, દોખ દિખાકર; જખ્મી બનાકર છોર દિઆ.
તેગ બનાકર, તીર લગાકર, આંખે મિલાકર; છોર દિયા,
નાજો અદાસે, જોરો જફાસે હમકો સતાકર છોર દિયા.

અશઆર.

દુશ્મની રખતે હેયેં, આઈનેસે સૂરતવાલે,
ખાકમેં દિલકો મિલાતે હયેં કદૂરતવાલે.
ગોરે મકતુલે જફાસે; યેહી સદા આયેગી,
મારે જાતે હયેં યહાં મુફ્ત મહબ્બતવાલે.
જિસકે અલમમેં દયરોં હિરમકો હમને ભુલાકર છોર દિયા,
ઉસકે સિતમને ગયરકે ગમમેં હમકો ફંસાકર છોર દિયા-દિલકો.

ગાયન ૧૮૨ મું. પીલુ—લાવની.

વાહ વાહ! હેયહે કયસા જમાના, આજ જો ઠગે સો હયદાના.—વાહ વાહ!
કરેજો ચડન મસ્તાના, ઠગકા બનાકર બાના,
હો દાના, ઔર મર્દાના તેર ફર્જાના, જાના મન માના.—યહે કયસા.
જુઠી બાજી, હીલાસાજી, ઠબકા સબબ હય,
જગકા હય ઉલટા કારખાના,
દગલ ફસલસે જહાંનમેં બશર,
આન બાંનમેં અસર ખાનદાનમેં સુબર રયાના—યહે કયસા.

ગાયન ૧૮૩ મું જંગલા—કહરવા.

જાતેં મર્દોંકી, બાતેં મર્દોંકી બેવફા હયેં, બેહયા હયેં.—જાતેં.
બાતેં ઇનકી ઘાતેં ઇનકી, નાસમઝ હયેં, ના રવા હયેં,
મરદું ઓંસે દિલ લગાના, જાન જલાના, ખપાના, દુખાના,
પુર જફા હયેં, પૂર જફા હયેં.—જાતેં.
સતાના બુરા હય, ના રવા હય.—જાતેં.

ગાયન ૧૮૪ મું ભયરવી-ગજલ.

અજબ રવિશ; રંગ કુછ નિરાલા જહાંકે ફાની ચમનમેં દેખા,
હમેશા ખૌફે જફાય સૈયાદ બુલબુલે નગમાજનમેં દેખા.—અજબ.
જિન્હેં હય દિલકી સફાઇ હાસિલ, ઉન્હીંપે બરકે બલા હય નાજિલ,
પરોગે આલમ હયેં ચાંદ સુરજ, ઉન્હેકો અકસર ગહનમેં દેખા.—અજબ
જફાકિ રસ્મેં નિરલી દેખી, અનોખિ બેદાદ પાઈ "તાલિબ!"
નયે ચલનકા સિતમ હમેશા તરિકે ચરખે કોહનમેં દેખા—અજબ.

ચલતા પુર્જા.

ગાયન ૧૮૫ મું. રાગ કલીયાણ.

તુમી દીનાનાથ નિરંજન દુઃખ ભંજન
નિરાકાર રુબ સંસારમે—
જીવ જંત સબ જપત તેરી કીર્તીકે મંતર અંતર જામી
સ્વામી તેરી લીલા અપરમપાર "અહેસન" રાખત.
આધાર તેરે દરબારમે—

ગાયન ૧૮૬ મું. રાગ—પીલુ.

ઇસ દુન્યામે માનુસ વોહી હૈ–તજે ન ધર્મકા ધ્યાન માન
સતપનમે ન્યારે ન્યારે તનમન વારે સારે રામ મિલે રહે
આન બાન–દુન્યામે—
બશરકો ભેજા હૈ દુન્યામે ઇમતેહાંકે લીએ
ફીરે ન રાહે નીકોઇસે ખોફે જાંકે લીએ
ફના હૈ એક દિન આખિરકો ઇસ જહાંકે લીએ
નહીં હૈ દોલતે દુન્યા તો જાવેદાં કે લીએ
યહાંસે દોલતે ઇમાન લે વ્હાં કે લીએ—દુન્યામે

ગાયન ૧૮૭ મું કવાલી.

બાદ મુદ્દતકે નવેદે વસ્લે યાર આને કો હૈ
અબ ખિઝા જાતી હૈ ગુલશનમે બહાર આનેકો હૈ
સાંસ લેનેમે મુઝે આતી હૈ જો બુએ અરૂસ
ઇસ તરફ શાયદ હવાએ કુએ યાર આનેકો હૈ
હમ હૈં પાબંદે વફા આશક વોહ ખુગર જુલ્મકે
ઉનકો ગુસ્સા આરહાં હૈ હમકો પ્યાર આનેકો હે
અય દિલ નાજુક બહોત સદમે ઉઠાએ હિજ્ર કે
અબ વફાકા ઉનકો તેરી એ અતબાર આનેકો હે

ગાયન ૧૮૮ મું રાગ—અંગ્રેજી.

મંય આતિશકા ફવ્વારાહું દોજખકા એક શરારાહું
હર ઘરમે આગ લગાનેકો મંય ગંધક બિજલી પારા હું
મંય જીસકો ચાહું ખાક કરૂં દમ ભરમે કિસ્સા પાક કરૂં
દુન્યામે આફત ઢાનેકો ચોથા મંય ઝાડુ તારા હું
ચાલાકોંમે ચલાકીસે બે બાકોંમે બે બાકીસે
સફ્ફાકોમે સફ્ફાકીસે મંય કાટ કાંસકા આરા હું
મેરા હય ખેલ બાલા સબસે યાંહાં નિરાલા–
ઉસ્તાદ અયસા તુંમને કહીં હય દેખા ભાલા–
જીસ જીસપે જાલ ડાલા હો જીંદગીકા લાલા
પડ જાએ જીસ્સે પાલા, શયતાનકા હવાલા

ગાયન ૧૮૯ મું અંગ્રેજી.

ચલતા પુરજા પુતલા હું મંય અઇયારીકા
અઇયારીકા મક્કારીકા તરરારીકા

મેરે દમસે ફિત્ના ચમકે આલમમે
મંય હિકમત ફિતરત બાલાહુ આફતકા પરકાલાહુ
બાતોંમે ઘાતોંમે હરફનહું મૌલા
મારા મેરા પાની નહીં માગે જીનહાર
દાના હું ફરૈબ્નના મીયાના મક્કાર
ફિત્ને મુઝમે લાંખો કરીશમેં હજાર.

ગાયન ૧૯૦ મું **રાગ—માંડ.**

પ્યારી બની હો દુલનિયા તુમ્હે લગ જાએગી નજરીયા જાન
ચાહે સખી મારો ચાહે ગરિયાવો, સૈયાં ને લુટે જોબનવા—
દિલકે અરમાનકાં પયદા હયે અસર આંખો પર
મેહેરબાં આપકી ખિદ્દમત મેરે સર આંખો પર
દિલ યેહ કહેતા હયે ન આસકપે ખુલે રાજી દિલી
જીતો કહેતા હયે કદમ ચુમકે ધર આંખોપર
ચલો જાઓ ન સતાઓ મુઝે અયસી ન બનાઓ
ઝેપ ગઇ ઝેપ ગઈ વાહ વાહ ઝેપ ગઇ—ચાહે સખી

ગાયન ૧૯૧ મું **ભીમપલાસ–કવ્વાલી**

યું જુલ્મ કર ન જાલિમ લુત્ફો કરમકે બદલે
એકદિન તુંઝે મીલેંગે જુલ્મો સિતમકે બદલે
ઇસિ જુલ્મે નારવાકી આખર સઝા મિલેગી
દોજખકા ગારહોગા બાંગે ઇરમકે બદલે
ઇસ અયશે આરજીપર ફુલા હુવા હય નાહક
મીટટીકી કબ્ર હોગી જાહો હશમકે બદલે
દોઉલત ન સાથ દેગી અજમત ન પાસ હોગી
કીડે કફનમે હોંગે જાહો હશમકે બદલે

ગાયન ૧૯૨ મું **કવાલી.**

અભી હય ભોલી ભોલી ઉનકી બાતેં ખુદ સાલી હય
મગર ચિતવન યહ કહેતી હય કયામત હોનેવાલી હય
રકાબતને હવાએ ગુલમે અયસી ફૂટ ડાલી હય
જુદા પત્તેસે પત્તા હય અલગ ડાલીસે ડાલી હય
જવાનીકી ઉમંગે હંય તબીઅત લાઓ બાલી હય
ન તુમ દુન્યામે ખાલી હો ન દુન્યા તુમસે ખાલી હય
હમારી તૌબા જાહિદકી જવાની દોનો એકસ હય
ન કોઇ ઇસકા વારિસ હય ન કો ઉસકા વાલી હય

ગાયન ૧૯૩ મું

મુરખ છાંડ વૃથા અભિમાન અવસર બીત ચલ્યો હય
તેરો દો દિનકા મહેમાનરે,—મુરખ
ભૂપ અનેક ભયે પૃથ્વીપર, રૂપ તેજ બલવાન
કઉન બચા યા કાલ ગાલ તે. મિટ ગયે નામ નિશાન
ધવલ ધામ ધન ગજ રથ સેના નારી ચંદ્ર સમાન
અંત સમય સબહીકો તજકર, જાય બસે શમશાન—
રે મન મુઢ અંત જીન ભટકે મેરો કહયો અબ માન
નારાયણ બ્રજરાજ કુંવરસો એગહિ કર પહિચાન

ગાયન ૧૯૪ મું રાગ ભૈરવ

આંખે કહે કે દિલહીને હમકો કીયા ખરાબ
ઔર દિલ કહે કે આંખોને મુઝકો ડુબા દીયા,
બિગડા કીસીકા કુચ્છ ન મગર હાએ મુફતમે
દોનોકી જીદને ખાકમે મુઝકો મીલા દીયા
ડાલ ગલે બૈયા મય રોએ રોએ જાનીયા
ઉંચી અટરિયા પીયા બુલાવે, પતલી કમરિયા સૌબલ ખાવે
થક થક ગઇયાં મંય રોએ રોએ જાનીયાં
જોરાજોરી ઘુંઘટ લાકે જોબન રસ લૂટે
ગલ લાકે લખલખ કઇયાં, મંય રોએ રોએ જાનીયાં

મતલબી—દુનીયા.

ગાયન ૧૯૫ મું. કવાલી.

અજબ બજમે તરબ હએ ઇસ જગે જરદાર બયઠેં હંય,
ઇધર સરકાર બયઠેં હંય ઉધર સરકાર બયઠેં હંય.
ખુદા રખ્ખે સલામત હશ્રતક ઇન કદ્રદાનોંકો.
જો યાંહ મુહ ખોલકર થએલીકા યેહ દીલદાર બયઠેં હંય.
જોબન બએરી હય મેરા, મુઇ ચોલી મસકી જાએ,
નાજુક પતલી મેરી કમરીયા પલપલમે બલ ખાએ.
આખેં હંય મેરી લીંબવાકી ફાંકે, જીનપર દીલ લલચાએ,
હરદમ છતીયન મોહે લગાએ મીલા કોઇ નહીં અયસાં જવાન,
બીન સાંવરીયા, બારી ઉમરીયા, યુંહી મેરી હએ બીતી જાએ.

ગાયન ૧૯૬ મું.

હોરી ખેલું ના મય કભયારે હેતી હું રામ રૂહાઇ,
ઉંઘલી પકડ મોરી બઇયાં મરોરી છોડત નાહીં કનૈયા,
એક હાત છતિયનપર ધારા હમરી કઓન સુનઇયા?
સબ સખીયન બ્રીજનાર નીરખતી તુમ હો છએલ છલઇયા,
રાગ ફાગ હમ તુમસે ન ખેલે તુમ ચાતુર ચનરઇયા.—હોરી.

ગાયન ૧૯૭ મું ગઝલ.—કવ્વાલી.

દેખા એહ આજ મયને જમાના બદલ ગયા,
આંખે બદલ ગઇ ફસાના બદલ ગયા.
પાની યલકપે, ખેતમે દાના બદલ ગયા.
મુજકો હય એહ તાઅજ્જુબ એહ ઇનકેલાબ કયસા?
હર શએકી ખાશીઅત કયું તબદીલ હો રહી હય?
હર શખ્સ હો રહા હય યું બેહીસબ કયસા?

ગાયન ૧૯૮ મું. ઉપલીજ-રાહ.

ગુલશનમેં બુલબુલોંકા તરાના બદલ ગયા.
વોહ ચૈકીયાં બદલ ગઇ, થાના બદલ ગયા,
બદલા જો બેટા બાપસે ઉસકે અસરસે આજ,
મહેફીલમેં મેરે સાજસે ગાના બદલ ગયા.
કયુ હય તુઝે તાઅજ્જુબ? મતલબકા હય તમાશા,
મતલબહી કર રહા હય એહ ઇનકેલાબ અયસા.

——:o:——

ગાફીલ-મુસાફર.

——:o:——

ગાયન ૧૯૯ મું કવ્વાલી.

હર વકત તેરી સુરત અય જાન સામને હએ,
હર લહેજા સામને હએ હરઆન સામને હએ,
દીલ ચાક ચાક કરકે મુજસે એહ કહે રહે હએ;
એહ દીલ અગર તેરા હએ, પહેચાન સામને હએ,
વાઅદા કીયાથા તુંમને? અચ્છા કસમ તો ખાઓ,
રખ્ખો તો હાથ દીલ પર, ઇમાન સામને હએ,
મુજસા ન હોગા કોઇ દો જાન રખનેવાલા,
એક જાન મેરે તનમે એક જાન સામને હય.

ગાયન ૨૦૦ મું **હોલી.**

ફરમાતે હએં જનાબ કે હોલી સુનાઇયે,
કયું કર સુનાએં ? આપહી ગાકર બતાઇયે;
અબતક પુસને મુજરેકે વાપસ મીલે ન દામ ?
નવાબ સાહબ સીધી તરેહ દામ લાઇયે.
કએોન ખેલે સખીરી અયસી હોલી ?
ઉંચી દુકાનકા ફીકા પકવાન હએ,
ખાક કયા ગાઉં મય હોલી ?
ભરમભારી અએોર ખીસા હએ ખાલી,
તુંમસે તો અચ્છે તંબોલી,
હજમ કરોગે હમારે પએસે,
ઉઠેંગી પલેગકી ગોલી.

ગાયન ૨૦૧ મું

મત બાંધો ગઠડીયાં અપજસકી,
અપજસકી અએોર પાપરસકી;
જવાની દીસાનીકા આંખીમે નશા હએ,
ઉડેગી પલકમેં હોકર બુ એહ ખસકી,
દાગ લગેગા આખીર દામનો દીલપર,
નજર પડેગી પ્યારી જબ દસકી.

ગાયન ૨૦૨ મું

ગાફીલ બન્દે ! ઇસ દુનીયામે સોચ સમજકે ગુજારા કર,
દુનીયા હએ બાજી ચૌસરકી ઔાર તુ હએ ખેલાડી ન હારા કર;
નેકો બદકે નરદોંકી ઇસ બાજીમે ગઓસ્સે રખ પહેચાન સદા,
ચાલપે જીતકી રહેકર કાયમ, અપને નફસકો મારા કર.

ગાયન ૨૦૩ મું **રાગ—માંડ**

જીસે દેખો દુખીયારે, નહી કોઇ સુખીયારે,
ઇસ કલજુગમે શાદમાની નહી;
અરે રાજા દુખીયા, રંકભી હએ દુખીયા,
મહેલ અએોર ઘરઘરમે દુખકા ઝગડા સભી જા હએ પડા;
હાંરે સાધુ જોગી સંન્યાસીભી દુખીયા,
પરજાભી દુખીયારે, નહી કોઇ સુખીયારે;
"જીસને મનકો મારા હએ વોહ સુખીયા."

ગાયન ૨૦૪ મું

સારી રજાઇ જલ ગઇ બએકને હંએ તાપને,
અયસે ગયે જહાંનમે દેખે હંએ આપને;
કયા ખુબ હએ એહ શાદી એગ્ઝ હાં ગાવો મુબારકબાદ,
દુલહનભી હએ સોહાની ઓર દુલાભી હએ એક ઉસતાદ;
ઓર ઘરથે ઘુસકે તીજોરીપે કાબીજ હોગયા,
લુટ ગયા ઘરબાર અઓર અનમોલ મોતી ખો ગયા.
જાનો તન તો ચલ દીએ, રહી ચોલી સાડી હાતમે,
જાગો અય છબ્બન મીયાં, હએ સર્ફ દાઢી હાતમે.

નુરે—વતન.

—:૦:—

ગાયન ૨૦૫ મું.

સંસારમે દસ્તબદસ્તી અપના હો ફાએદા,
કુછ લીજે, કુછ દીજે, મતલબકા હો સઓદા.
ચાહે ઓર હો અંગારોમે, લેકીન હમ રહે ગુલઝારોમે,
એહ જાના જીસને જગમે વલ્લાહ ? હએ સ્યાના.
"અગર આબાદ રહેના ચાહતા હએ દારે ફાનીમે,"
"જમાના દેખકર ચલ તુ તરીકે જીન્દગાનીમે,"
"નજર જો રંગ તુઝકો આય, તુ ઉસ રંગમે મીલજા,"
વોહી તાસીર પએદા કર, જો હએ તાસીર પાનીમે."

ગાયન ૨૦૬ મું

મોટરવાલેને મેરા લીયા દીલ.
જીસકે ટાયરકે નીચે દબા દીલ,
જીસકે પેટરોલમે મેરા બહા દીલ, મએ કુરબાન.
નીગાહ મેરી જાદુ, નજર તેરી અયસું, દોનોકે સચ્ચે હંએ વાર.
જાન તેરી મોટરપે સદકે હુવા દીલ,
કટેંગી રાતેં જવાનીકી, મુરાદોંકે દીન,
હો બહાર, પ્યારે રંગ રલીયાં મનાએં.

ગાયન ૨૦૭ મું. રાગ—માંડ

જાગ અય નીન્દસે મુસાફીર?
ઘડી એહ હાત ન આયે ફીર.

કઓમકે સરપર વકતે મુશ્કીલ,
ગમકે બાદલ આયે ધીર.
બાંમુશરરફ જીન્દગાની અપની કર લે ઇસ જહાંમે,
તેરી સાથી હોગી રહેમત, કામયાબી પાએ,
બન્દે, અલ્લાહકે બન્દોંમે.

ગાયન ૨૦૮ મું.

આસકે તેરે જો હંએ તરવર, ખુશ્ક નહી હરીયાલે હંએ.
કદમ કદમપે કલીયાં હંએ કુછ ફુલ બીછે કુછ લાલે હંએ.
નામ ખુદાકા લે તેગજની કર તેરેહી સર સેહેરા હએ,
જબતક હએ તારીખ જહાંકી, નામ જહાંમે તેરા હએ.

ગાયન ૨૦૯ મું રાગ ભેરવી.

શાદિકે દીનહી—હો બરપા—મેરા માતમ!
ખુની હોવે જોડા એહ તનપર!!
મજલીસ હોવે પુરગમ!!!
શઓક નહી સેહરેકા,—ના ઉમીદ મેંહદીકી,
ઉઠ જાઉં મએ—નાશાદ—નામુરાદ!
બેશ ઓહરકે મેરી ફાની હો જવાની!!!

ગાયન ૨૧૦ મું.

એહ રદના કએસા હએ બોલો પીયા?
નાક ભંવ ચઢી હએ આજ, કયું ખીલાફ હએ મીજાજ?
અહારે મેરે રંગી ખીલૌને! હંસના હંસાના કહાં ગયા?
ચુપ રહો બકો મત, મુઝે તુમ છેડો મત,
ઓનરરી સાહેબ હું મએ આલા.
ઉંઇ! ઉંઇ! ઉંઇ! ઉંઇ!
મેરા રોબો દાબ હએ નીરાલા.

ગાયન ૨૧૧ મું રાગ ભૈરવી

જો તેરે બુજર્ગોને કીયા કામ વોહ કરજા.
દુનીયામે જો બાકી રહે તુ નામ વોહ કરજા.
શેરાને અજમ ઔર દીલેરાને અરબકી,
તઓકીર બઢે જીસ્સે સરંજામ વોહ કરજા.
રહે જાએ તેરી કઓમકી ઇસલામકી ઇજ્જત,
કુરબાની તુ અય સાહેબે ઇસલામ વોહ કરજા.

ગાયન ૨૧૨ મું

મએ હુઇ અકેલી છુટે સહારે,
ઇસતરહ છોડકર કહાં સીધારે પ્યારે?
થી નહી જાનતી મુઝે ભટકના હોગા,
ઠોકર ખાક સર અપના પટકના હોગા.
અય જાનેજહાં દો દરસ, તરસ કુછ ખાવો,
ગએરોંકે પએરોંમે યું ન મુઝે ઠુકરાવો.
મએ તડપતી રોતી યહાં તુમહારે મારે–ઇસતરહ.

ગાયન ૨૧૩ મું

દેખો આજ ખુદા મરા હએ મરા હએ.
તીજોરીમે લાખોંકા જેવર ધરા હએ
યારો આજ અપના નસીબા ખુલા હએ,
દુનીયાસે એકદમ વોહ ચંપત હુવા હએ.
દેખો અભી બુઢા મરા નહી મરા નહી.
તીજોરીમે પત્થરકે સીવા ધરા નહી.
પાજીયો તુમહારા નસીબા ફુકા હએ,
દેખો બુઢેકો એહ જીન્દા ખડા હએ.

એશિયાઇ શીતારા.

---:o:---

ગાયન ૨૧૪ મું

ઇસ ખીઆલકા મજમુન હએ ઉલટા,
મતલબ સીધા, હએ સાફ બાત,
કે દીનસે જબ હુવા મએ બાહેર,
મીલી મુઝે તબ ખુદાકી જાત.
જબ મુજસે આ પડી લડાઇ, ગયા ભાગ તો જીતા જંગ.
જખ્મ જીગરકે હુવે તબ અચ્છે લગે મુઝે જબ તીરો તુફંગ.
હુવા બાદશાહ તબ તો રહા મોહતાજ અનાજકે દાનેકો;
જોરૂ ખસમ મર ગએ દોનો તબ લગન લગી ઓર ચઢી બરાત,

ગાયન ૨૧૫ મું

ગઝલ.

અજબ કુછ ઇનકેલાબે દઓરે દઓરાં હોતે જાતે હંએ,
મુસલમાની મુસલમાં ના મુસલમાં હોતે જાતે હંએ.

તુમાંહસકી હવાને અયસે જહેરીલે દીએ ઝોંકે,
જો કહેલાતે થે ગુલશન લોહ બીયાંબી હોતે જાતે હંએ,
ખુદાવન્દા તેરી કુદરતકે એહ સાદે કરીશ્મે હંએ.
કે અબ કુરઆંસે મુનકીર, અહેલે કુરઆં હોતે જાતે હંએ.

ગાયન ૨૧૬ મું. **ઠુમરી.**

પીયા તેરી બતીયાં જાદુ ભરી.
જએસે બનમે બાજે ગોયા હરકી મધુરી બંસરી.
તુ જો બાંકા કનઇયા મએ રાધા પ્યારી,
તેરી બાતોંપે મએ જીયા હારી,
યાદ રખો હું મએ ચેરી તુમહારી,
હાત તુમહારે હએ લજીયા હમારી,
મોરે બીહારી, મએ તુજપે વારી,
મોરે સાંવરીયા તીરછી નજરસે મારી કટરીયા, ઘાઇલ હુવા દીલ હાએ.
બાંકે બલમાં બલહારી મએ જાઉં—તેરી૦

ગાય ૨૧૭ મું **કવ્વાલી—તર્જ**

ખાબે ગફલતમે હંએ સબ હીન્દુ મુસલમાં આજકલ,
કુફકે હાતોં લુટા જાતા હએ ઇમાં આજકલ.
અઔરતોંકી હોતી હએ અબ હરતરફ પરદાદરી,
હાં સજેસે દેખીએ હુસ્ને હસીના આજકલ?
ઇજ્જતો અજમત મુસલમાની ફરાએજ દીનકે,
આપહી ખુદ ખોને જાતે હંએ મુસલમાં આજકલ.
અય જનાબે મોહતરમ અય કીબલએ બેચારગાં,
દેખતે હંએ આપ એહ હાલે પરીશાં આજકલ?

ગાયન ૨૧૮ મું **રાગ અંગ્રેજી.**

માઝા ગાંવ માલવન તાલુકા, કામ કરતો ગંડેરીવાલ્યાચ્યા.
ઉચલતો ટોપલી ઘેતો તાગડી, વીકાયલા મારતો હાંકા.

કોરસ.

"ગંડેરી મેમસાબ સેંગા ગંડેરી," ખાઉન પહા હાઇતી ગુલાબી."
"અરધી અરધી રાત ફીરતો પોટા સાઠી" "અહો ઔરકુન મોઠયા મોઠયા સત્યાશી."
ચૌપાટી, પાલવ બન્દર, મલા ખબર સર્વાનચી,
પારસી સેઠીયા મડમની સાઐબા ખાતી માઝી ગંડેરી
શીમગ્યાવર લુગડી ચોલી, બાયકોલા હાવ ઘેયાચી,
ખપલી નાય માઝી રાહીલી ગંડેરી બાઇલિ બોંબા મારી.

ગાયન ૨૧૯ મું.

બિના પતિ સુનો સબ સંસાર,
પતિ હય બ્રત હય પતિ હીય તપ હય પતિ હય કરતાર.
પતિ હિસે પત હય ઇસતનકી પતિ નેત રાખન હાર.
જબલોં પતિ હય તબલોં પત હય બીન પતિ બીપત હજાર.
જાકો નેહ ચરણમેં પતિકે વહી પતિ વ્રતા નાર.
એક પતિવ્રત રહે જગતમેં તો સબ બરત અસર.
બિના પતિવ્રતકે નારીકા જીવન હય ધિક્કાર.—બિના.

(વિર અભિમન્યુ.)

ગાયન ૨૨૦ મું રાગ-ઝિંઝોટી-લાવની.

નગર સગર ગુન ગાવે તિહારો મયનાવત જીસાન!
જિધર નજર ભર દેખત, પાવત સુખ સમ્પત ઇન્સાન.
ગોર બંગાલેમેં તિહારો માતા જયસો માન,
ગોપીચંદ હય પુત તિહારો પ્રજા દેહકી જાન.
હમ અલ્લાહસે હરદમ હકમેં તેરે દુઆ કરતેમ,
તુંમકો રેકો ચમન અમનસે ખુદા ભલા કેરતેમ.

(ગોપિચંદ.)

ગાયન ૨૨૧ મું રાગ—જીલા—ઠુમરી.

અદા ઇસકી દો ચાર નજરોંમેં મેરે સમા ગઇ—અદા.
આશિક હય સચ્ચા જો મેરે ઇન્કારસે,
આયા હરબાર મગર પાયા આઝાર,
રહા ફિરબી નિસાર, અયરી તબીયત લુભા ગઇ—અદા.
મુઝકો જો ચાહે, મયે ઉસકોભી ચાહું,
કહતા હય મેરા દિલ મુઝસે પુકાર,
ચલા આતા હય પ્યાર નિંયતસે સારી જફ્રાં ગઇ—અદા.
મિલતા હય દુનિયામેં ચાહે બસર જો,
ચાહે તો રિબકાભી કર લે દિદાર.
નહીં મિલતા દિલદાર, મયે ઇસકો કિસમતકો પા ગઇ—અદા

(ગોપીચદ.

ગાયન ૨૨૨ મું રાગ-જીલા-ઠુમરી.

કોઇ જોગી હુવા જોગકા યે બાના લે લિયા.
જુગત નહીં જાના લે લિયા—કોઇ.

અરે જારે જાલિયે, મતવાયે જાલિયે,
જતન ન જાને જોગી, લોભી સોભી માને જોગી,
જારે જારે ઓનાકારે, જારે જારે જો ચ્હે બાના લે લિયા—કોઇ.
(ગોપીચંદ.)

ગાયન ૨૨૩ મું.

હેતસે રંગ બરંગી હરકો, હર હર રંગમેં દેખ,
ખાકમેં વોહ અફલાકમેં. વોહ, ઉસે ગૌહરો સંગમેં દેખ–હેતસે.
ના વોહ બચ્ચા થા ન જવાં હે, નાતો બુરહા હોય,
અવ્વલસે તા આખીર ઉસકો, એકહી ઢંગમેં દેખ–હેતસે.
મા બાપ ભાઇ બિરાદર સબ હે, અચ્છે વકત કે દોસ્ત,
ઉસકે સીવા કામ આયે ન દોઇ, વકતે તગમેં દેખ–હેતસે.
ફાની જમીં આસમાં હે. ફાની, બશર ઓર જીન,
ઉસકે બુજ નરહે કોઇ બાકી. ફાનીકે જગમેં દેખ–હેતસે.
(હાતમ બીન તય.)

ગાયન ૨૨૪ મું. નસીબ મેરે ફુટે રે લોકો એ—રાહ.

બાલ ઉતારો ચેહુરા સંવારો, બીગડે ખતકો બનાઓ તુમ.
હુંમેં હજ્જામ, કયસી હજામત કરતા હું. અબ આવો તુમ–બાલ
ચેચીમેં દેખો મેરી સફાઈ, કતરું પન કોઇ જાને નહીં.
ઉસતરા મેરા જીસ પર ફેરા, કાટુ ગલા તો માને નહીં.
કંગા બડા પથ્થરસે ઘડા, કોઇ ખુબીકો પેહછાને નહીં.
સાબનમેં વોહ તેઝી મુંહપર, બાલ જો દેગી આને નહીં,
ફારીગ હો કે હજામતસે ઇસ, હોઝમેંજી નહાવોં–તુમ હું મેં.
(હાતમ બીન તય.)

ગાયન ૨૨૫ મું મેંય તો ભરજોબનમે આઇ એ—રાહ.

મેં તો બીવરચીકી બેટી, મેરા બાપ દાદુમીયાં—મેંતો.
મોગરા મેરી માદર પ્યારી, નામ ચંબેલી મેરા,
કાલેખાંકી માશુક મેં હું વોહ હય મેરા ચેરા—મેંતો.
કાલી કાલી સુરત મેરી, કાલેખાંકી સારી,
ગોરે મોંહકો આગ લગાઉં, કાલી મુઝકો પ્યારી—મેંતો.
લટક મટક કર ચલી બજારમેં, હાથમેં લેકર ટોકરી,
નજર ભર કોઇ દેખો લોગો, બાવરચીકી છોકરી—મેંતો.
(હવાઈ મજલીસ.)

ગાયન ૨૨૬ મું   જોઈ તારૂ મુખરૂ ને રાજી રાજી થાઉ એ—રાહ.

દેખ તેરા મુખડા મય વારી વારી જાઉં, મેરી પ્યારી દુલહનીયાં
શાદી રચાલે દુલહા બનાલે, તોહે લાઉ બનારસકી સાડી પહેનાઉ.
હાથમેં કંગની નાકમેં નથની, અચ્છે અચ્છે જેવર તોહે પહેનાઉ.
હટ મુવે દુર ન કર દીલકો રંજુર કર, અજી કયુહો મગરૂર મુઝે
કહેતી હો દુર.
મેરી આંખોકે નુર, નહીં માનેગા બાત અરે ઉલ્લુકી જાત
દુર સુરત કર કાલી, વાહ મેરી આલી હું તેરા સવાલી મેરી ગોરી મતવાલી.
(જુલ્મે નારવા.)

ગાયન ૧૨૭ મું   રાગ બાગેસરી.

લાજ શરમ રખલે પ્રભુજી મોરી
સકલ જગલ જગતકા પાલન હારા
આસ કરત હું મય ચેરી તોરી પ્રભુ મોરી-લાજ.
ખેમ કુશલ સંપત સુખ પાવે, સંકટ સબ ટલ જાએ
ભજન કરે ભગવાનકા, તો મનકી આસાપાય
કયકી ખુલાલી નીરાલી હવ આલી
ચેહ ઇશ્વરકી હમપર કીરપા હાં હાં-લાજ.

(શરીફ બદમાશ.)

ગાયન ૨૨૮ મું   રાગ-જીલ્લા-કહરવા. તાલ—લાવણી.

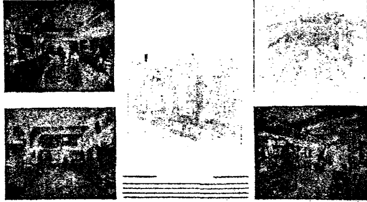
હજારો મેરે કાનકા મોતી. (૨)
વોરે મોતી મેરા કીચપરા હવે, લે જમુના જલધોતી—હજારો.
અગલે બજાર મેરા મોતી ખોવાયા પીછલે બજાર ખડી રોતી—હજારો.
ઓરે મેરા મોતી લાખ રૂપેકા, ધર છતીયન પર સોતી—હજારો.
વોરે મોતી મેનો બાલ પરોકે, લે દરપન મુખ જોતી—હજારો.
મોતી, કે બદલે મોતી મંગાદો, મોતી બીના નહી સોતી—હજારો.
એરે મોતી કોઇ ઢુંઢકે લાવે, આધા જોબન ઉસે દેતી—હજારો.

ગાયન ૨૨૯ મું   ગઝલ.

ચાહીયે અચ્છોકો જીતના ચાહીયે. યહે અગર ચાહેતો ફેર કયા ચાહીયે-ચા.
ચહાનેકો તેરે કયા સમઝા થા દીલ, બારે અબ ઇસ્હેભી સમઝા ચાહીયે-ચા.
દોસ્તીકા પરદા હએ બેગાનગી, મુંહ છુપાના હમસે છોડા ચાહીયે-ચા.
ગાફીલ ઇન માહતલઅતોંકે વાસ્તે, ચહાનેવાલાભી અચ્છા ચાહીયે-ચા.
ચહાતે હો ખુબરૂયોકો અસદ, આપકે મુહકો તો દેખા ચાહીયે-ચા.
(અજાએબાતે પરસ્તાન.)

EVERYTHING
AT
MARKET RATES

ગાયન ૨૩૦ મું સુનો તુમ યાર પરદેસી એ—રાહ.

સમનકા નૂર દેખા હય ખુદાકે નુરકે બદલે
હુવા હય દાગે દીલ રોશન ચેરોગે તુરકે બદલે.
જો દેખેગે તેરે હુસ્ને જહાંન્હારાકો મહેશરમે,
ખુદાસે લોગ માગેંગે તુજહીકો દૂર કે બદલે.
અનલહક કે યવજ લબપર અનલ મહબુબઝારી હો,
ચહડાએ દારપર મુઝકો અગર મનસૂરકે બદલે.
પસે મુરદન અગર યારો મેયસ્સર હો યા રખ દેના,
કફનમે ખાસે કુએ દીગારૂબા કાફુરકે બદલે.
ખુદાયા ઇશ્કે બુતમે ઇસિકદર સખ્તી ઉઠાઇ હય,
કે પહેલુમે હય એક પત્થર દીલે રંજૂરકે બદલે.

(ફસાને અજાયબ.)

ગાયન ૨૩૧ મું. બાવરચીકી બેટી એ—રાહ.

મેંતો ભર જોબનમેં આઈ, કરતી નાજ ઓર નખરા,
નામ મેરા ચંપા બેગમ, ગુલબીબી હે માંદર.
નુરમીયાં હે બાપ મેરા. કરતી હું યે જાહેર,
આતા હે યે કોન અરે હાં, અય ઓ મેરી માજી.
જીસને મેરી નાક કાટીથી, વોહી યે હે પાજી,
દેખો ઇસસે અબ ચલી–તર, કયસા હું મેં કરતી,
મીઠી મીઠી બાતેં કર કર, સર પર ઇસકે ચડતી.

(તીલસમે સુલયમાન.)

ગાયન ૨૩૨ મું **રાગ—ઝીંઝોટી ગજલ.**

કીસી મોમીન પ કાફીર ઇશ્ક ગર બેદાદ કરતા હએ,
તો આજેજ આ કે વ્હો બંદા ખુદાકો યાદ કરતા હએ–કીસી.

દોહરા.

પ્રેમ નગરકી રાહા નહીં પહેલે કોઇ પાએ,
જીનને પાયા ફીર ન આયા, વાંહાંકા વાંહાં મર જાએ,
રઈસ ઇસિ મુલ્કકા મુલ્કે અદમકો યાદ કરતા હએ–કીસી.

દોહરા.

વ્હો સોહાગન હએ ઉડાવે યારસે જો રંગ,
વ્હો અભાગન હએ ન રખ્ખે યાર જાકો સંગ,
કીસે યહે શાદ કરતા હએ કીસે નાશાદ કરતા હએ—કીસી.

(અંજામે ઉલફત.)

ગાયન ૨૩૩ મું   કોઇ દેખો બી યારો—એ-રાહ.

પીયો પીયોજી રાજા રંગીન રમ,
રંગીન રમ યે ચંપી નરમ—પીયો પીયો.
રાજકો મેરે મેં બના બનાઉં અયસા બનાઊ કે બને હો કમ—પીયો.
રાજાકો મેરે મેં દારૂ પીલાઉં, બેવડા પીલાઉં મેં ફેની પીલાઉં,
કબાબ ખીલાઉ મેં ગરમા ગરમ—પીયો પીયો.
રાજાકો મેર મેં લગન લગાઉં. અયસા લગાઉં કે લાગી હો કમ—પીયો.
(અલાઉદદીન)

ગાયન ૨૩૪ મું   રાગ ઝીંઝોટી ગરબી.

ધાંન મઝે પીસુંગી, ધાંનમે કંકરા,
પીસતે પીસતે લાલા કરતી હમે નખરા.—ધાન,
બુડહા મેરા મર્દ ગયા હએરે બજારકો,
આએગા ઘરમે જબ કરેગા ઝઘડા,—ધાન.
દાહડી ઉસકી પકડ લગાવુંગી થપડ,
નહીં તો ચુલેમેસે ખીચુંગી લકડા—ધાંન.
લકડી વ્હો લેગાતો, કોલતી લુંગી હાતમે,
મારેગા મુઝકો ગર ભીરકાવુંગી ઠીકરા.—ધાંન.
ચલરી લાલા તુ પીસ, બાતાં કરતી કયુંરી?
ચુપકે ચકકી ચલા, બાતે છોડ સતરા.—ધાંન.
જલો મેરી કીટકીટ, જલો મેરી બકવા,
પીસ્તે પીસ્તે આટા, સારા એ બીખડા.—ધાંન.
(ગુલબાસનોબર ચેકર્દ.)

ગાયન ૨૩૫ મું   રાગ ઝિંઝોટી-ઠુંમરી.

સનોબર શાહકે હુંજુરરે, નાંચે ગએરી પરીયાં.—સનોબર.
ગુલકા અંદેશા દીલસે નીકાલો.
રાજાજી ન હો રન્જુરરે. નાચે ગાએરી પરીયાં.—સનોબર.
સીના કરો અબ કીનેસે ખાલી,
ખુરરમીકા વકત નહીં દુરરે, નાચે ગાએરી પરીયા.—સનોબર.
(ગુલબાસનોબર ચેકર્દ.)

ગાયન ૨૩૬ મું   જમાનો ઉલતો એ-કેવાય એ—રાહ.

મજા દેતે હેં કયા યાર, તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે,
નીકલી મેરે દીલસે આહ, જાતા થા વોહ રશ્કે માહ.
દેખા દુશ્મનકે હમરાહ, દોંનો હાથ ગલેમેં ડાલે.

પેહલેથી મુજસે તકરાર—અબ તું કરતા હે પ્યાર,
અબ તેરી તરફસે યાર, મેરે પગમેં, પડગયે છાલે.
તેરી ભવેં હય યા શમશીર, તેરી ચીતવન હય યા તીર,
હયેં આંખેં બુતે બેપીર, યે હય જહેર ભરેદો પ્યાલે.
કોઇ દમકા હું મેહમાન, એક નજર ઇશ્વરભી જાન,
તેરી આંખોકે કુરબાન, ઓહ મુહ ફેરકે જાને વાલે.

(અસીરે હીસ.)

ગાયન ૨૩૭ મું

મોહે પીઊ ડગરીયા દિખાદો સખી બાટ તકત મૈંતો હાર ગઇ.
બડે ભોર ગયે પરસોં રણમેં, દો રોજ ભય મોહે દર્શનમેં;
નહીં નૈનમેં નીંદ નકલ મનમેં, ભઇ બૈઠ બિહાયે બિરહન મેં.
પર મોરે લગાકે ઉડાદો સખી—મોહે,
બિન નીરકે મીન જીયેગી નહી, બિન પીયકે તીય રહેગી નહીં.
જબલોં મુખ ચંદ્ર લીખેલી નહીં, તબલોં યેહ ચકોરી છકેગી નહીં.
મોરે ચાંદ કોઇ ઉગાદો સખી—મોહે.

(વીર અભિમન્યુ.)

ગાયન ૨૩૮ મું

દેખો પ્રેમકા પંથ નિરાલા.
નયનાં થકત પ્રેમ રસ પીવત ભરત ન પ્યાસ પિયાલા,
દુખ ઉઠત હય મહા વેગસે, જબ લાગત હય જવાલા,
બેઠ જાત હય વાહીછિન જબ જલકા છીંટા ડાલા.
કઠીન કાષ્ટ કે ભેદનમેં જે રહતા હય મતવાલા,
કમલ નાલ કબહુંના વીંધત, વોહી ભૌરાં કાલા.

(વીર અભિમન્યુ.)

ગાયન ૨૩૯ મું — રાગ પહાડી પદ.

માયાકી હય જઅલ ઠગાઈ, જગમેં ચાર તરફ ફયલાઇ.—માયાકી.
જો હય સો મતલબકા બંદા, કયસા બાપ કહાંકા ભાઇ!—માયાકી.
જગત ફાની, સમજ ગ્યાની! દેહ રદ હય. જાન જાની.
દેર મત કર, હેત હરપર, લગા બંદે! લગા,
નિસ દિન દયા, વાકી. મયા હોગી અબ ભાઇ!—માયાકી.

(ગોપીચંદ.)

ગાયન ૨૪૦ મું — રાગ કલ્યાન—ગત.

ચેત યાર! ચેત યાર! હરી નામ પ્રેમ ધાર,
આસા, ત્રશના, મોહ, લોભ. માર,
ખાક એગ, ગરે ધ્યાન હાક ડાર—ચેત.
રામ નામ રસ ચાખ, દયા ધર્મ રાખ,
જગત નાવ કર હર ભજનસે પાર.
ચરન સરન નાથ પુરણ ચંદ્ર સાથ,
ભકિત ભાવ કર હેત બાર બાર.—ચેત.

(ગોપીચંદ.)

ગાયન ૨૪૧ મું — પહયા મેં લાગુ ચાચા પીયારે મોરે એ-રાહ.

ચંચલ ચિતવનકી બરછી હયે જો ખાયે હુવે,
બનકે દીવાને ફિરતે હયે ઘબરાયે હુવે.
કાલે કાકુલ વહ નાગિનસે બલ ખાયે હુવે,
કારે મતવારે દો નયના શરમાયે હુવે.
ગોરેસે ગાલોંપર ગેસુ લહરાયે હુવે,
ચંદાપર ગોયા કે બાદલ હય છાયે હુવે.
યા રબ કિસ જાગિમકે હયે વ્હો બહકાયે હુવે,
રખતે હય હમસે દામનકો ઝટકાર!
નાચારી નાકરી હય ભારી, દુશવારી, બેજારી હરબાર.-ચંચલ.

(ગોપીચંદ.)

ગાયન ૨૪૨ મું — કવ્વાલી.

કયા પુછતે હો સાહેબ મુજશે કે કયા હય દુન્યા
હીસો હવાકા ઘરહય, દારૂલફના હય દુન્યા—કયા.
અગર ચેબ ચશમે જાહીર ઇસમે હસી ખુશી હય
લેકીન હય ગમકી બસતી ઇક્ષ્ટકીજા હય દુન્યા—કયા.
કોટ કપટ મતશર ધરો, મઝીલ અપની દુર
નેકી કુચ્છ કમાઇલો જોપુ જીહો ભરપુર
સપીગે જાલમે કુચ્છ ઉલફતકી બુ નહિ હય
ગો બાદી યુન એક નજરમે એક દીલરૂબા હય દુન્યા—કયા.
આખ કાન મુખ મીચકે નામ નીરંજન લે
અ દરકે જબ પતખુલે જો બહારકે પટદે
અગર આજ હય કીસીકી, કલહોગી દુસરેકી
હરજાઇ બેહયા હય ઓર બેવફા હય દુન્યા—કયા

(ખુરશીદેઆલમ.)

ગાયન ૨૪૩ મું

લો ફુલ જાની લેલો, ફુલ જાની લેલો,
ફુલોમેં ફુલ ચંમેલી નરગીશ બડી રશીલી-લો.
ગજરે સુહાની લેલો, ફુલ જાની લેલો,
માલન હું છેલ છબીલી, ફુલોસે હું મૈ રંગીલી;
ચંપા હું નામી યારો, લો ફુલ જાની લેલો-લો.
ગજરા બેચન વાલી, નાદાન વે તેરા નખરા,
ગાલોપે લાલી હે તોરે નિરાલી, બાતોંમે હે ભોલી ભાલી.
ઓઇ ઓઇ કંહી લઇ ગઇ કહી, અડ ગઇ કહીં, ભીડ ગઇ, વે તેરા નખરાં.

(ચન્દ્રાવલી.)

ગાયન ૨૪૪ મું બીબી જાન સુનયે જરી એ—રાહ.

યારો! મૈં દો જોરૂ વાલા, દો જોરૂ વાલા, દો જોરૂ વાલા, હા-યારો.
એક પકડે ટાગ, ઓર દુસરી પકડે કાન, દો જોરૂ વાલેકી કમબખ્તી
બીચમે તાનમતાન-યારો.
એક માંગતી હય લડુ, દુસરી માંગે ખાજા, એક જોરૂ વાલા મીયાં
સબમે હય રાજા-યારો.

ગાયન ૨૪૫ મું રાગ મીકસન.

ઓ સીતમગર મત અકડકર, ચલ સંભલકર
જાજા પરેજા મુકે, તુતે કયા સમઝકે કહા
અરે ઓ મુવે તુને કયા સમઝકે કહા—ઓ
મયે હું તેરા શોહર ઔર તુ હએ મેરી બીબીજી બીબીજી
જાજા પરેજા મુવે તુને કયા સમઝકે કહ અરે ઓ.
કરમ કર મેરે હાલપર ઐ કરીમ
તુ હએ દુર્યોધન ઔર મંય તેરા ભીમ
કયુ જવાની ખોરહે હો શાદ માની કે લીએ
યહાં તો મજનું રોરહા હએ તુઝે દીવાનીકે લીએ

(સર ફ્રેરોસ.)

ગાયન ૨૪૬ મું પહાડી—જીંઝોટી—તાલ—લાવણી.

પ્યારી બેહેરે ખુદા દીલકો સંભાલીયે, નાહક રંજન પાલીએ—પ્યારી
જો ગમ ખાએગી તો પછતાએગી હાં, દીલસે ખ્યાલ યે ટાલીએ
વોહ ઘડી આએગી પીયાકોબી પાએગી, તબ અરમાંન નીકાલીએ-પ્યારી.

(હુસન આરા.)

ગાયન ૨૪૭ મું રાગ-આધેસરી.

બીનતી સુનો મોરી, ગુન ગ્યાનસે ભરઇયાં
સુને ધુન કઓન મેરી દુખકે હરઇયાં—બીનતી
ગોહએ બડે રનબીર, પરહએ મોહે નાહીં ધીર
દુશમન હએ સ્ત્રવા, બેયર ધરઇયાં—બીનતી
મોહે પડત નહીં ચએન, દુખસે બહત હએ નએન
તુમ તોહો પ્રેમ પીતા જનમકે દેતઇયાં—બીનતી.

(સર ફરોસ.)

ગાયન ૨૪૮ મું બરવો-તાલ-ખેમટો.

તેરી છલબલ હય પ્યારી તેરી કલબલ હય ન્યારી
કરો ધાતેં ન ચોસે સાવરીયાં જાન
તેરે જુલ્ફે હય કાલી તેરે ગાલોં પે લાલી
તેરે નયનાકી લાગે કટરીયાં જાન
જાઓ જાઓ નાહાં મોહે ન બનાવો જાન
નએનોંસે નએના મીલાઓ મેરી જાન
એજી છોડોજી હાત કરો ઔરોંસે ધાત નહીં હોગી યેહે બાત
એજી વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ.

(અસીરેહીર્સ)

ગાયન ૨૪૯ મું બરવા-જીલ્લા-તાલ લાવણી.

આગ, તન, મન, લાગી કયસે બુઝાઉં, કયા બતાઉં, કયા સુનાઉં
કલ ન પાઉં, જીસે જાઉં, એ કીસકો દીખલાઉં—આગ૦
હાય ગઇ મય હાર, પાસ નહીં વો યાર, હાતા કએસે રહું મન માર
કંથ બીના મય કામની રોઉં કએસી કરું કરતાર, આજા, જલ્દી
ઓ પ્યારે, ઓ ન્યારે, જરી સુખ પાઉં મયે તુજપે બલ જાઉં—આગ૦

(તબદીલે કીસમત.)

ગાયન ૨૫૦ મું "નસીબ મેરે ફુટેરે લોગો"—તર્જ.

કીસમત મેરી ફુટીરે યારો હુવા તમાશા હયરતકા,
મેરા તો યહાંપે કુચ્છ ન ચલા યેહ ખેલ હુવા હય કુદરતકા.
મક્ર બહોત મય કરતા હું પર કહીં ન મેરા ચલતા હય,
બલકે ઉલટા મુઝકો યારો હરએક આકર ઠગતા હય.
અબતો જનાની ભેસ બદલ કર જાકર સબકો ઠગતા હું,
સાડી ચોલી પહેનકે જેવર મીસ્લે પરી મય બનતા હું.
હાથમે ચુડીયાં નાકમે નથની પહેન ચલુંકર કર લટકા,—મેરા.

(તિલમે સુલેમા.)

ગાયન ૨૫૧ મું "હોતી મુઝેથી હરકત જીસસે મયને."—તર્જ.

ઇસિકી ફુરકત આહ સતાવત યેહ ઘબરાતી હય.—ઉસકી.
લખ્તે જીગરકી યાદ બદનમે શોલા એક ઉડાતી હય,
હીજરકી આતશ તનમન મોરા હરદમ આહ જલાતી હય.—ઉસકી.

(તીલસમે સુલેમાન.)

ગાયન ૨૫૨ મું "કયા ઠુમક ચાલ ચલતી,"—તર્જ.

તુ અજબ હય લાસાની—અરે જાની;
યેહ ઠુમકતી તેરી ચાલ ઢાલને દીલકો કીયા પાની.
લગ ગલેસે અય જાની,—મન માની;
કયા નાજો અદાકા હું મય આશક તેરા દીલજાની.
ચલ સાથ મેરે રાની,—અરે જાની;
મય બનુ તેરા રાજા હો જોડા અપના લાસીાની.
તુ તન તો મય હું જાન, તુ હુર તો મય ગીલમાન.
તુ ચુડેલ તો મય શયતાન, તુ સુરજ તો મય હું ચાંદ.
ચલ સમઝકે અય જાની.—અરે જાની;—યેહ.

(તીલસમે સુલેમાન.)

ગાયન ૨૫૩ મું **સિંધુડા ગરબી.**

મેરી રજા સિવા ન તુમ આગે કદમ બડાવ,
તકરીરે ઇશ્ક અપની બહમ, તુમ અએ સનમ, પુર સિતમ બડાવ—મેરી.
હમસે ન બેવફાઇ કરો મસ્તેનાજ તુમ,
અગિયારોંસે અએ રશ્કે ચમન, ગુન્ચાદન, ચાહ કમ બડાવ—મેરી.
મએં જાનતી નહીં કે વફા કહેતે હએં કિસે,
મતલબ તુમારા બોલો, જબાં ખોલો, નહીં તો કદમ બડાવ—મેરી.

(આસકકા ખુન.)

ગાયન ૨૫૪ મું ધારી પોરી, ધીમા બોરી.—ઇગ્રેજી તર્જ.

શરકત હોગી, અપની દોકી, હાર હીરેકા જો લોગી,
દમમે જિસકો તુમને લાયા, મએને ઉસકો ઉલ્લુ પાયા,
જિનની ચાહે લે લો માયા.— શરકત.
વકત સારા, દમ તુમારા, ભરતા હએ બ્હો હોકે સોગી,
રબકા તુમ પ હોગા સાયા, ગની એેસા હાથ આયા,
માંગો જીકો જોકે ભાયા.—શરકત.

આસકકા ખુન.)

તાજે નેકી.

ગાયન ૨૫૫ મું

સરદાર દરબારકા મુખ્તીઆર સરકારકા
આયા પ્યારા રોશન તારા દરબાર ચમકાયા સારા.
ચમકે અખતર ઇજ્જિલાલકા બરતર પાયા યકબાલકા
શકતીવાલા હરગુનવાલા સબસે આલા એહ ગુલલાલા

ગાયન ૨૫૬ મું

છુટા નારીકા સતપન વોહ છુટા.
તુન કયસે પાવોગે સાહેબ ઉસ બાગકા ગુલબુટા.
અસમત સબ એક પલમે છુડાએ છુડાએ છુડાએ હાં.
ફતાહ હોગી સરકારકે સરદારકી
કરકે દીખાઉં તબલક પાઉં શાદી રચાઉં ખુશી મનાઉં ઇસ જગમે
આખીરકો હોગી ફતાહ નેકીકી હાં.

ગાયન ૨૫૭ મું

હઠીવાલીકા તઓર દીખાના લટકા બના બના દીખા.
મદભરે નયેના ચંદર બદનામ દર લટકા ઔર ખટકા
ચલો ચલો સહેલી પાંસ જાના

ગાયન ૨૫૮ મું મુરગી ચોર

એક એક દીનમે છે છે અંન્ડે બચ્ચે દેતી સેતી
પ્યારી મુરગી ચુરાકે મય ઘર આયા
કોક કોક કોક કોક કોક કોક કોક કોક
કોકોક કોકોક કોક કરતીથી સો ચોંચ દબાકે ઇધર લાયા
ચલે સફરમે કસકે લંગોટે હાતમે લેકર કુન્ડી સોટે.
નીરમલ ભંગકે પીકર લોટે
લાએ તાજા માલ સાથ બની ખુબ બાત વાહવા
બંદા ઘરમે સોવેગા મુરગા ઇસકાં રોવેગા

ગાયન ૨૫૯ મું.

ગજરા બેચનવાલી નાદાન એહ તેરા નખરા
ગાલોંકી લાલી હય તેરી નીરાલી આખોંમે હય કયસી લાલી
કહીં લડ ગઇ કહીં અડ ગઇ—એ તેરા નખરા.
ખુબ નીકાલી હય દેખા એહ બાલી બાતોંમે હય ભોલી ભાલી
કહીં ડર ગઇ કહીં મર ગઇ.—એ તેરા નખરા.

ગાયન ૨૬૦ મું   મેરે ગુલશન એ- રાહ.

હય જો અચ્છોંસે તો અરમાને વીસાલ અચ્છા હય
જો રહે આયકે દીલમે વોહ ખીઆલ અચ્છા હય
બાવફાઓંસે જો નફરત હય તો એહભી કહે દો
બેવફાઇરા જમાનેમે મઆલ અચ્છા હય
જીનસે બદ દીલહી હો અપના તો શીકાયત કીસકી
સબ ખરીદાર હંય ઉસકે કે જો માલ અચ્છા હય.

બજમે ફાની.

ગાયન ૨૬૧ મું.

ફીરદેગાર તેરે નીસાર ખીલે ચમનમે ગુલ હજાર
સબીકા ચારસુ હય સીંગાર તેરીહી શાનસે બારદાર
ઇદકી યાર આઇ બહાર ગલેમે ડાલે ફુલોંકે હાર
નીસાર નીસાર હંય જાને હજાર યા ખુદા યા ખુદા
પ્યારા પ્યારા તેરા હય ઇસરાર બહાર બહાર બહાર.

ગાયન ૨૬૨ મું

મોમે રેશમકી સાડી દીલાવ
સાડી દીલાવ ચોલી પહેનાવ એ ધનીયા દુકનીયાપે મોહે લેજાવ
ગોટા કીનારી દહેલીસે મંગાદો
લા દોગે ના મય કુરબાન. હાંહાં મેરી જાન, એકવાર બોસા
ચલો મારકીટ આવ પહલે પયસે તો રીખલાવ,
પાસ પાઇ નહી ચાર મારવાડી દે ઉધાર તોહો પ્યારકી બહાર—લાવ.

ગાયન ૨૬૩ મું   જાવોજી જાવ કીસ નાદાનકો એ-રાહ.

નાચોજી નાચ મેરે નાજકે ઉઠાનેવાલે
સાડી દીલવાનેવાલે ચોલી પહેનાનેવાલે
સદકે હો જાનેવાલે દીલબર બન જાનેવાલે
નખરે ઓ નાજ કરકે તાલ સુરમે ગાનેવાલે
આશકકો આજ યહાં સચ્ચા બાઇમાન દેખા
નાચો નાચોજી પ્યારે નાચો મતવારે ન્યારે
તનનનનન નારે નારે તત્તા થઇ થઇ તાતારે
તીરકીડ ધાધા તીરકીડ ધાધા આહ હાહાહા વાહ વાહ વાહ વાહ
વાહજી વાહજી મીયાં કાલે.

ગાયન ૨૬૪ મું "Money"—Air.

ર્‌હે દુનિયા ભરમેં ઘર ઘર, હય કિસકી સબકો ચાહ?
હર આલા અદના મુફલિસ હો યા શાહ!
ર્‌હે કયસા ગોરખ ધંદા, હય ડાલે ફંદા આહ!
જિસ ફન્દેમે નહિં ખાલી કોઇ રાહ.
સુન્તા કોઇ ફિટકાર, ખાતા હય કોઇ માર,
હય ઇન દોનોંકે લેકિન કયા દિલખ્વાહ?
તોરે હય કોઇ તાન, છોરે હય કોઇ જાન,
મરતે હયઁ કિસ પર માહીસે તા માહ?
યારો પયસા! હય વ્હો પયસા! હય પયસેહીસે સારી ઇજ્જત જાહ!
પયસા જયસા, હય કયા અયસા, હય પયસા, પયસા, પયસાહી વલ્લાહ!—ર્‌હે.

ગાયન ૨૬૫ મું. ઉપલીજ રાહ.

કયૂં દેતે સૂલી ફાંસી, કહલાતે હયઁ જલ્લાદ?
કયૂ લે જાતે હયઁ બોઝા સર પર લાદ?
કયૂ બનકે કોઈ હાકિમ, ખુદ સુન્તા હય ફરિયાદ?
કયૂં મતલબમેં હય આલમ સબ ઉસ્તાદ?
કયૂં હોતે હયઁ બટમાર? કયું લેતે હયઁ ઝટ માર?
કયૂં જી દેનેમેં લશકર હોતી શાદ?
કયૂં બનતે ગોતાખોર? કહલાતે હયઁ કયું ચોર?
વ્હો કયા હય જિસ્કી દુનિયાકો હય યાદ?—યારો.

ગાયન ૨૬૬ મું The young recruit—Air.

પીલતન પીલતન જોર આજમા,
નાં સરદારો હાં જર્રાર, હા સરદારો હાં જર્રાર;
સફ શિકન, સફ શિકન, જોર આજમાં,
ખીચો નંગી સબ તલવાર.—પીલતન.
કાટેં સરકશોંકે સર, મારે લુટે માલો જર,
ઘેરે ઘેરે રહે ગુજર, જંગી શમશિરો ખંજર;
ખીચે ખીચે બે ખતર સબ સિપાહી હિમ્મતવર,
અહલે ફન અહલે ઓન જોર આજમા,
લાયે જર. આય ઘર, કરકે કાર.—પીલતન.

ગાયન ૨૬૭ મું   ઇંગ્રેજી તર્જ.

અરે ઝૂટી દુનિયા હાલ તેરા કયા! કયસી તેરી ચાલ;—અરે.
કોઇ રોતા, કોઇ હઁસતા, કોઇ ખોટા માલ,
કોઇ અફસર. કોઇ નોકર. કોઇ બેપર બાલ;
ઇમાનીકો હયરાની હો, જિન્દાનીસા હાલ,
કિસમત ફુટી, જુતી ટુટી, રોટીકાભી કાલ;
જો જઅલ દગાસે માલ લિયા સો ઓડે ફીરતા શાલ—અરે.

જિસકોં કિસમત, ઉસકો દૌલત, બે જહમત વ્હો શાદ,
જિસકો મિહનત, ઉસકો દિકકત, શિદદતસે બરબાદ;
જો હય એકસ, વ્હો હય બેબસ, ઉસ પર દસ બેદાદ,
જિસકો હાસિલ, સરવત કામિલ, વ્હો કાતિલ જલ્લાદ,
જો બેજર, બેપર, નહીં મયસ્સર ઉસકો આટા દાલ--અરે.

ગાયન ૨૬૮ મું   The Troubadour—Air.

જલ્દ ખુલ જા અય સમસમ, દૂર કર હયરાની,
જલ્દ ખુલ જા સમસમ તૂ માન કર ફરમાન!
જાવ યારો સબ અંદર, રખ્ખો સબ સામાન,
હો હર આન, બે નુકસાન, અયશકા સામાન.—જલ્દ.

ગાયન ૨૬૯ મું   When I was a Student—Air,

શાબાશો શાબાશો શાબાશ! શાબાશો શાબાશ ગમખ્વાર!
મિહનતસે હોતી હય અજમત, હારો ન હિમ્મત જિન્હાર, જિન્હાર.
યેહ દૌલત, બે જહમત જો લાયે, લે જાવો,
તહખાનેમેં ઇસકો પ્હોંચાવો; પ્હોંચાવો;
રખ રખકે અનામત જલ્દ આવો, જલ્દ આવો,
હય ધાવા પૂરબકા ફિર કરના અય યાર—શાબાશો.

ગાયન ૨૭૦ મું   We re a Noddin—Air.

અભિ બંદ હો જા સમસમ ઇસિ ઘરી, બંદ હો જા અભિ ઇસિ દમ,
કરેં જલ્દ જાકર, અબ ફિર કહિં કોઇ, પેચ હમ ખમ નયે નયે હમ.
ચલેં જમ જમ કર, ચલેં થમ થમ કર, ફિરેં બાહમ હંસિ હંસિ ખુશિ ખુશિ
મેરે હુકમસે અય સમસમ અભિ અભિ, બંદ હોજા ઇસિ ઘરિ દર—અભિ.

ગાયન ૨૭૧ મું O my little darlng—Air.

મારે હમને માલ લ્હે. મારે કયસે માલ!
પેટ કાટ કાટકે હો ગયે નિહાલ!
ગંજ લાયજ્જલ હય હીરા મોતી લાલ!
ચાંદિદોંકે થાલમેં કાશમીરી શાલ.
ચાલયે મેરે બેટે અબ ગાલકો સંભાલ!
આજ ખુલ ગગા બખ્ત અય નેક ફાલ!
કલ થે નંગ હાલ હમ, આજ માલા માલ!
કુદરતે કમાલને કી કયા કમાલ!—મારે.

ગાયન ૨૭૨ મું સિંધ—કાફી.

પહલે હોકાર જદદાર, ન હો યા રબ પીછે નાચાર કોઇ!
દિન અયમમેં જિસકે ગુજરે હોં, વ્હો જાને કય આજાર કોઇ!—પહલે.
ગાનિમ વ્હો પ્યારા ગાનિમ જો, સલફતમેં મેરે દીવાના હય,
સુખમેં દુખમેં ચહા મુઝકો, અયસા હોગા કબ યાર કોઇ?—પહલે.
ભૂખા પ્યાસા વ્હો આયેગા, કયા ખાયેગા, કયા પાયેગા.
ઇસ ગમને મારા હય અયસા, મારે જયસે તલવાર કોઇ?—પહલે.

ગાયન ૨૭૩ મું રાગ પહારી—જીલ્લા.

આજ હય ફિરા જમાના, ફિરી હય અપની શાન!—આજ.
દૌલતસે અશરત, અશરતસે રાહત, જહમતસે છૂટી જાન.—આજ.
ચયનસે અબ દિન રયન ગુજારૂં, બનકે રીરૂં મસ્તાન.—આજ.
સોનેકિ બાલી, પહનું મયઁ હાલી, જલ્દી છિદાવું કાન.—આજ.
મયભિ ખિલાવું, મયઁભિ પકાવું, નયે નયે પકવાન.—આજ.

ગાયન ૨૭૪ મું રાગ અંગ્રેજી—તર્જ.

ગમકી કભિ હુઇ અહાહાહા!
અલમકી બારિ ગઇ, ખ્વારી ગઇ, જારિ ગઇ,
અબ ખુર્રમી હુઇ અહાહાહા!
ખજાના મિલા ભારિ હમેં મન ચાહા.
ખુલી કિસમત, મિલી દૌલત. મિટી આફત, હુઇ રાહત,
કરમ હમપર, બહુત બિહતર, ખુદાને કિયા હય અહાહાહા!—ગમકી.
ગુલે ખુશી ખિલા, ચમન હરા મિલા, ખિજાં હુઇ હવા, રહી બહાર છા

ન અબ કોઇ અલમ, ન અબ કોઇ સિતમ, બને અમીર હમ,
ગુલછરેં ઉરે આઓ દમ અહાહાહા!—ગમકી.

ગાયન ૨૯૫ મું Tara ra Boom Dere—Air.

જો તુઝકો કરના હો સો કર, લેકિન રખલે પલ્લે જર,
મરતે જીતે ઘર બાહીર, બેજર બંદા બેવકર.
લો કોઇ ઢબસે પયસા ભર, હો આપી ફિર તો સર સબ પર,
જો ઘરસેં જર હો જોર આવર, તો ગાવો બયઠે બે ખતર.
તાનાના તૂમ તનૂમ, તાનાના તૂમ તનૂમ,
તાનાના તૂમ તનૂમ, તાનાના તૂમ તનૂમ;
તાનાના તૂમ તનૂમ, તાનાના તૂમ તનૂમ,
તાનાના તૂમ તનૂમ, તાનાના તૂમ તનૂમ.

ગાયન ૨૯૬ મું Pop goes the weasel—Air

ધીરે ધીરે ચૂટિકી ચાલ, હૌલે હૌલે આવો,
પહુંચો જાકે અભિ ફિલહાલ, હલવે માંડે ખાવો.
રાહ હય યહી વ્હો, યહી વ્હો રાહ હય,
ધ્યાન ન કોઇ તુમ લાવો;
દેખકે ભાલકે ચાલસે ઠીક, આપ ઘર વ્હો પાવો—ધીરે.
ગિન્તી કી બરાબર, લો સામને હય વ્હો ઘર! બાકી ચુકાવો.

ગાયન ૨૯૭ મું કાલીંગડો તાલ દાદરો.

હોન દિલારામ તો કયા દીલકો આરામ,
દિલકો આરામ. ન તોજીનેસે કામ—હોન૦
આખોને કાતીલકે બરછી હયે મારી.
મયે બનકે મતવારી, હું કાંતીલપર વારી
હયે જીસે બેજારી, લાચારી, લાચરી—કયા દીલકો૦

શેઅર.

જિસ્કો અયે રસ્કે સનમ તેરી અદા ભાઇ હયે
ઉસ્કો દૂરીમેં તેરી પાસે કજા ભાઇ હયે
ખાકે હમ ખુને જીગર અસ્ક સદા પીતે હયે
ઇસ મહોબ્બતમેં હમેં દોહી ગિજા ભાઇ હયે--મયે બનકે૦

(હરિચંદ્ર વિ. ના. મં.)

ગુજરાતી ગાયનો.

"ચંડાળ–ચોકડી."

———:o:———

ગાયન ૨૭૮ મું મન માયાના કરનારારે એ–ધુન.

પ્રાણ પ્યારા હે સરજનહારા રે શકે કોણ વખાણી ગુણો તારા,
તારી કારીગીરી કરતારા રે ચાહ લેતાં ડુબ્યા લાખો તારા.
ના જુએ પાપી, ના જુએ જાપી ના જુએ સારા નઠારા,
તોબા કરી પસતાયા જે દીલથી દીધા બહીસ્તે ઉતારા રે—સકે
ચાહે તો મારે, ચાહે તો તારે જરરા બનાવે શેતારા
જોશી નજુમી રહે ખાક ચુમી, ન વરતે તારા વરતારા રે—સકે

ગાયન ૨૭૯ મું રાગ માંડ

ભાઇ બઇરાંની ગારો તેનો અર્થ સદા સારો
તેને તમે દુવાઓ માનો; ઓ ભાઇ તમે તેને દુવાઓ માનો.
ભાઇ સમજો ઉઘાડી કાનો, માઠો માનો છો બોલ શાનો,—ઓ ભાઈ.
બેહેન ગારો તે ગારો, છે પાપોનો ભારો,
તેને કાંહાથી આશીશ માનો; બેહેન તેને કાંહાંથી આશીશ માનો.
માતા જો બચ્ચાંને જા જા મુવા કહે, લાગે ન થઇ તે ગાર,
ઉમરને વધારે, વધે ગારે ગારે, વીપતથી ઉગારે તે પરવરદીગાર.

ગાયન ૨૮૦ મું મારા નામ બેરામ ઇરાની—એ રાહ.

હાં એબી કરમની કહાણી—
હાલ્લાં મહી હાથ નાખું તીખ્ખું ખાવા હાખ,
આવે કપાયેલું કોઇ નકટી બાઇનું નાખ.—એબી.
હુઇને બીછાણામાં કરૂ પયણુવાનો વીચાર,
હપના મહી ઉભી રેહે દાકણો દહ બાર.
નોકરીમાં બહુ કામ કરી ઓઢવા જાઉં હાલ,
ખાંહડાંને લાકડીઓ ખાઇ નીકરી જાયે ખાલ.
માર ખાવાથી બચવા કરૂ ખાહડાંઓની ઢાલ,
તેજ આવી માથામાં વાગે ઉખડી જાયે બાલ.

ગાયન ૨૮૧ મું **રાગ—અંગ્રેજી.**

ખીસાં ખાલી છે ભાઇ મવાલી છે,
મોઢે લાલી ગોરી કાલી કરણી સૌઉ થાલી છે.
ચાલ નીરાલી છે ભોલી ભાલી છે,
બોલી ચાલીને પતરાજી બધી ઠાલી છે.
કોઇ કહે છે જહાંબખશ ભાઇ ઘેલા છે,
કોઈ કેહેછે જહાંબખશ ભાઇ અલબેલા છે,
કોઇ કહેછે જહાંબખશ ભાઇ ઘસેલા છે,
પણ સેવક ગુરૂને બોલાવનારા ચેલા છે.
ચોકડી ચંડાલ અમારી છે,
કોઇ ચોર અને કોઇતો પાકકો જુગારી છે.
પણ ચાલ અમારી સારી છે,
જે છે જેવો તેને દેવ તેવી વાત જારી છે.

ગાયન ૨૮૨ મું.

પાપ સવાબના નામ જગતમાં જુદાં, બસ જર પરવર ગણુ,
નર્ક ને જન્નત અન્નત મન્નત ઢોંગીના દાવા.
કોઇ કરમ કર લૂટથી ઘર ભર સાચાં સુન વચન શિખામણ,
જર વિન બાવા જગ કહે સમજો તે સાધુ બાવા.
માનો ભાઇ માનો આ અનુભવના બે બોલો.
કાંટો લઇ તોલો, દીલના દરવાજા ખોલો.
પૈસા ખુદાથી મેલવે જનનું ધામ છે.
પૈસાની થેલી તે હયાતી બખ્શ જામ છે;
પૈસા હશે તો હૈયે હામ જગમાં નામ છે.
પૈસા નહિ જો પાસ તો બસ રામ રામ છે.

ગાયન ૨૮૩ મું

ચાંદા ચાંદા તારી શી રે વાત ચાંદો ભલે ઉગ્યો રે,
ઉગ્યો ઉગ્યો પાછલી પહેલ્લી રાત મોતી કેરો જુમખો રે.
મારો જહાંબખશ સધાવીગો દરબાર ઘોડે બેસી આવશે રે,
તાંહાથી લાવશે મોતીનો હાર તે શીરીનબાઇ પેહેરશે રે.

ગાયન ૨૮૪ મું

આલમના કવીઓની પાસે લખાવો,
ધરતીની સારી તખતી બનાવો—આલમ૦
દરીયાનાં પાણીની શાહી બનાવો,
ખુદાની ખુબીને લખી ન શકાવો—આલમ૦
કાબેલ હુંનરમંદ શુરવીર ગણાવો
અજલ આવી લાગે કદી ન બચાવો—આલમ૦

આંધરે—બેહેરૂં.

ગાયન ૨૮૫ મું. રાગ—અંગ્રેજી.

સંસાર મહીં યાર જોઇ બહાર,
બેકાર ને બેજાર કોઇ અપાર,
કોઇ ખુમાર મહીં છે બેસુમાર.
યાર જો મલે ગમખ્વાર,
પ્યાર આપી દીલ હરનાર;
સુખ હજારો હજાર પ્રેમના પછી પુકાર,
યાર જો મલે ગમખ્વાર બેહેસ્તનાં છે ખુલ્લાં બાર.
જગમાં જશ પ્યારને વશ, લાખે લાખ તરેહના રસ
ઓ જોયું જોયું જગ છે રુપે પ્યાર—

ગાયન ૨૮૬ મું

બાર બાર વરછે બનેવી આએવા મારે છારૂં છું છું લાએવારે લોલ,
પોરીને વાછતે નાગરાનો રોટલો, ને પોરાને લેવરી અપાવારે લોલ;
છાછુને કપરૂં ને છછરાને પાઘરૂં, ને બઇરી ને બેરકાં પેરાએવારે લોલ.
દારૂં ને તારી ને સેલ્સે દેછઇને ઢોલીને બારણે નછાએવારે લોલ.
છીક છોટાની છાત દારૂ ને તારી પીછું,
પસી બનેવી છાત રાનીના બાગબી જોછું;
આ ઘર મહી છુખ તો આવું,
પ્યારો પેમલી છાત પીછું દારૂં
પછી છેટયોથી રોબ મારૂં—

વેલ ફીકલી, વછ જગલા.

ગાયન ૨૮૭ મું મોન્ટી કારલો એ—રાગ.

પડયા જન્મ જનમના કડકા, દીલમાં રોજ રોજના ભડકા,
ખીસા ખાલી શાનો આલી. ગાવું દુઃખ તે કોણુની પાસ;
ગજવાં કેવી રીતે ભરવાં. નાણાં છુટે કર વાપરવાં,
કોણુના ખીસા ને કાટરવા, છોડી આસ—

કોરસ.

મામા નોકરી ચાકરી ચહાય, બંદા બીજો રસ્તો સહાય.
મામા લીલા પીલા થાય; આપણો જીવ સખ્ખે જાય;
પૈસા વીના જીગર તવાય; કોઇ પાસ ન બોલાય,
કડકીનો કોઇ ઉપાય કહેજો ભાઇઓ.—

ગાયન ૨૮૮ મું કમાકે લાયા સોનેકા હલ્લા—એ રાહ

વસાવી લાવ્યા સોદા મસાલા,
સમારી સુમારી લઇશું, રસોઇબી કરાવી લઇશું
બહુએ દબાવી લઇશું, પેટ આ પસવારી લઇશું
ઉંઘીશું લેહેર લઇ પડયા અમોલા—વસાવી.
લાયા બજારે જઇને તરતરકારી હલકી ભારી
ધોતીએ બાંધી ખાંધે લાવી તાજા પરવર કુમલા હોલકર
વેંગણા, ભીંડા, લીંબુ, કેળાં, મેથી ભાજી ચોળાઇ તાજી
સલગમ જાડા આદુ કાંદા, કોથમીર મરચાં કાચાં પાકાં
કંઇ કારેલાં કંઇ કંટેલાં, તુરીયાં કાકડી દુધી પાપડી.
થોડી તો ભાંગ લઇશું લટર પટરબી થઇશું
સીધા સવર્ગે જઇશું નાચી કુદીબી લઇશું—ઉંઘીશું.

ગાયન ૨૮૯ મું સબ ઘર પાગલ એ-રાહ

કજીઆ કીધા, ભજીઆં તળ્યાં વેચ્યા છે દાણા,
ગજવાં કાપ્યાં લેકચર આપ્યાં, થઇ પંડીત દાના;
પાસા નાંખ્યા, ચાબુક સાંખ્યા જઇ પોલીસ થાણા,
એવા બેચર ભાઇ શ્યાણા;
કોરટો બધી ચઢી ચુકયા, ખાસડાં લાખો પડી ચુકયાં,
થઈ સાધુ સાંઇ મૌલા, કાપ્યા રાજા ને દૌલા;
લાખો કીધા છે રૌલા, બધું પીધું ખાધું ખુબ,
મચાવી ધુમ, ઘરઘર પાડે લોકો બુમ;
એવા બેચર ભાઇ શ્યાણા.

ગાયન ૨૯૦ મું વાહારે મકકારી અયારી ચાલયે એ રાહ

ઠાલા ઘોંટાલા મસાલા છુંદાવશે,
લવજી સંભાળજે ટોપું ઉછાળજે;
મારી નાખું,—હવે કેમ ફાવશે, વાહવા.
સમજાવો કંઇ,—ગભરાવો નહિ,
અરે વાહરે તારી અયારી.
ફુટી ચારી,—જખ મારી;
કોઇ તો બોલો એ છે શું ધુજારો.
જુવો ન પુછો લગાવો મપારો,
ચજદાં ઉગારો,—તારો સહાગે
કેમ—દીકરા બેચર આએ એમ!—ઠાલા

ગાયન ૨૯૧ મું

આવોરે ભાઇઓ—હેઠયા બાઇઓ લીજાઉં મારી વાડીજી,
હીકને હોટા! કલેજી ખરીયા ખવાડી પાઉં તાડીજી;
હુકકા બુમલા ચટણી ચટાકા કવાબ કકરી બોટીજી,
ઉબરીયું પાપટ બટેરલા હાતે એહવા હારી ઝાડીજી.
મરઘીના ફાડચાં તરેલી બોઇને તનતમતી તરકારીજી,
ખાતાં ખાતાં બટાકા માંરહો ચહડે ઘેન બહુ હારી—મારી વારીજી.

કાંટાનું કટેસર.

ગાયન ૨૯૨ મું   બચ્ચા કચરા એ રાહ

દીકરા ફજ્જુ કાપી ગજ્જું મતલબથી તું કામ કરી લે
ઘેરમાં જોઇને નોકર થઇને દાવ પુરો માંડી લે તું,

કોરસ

પસ્તાં બદામ વેપારને સલામ હવે કરૂં.
સાહુકારનો સાથી બની મોજમાં ફરૂં
કાપવા ગલાં કહે જરાં નહી ડરૂં
બસ પૈસેથી હવે હું મારાં ગજવા ભરૂં—દીકરા

ગાયન ૨૯૩ મું

Glory Glory Abysinia (3) as we go marching along
Whatwill the father say when we are at home
What will the mother say when we are at home
What will the brother say when we are at home
as we...Chorus

John left rhe whisky bottle empty on the shore
John left the brandy botle empty on the shore
John left the beer botle empty on the shore
As we go marching along
Chorus
John Rrown the anderson the number 92-(3)
as we Ohorus

ગાયન ૨૯૪ મું **રાગ—ભીમ પલાસી.**

ફેશનનો આજે જમાનો છે યાર
નાર સઉ વાતે મરદોની સરદાર.........ફેશન
મેંમ્બર સઉ નાર થઇ કરસું કાઉંનસીલનો કારભાર......ફેશન
બચ્ચા રમારવા જમારવા નવારવા (૨)
મરદોને સોંપ્યુ આ કામ (૨)
હમે તો પહેરીયે ઓઢીયે ફરીયે લટકાથી દરીયાકીનાર ફેશનનો (૨)

ગાયન ૨૯૫ મું **રાગ—હોલી.**

તાડી કરવી છે દવાનું નામરે.........(૨)
પીલેરે લઇ મન ઉમંગી જીવને રંગી બનાવી તમામ
પીને જુંવાન બનો તાડીના રસ તનો આપે એ જોર ઘનો ખરે મુંદામ,...પીને જું.
ગટર તું માપસે, (૨)
દુઃખ દરદ કાપશે. (૨)
ઘડીયું તમો ભાંગશો,
તનરંગી, મનરંગી, ખુબરંગી, ખુબધંગી (તાડી કરવી.)

ગાગન ૨૯૬ મું.

ગીરધારી......લે બચાવી વાલમ સાહે
વીના તારી પ્રભુ કોણ ઉગારે, (૨)
જગ મોરારી......ઓ વીહારી તુંજ વીના
મુજ નાથ નાથ કોન સુધારે, (૨)
ધુતારાઓ વહેમી લોકોથી પુંજાય, (૨)
ભલાં બની ભોલાઓને લુંટી ખાય,
હાય હાય હાય......જગમોરારી........

ગાયન ૨૯૭ મું

સોલે સંણગાર જઇને લાવજો વાલમ હુંવારી (૨)
સાડી સોભીતી સારી
કાતરક કાડી બે ધારી,
કોર હોય ઉતમ જરકારી
બાઇડી પડી માથે ભારી
ફેશનમાં ચુરછું ભરપુર હું સુધરેલી નારી (૨)
કરવા સીંગાર લાવો હાર બહું કીમતમાં ભારી (૨)
જીદને મેલી કહાડો થેલી ,,
નાર બની અલબેલી મારી ,, સોલે સંનગાર

ગાયન ૨૯૮ મું રાગ—અંગ્રેજી.

જોવ જોવ જોવ યારો જરા મને જોવ,
મારા જેવો એસકી ફાંકડો કોઈ મલે નહી જોવ,
જુવાન મારા જેવાને શું છે યારો બોલો.
પરણું કાંઇ નઇ શહેરાં સાથે વીચારીને બોલો.

કોરસ.

માય દીકરાં રમસુ શહેરાં મારી
શેહરાં માહરી ઓ દીલબર પ્યારી...
ફેરવસ તુને ઘોડે ગાડી
ઘોડે ગાડી ઓ દીલબર...........જોવ જોવ

ગાયન ૨૯૯ મું

પીને ભાંગ સીંગો સાંગ વેરી ગુંડ ને વેરી લોગ, (૨)
દાયમન મરચંટ ધાંટો પાડી મારૂં હું બાંગ.
દ ગલી વાઇટ તાઈટમ તાઇટ જોડા જોઇયે આવા લાઈટ,
ફેશનેબલ હીંદુ મેન કવાઇટ ઓલ રાઇટ.
વાઈફ મારી બાઇડી સાથે બેનીસટાન પર જઇને,
લઇને હાથ બગલમાં થાવું હું મગન.
બંનદાને કોઇ પુછે નહી ને કહે હાઉં આરયું—મીસીસ પાનાચંદ.

——:૦:——

મસ્તાન મનીજેહ.

——:૦:——

ગાયન ૩૦૦ મું રાગ—અંગ્રેજી.

જોઓ બગલો ભગત બની બની ગની ને આય,
સાધુનો વેશ ધર્યો ડાહયો ડોહારો ઠર્યો મુશ્કેલ દરીયો તર્યો.
આ જમાનો જોઇ બનાવટ કોઇ નેકીથી ઘોઇ,
ખુબસુરત વહુ વર્યો, લાખો રૂપીઆ મલ્યા દાહરો ફર્યો

કોરસ

ધનજી ભીમો ચહડાવી આવી ધાંધલ કરશું,
ગાડી ઘોડે ફરસું સેઠના સવાઇ ઠરસું.
આવી નાજુક ધનીયાની લાવી સેઠયા બનસું,
પહેલા નંબરનો નેક નેકમાં એક.
આ જબરદસ્તીના ધનીયાની લાયો હું કેમ,
કોઈ અદેખો બને ને પૂછે જો મને તો પૂછે જમ તેને

ઓ ચુકાવી નેમ કહી જેમ તેમ બનાવી એમ.
જેઓ આય આસમાન ચલ્લી લાયો હું એમ.
તમો આજ કાલના એસ્કી જવાનીયાઓનો વાંકો ફેંટો
સીધો સેટો કેશમીર સુટ રશીયન બુટ,
નેકટાઇ કોલર બેટશમેન બોલર
બધું હમારી આગલ વટાવમાં
જેઓ બહારથી પરહેજગારનો દેખાવ ને અંદરથી ચીલ
ઝડપનો દાવ એ બધું કીધું તારે હવે-ધનજીભીમો

ગાયન ૩૦૧ મું

નોકરી કીધી ઘણી જઇ મુંબઇ ભણી,
કરૂં લગનની તઇયારી હાલ.
બચ્ચાં બાલા રમાડી મરઘાં કુકડાં વસાવી,
ગામનો પટેલ કહેવડાવી તતકાલ.
પાવરા પોઇસ મામાને ઘેર જઇસ,
મામો આપે ભાખરો ખૂણે બેસી ખાઇસિ.
મામી આવી મારવા નાસી નાસી જઇસિ,
ઘુઘરા અપાવી છોકરાં રમાડી ફરીસું ખુશ ખુશાલ.

કરતુકી—કોરગો.

ગાયન ૩૦૨ મું

વ્હાલા ઓરીસે તમે સીધારોરે, ત્યાં જાવો તો જલદી પધારજોરે
મને કલ નહી પડે, મને ચેન નહી પડે,
વ્હાલી દીલબરની યાદ ત્યાં કરજોરે—વ્હાલા૦
એક પલની જુદાઇ ખમાય નહી પ્યારા,
હવે ઘેલી દીવાની થઇ કરસ મારા જાન
અરે પ્યારીના પ્રાણ અરે વ્હાલીના જાન—ત્યાં જાવો૦

ગાયન ૩૦૩ મું

જરથોસતી મહઝબપર મારો સદકે કરૂં જાન,
સદકે કરૂં જાન મારો સદકે કરૂં જાન—જરથોસ્ની૦
ઇયાનત પરજો ભટ પરજો નરકે ચરજો જલીને મરજો,
જરથોસ્ત સાહેબના ફરમાનને આપે નહી જે માન,
આપે નહી જે માન, પારસી, ભુલી ધરમનું ભાન—જરથોસ્તી૦

પગે નહી પરવું, નમન નહી કરવું, કમબગ કરવું ભઠ્ઠીમાં પરવું,
બલી જલીને થજો પાપીનો બુરામાં બુરો હાલ,
બુરામાં બુરો હાલ પાપીઓ, થસે આખર કંગાલ—જરથોસ્તી૦

ગાયન ૩૦૪ મું.

પીવો આદરજી પ્યાલો.
બોતલથી દીલ બહેલાવો—પીવો૦
પીપોમાં ડુબકી મારો.
તેમાંજ તરોને નહાવો,
અરે વાહવાહ ધાસલેટજી,
સેક્રેતરીને સાથે રાખો—પીવો૦

ગાયન ૩૦૫ મું કવ્વાલી—ભૈરવી.

અરે હું કમનસીબ નારી, કદર મારી તેં નહી જાણી,
જુદાઇનો જખ્મ છે કારી, કલેજે મારી કટારી—અરે હું૦
સંસાર છોડી, ઘરબાર તજી, ભટકો છો રાત તમે સારી,
નથી એ રીત જગમાં સારી, કરો કાંએ નાહક ખુવારી—અરે હું૦
ઉમીદ દીલમાં શું શું ધારી હરખથી થઇ હું દીવાની,
દીલની ઉમેદ તો દીલમાં રહી, છતાં ધણીએ દુખીઆરી—અરે હું૦

ગાયન ૩૦૬ ઠું.

કામની શું કેલવણી તમામ, શીખીને બઇરાંઓએ વાલી મોહકાણ૦
આટલી આટલી દુકતીઓ તો, ઇતરઇ ઇતરઇ જાય,
આંગલી લાગતાં છીંકી પડે રે એ તે શું કહેવાય—હાયરે વાલી મોહકાણ૦
ચણાવાલાની દીકરી ને મમરાવાલાની વહુ,
લારે લારે ચાલે તેને, તપલા મારે સઉ—હાયરે વાલી મોહકાણ૦

ગાયન ૩૦૭ મું રાગ ભૈરવી.

જીંદગી બરબાદ, કીસમતે મારી, વફા ઉપર જફા પારી,
મુજ બદ બખ્તપર, સીતમ ભારી, લાચાર બેચાર છું હું નારી—જીંદગી૦
થયો વેહમી ભરઠાર મારો, લાયો શક મુજ દામન પર,
બચાવજે હાય લાજ મારી, મદદ મવલા માગું તારી—જીંદગી૦
જીગર મારૂં જલે રાત દીન, દુન્યા મુજને છે અકારી,
આશા દીલની થઈ ભંગ મારી, છે ગમ મુજને હૈયે ભારી—જીંદગી૦

રમતા પંચી.

ગાયન ૩૦૮ મું

રાગ માંડ.

મન કઓનસી રાહ તું દેખત હએ,
અબ કઓનસા યાર તુમહારા હએ.
માત પીતા સુત દારા ભગીની,
કોઈ કહે કે હમારા હએ.
સબી ભર ભર નીર પીલાવે,
સબસે તુમહારા કીનારા હએ.
સમય આને કુછ સમય ન જાના,
અબ સમયપે કયું પચતાના હએ.
કાલ આકે જબ કાંધેપે બયઠા,
કઓન સહારા તુમહારા હએ.

(કબીર ભજન.)

ગાયન ૩૦૯ મું

રાગ ભૈરવી.

મન મેરે દીન વૃથા ગંવાયા અપની પુંજીભી ખોઇ,
અચ્છા બનીજ કીયા પાતકકી ગઠડી અપને સીર ઢોઇ.
યાર અકેલા આયા મુરખ ઔર અકેલા જાવેગા,
ફીર કીસકા મુંહ દેખ ભરમતા નાહક કયું પચતાવેગા.
મએ મએ કહેતા અરે સોચલે તું હએ કૌન કહાં આયા,
કલ સોચેગા આજ સોંચલે માયામે હએ ભરમાયા.
ખેલ ખતમ હોગા મેરાભી એક સમય ઉઠ જાવેગા,
ચીલ ચીતાકી રાખ રહેગી કર કરની ભર પાવેગા.

(કબીર ભજન.)

ગાયન ૩૧૦ મું

કુદરતની આ રચના ખીલી ફુલવારી જગમાં,
જગતનું પાલણ કરે જન તારણ—કુદરતની૦
ખીલો રે શું રચના બહાર વહાલી,
ખલકનો જીવનહાર રે–પ્યારા મારા;
વેલાઓ ફુલે સજી ઝુમી રહી કુદરત સારી,
દિલમાં રબની યાદરે પ્યારા મારા;
ખીલીરે શું રચના બહાર વાહલી—જગતનું

ગાયન ૩૧૧ મું **રાગ અંગ્રેજી.**

સમજાસે ચન્દ અરસામાં તમને,
કે મારી છે કેવી ચુગાલ.
ચાલ ચાલીને બાજી હું રમતાં,
જોત જોતામાં બનાઉં હું કંગાલ.
ભાઇ બંધીના દાવપેચમાં,
ઉલટાવી કરૂં હું બેહાલ—હાં.
સીફ્નથી બિછાવી જાલ—હાં,

કોરસ

રમતો પચી છું નાદર દીલાવર.
જાહેર મીઠો—બાતીન કડવો;
ઢબ છબ બદલીને ફ્ન્દા રીતુરથી,
કરૂં વાર હું, દુશમનના જાનપર.—

ગાયન ૩૧૨ મું **રાગ અંગ્રેજી.**

હકનામ મુબારક લઇ એ, નીરભય થઇ જંગમા જઇ લડીએ,
સરખા બિરાદર છઇએ, ફિરતી સાગર તરીએ.......હકનામ.
લાવ મકસદ બરતું અય પરવર, હર મુશકીલ કર આસાન;
ગરદન રેહેસવાનો ધંધો લઈ બંદા પડીયા મેદાન.
નાચાર જો કંધોચ તો આધાર તું થા,
નાદાર જો કીધોચ તો સાહુકાર તું થા;
છોટો જો કીધોછ તો વડીલ તું થા,
બંધવા જો થઇશું તો વકીલ તું થા—હકનામ.

ગાયન ૩૧૩ મું **રાગ સોહેની.**

મશહુર થે જહાંમે જો ઇજ્જે શાનવાલે
વોહ ખાકમે મીલે હએ, ઉંચે દુકાન વાલે.
અય ગરદીશે જમાના, એહતો મુઝે બતાદે
કયું બે નિશાન રીરતેં, નામો નશાન વાલે?
સદ ચાક હંએ ગીરેબાં, દામન ફટા હુવા હએ
દર દર ભટક રહે હએ, યું ખાનદાન વાલે.
મજલુમ દિલપે જાલીમ, ચોટે લગા રહે હંએ
હમલે હંય તેરે ઘરપર, અય આસમાન વાલે.

ગાયન ૩૧૪ મું

કરી હમ પાલન સખી દસ્ત આપી
રહેમી આજે દીઠાં મહા પ્રતાપી—
ખુદા પાસે અરજ છે અમારી
સદા રહો તમો સુખ માંહે;
હમને નવાજી દઇ કીધી મદદ આજ.—કરી.

દુહો.

સુખમાં સાથી સહુ બને, સુખ સંપત સહુ ચાહય
દુખમાં દવેશી દોસ્તબી, પડતીમાં પત જાય.
દુવા દઇ દિલથી મન વારૂ, કીધું સુખી જીવન હમારૂં

———:o:———

રંગમાં ભંગ.

ગાયન ૩૧૫ મું "કરમ કર મેરે હાલ પર અએ કરીમ"

રેહેમ તારી થઇ સુજપર ઓ દાતાર,
નમી ચાલે તુંને, બંદો ખાકસાર—રેહેમ.
પલમાં તું ઉલત પુલત કંઇ કરે,
વીચારી તુ સઉની હૈએ દાઝ ધરે,—રેહેમ,
અજબ તારો ખેલ અજબ તારૂ કામ,
ખરે તારી થાએ તારીફ ગામે ગામ.—રેહેમ.

ગાયન ૩૧૬ મું "અજબ છે પ્રભુ તારી લીલાનો રંગ."—રાહ

અજબ મારૂં ઉછલેછે પ્યારે જીગર,
દીલ મુજનું નાચે ભીતરની અંદર.—અજબ
હર રંગી દેખાવે મારૂં દીલ હરખાએ,
પીરોજાના પ્યારે મારૂ મન મલકાએ.—અજબ
ખરે સુંદર લેહેઝત, ને મીઠું અમરત,
તલપ દીલ થાએ, હરખ નહીં સમાએ.—અજબ.

ગાયન ૩૧૭ મું "ગુંઇઆસે મોરી બ્યાંરે કહો કોઈ જાએ."—રાહ.

આહારે કેવી છાતી મારી પ્યારે ઉભરાએ.
ધરક ધડક ધરકાયે—આહરે.
તન મન નાચે કુદે ભીતરની અંદર,
નવી નવી ઉલટ રે થાએ,—આહારે.
થુમક થુમક ચાલી ગઇ આંખે
પ્યારે આજ હરખ ન સમાએ.—આહારે.

ગાયન ૩૧૮ મું "હેતસે રંગ બ રંગી હરકો"—**રાહ.**

દુન્યાના ઢંગો થયાંછે કેવાં, હવસભરી દુન્યા,
લાલચ સારી દુન્યામાં ભરી, હવસી ખરી દુન્યા—દુન્યા.
મા બાપ ભાઈ, સગાંને વાલી, રહયાં છેપૈસે હાય!
પૈસા વગરની જીંદગી ખોટી, સંતોશી કહાં છે વાય!—દુન્યા.
તેની મદદ છે, તો સૌરદ છે, સઉ કોઇ નાચાર,
કહાં છે સંતોશ, કહાં છે "તાહમ્મુલ," ગીમાં કહાં તે યાર—દુન્યા.

ગાયન ૩૧૯ મું "નાચો ગાના, નાચો ગાના એ તેરા હએ દીલરૂબા"—રાહ.

સાચો તારો, એ ચાહા ખરો ગુલ નારી છે
ખરેજ તું વફા—સાચો તારો.
નામ એ તારૂં મીઠું ને મધુર છે,
સાચી તેવી ને ખરેખર વફા—સાચો તારો.
તારી એ ચાહ ખરી મુજપે સનમ,
થાઉં નહીં હું કદી બેવફા—સાચો તારો.

ગાયન ૩૨૦ મું "વાણીઆ ભાઇ ભાઈ કંઈ પોચા ખરે"—રાહ.

મારી આ થાઈ, થાઇ કમાન ખરે, મલ્યો હજ્જર વરે,
પૈસા એ જોઈ કોંય પગના ઠરે, પારશો ફશીયો ખરે,
ખુબ છે મઝા મુજ, ભાયગ ખરે.
પૈઇશા ખાતર સારા ગોમો ફરી, ખુબશા એકઠાં કરી,
શેઠોને હાથમાં હેર કરી, મલીયો શેરો વરી,
ખુબ છે મઝા મુજ ભાયગ ખરે.
પોરશી ખરચ ઘણો ઉડાઉ કરે, પાશે પોઈ ન ઠરે,
પોતીયાં હમ દાશો કહીને ફરે, પોઇશા એકઠાં કરે,
ખુબ છે મઝા મુજ ભાયગ ખરે.
પૈઇશાબી જોઇ વેણીયો ભટકે ફરે, ભાજી ખાઉ ઠરે,
જુતીનાં ટાંકી ચીઠડેહાલ ફરે, વેણીયો ખુબશો ઠરે,
ખુબ છે મઝા મુજ ભાયગ ખરે.

ગાયન ૩૨૧ મું **રાગ ભેરવી.**

પૈસાનો અજબ બ્હાર મારા પ્યારા—પૈસાનો.
શાધુ શોદાગર સૌ પૈસાના પ્યાસા,
પૈસાએ ચાલે સંસાર —સંસાર મારા પ્યારા.—પૈસાનો.
મતલબ લુચ્ચાઇની છે આજે બા દુન્યા,
ભલાઇ કરે ખાય માર—માર મારા પ્યારા.—પૈસાનો.

નર નારી મીત્રો બેશી ને દુશમન,
કરે સૌ પૈસાએ પ્યાર—પ્યાર મારા પ્યારા.—પૈસાનો
જુઠાઇ ઠગાઇએ મેં દોલત જમાવી,
ન કીધો ગુનાહનો વીચાર—વીચાર મારા પ્યારા.-પૈસાનો.

ગાયન ૩૨૨ મું **રાગ ભૈરવી—દાદરો.**

તન મન ધન જાંન સદા ન નીભે કાંઇ
માન પાન સ્થાન ધ્યાન ઠામ નામ જાંણુ જુઠા ભજ હરનામ ભાઇ.—તન.
બેટા બાપની ગરદન કાપે–જાણે ખુની કસાઇ
નાર ધણીની લાજ ન રાખે—ચાહ જગમાં ઠગાઇ.–તન.
પાર ગાંઠે સઉ ધન્ય જોઇ—આવે કરવા સગાઇ.
દુ:ખ સમે સાથ તજી—મેલે ચાલતો થાઇ—તન.
ના કર ગુમાન જુવાનીપે—જમે જશે ઘસડાઇ
મારૂં મારૂં કરે છે માનવી—એમાં નથી સચ્ચાઇ.—તન

ગાયન ૩૨૩ મું **રાગ પીલુ—કાહારવો.**

પીલે દારૂ મકન મારી હંગમારે
પીને બન્ને રંગીલા રંગમારે
નાચી કુદીને ગામડેની ઢંગમારે.—થીલે.
જે કોઇ પીએ તાડી હરાબ
તેતો બને ખરો નવાબ.—પીલે.
બુઢ્ઢો જો પીએ તો બનેનવ જવાન
જવાન પીએ તો લીએ તીર ને કમાન.—વીલે.
લે આ છલામતી તારી
હાથે નાજાં કાકલી પ્યારી
મારી ગોરી તારી કારી.—પીલે.
પીને મકન તું બની જા તૈયાર
છછરીનાં પીઉં તોબી રહું હુછીઆર—પીલે.

આદાંની સુંઠ.

ગાયન ૩૨૪ મું **રાગ કલ્યાણ.**

આલમ સારી તાબેદારી કરે છે ઓ પરવર તાહરી,
ખરાં જીગરથી વાત વીચારી જઇયે હરી તમપર વારી-આલમ૦

ન્યારી ન્યારી લીલા તમારી છે બહુ અચરત કરનારી,
જગ શણુગારી કીધી મહેરબાની મનુષ્ય પર ભારી—આલમ૦
દર્દ કરો અંધકારી હમારી, છું હું મુસાફર રોહદારી,
દુન્યા કરૂં અકારી જપું હું માળા તારી.

ગાયન ૩૨૫ મું. બીબીજાન સુનીય જરી—એ રાહ.

છછરીની મુંબઇ અલબેલી, પૈછામાં ઘેલી, કાઢો બછ થેલી,
ગણત્રી પૈછાની, હીછાબ પૈછાનો, ને પૈછાનોજ વિસાર,
પૈછા હોય તો કીકલી કરૂં ગામનો બનુ છાહુકાર—હા છછરી૦
રછતેથી જાવછ તો ઇજત આપછે છીપાઇને જમાદાર,
કીકલી મારી હરખાઈ જાછે બનછે હાં ગલાંનો હાર—છછરી૦

ગાયન ૩૨૬ મું. નાચ કીકલી નાચ તું મારી સથે એ-રાહ.

હારે પ્યારી બોલો જરા તમે,
જરા લટકાથી, અરે મટકાથી ચાલો ચટકાથી-હારે૦
મને સારીને પોલકો અપાવો સાથે ઉંચી એરીનાં બુટ લઇ આવો,
તુને સારી અપાવું મારી જાન, હારે બુટબી જરૂર હું લઇ આવું,
કાંય કરેચ આય આશકને હયરાન-હારે૦

ક્રીમેટોરીયમ હડખું.

ગાયન ૩૨૭ મું. ઉંચા ઓટરજા એ—રાહ.

કેમરે ભાઇ ખટલુ, હારે બાઈ મટલુ ક્રીમેટોરીયમનાં બન્ને દીલદાર,
પૈસા ખરચશું, લાગવગ લગારશું, લોકની નથી કંઈ આપણને દરકાર-કેમરે૦
સુધારો કરતાં કેવાં પડયા વધણ થયાં જુદીન સાથ કેવાં સુખી લગન,
ક્રીમેટોરીયમ કાઢીને કરીએ સગન જોઇ થશે બીડી ફુકનારાઓ મગન,
પછી ચાહું તે હું કરૂં, બાજી જોઈ હું કોર મંડુ, ક્રીમેટોરીયમનો
થશે બહાર—કેમરે૦

ગાયન ૩૨૮ મું. રાગ—ભેરવા.

જેવી કરણી કરે તેવી ભરણી ભરે, ફળ વાવે તેવું તે ચાખે,
વિનાશ કાળે થાય વિપરીત બુદ્ધી, સુલટુ હોય તે ઉલટું દેખાય—જેવી૦
ખુદાએ જનમ દીધો જેમાં, તેમાં રહેવું છે બહુ નેક,
લાખ ધરમ જુદા હશે પણ ઇશ્વર સહુનો એક—જેવી૦

ગાયન ૩૨૯ મું. જમાનો ઉલતો એ કેવાય—એ—રાહ.

સુધારાની જોઇ ચુકા મોહકાણુ પછી વટેળવાનું થયું મંડાણુ.
હવે શરૂ થઇ ચુકું મસાણુ નહી રહેશે નામ કે નિશાન.
સુધારા બધા તમે કરી ચુકા પાસ, બાકી શું છે દીલમાં આશ.
બી. એ. એમ એ. થઇને પાસ, ધરમનું કીધું સત્યાનાશ—સુધારાની૦
સખી બધા સ્વરગે ગયાને બાકી રહ્યા સૌ સુમ.
ફરે નામના શેઠયા થઈ દબલ ફુલાવી દુમ—સુધારાની૦
ધર્મ ચુથો ના મુર્ખાઓ જરા દીલમાં ધરો વિવેક.
લાખ્ખો ફાંફાં તમે મારીને મરશો પણ દખમું હમારૂં નેક—સુ૦
ભણતર ગણતર આહરમ ઉડીઆનાંનું પછી નથી કંઇ કામ.
આએ મુવો કે ઉંચકો મસાણીઆ રામ બોલો ભાઇરામ—સુધારાની૦

ગાયન ૩૩૦ મું. રાગ ભેરવી.

માયા જગતની તજને મીથ્યા, એક દીન તું મરશે.
ના કર મારૂં મારૂં નહી રહેશે તારૂં આખરમાં પ્રાણુ તારો ખરશે.
(શએર)
અંતે તારો જીવ લઈ ગયો, જમરો કરીને જુલમાત,
લાચાર થઈ તું ચાલ્યો, ધરી છાતી પર અંતે બે હાથ.
જ્યાંનું ત્યાં સૌ રહી ગયું ન લીધું કંઇ તારી સંગાત,
જે કરી ગીયો તે તું લઇ ગયો નેકી બદી બે તું તારી સાથ.
ફોકટ ફાંફાં મારે, કરે તેવું ભરે, આખરમાં નેકો ત્યાં તરસે—માયા૦

—:o:—

જુગારનો સીકાર.

—:o:—

ગાયન ૩૩૧ મું

ચોકરીને ગુલામગીરીના કામ પારસીઓના છે,
ઓપ એખ્તીયારી ને સુદાગીરીના કામ ઇરાનીઓના છે.
ઉ-તેમ ખેતી મેધેમ વીપાર, કેનીઝ નોકરી છે હારે હારે—ચોકરીને૦
પીયાલા રેકાબી ધુમ ઓપબેલે, ઇરાણી ઓગેલ વધેચ,
દુકાન કારી શેઠીયા થઇને ધીરવાલા બેનેચ, એ કામ
ઇરાનીઓના છે—ચોકરીને૦
વીપાર છોરી નોકરી કેરી તીસ રૂપીયા કેમાવચ,
બાપદાદાના નામ ડુબારી, ઓખેર ઘેર તે વેચી ખાવચ.
એ કામ પારસીઓના છે—ચોકરીને૦

ગાયન ૩૩૨ મું કાફી-બરવા.

મને મોહોબતની મારી કટારી, પ્યારા મારા
કીધો જખમ કલેજે કારી—મને૦

જુદાઇના દરદથી હાય જલું હું.
થઇ દુખીયારી બહુ ભારી—પ્યારા મારા—કીધો૦
પ્રીતી તારી ન જરા વીસારી,
વ્હાલા વ્હાલી સદા હું તમારી—પ્યારા મારા—કીધો૦

ગાયન ૩૩૩ મું ભાવ ધરી ભુવનમાં—એ રાહ,

ખુશી ખુશાલીમાં આયો આજ આપણો અંજામ, દાવરનું નામ—દાદારનું નામ૦
મનની મુરાદો બર આવી છે, આપણી તમામ. કીરતારનું નામ—દાદારનું નામ૦
મહેનત કારગટ લાગી છે, આજે આપણી તમામ,
હશી ખુશીથી જઇએ, આજે આપરે મુકામ.
ચલાવી દોર શરાબનો કરી આજે ધુમધામ,
કરો ખુશીથી મજા આજ થઇ મુશકીલ આશાન—ખુશી૦

ગાયન ૩૩૪ મું જન્મો ગયા જમાના સાથ—એ રાહ.

આયે જમાનાનું પારસીપણું, દીવા નીચે છે અંધારૂં,
ઉપરથી દેખાય ધોળું ધોળું, અંદરથી છે કાળુ કાળુ.
અસલીઆતમાં હતું સઉ સારૂં, સુધારાએ કીધું અંધારૂં.
નીતી રીતી પર પરીયું તાલું, નહી જોયું તે જોવાનું.
ગફલતની નીંદથી જાગો. માબાપો આંખ ઉગાડી જોઓ,
ધમ છોડી, નીતીને તજી, બનીઆ શું લોભી, થઇ નીતીની બરબાદી,
—ગફલતની૦
દીકરીઓ સ્ટેજપર ગાયન ગાય, માબાપો જોઇને તે હરખાય,
પછી ઇનામ તે ઘેર લઇ જાય, માબાપો હરખઇ હરખઇ જાય,
દીકરીપર ઓવરઇ પોવરઇ જાય—ગફલતની૦
પછી ભેજામાં પવન થાય, માબાપનો હોકમ નહી મનાયે.
હવે તેને કંઇ નહી કહેવાય, આખર માબાપથી રરઇ જાય,
કરો કંઇ એનોરે ઉપાવ—ગફલતની૦

ગાયન ૩૩૫ મું આદમ કયુ સેહે તાનકો એ—રાહ,

દયા કરો દાદર હું, છું એક ગુન્હાગાર
બખશો મારી મારી પર, રેહેમ કરી દાતાર.
ગુમાવી જુવાની મોજમાં શોભાવવા અંગે કીધો સંગાર.
ગફલતમાં હું ભુલીયો તુને, ન યાદ કીધી તારી લગાર.
કીધી ન મેં દયા રંકપર, સતા વાપરી થઈ જુલમગાર,
લુટીઆ મેં પર ધરેં જુલમથી, થીતમ ગુજારીઓ મેં અપાર—ગુમાવી૦
ગલા ફાંસીઆ મેં કંઇકોના, ભરી દીધા ખાલી ભંડાર,
અરે. અરે મેં શુ કીધુ, મુકતી કેમ દેસે તે દાદાર—ગુમાવી૦

બાપના શ્રાપ !

ગાયન ૩૩૬ મું રાગ—અંગ્રેજી.

જુગારીનો સદા જય છે, ઑની ફેંકો ભાગ્યોદય છે!–જુગારી.
ડાહ્યા કાગરા એમ કહે કે જુગાર ખરાબ ઘણો છે,
હું તો કહું, યારો, જુગાર રમો તો, તેમાં સવાબ ઘણો છે!–જુગારી.
લાલાજીઓ, જરા કહો મને કે સરત શુ બેહેતર છે?
એ "ફૅશનેબલ ગૅમબ્લીંગ" જુગારથી બેહેતર શું ધુર પથ્થર છે?–જુગારી.

ગાયન ૩૩૭ મું

પહેલાં લાત, પસી વાત, એવી જાત
તેની સાકરી તે કેમ કરવી?
એવું જોઇ માહરો જીવ ગભરાયો,
એવી તો માહરી જાત ગરવી!—પહેલાં.
અમે લાલાની જાત તો છારી છકારી,
બીજી જાત બધી બહુંજ નઠારી,
માહરે તે છી મોહકાણુ રરવી!—પહેલાં.

ગાયન ૩૩૮ મું

માહરૂં દૂખ ન જાણે કોઇ,
હું તો પ્યારની પ્યાસી!—માહરૂં
દરદીની ગત તો દરદી પીછાણે,
બીજું ન જાણે કોઈ!—માહરૂં
કાંટા ઉપર સેજ બીછાવી,
રયેન ગુજારૂં રોઇ!—માહરૂં

ગાયન ૩૩૯ મું લગનનુ ગીત.

વર સાસુ તે હરગવા નીસર્યા, મસ્તકે બાંધ્યા માંડવા;
વેલા તે જોઇ વર હરગયો, ગલે શોભાવ્યો હારરે!
ફુલને નારલ જલ વીટીએ છે વર હરખયો, માંડવ માંહે બેસાર્યો,
વર આપોરે જરખાનુ તાહરો, માંગે ઉતારા ઠારરે!
ઉતારા આપો વાડીના, મન હસે તે વરની માડીના,
ઉતારા આપો બાગના, મન હસે તે વરનાં બાપનાં!

ગાયન ૩૪૦ મું   રાગ—ભેરવી.

જફાકારો વફા ચાહી, બનેના બેવફા તમે,
વફાઝ દીલબરોની દીલભરી, એકદીલજાની છે!—મોહબત.
પરસતેસ એ હમ નારીની ખુદાને બી તો પ્યારી છે!
ખાવીંદનો ચાહા નીખાલેસ તે, મીસાલે કીસ્સા કાહાણી છે!
ખાવીંદનો ચાહા, ખરેજ બહેનો, ખુદાની ખુદ ખુદાઇ છે!
સુખી તે નર, સુખી તે નાર, જેની જીંદગી વફાની છે.
મોહબત મુજ સનમની જે તે માહરી જીંદગાની છે!
અમરગી આપનારૂં એ ખરૂં અમૃત પાણી છે!

ગાયન ૩૪૧ મું

મોટાંઓનાં તો મોટાં ભવાડ
જોવાની મજાહ પરે, મારા લાલ!
આ મારો છેટ બડો લુસ્સો લાલાજી
ઉંડા પાણીની રમેસે બાજી
એવાં પાણીએ ચરે કેમ વાલ?—મોટા
સાબકે મારો એવાં જે પાજી,
ખાછડાં ખાઇને થાએ સે રાજી
દોલાના ઘોરાની સાલે છે સાલ—મોટા

ગાયન ૩૪૨ મું   બચ્ચા કચરા—એ રાહ.

ફુટયાં ખાધાં, ફુટયાં માથાં!
કીધા સીધા બઇરીઓએ! (માણેકને) બરયું જીવતર
(ચાનને) લ્યાંનત તુંજ પર! આ લોક બધાં હજીએ તોએ!

કોરસ.

બૈરાંઓનું રાજ આજ એ નકકી થયું,
ને મર્દોનું તો પાણી જુઓ આજ ઉતરી ગયું,
સૌ રોબને રૂબાબ તે બધું જતું રહ્યું,
શરમ શરમ બધું બૈરાંઓનું કહયું થયું!

ગાયન ૩૪૩ મું   કવ્વાલી.

જ્યારે અકકલ પર પરે છે પથ્થર, સારૂં કદી સુજતું નથી!
જેપર પરે તે પોતેજ ભોગવે, કદર કોઇ બુઝતું નથી!—જ્યારે
છતી આંખે બને આંધળો જો, સારૂં તે સુઝાડે કોણ?
સારૂં કહ્યું તે લાગ્યું ખારૂં, સારૂં કદી રૂચતું નથી!—જ્યારે
બદબખ્તી શિકાર કરે જો, છતા કાંને છે બેહેરો તે;
પરતીમાં તેને વગર ઠોકર કોઇ કશું પુછતું નથી!—જ્યારે

ગાયન ૩૪૪ મું   રાગ—ભેરવી.

હરે રામ હરે રામ હરે રામ હરે, (૨)
ભજા કર એહી નાંમ અરે બાવરે!—હરે
રામ નામકા જાપ છોડકર ઔર નાંમકા કૌન કરે—(૨)
કૌન પીયે મોરીકા પાંણી, જબહો અમૃત કુંડ ભરે—ભજા.

ગાયન ૩૪૫ મું   અરે સુ માનવનો અભીમાન—એ રાહ.

અરે આ અબલાનો પોકાર
બાપ, જરી સાંભલોરે!
કહું હું કરગરી સો સો વાર
માંગ્યું માહરૂં મલોરે!—અરે
દુઃખ્યારી આ નારી બીચારી રોજ......રરે;
પરવર, તુંજ વન મુજનાં સંકટ કોણ......હરે?
કર કરૂણા કીરતાર—અરે.

(સાખી.)

સીતા સતી, તારામતી, દમયંતી દેહ દુઃખ વેઠતી,
સતીઓને દુઃખ આવે અતી પણ ધીર નહિ તે છોરતી!
કદી સુખ ને કદી દુઃખ એવી આ જગતની છે ગતી,
ધીરજ ધરૂં કે સાહાય થશે રેહેમી જે જગતપતી!—અરે

ગાયન ૩૪૬ મું.   અરે મન, સોચ તું ભાઈ—એ રાહ.

માનવ, ન ગુમાવ જીવન, નકામું તે તો જાણીને!
ઉડી જવું બની પતંગ, અંગ છે ખાક માનીને!—માનવ.
અરેરે કાયા માયા તો જગતમાં બસ ફાંની છે,
સમાલી લે જવાનીને, જવાની ન રહેવાની છે!—માનવ.

ગાયન ૩૪૭ મું "The Man that broke the bank at Montecarlo."-રાહ.

ઓહ આઈ વેન્ટ યુ ઓલ ટુ અનડરસ્ટેન્ડ—
હું ડેસી કલાસી સ્વેલ, અપ-ટુ-ડેટીશ છેઉં, ને વૅલ—
ઈફ યુ ઓનલી લેટ મી ટેલ—
લોક તો કહેછ કે ખરચું છ મુજનું-લોકની દરકાર શું?-
યારો દેખો મારૂં ફેશનેબલ "ઉ"!
દેખો, યારો, મારૂં ફેશનેબલ "ઉ"!

(કોરસ.)

શું મુજ ચાલચલણ, એસ્કાટ. ઇટરાટ—
શું કોટનો કટને સ્ટાઇલ—બસ આ-લા બૅડમ પાઇલ
મુજ ડ્રેસ-ને ડેસ-ને સ્માઇલ—

કે મુજને, યારો, જોઇ—બસ ઐરાં પરે મોહી—
જોકે બાપ તો હતો માહરો અલાહીબાગ્યો!
ફેસના બાબમાં તું શું સમજે-બાજુ થઇ જા—હટ!
જોની ટેલ કોટનો આએ વટ, એ છે લેટેસ્ટ સ્ટાઇલનો કટ!
મકદુર કોણુની એમાં કરે સેહજ પણ ચાં કે ચું!
લંડન કટનું એમાં ફૅશનેબલ "ઉં!"
એમાં લંડન કટનું ફૅશનેબલ "ઉં!"

(અફ્લાતુન.)

ગાયન ૩૪૮ મું "I Love a Lassie"—રાહ.

ઓહ, મને હરબાર
છે પ્યાર પૈસાનો ને માનો કે એ પૈસા જગમાં આલા છે.
છે પૈસા જગને વાહલા-ને જે નથી પૈસાવાલા'
તેના ઢંગ, યારો, તો નીરાલા છે!
એ પૈસા ખણુ ખણુ બોલે-પૈસા બેહસ્તનાં બારણું ખોલે,
પૈસા દુન્યામાં છે સર્વથી આગલ,
બીન પૈસા ખાલી ખાલી, લોકો કેહશે છે મવાલી,
બરો ગારીલ ગાવદી—પાગલ!

(કોરસ.)

છે મરજી માહરી—
મલે જો નાર પ્યારી કોઇ સધ્ધર બડી માલદાર,
બંદો ઝુકે પૈસા સામે-બસ પૈસાજ આવે કામે,
છે જગમાં એજ તકરાર! (બે વાર)

(અફ્લાતુન.)

ગાયન ૩૪૯ મું. ઉપલીજ—રાહ.

એ ખરો દીલદાર—
છે બ્હાર પૈસાનો તો મલે નાર સાથ પચાસેક હજાર
તાબેદારી જાનની સારી. છે પૈસાની દીલદારી!
નથી પ્યાર ફ્યારની દરકાર!
દુર અંદેસો માહરા જેવા, સોહઘે ચાન્સીસ અહીં તહીં એવા,
નહી જોએ અગલી કે નહી જોવા થોબે ફેર,
મને પૈસાથી સગાઇ—પૈસે જાણું તે સગાઈ,
ઓહ, પ્યાર;-રેટ? આઇ ડોન્ટ કેર?

(અફ્લાતુન.)

ગાયન ૩૫૦ મું રાહ—અંગ્રેજી.

ઇલેક્ટ્રીક ટરામબેટ યુઝલેસને બધુવાહીયાત કામ
મુરદા બેશ જાઓ કે દોઝખ જાઓ ચલાવે યા હોમ હામ
દરશન ખોટા તદન ખોટા છે બશ એક મોટું નામ
અંદરથી ગોઓટો પાનું કોરૂ તમામ
ઢેરાનો ખાધો ગાંડો હથ્થી ધુઝાવતો તો જાય આખ્ખી ધરતી
મોતું ફીચુંને પુછરી કેઈ તેની સમજ નથી પડતી
હથ્થી તો જાને ભુખો ડાસ ખાય આખ્ખો દાડો તાર
ને જરા જો મોતું હલીયુ તો મારીયા ઠાર
અરધે રસ્તે રખરાવી દેને અડઃઇ બેસે ત્યાં
ખાવાનું ખુચુ છેરાયુ બોતરી આપો મોમાં—

(જીવતુ-દોજખ)

ગાયન ૩૫૧ મું રાગ—અંગ્રેજી.

ઉલતું સુલતું દીકરા મારા ચોકથું ગોથવી કાધીએ નામ
કરીયે કાંઇ નવા સુધારા પાંટીવાં ગોથવી કાધીયે કામ
કોલ દલાલનાં હાથો કારા કમ્બખતિમાં ભીડીએ હામ
ચુકલો મી તોવાજ લેબારા ગરડન ઉપર જેલનો ઠામ
ખુબીથી કર કોઇ કરમ છોડી દુન્યાની શરમ
રાખી મુઠીમાં ભરમ, પાલમ વાલીનો ધરમ
મહેનતોનો બદલો યાર, કુંડીપાક નરમ નરમ
એકને બદલે ચાર ચાર, કુંડી પાક નરમ નરમ
બાંધી કમ્મર થાવો ગરમ, લઇ બ્રાન્ડી ન બેવડો રમ
બદલો નહી મલે કંઇ કમ, કુંડી પાક નરમ નરમ
કરીને લાખના બાર હજાર, કોઇને પ્યારને કોઇને માર
પીધર ઇને થાવો યાર, મેથી પાક ગરમ ગરમ-કરીને.

(ફાંકડો ફીતુરી)

ગાયન ૩૫૨ મું પેત હાય પેતક ધડા—એ રાહ.

એક બસ એક, ફકત એક પીએ જામ,
લટપટપંજી જાય બની જો બરો હોય બેફામ!
તો પીઓ મારા લાલ, પીઓ બેમીસાલ,
એ રંગેલ રંગીન આબ થઇ ખુશાલ તમ તમામ! એક.
જે નર દારૂ નહીં પીએ તે મરદ નહીં મુદરાંમ,
મરદ નહીં પણ ઘાંચીનો એક બલદ તેનું નામ;

એવા નરા બેલ, (આ) દુન્યાથી ગાફેલ
તેવાઓનું જીવતર છે આ દુન્યામાં હરામ—એક.
પીઓ દોસ્તો બેધડક, તમ પીઓ બેલગામ,
રંગ રાગથી પીતાં શરાબ ગજાવો આ ધામ;
નહીં પીએ શરાબ—થાય ખાનું ખરાબ,
ચાવવો નથી પડતોં, દોસ્તો, દાર જેનું નામ!—એક.

ગાયન ૩૫૩ મું   રાગ–અંગ્રેજી.

ચેત ગાફીલ ગમાર. ચેતી થા હોશીઆર,
થઇ જા તું ખબરદાર. રે ઓ યાર!
કર ના તું કાંઈ નકાર, દુન્યામાં મક્કાર
છે પડેલા બેશુમાર, રે ઓ યાર!
જુલમગાર, ચોરચખાર, બદકારો અપાર!
દેખાવે ઇજ્જતદાર, રે ઓ યાર!
થઇ નેક અવતાર. કર પાપો હજાર,
થવુ હોય જો જરદાર, થઇ જાતો બદકાર,
નહીં લે તે આધાર, નહીં તો પડશે પાર,
એવો છે સૌ ચીતાર ત્યારે તું ધ્યાન લગાર,
તેવો છું હું નામદાર, રે ઓ યાર!

(જુગાર.)

ગાયન ૩૫૪ મું   રાગ–અંગ્રેજી.

દીલે હું છેઉ દુલ્લો જવાનીનો બહાર.
એ બી સાચ, એ બી સાચ, એ બી સાચ છે!
અરે જુવો કાંહાં પણ મલેછ ધીરનાર,
એ બી સાચ, એ બી સાચ, એ બી સાચ છે!
પચ્ચીસ ટકા સુધી વ્યાજની જીકકર કરૂંચ,
કાકા મરે, હેવેલ મલે એમ બી ભુસી મરૂંચ,
રે તરીમ ત્રાક થઇ સાથે બની હની ફરૂંચ!
એ બી સાચ, એ બી સાચ, એ બી સાચ છે!

કોરસ.

ખાઇ પી આ જંજાલીથી આખર પરવારો;
મજાહ જોઇ લેઓ અંતે રરસે રૂવારો,
રે હાથ છુટટે ચાલુ રાખો ગજવા પર મારો,
એ બી સાચું, એ બી સાચું, સાચું છે યારો!

ગાયન ૩૫૫ મું. રાહ અંગ્રેજી.

નહિ મુજ સમ કોઇ અલબેલો, બસ જગ સારી ઢુંઢી મેલો;
આ શ્વેત બદન ને રંગિન ગાલ, લબ પરવાલાં કસબી બાલ,
જોઇ પરીયાંબી બેહાલ; છે બીજો કોઈ ફાંકડો.—૧
જયમ ભમર કમલ પર નિત ભટકે, ચન્દ જોઈ ચકોરા તન પટકે;
જયમ મધ પર અગણિત આવે માખ, મુજપર મોહિત નારો લાખ.
નહિ દેખે તો થાએ રાખ; છે બીજો કોઈ ફાંકડો.—૨

એકજ ભુલ.

ગાયન ૩૫૬ મું. ગઝલ.

તુમ્હેં યેહ કયા પડી લોગો યા વોહ જાને યા મએં જાનું.
કટાએ ઇશ્કમેં જો સર ઉસીકા મર્દ મયેં જાનું—તુમ્હેં.
વોહ મેરી આંખકા તારા, મયેં ઉસકા દરદકા મારા,
ફીરૂં જંગલમેં આ વારા યા વોહ જાને યા મએં જાનું—તુમ્હેં.
બીછાઈ ઇશ્કકી ચોસર, લગાઇ જાનકી બાજી,
ફરામોશીમેં દીલ હારા, યા વોહ જાને યા મએં જાનું—તુમ્હેં.

ગાયન ૩૫૭ મું.

હટો જાઓ સૈયાં, ન સતાઓ સૈયાં.
જાનું ગતીયાં, તોરી બતિયાં,
માનુંગી મએં નાંહી કનાઇ—હટો.
રએન ગંવાકે આયે, સોઓત રીઝાકે આયે,
મોહ જલાને આયે—જાઓ૦
સેજ સુની રહી ફુલોંકી છાઇ, રોતે રોતે
રાત ગંવાઇ મએંને, (૨).
આસુ ઉભરે રહી મયેં ન્હાઇ,
તુમ તો બસાયે પરાયે લુટાયે ખુદ માનો બધાઇ—જાઓ.

ગાયન ૩૫૮ મું.

છે સદા સમય પાપેંથી છુટવા, શીદ ડરે નાદાન?
શીદ ડરે નાદાન! કંઇક તો સારી શીખામણ માન (૨)—છે સદા.
જેમ પાપની ઝળકેં મોહી, દોડે તું ભુલી ભાન,
તેમ પુણ્યને સહેજ પકડયતો, થાય પરમ કલ્યાણ—છે સદા.

સાખી.

જીવ મુસાફર શરીર હોડી ને છે મન રૂપી સુકાન,
મનથી મરવું મનથી તરવું, મનપર રાખ નીશાન.
કર્યું એટલું નાંખ કુવામાં, આજથી તજ તોફાન.
માંડય ચાલવા સીધે મારગે, આજથી થઇ સાવધાન—છે સદા

ગાયન ૩૫૯ મું રાગ ભયરવી.

આ દુનીયાં છે જાદુની માયા.
પલપલ પલટી જાતી કાયા.
ગગને વાદળ રંગ સમાયા સમાયા–છે જાદુની૦
દીકરા દીકરી પતિને પ્રેમદા બ્હેન બાંધવની જોડી,
એક એકને પકડી પકડી નાખે કાળ વછોડી.
કોણ રે કોના છે કહેવાયા કહેવાયા...છે જાદુની માયા.
કાળાં વાદળમાં જેમ વીઝળી ઝબકે ને મટી જાય,
એવા સુખના ચમકારામાં મોહ તને કાં થાય?
યાદ કરી લેને તું જગરાયા–જગરાયા–છે જાદુની માયા.

—:૦:—

કુમારપાળ.

—૦:—

ગાયન ૩૬૦ મું

અમારી જય ગરવી ગુજરાત
સકળ હિન્દમાં શ્રેષ્ટ ગણાતી
જેના જશ ગૌરવને ગાતી ભારતી ગુણ રળીયાત—અ૦
બંધુ ભાવના મંત્ર મધુરા સ્વદેશના વરક્ષક શુરા
પણ પ્રતીપાલક પૂરા જનની જનની વિખ્યાત—અ૦
ભરત ભુમીની નન્દન વાડી કીર્તિ માલિની કુંજ રસાળી
પુનરપિ થઇ હરિયાળી વિલસે વિમળા વિજય પ્રભાત

ગાયન ૩૬૧ મું ગરબી.

સખીઓ સ્વર્ગ તણા આવાસ વસાવ્યા આંગણેરે આજ
લ્હેકે કલ્પલતા ચોપાસ બીરાજે બારણે રૂતુરાજ—
રજની વરની જો રસહેલી કરતો કુસુમાયુદ્ધ શરકેલી
મુગ્ધ બને મદઘેલી રમતો રંગમાં રસરાજ—
ચડયો અનિલ અટારીએ ચંદ્ર ચડયો આકાશ
પ્રણય વાડીની કુંજમાં જુવે રસીકના રાસ
રાસ રમાડે સજની એ સોહામણા શિરતાજ—

ગાયન ૩૬૨ મું

લાખ પ્રયત્નો કરો છતાં પણ પાપ છુપાશે નહી
જેમ અનલ ઘેર્યો ઇન્ધિનમાં એ પળ છુપે તહીં
તેમ જગત ઘડીભર ભરમાશે
પણ જગનાથ નહીંજ ઠગાશે ફળ છે અહીંના અહીં—

ગાયન ૩૬૩ મું — રાગ—પીલુ

મોઘા જીવનની લ્હાણુ સાહેબા સ્નેહે સ્વીકારજો
પ્રીતિ નીભાવજો પ્રાણુ સાહેબા સ્નેહે સ્વીકારજો
નિશદિન શોભાવશુ ઉરના મંદિરમાં
આશા સાગરના ઘેરાંરે નીરમાં
ઝુકયાં જીવનના વ્હાણુ કાંઠડે એને ઉતારજો
પુરૂષ જીવનના પંથમાં પ્રેમદા જ્યોત પ્રમાણુ
દિવ્ય પ્રભા પ્રકટાવતી એજ સ્વર્ગની લ્હાંણુ
યૌવનની કયારીએ રસની કટારીઓ
પીજો રસીલા સુજાણુ—સાહેબા

ગાયન ૩૬૪ મું — ભૈરવી.

તીખે નયન મતવારે ખંજર દો ધારે
કાતીલ ! મેરે દીલકો ચીર ડારે
મેરે જીગરમેં ચુભ ગયે નયનાં લાગે કલેજે કારે—
દીલ દીયા બે દીલકો હમને દર્દયે ભારી હુવા
કુછ મજા પાના નહીં આખીરકો આજારી હુવા
દવા બતાવો કોઇ દુનિયામેં દર્દ ભનંકર ભારે—તીખે
ટલતી નહીં પીછે લગી યે પ્રેમકી બુરી બલા
વો ચુસ લેતી ખુનકો આખર પકડતી હય ગલા—
પ્રેમ પ્રેત પુઠે જીન લાગા ઓ ઉતરે નહીં ઉતારે

ગાયન ૩૬૫ મું — રાગ—પીલુ

મને ઝેરી નાગોએ ડંખ દીધા
હો કથ મારા કેમે ઉતારશો એ ઝેર
મન ઘેરી સચોટ ઘાવ કીધા
હો કકંથ હાવાં કેમે લુટાય રસ લ્હેર—મને ઝેરી.
કરમાય દીલની કળીઓ એ મીઠે મીઠે ચટકે
રૂંધાય મારે રોમે રોમે જીવલેણુ
આંખલડીની ઓથે એ ઝીણું ઝીણું ખટકે
અંજાય મારાં લોચન વિષે મદઘેન—મને ઝેરી.

ગાયન ૩૬૬ મું   માલકોશ.

જીવન ક્ષણિક આ પણ મોહ બારે
મનના વિચારે ઘડી ઘડી મમતા વધારે
પુષ્પ પર વિમળાં તુષાર રે'શે જરી
તેમ તન ધનના પ્રભાવ જાશે સરી
પળ પણ નહીંજ માવા વિસારે—

વીર કુણાલ.

ગાયન ૩૬૭ મું

અંતરના પુષ્પોથી સજની વીર યુવરાજ વધાવો આજે
માણુસ મણિ મેકતાશાય સોહે સજહંસ રીઝાવો આજે
ઉરના આનંદથી કીર્તિની માળા
કંઠે સોહાવો એ રસ રઢીઆળા
નટવર એ રતિવર સમ રાજે—
સ્નેહી જનના સ્નેહમાં છે હર્ષામૃત પાન
વસુધા પણ ઝળકી રહી હર્ષ વસ્ત્ર પરિધાન—

ગાયન ૩૬૮ મું   રાગ-ભૈરવી-કવાલી.

સમય જો હોય સારો તો બધો સંસાર સારો છે
સમય સારો સીધાવ્યો ત્યાં મહીં સંસાર તારો છે—
ચડે વાદળ ચડે ભરતી પડે જોબન વધે લક્ષ્મી
ઘડીમાં તે પડી જાતાં સમયનો રંગ ન્યારો છે—
સમય સારે ન સારૂં જે કરે તે સહુ ગમારો છે
પછીથી ખાયતે સત્તા સમયનો રંળ ન્યારો છે—

ગાયન ૩૬૯ મું   કવાલી

અમારા દેશને છોડી અમે થાનાર પરદેશી
હૃદયને મેળવી લેશે અમારો પ્યાર પરદેશી
થયા દુર્ભાગીયા એવા શજાવી દેશની સેવા
ભટકશું પારકા ઘરમાં બની લાચાર પરદેશી
અમારા દેશબંધુઓ અમારી જન્મભુમીમાં
હવે છેલ્લા પ્રણામો છે અમે હદપાર પરદેશી—

ગાયન ૩૭૦ મું

હું તો વીધ વીધ રંગ બતાવું નેન નચાવું
ને લલચાવું મારા કંથને વશ કરવા
રીસ કરી જોઉ આરી આંપી ભૂમી ખણુતી શરમાતી
હાંરે સખી લળી લળી હું લચકાતી—
મનાવતાં પણુ હું મરડાતી છણુકે છટકી જાતી
કહે માફ કર કાલાવાલા કરતાં હું હરખાતી
હાંરે સખી હસી હસીને ખસી જાતી
પગે પડે જ્યા પ્રીતમજી ત્યાં ગાણી પાણી થાતી–

ગાયન ૩૭૧ મું રાગ—ભેરવી.

હું ખાપરો તુ કોડીયો જોડી વીંછીને સાપની
મીઠા ડસીને પુછવું કે બુદ્ધિ કોઇના બાપની
કાયદો પુછી શકે નહીં એવી વિદ્યા આપણી
કાયદેથી બોલી ફરવું છે બુદ્ધિ કોઇના બાપની
માથાંઓ મુંડી મુર્ખના પહેરાવી ટોપી માપની
કહેવું અમે શું જાણીયે છે બુદ્ધિ કોઇના બાપની
પેલો સહું સંસાર અહીં પરવા કરોના પાપની
શ્રીકૃષ્ણુ ગીતામાં કહી ગયા છે બુદ્ધિ કોઇના બાપની—

ગાયન ૩૭૨ મું

હું મદમાતી ભુલામણીને નામે પંકાતી
કોઇ લ્હેરી જોઇ લજવાતી હું લચકછબી લેખાતી
ભર જોબનમાં ઝોલાં ખાતી દેવ દર્શને જાતી
નીરખી દ્રૈકની અતર કળીઓ ખીલીને કરમાતી
રસથી છલકે મુઇ છાતી—

ભાગ્યોદય.

——:o:——

ગાયન ૩૭૩ મું લાવણી.

આંખો પરે અંધારી પૂરે પુરી છવાઇ.
સત્તા તણાં ગુમાને બુદ્ધી એ ઉંધી સૂઝે,
પીડો તમે, મારી મરે રૈયત રીબાઇરે.—આંખો.
આ રાંકડી રઇયત કદી સોંપી તમોને ઇશ્વરે,
એને પ્રીતીથી પાળવી કે મારવી એને અરે ?

લાખો જીગરમાંના નીસાસા કો કદી બુરૂં કરે.
માટે દયાની દ્રષ્ટિથી પાળો પ્રજાને આદરે.
સંતોષ જ્યાં પ્રજામાં, આબાદી ત્યાં સવાઇ.
જ્યાં ધરમ રાજ્ય ચાલે, ત્યાં રામની દુવાઈ.—પીડ.

ગાયન ૩૭૪ મું — ગજલ.

દિલ મારૂં આ દીવાનું ફટકયું ફરે છે કયાં કયા?
જેમ જેમ લગામ ખેંચુ જઇ જઇ મરે છે કયાં કયાં?
પુરાઈ પીંજરાંમાં હું પંખણી ખુશીથી,
તોયે પછાડી પાંખો ફોકટ ફરે છે કયાં કયાં?
જુવાની આ મુંઝાકે, પણ સત્ય કેમ છોડું?
તોયે હૃદય પ્રણયની પ્યાલી ભરે છે કયાં કયાં?
કયાં જીગર ચીરાયે, કયાં જીંદગી સુકાશે,
જાણું ન આંખમાંનાં આંસુ ખરે છે કયાં કયાં?

ગાયન ૩૭૫ મું — માંડ–કેરબો.

ઓચીંતાં કુસુમ બાણુ મારી, ઓ પ્યારી,
રંગીલો કાન કયાં ગયો?
મીઠા બોલ બોલી ફસાવી છબીલો કાન કયાં ગયો?
હું ઢુંઢું અકેલી વનમાં,
અરે હાં છુપાયો, કયાં લાડીલો?—ઓચીંતાં.
મટુકી લઇ હું તો ગઇતી મહી વેચવાને,
લુટી લીધી નંદલાલે,
ભુલેલી ફસેલી થઇ ઘેલી છળેલી, બતાવો
રસીલો કયાં લાડીલો?—ઓચીંતાં.

ગાયન ૩૭૬ મું — માડ—દાદરો.

ચાલોજી પીયા ખેલો આજ હોરી
તારી રંગ ભરી પીચકારી સોનેરી
દેહ ભીંજાય જો ગોરી ગોરી મોરી—ચાલોજી
તું વસંતની વેલડી, લ્હેરે લથી લળી જાય,
તેમ તેમ મોહન મંત્રથી, મુજ મન ઝોલાં ખાય.
પીયા તારાં ઘેરાં નેનાં,
કસુંબલ ઘેર્યાં નેનાં,
ઝોકે ના જાજા વ્હાલા,
રંગ ચુવે ને ભીંજાય સાડી મોરી.—જી પીયા ખેલે

ગાયન ૩૭૭ મું　　　　રાગ આશા—ખેમટો.

મને વરવાની આશામાં
જોને વર પેલા સલામો ભરી રહ્યા—મને
જોબનનો નવ રંગ ચડયો તને અંગ અંગે સખી
ખીલ્યું અનોપમ રૂપ મનોહર-પેલા સલામો
મીઠાં સુણાવે ગીત ફાગણુ જો પ્રેમનાં,
સ્રૃંગારો મોકલે વસંત આ.
બન્ને રસીકવર બાઇ મળ્યા તને,
ખોળે કાં કંતને ? વરને વસંતને
ખેલાવશે તને-પેલા સલામો
લુચ્ચો પવન મારે અંગે લપટાય છે. ભમરો આ કંઇક કહી જાય છે.
ગાંડા બન્યા છે બેઉ તારી મીઠાશમાં. રસના ઉલ્લાસમાં, બાહુના પાશમાં,
ખેલે વિલાસમાં—પેલા સલામો

ગાયન ૩૭૮ મું　　　　કાફી—લાવની.

વાણી આંખને શીખવું, અર્પું હૃદયને નેન,
અંગે અંગ હૃદય કરૂં.પૂજું હું રતિ. મેન.
હું જે પ્રેમે વરી તમને, તમે એમ રાખજો અમને.
હોય દોષ, મને કે તમને ભુલી જજો દાસીને તમને—તમે
પ્રાણુ સરીખી ગણું હું પ્યારી એથી વધું શું બોલું ?
બોલોજી બોલો કંઇ બોલો પ્રેમની બોલી એ અણમોલી
પ્યારી લાગે અમને-તમે

ગાયન ૩૭૯ મું　　　　રાગ-અંગ્રેજી.

મારા જેવા છેલ છબીલા ને છટકેલા
પારકી ઓરત પર મરી રહેલા
કરે શું બીચારા કહો બળી ગયેલા ચળી ગયેલા-મારા
ઘરની જે બાયડી તે શાકને રોટલા પારકી જે બાયડી તે બાસુદી પુરી
ખાઇયે ફરી ફરી એમાં સું અમારો વાંક
અમે ભોંયા જેવા રાંક મરી રહેલા.—મારા
ફુલેલા ફાંકડાં દેખાઇયે રાંકડા મૂછોના આંકડા ચડાવી વાંકડા
નારી જોઇ નચાવું નેન બીજે જઇ ઉડાવું ચેન,
ન થાય પોતાને ઘેર તાકડા—મારા.

ગાયન ૩૮૦ મું　　　　રાગ ભેરવી ગજલ.

અબસ હયેરાન કરતેહો નીગાહોંસે નેહાં હોકર
મેરે કાલીબ મેં રેહતે હો તુમી અયે જાનેજહાં હોકર

કરો તુમ સખ્તીયાં હમપર જહાં તક અપના જી ચાહે
પડે રહેંગે તુમારે દરપે સંગે આસતાં હોકર-
તમન્ના દીલકી અપે ધીરે પલક કુછ તો નીકલને દે
અરે ઝાલીમ ન આયંગે યહાં હમ ફીર જવાં હોકર.

ગાયન ૩૮૧ મું **ખેમટો.**

પ્હેલી ચૂમીનો લેવાને લાવ આમ થાઓ કાં ઉતાવળા?
કોઇ દેખી જો જાય મરૂં લાજી હું હાય
મોહ હાસ્યથી બોલાવે અધર.
કેમ છેટાં રહ્યું જાય?—પ્હેલી
મોંઘાં નવી સ્ત્રીની પ્રીતીનાં મૂલ છે,
તેમાં અમારી ચૂમી તો અમૂલ છે,
એકવાર કરૂં એ પાન,
જાઉં થઇ હું તુજ ગુલામ—ચૂમીનો

ગાયન ૩૮૨ મું **કેરબો.**

સરકાર તારી બોલી પ્યારી લાગે મહારાજરે
સરકારરે રંગ રસીયા—સર
ઝરમર ઝરમર મેહુલો વરસે વીજ કરે ચમકાર,
અન્નદાતા તારો પચરાગ સાફો ભીંજે મેઘ ધારરે—સરકારરે
રૂમઝુમ રૂમઝુમ મોરલા નાચે, વાગે વીણાતાર
અન્નદાતા તારી અમૃત નજરે, વરસે આનંદ ધારરે—સરકાર

ગાયન ૩૮૩ મું. **ભેરવી—લાવણી.**

સાખી.

ભાઇ ભાગ્યની ગાડીયે, ઉદ્યમ ને અભિમાન,
જોડયા એ બે બળદીયા, નસીબ ગાડીવાન.

સુખ દુઃખે ભરી, આ મુસાફરી, કરમે જે ઠરી કરવાંની પુરી,
નહીં વધે ઘટે તેમાં જરી, જીવની શકિતને પ્રબલ બુધ્ધિ,
કાં ગણો તમામ નકામાં? નકામાં તમામ એ નકામાં, ન થાઓ બાપુ સામા.

સાખી.

જીવ ભાગ્ય ફળ ભોગવે, પૂર્વ કર્મ અનુસાર,
વાવેતર આ જનમનું બીજે જનમ ખાનાર.

ચાહે તે કરે, ને મથી મરે, ભાવીના ફરે, કોઈ દી ખરે,
જે લખ્યા લેખ તે ઉતરે, સદ્ વિચાર, સાધન, પ્રયત્ન,
ગણો તમામ નકામાં? કામાં તમામ એ નકામાં, ન થાઓ બાપુ સામા.

ગાયન ૩૮૪ મું. રાગ—આગેસવરી ચૌતાલ ધ્રુપત.

દૈવ થકી જે થયું નીરમીત ગણું પુનીત મારે મન
પાળું હું પ્રાણપણે સદૈવ—દૈવ
જગત યંત્રને જે ચલાવે જીવનાં પુતળાંને નચાવે
લખ ચોરાશી ફેરા ફરાવેનમી રહુ તેને સદૈવ—દૈવ

ગાયન ૩૮૫ મું

દેખો કિસમતકા ખેલ ચલી ઝંઝટકી રેલ સારે ગાંવમેં.
મઅલુમ ટીકીટકા નંબર ભી, ગયા ટીકીટ, ગઇ સાથે ઓરત્ત ભી.
આખિરકે દો ગાડ, લેગયે જોરૂ યે બદજાત...એ...
બસે માલ ગાડી જો આઈ, અફગાની ઠોસે વોહ ભર ભરકે લાઇ,
ખરીદે હમીં ઉન્સે પિટગએ, લડા જકશનપે આકર પંજાબ મેલ.

ગાયન ૩૮૬ મું

જા જારે શું રિશાય રશીલી નજર મીલાવી લે, (૨)
ચટપટી ચિતમાં લાગી ચતુરા ચ્હેરા જોવા દે.
હિરા મોતી માંગ મધુરી, ઝાઝર ઝુમણાં લે,
મદન અગન તનમાં લાગેલી, તરત બુઝાવી દે.
સમતા નથી રહેતીરે, સલુણી મરમ વચન મુકીદે,
કલ્પ લત્તા છબીલી તુજ છાયે, પામર પંખી લે.

(ઉમાદેવડી.)

ગાયન ૩૮૭ મું રાગ—માંડ.

કાયા કાચો કુંભ છે, જીવ મુસાફર પાસ,
ત્હારો ત્યાં લગી જાણજે, જ્યાં લગી શ્વાસોશ્વાસ.
સદા સંસારમાં સુખ દુઃખ, સરખા માની લઇએ,
રાખે જેવી રીતે રામા, રંગે તેવી રીતે રહીયે.

સાખી.

પીપળ પાન ખરંતા, હસ્તી કુંપળીયા.
મુજ વીતી તુજ વીતશે, ધીરી બાપુડીયાં.
નહી જેવીને તેવી નિત્ય, કોઇની નભતી જોઇએ;
દશાના ઢંગ, રુતુના રંગ, જેવા દેખી લઇએ.—સદા.

સાખી.

કદી મેહુલોને માળીયા, કો દીન છપ્પર ખાટ,
કોઈદીન એવો આવસે, ભુખ્યા ન મળશે ભાત.—સદા.

(વિણાવેલી.)

ગાયન ૩૮૮ મું રાગ—કલ્યાણ. આઇ એમ વેરી ગુડ બંગાલી બાબુ એ

(૧) ચલો જઇએ આજ રંગીલા હસતાં રમતાં મેલામાં.
મઓજ મજાને હસી ગમ્તમાં. વખત ગુજારીયે મેલામાં.
(૨) હોટલમાં રહી પ્લેઝર પાર્ટી લીજીએ આજે લેવામાં
બ્રાન્ડી સોડા ધુમ ચહડાવીયેં તેપર નિરૌ મેલામા
(૩) થક થક કરતી ટ્રેન હવે આવશે ચાલો દોડો મેલામાં
પારસી દુલ્લા ચાલો જઇએ હુરરે હુરરે મેલામાં

(મેળાની મ

ગાયન ૩૮૯ મું રાગ–ભૈરવી તાલ–લાવણી.

મારી સજની તું કયાં રમી આવી રજની, સાચું બોલ બોલ બો
શાણી સૈયર તું શીદને આળ ચડાવે, કેડો છોડ છોડ છોડ,
હમણા માળા ગુંથી હતીને હમણાં કેમ કરમાણી
પરસેવો તને કયાં વળ્યો, તારી ભમ્મર કયાં ભીંજાણી—સાચું,
કાળો ભ્રમરો શિર પર બેઠો, ઉડાડતાં ગભરાણી,
લાંધોટે લટ છુટી ગઈ, મારી ભમ્મર ત્યા ભીંજાણી...કેડો.
કસ્તુરી તારા અંગે બહેકે કુસુમ કળીના હારો,
નયન રહયા છે નાચી નવેલી, મળીયો કોણ ઠગારો—સાચું.
ચંદ્ર સરોવર નહાવા ગઇતી વાટે મળ્યો એક માળી,
છાબ ભરીને ગજરા આપ્યા, હું તો તમથી હારી—કેડો.

(બળી:

ગાયન ૩૯૦ મું અરે દુન્યામાં પૈસો સું—એ રાહ.

અરે દુન્યામાં પ્રેમી કયા, બધે મતલબની યારી છે...અરે.
બિચારા કોઇક સાચા પ્રેમી, તેની તો ખુવારી છે....અરે.

સાખી

પોપટ જેમ પઢંતતો, અચરે અચરે રામ;
મુરખ જન તેમજ બકે, પ્રેમ પ્રેમનું નામ.
કયાં છે સાચો પ્રેમી હા, કયાં તે સાચી પ્યારી છે અરે.

સાખી

પ્રેમી પ્યારી કરી મરે, પ્યારી કરે મીજાજ;
પ્યારી પિયુ કરી મરે, પ્યારા રંડી બાજ.
ગયો સાચાનો વખત હા, દગલબાજીની બાદી છે અરે.

(કેસર કેસરી

ગાયન ૩૯૧ મું **રાગ—ભજન.**

જે જાળ જગતની તોડી ફોડી, મુજ શરણમાં આવેરે;
ભવદુઃખ તેના જાએ ભાગી, તાપ ત્રિવિધ નવ તાવેરે.—જે જાળ.
સંસારીનું સગપણ છોડી, ભકિત મારી ભાવેરે;
તેનો દાસ થઇ હું દોડું, જરી શરમ નવ આવેરે.—જે જાળ.
સરીતા સાગરમાં મળી, લહે જેમ વિશ્રામ;
તેમ ભકત મુજ રૂપમાં, મળી લહે આરામ.
મ્હારે આધારે રહે, મ્હારા ગુણ જે ગાય;
મનુષ્ય મજુરી આપતા, હુંથી કેમ રખાય.—જે જાળ.

(નરસીંહ મહેતો.)

ગાયન ૩૯૨ મું **રાગ ભજન.**

આવો, આવે સમયે અમોને ઉગારવા ધિરા ધાઇ,
સાહે કરો સહુ જોતાં રામ રઘુરાઇ.
મતી ગતી મુંઝાણી છે પ્રભુ વેગે પહોંચો પ્યારા,
ભુજંગને આપો ભાવે, જીવત દયાળુ દાતા.
ગાયા નહિ જાયે ગુણો ત્રણે ભુવનોના ત્રાતા,
જોયા નહિ આપ જેવા, જગમાં જોરાતા—આવો૦
તાર્યાં આપે તંતે ભકતો જુવો અહલ્યાબાઇ જેવા,
આનંદે આરાધે છે દાડી, દેવો કેવા-કેવા.
વેદોમાં વિખ્યાતી વ્હાલા, સૃણી કરે સર્વ સેવા,
કબિરનાં કષ્ટ કાપો લાખેણી, સુકિરતી લેવા.—આવો૦

(કબિર-વિજય.)

ગાયન ૩૯૩ મું **રાગ (વૈરાગ્ય ભજન.)**

જુઠું જુઠું જગત ખરૂં જાણય માં રે.
જુઠી જનની, જુઠી જાયા, જુઠી મોહ ભરેલી માયા,
કાચ કુંપો છે કાયા, મમતા તાણ મા. રે.
ગગને જામે વાદળ ગોટા, પાણીમાં પ્રગટે પરપોટા,
ખેલ વિશ્વનો ખોટો સાહી જાણ મા. રે.
મારૂં મારૂં કરતાં મરતાં દ્રવ્ય કાજ પાપે નહી ડરતાં,
મેલી ચાલ્યા દામ ખજાનો ખાંણ માં રે.
જુઠી જાણો જગતની બાજી, આતશબાજી જાશે ગાજી,
અંતે સૌનું સોવું છે, સ્મશાન માં રે.

(બોડાણા ચરિત્ર)

ગાયન ૩૯૪ મું

હમારી લાજ તમારે હાથ એ નાથ નિભાવજોરે—હમારી.
"સદ્દગુણુ જ્ઞાન સુબુદ્ધિ આપો, સત ચિત આનંદ ઉરમાં સ્થાપો."
અગમ નિગમનો માર્ગ સુગમ બતલાવજોરે—હમારી.
ભક્તિ થકી ભવ બંધન તુટે, ડગલે ડગલે આયુષ્ય ખુટે,
શ્રીધર અમ તન મનના તાપ સમાવજો—હમારી.

(મહાશ્વેતા કાદંબરી.)

ગાયન ૩૯૫ મું

કાયર તે નરને સમજો જે કરમે હસ્ત મુકી ફરતા,
નસીબ માની બેસી રહેનારા, દીહા રડવડતા—કાયર.
ઉદ્ધી અંદર ઉતરતા તે, મોતી પાકી નિકળતા,
તીરે રહી જોનાર તમાસો, નહિ કોડી મેળવતા—કાયર.
નાનું બાળક ભણુતાં પંડિત, પણુ ધસે છે દોડી;
ભાગ્ય કસોટી ઉદ્યમ કરીને, તજી નિરાશા ઝોળી—કાયર

(બળીરાજા.)

ગાયન ૩૯૬ મું.

ભલા ભલા વિશ્વમાં વિશ્વાસે કુટાય છે
વિશ્વાસે કુટાય છે ભરૂંસે ભુલ ખાય છે (૨) ભલા.
દેખતા પણુ આંખ છતાં અંધ બની જાય છે
અમૃત જાણીને વિષ પાયું પી જાય છે.
અંત એવા અધર્મીનું જડામુળ જાય છે (૨) ભલા.
પાપનો ઘડો જ્યારે પુરો ભરાય છે
ઓચીંતો એકવાર ફટ ફુટી જાય છે,
અંતે પકડાય ત્યારે પુરા પસ્તાય છે. (૨) ભલા.

(મુદ્રા પ્રતાપ.)

ગાયન ૩૯૭ મું **ગઝલ.**

જબસે ઉસ શોખ સિતમગારસે યારા ના હુવા,
દોસ્ત દુશ્મ બને જો આપના થા બિગાના હુવા.—જબસે.
ઉસકો પરવા ન હુઈ દિલકે જલનકી યા રબ,
જિસકે શમએ રૂખે રંગીકા મયેં પરવાના હુવા.—જબસે.
હો ગયા મજનુઓ ફરહાદકા કિસ્સા સબ તય,
જબકે મહહુર મેરા ઇસ્કકા અફસાના હુવા.—જબસે.
રંજો અંદોહ ગમો હસરતો હિરમાહર્ય નસીબ,
હાલ તલિબકા તેરે ઇસ્કકો ક્યા ક્યા ન હુવા.—જબસે.

(ગુણુ સુંદરી.)

ગાયન ૩૯૮ મું

અમૃતથી પણ અતિ મીઠી લાગે માત પિતાની સેવા
જનની જનકનાં પદ પૂજન તે, મધુરા મધુરા મેવા—અ.
સ્નાન ધ્યાન સંધ્યા તર્પણ કરી, અગ્ની હોમ સુત્રધારે,
પ્રેમે ન પૂજેમાત પિતા પદ. વૃથા વખત તે ગાળે—અ.
માતા દેવી પાર્વતી, પિતા શિવ મહાદેવા;
સપુત પુત્ર આ સંસારમાં, કરેપીત્રુ નેદ સેવા—અ.

(બળીરાજા.)

ગાયન ૩૯૯ મું

હીરીયાં મેરા નામ મયે તંબોલન તડાકેટી
લાવો કતરમે કતરૂં નાગર પાન,
કથ્થે ચુનેકી દોસ્તી મેં હુઇ બદનામ;
અજી ખાનેવાલે આઓ, બીડા લેતે મેરા જાઓ,
લાબ મુહતો બનાઓ, મીયાં આઓ આઓ—આઓ,–હીરીયાં.
દિલ્લીકા કથ્થા પુનેકા પાન, અએસે બીડે ખીલાવું ભુલાવું ગુમાન,
અજી ખાનેવાલે આઓ બીડા લેતે મેરા જાઓ,
લાલ મુહકો બનાઓ મીયાં આઓ, આઓ—આઓ,–હીરીયાં.

(કરણઘેલો)

ગાયન ૪૦૦ મું **રાગ–ભજન.**

સમજ મન મેરારે યહાં કોઇ નહીં તેરા,
કયા ગફલતમેં કહેતા હે તું નાહક મેરા મેરા!—સમજ–ટેક•
બાપ ભાઇ ઓર લડકાલડકી ઓરત કુટુંબકબીલા,
દોસ્ત આસના સબ દુનિયાકે, કયું ગફલતને ઘેરા!—સમજ–૧
મહેલ ઝરૂખા કામ નહિ આવે, સાહેબકી દરઘામેં,
એક દીન એસા આયગા બંદે જંગલ હોગા ડેરા—સમજ–ર

(અનવર કાવ્ય.)

ગાયન ૪૦૧ મું **કવ્વાલી.**

ઘડીભર ના કરં ન્યારા રૂદે જગદીશને રાખું;
ગણીને નેણુના તારા, રૂદે જગદીશને રાખું;
પિતા માતા અને ભ્રાતા ભગિની ભાવે નથી ભમતો,
કદી ચાહુના સુતદારા, રૂદે જગદીશને રાખું;
જગતની જાળ જાલીમમાં હવે સપડાઉં હું શાને?
થયા સ્નેહી શ્રી હરિ મારા રૂદે જગદિશને રાખું.

(જયદેવ)

ગાયન ૪૦૨ મું મેરે ગમક તરાના એ—રાહ.

સુણુઓ મ્હેર જાની—આપું જબાની—કોલ હું તને;
બસ હું છું દિવાની—તુજ પર ગુમાની—આપું.
ચાહે તેવું દુખ પડે—રહું સહી તુંજ સાથ,
દુનિયા રૂઠે પણ કદી—છોડું નહિ તુંજ હાથ,
નિત સુખ સાચ માની—તક જીંદગાની—આપું.
હું પણ તારી મ્હોબતે—સમજું સખ દિલજાન,
જેમ ચકોરી ચંદ્ર પર—મરે બની કુરબાન,
નહિ ઓ દિલજાની—થાઉ બિમાની—આપું.
બાવા નહિ સમઝે ભલું—એ કિસમતની વાત,
પણ સત અંતે ફાવશે—નાશ થશે બદજાત,
નહિ મુજથી થવાની—તો એ છમાની—આપું.

(સોબતે અસર.)

ગાયન ૪૦૩ મું નહી આહા ગાજે મુજસે— એ—રાહ.

અરે જીવતાંજ મરવાની—મજા નાદાન શું જાણે;
ખરી મ્હોબ્બત તણી લ્હેજ્જત—કહો અંજાન શું જાણે.
બની અંધો જુએ છે ખેલ—ત્હેની મોંજ તે સમઝે;
સુખી દુખને ખુશી આફત—જગત બે ભાન શું જાણે
મળે છે જીતમાં જે જીત—તે જાણે હરખ ત્હેને
સુવાબોનાં સુખોની તો સુરખ એ ધ્યાન શું જાણે.
હુકુમત આફતની વાત—શાહે રૂસને પુછો;
ગરીબમા મજા શું છે—અરે સુલતાન શું જાણે.

(સોબતે અસર)

ગાયન ૪૦૪ મું **કવ્વાલી.**

જગતના બાગમાં બાપુ મયાળું એક માળી છે,
રસિલા છોડને પાણી સાંચીને કલાલી દે—ટેક.
સુગંધી તો ભ્રમર લ્હેશે, ખરો માલિક તો તે રહેશે;
ખિલાવી જો નહિ દેશે, ભુલ્યો નિજ ધર્મ માળીએ—જગત.
જશે જ્યાં ફુલની કળીઓ, જશે સાથે સુગંધી તો,
હરી ફળ ત્યાં હરી ડાળીઓ, જુઓ ધારો નિહાળીને—જગત.
પિતા? પુત્રી પરાયુ ધન, થશે બીજાને તે સ્વાધીન;
જશે ભરથાર લઇ તે તન, રહેશે રોઈ માળીરે—જગત.

(મનોહરી રંભા.)

ગાયન ૪૦૫ મું. **ભજન.**

ભાવિને કોઇ નવ પહોંચે, ભલે પુરૂષાર્થને કોચે—ભાવિને
પુરૂષાર્થમાં રહ્યે ન ખામી. બળ બધું ઉલેચે,
ભયંકર શસ્ત્ર અસ્ત્ર સજીને, વિમાનમાં ચડે ઉંચે;
—નીચે પડતા શોચે—ભાવિને
વશ કર્યાં વરૂણ વાયુ વીજળી, વિજ્ઞાન વિદ્યામાંથી,
તદપિ अवश्य भाविनो भावा भवन्ति महतामपि;
ભલે ચડે છેક ટોચે—ભાવિને

ગાયન ૪૦૬ મું **રાગ ગઝલ.**

દુનીયા તણા દિવાના, દીલબર મજાએ લુટે,
તુટે જીવનની દોરી, આશા છતાં ન છુટે.
બાળક મટી યુવાની. આવે ભલે દિવાની,
તન મન ગળે તરૂણી, આશા છતાં ન છુટે.
આવે પછી બુઢાપો, ધોળા થતાં નીમાળાં,
રે બાકી લાકી લાળા, આશા છતાં ન છુટે.
પડી જાય દેહ પાપી મરી જાય મન કદાપી,
મળી જાય માટીમાં સહુ આશા છતાં ન છુટે.—દુન્યા.

(અહલ્યાબાઈ.)

ગાયન ૪૦૭ મું **હોકો.**

હોકો બોલે ગુડ ગુડ, માંહે ભર્યું છે પાણી;
આગલા તંબાકુ લા, લા દે ઠંડા પાણી, (વાહરે મારા હોકા.)
હોકો વ્હાલો લાગેરે, મને હોકો વ્હાલો લાગેરે ભાઈ ભાઇ;
હોકો વ્હાલો લાગે, ચોરાનો ચોવડીયોને, દીલ્લીનો દીવાન ભાઇ (૨)
હોકો વાલો લાગે. (૩)
ચલમ તો ચતુરાઇ કરે ને હોકો હરીની માયા,
ખલેછીમાં હાથ નાખી જાણે. (૨)
જાણે ગંગાજીમાં નાયા, ભાઇ ભાઇ હોકો વ્હાલો લાગે (૩)
વહુને વળાવી, દીકરીનું આવ્યું આણુ;
ખાધા પીધાની વાત ન જાણું, ભાઇ (૨) બેઠો હોકો તાણું ભાઇ ભાઇ (૨)
હોકો વ્હાલો લાગે, (૨) વ્હારે મારા હોકા. હોકા (૨)
ડુંગર ઉપર દરિયો જળે. ને દરિયો કરે પોકાર;
ચતુર હોય તો ચેતજો, મુરખ કરે વિચાર—વ્હારે મારા હોકા.

(સુંદરવેણી.)

ગાયન ૪૦૮ મું રાગ ગઝલ—કવ્વાલી.

તમારા વિરહમાં વ્હાલા, મને વૈભવ અકારો છે.
સુકોમળ સર્વ અંગોમાં, રહ્યા છો આપ અવિનાશી.
ભુલો શું દર્શ પ્યાસીને, ગુન્હો તો શો અમારો છે.
હૃદયની પાંખડી ઉઘડી સુધાના વહી ગયા ઝરણા,
વૃથા તે આપ વિણ સઘળું ઉગરવા ન કોઈ આરો છે.
વીયોગે આ શરીર બાળી, બની શું ભસ્મ વનમાળી,
ધ્વનિ તે ભસ્મથી નીકળે, તુંહિ તુંહીજ પ્યારો છે.

(રૂકિમણી સ્વયંવર)

ગાયન ૪૦૯ મું રાગ—ભૈરવી—ગઝલ.

જરા ટુક સોચ એ ગાફિલ! કિ દમકા ક્યા ઠિકાના હૈ,
નિકલ જબ યહ ગયા તમસે તો, સબ અપના બિગાના હૈ;
મુસાફર તું હૈ ઔર દુનિયાં સરા હૈ ભુલ મત ગાફિલ,
સફર પરલોકકા આખર તુઝે દર પેશ આના હૈ.—જરા.
લગાતા હૈ અબસ દૌલતપે, કયો તુ દિલકો અબ નાહક,
ન જાવે સંગ કુછ હરગીજ યહીં સબ છોડ જાન હૈ.—૨ જરા.
ન ભાઇ બંધુ હૈ કોઇ ન કોઇ આશના અપના,
બખુબિ ગૌર કર દેખા તો મતલબકા જમાના હૈ.—૩ જરા.
રહો લગ યાદમેં હકકી અગર અપની શફા ચાહો,
અબસ દુન્યાં કે ધંધોમેં દુવા તું કયો દિવાના હૈ.—૪ જરા.

(રામ વર્ષા.)

ગાયન ૪૧૦ મું તાલ—લાવણી.

ચેતો ચેતો જલ્દ મુસાફિર ગાડી જાને વાલી હૈ,
લાઇનિ કિલીયર લેનેકો તૈયાર ગાર્ડ બન્માળી હૈ....ટેક.
પાંચ ધાતુકી રેલ હૈ જીસીકો, મન અંજન લે જાતા હૈ
ઇન્દ્રી ગણકે પૈંડોસે વહ ખુબહી તેજ ચલાતા હૈ.
તીલ હજારો ચલને પર ભી થકને વહ નહીં પાતા હૈ,
કઠિન બજા લોહે જૈસા હોકર ચંચલતા દિજલતા હૈ,
બાડે ગાર્ડ બન્માળીસે હોતી ઈસકી રખવાલી હૈ–૧–ચેતો ચેતો.
આઠ પૈહર ઇનકીમેં વિચરે રેલ સહિત યહ અંજન હૈ,
કર્મ ઉપાસના જ્ઞાન ટિકટ ધર લેતા ટિકટ હર ઇકજન હૈ.
ફસ્ટ સેંકડ અરૂ થર્ડ કલાસ લે જીતના લલ્લે શુભ ધન હૈ.
બૈઠન પાવે હરગિજ વહ નર જો ઇરહે ખાલી હૈ–૨–ચેતો ચેતો.

(રમવર્ષા.)

ગાયન ૪૧૧ મું **રાગ ગઝલ કવાલી.**

કુધારે હિન્દવાસીના હૃદયનો ગર્વ ગાળ્યો છે,
ઝળકતા હિન્દ ગૈરવનો કુધારે દાટ વાળ્યો છે.
અભણ અજ્ઞાની માબાપો મહત્તા આબરૂ માટે,
સુતાના શત્રુઓ થઇને ગૃહે પૈસા સુતા સાટે.
વિચાર્યા વીણ હૃદય વચને ભરી બીઠયા ગુમાનીમાં,
જડી જે સંતતિ લગ્ને ઝુરે તે જીંદગાનીમાં.
ગયા તે બ્રહ્મચર્યોને પ્રીતિ લગ્નો ગયા જયાંથી,
પ્રજા તે વિર શું પાકે પછી ઉદ્ધાર તે કયાંથી.

(અહલ્યાબાઇ)

ગાયન ૪૧૨ મું **કવાલી.**

થવાનું નાં થવાનું કહે, નજુમી કોણ એવો છે,
ન જાણ્યું જાનકી નાથે, સવારે શું થવાનું છે.
હતી શલ્યા રૂપે અહલ્યા, જગતમાં વાત જાહેર છે,
ન જાણ્યું જ્ઞાની ગૌતમે, સવારે શું થવાનું છે.
હતા કૌરવ અને પાંડવ, જગતમાં મહાબળી યોધ્ધા,
ન જાણ્યું ભીષ્મ જેવાએ, સવારે શું થવાનું છે.
રમ્યા જુગટુ સહુ સાથે, ાવભુતી સૌ ગયા હારી,
ન જાણ્યું ધર્મ જેવાએ, સવારે શું થવાનું છે.

(વીર કેશરી)

ગાયન ૪૧૩ મું **મારવાડી**

મય તો મારવાડકો બનીયો રે—બંબ્બઇ શહરકો આયો.
મારવાડસે નિકલ્યો જબતો પાકમેં નહીં થો જુતો,
ધાસલેટ (લે-ધાસલેટ) કી ફેરી ફરીને-પાંજરાપોળમાં સુતો;—મયતો.
બ્યાજ બટાકો ધંધો કરીને પૈસા પાંચ કમાયો,
આધી આધી જમે કરીને, લાડીજીકો લાયો.—મયતો.
લાડીજીકો મુખડાં ધોલો, મોરો મનકો ભાયો,
લટક મટક કર ચાલી જાણે મોરે જી લલચાયો—મયતો.

(કનકતારા)

ગાયન ૪૧૪ મું **રાગ—કાફી તાલ-લાવણી.**

અજબ નથી ઠગાઈ જાય પુરૂષ નારીથી, જીતી નથી કોઇ ગયા નારી ઠગારીથી
પાપી કલીઓ પેટ્રા તણી ચુંગાલમાં ફસી, સિઝર ગયો સમર્થ જીંદગાની પ્યારથી.
સીકંદરે કહયો નહિ આનંદમાં કદી, ત્રીયાતણી કુચાલના ઘાવ કારીથી-અ૦
ખુવાર થઇ હજાર મુવા નીચ મ્હોતમાં, રિઝિયા ઇલિઝબેથની મદભર ખુમારીથી

(કુંન્દલબાલા)

ગાયન ૪૧૫ મું **રાગ—ભજન.**

દુરમતીશે નથી દેખતો, ચેત ચેત નાદાન,
દીનદશા પાંચ મુકામ છે, આવે ભજ ભગવાન.
આ જગમાં સાચો કોઈ ન સાથી, એક પ્રભુજી સુખદાઇ છે. (૨)–દુર૦
સ્વારથનો સહુ સંબંધ ધરતા જગની જુઠી ઠગાઇ છે,
તનધન જોબન કનક કામની મૃગજળ માયા છાઈ છે.
અંત વખત કોઇ કામ ન આવે, સાચી પ્રભુની સગાઈ છે.
અમીર ગયા ઉમરાવ ગયા, ન સહુને મનની મનમાં સમાઇ છે,
સત્ય વાત સાણા નર સમજો, સાચી પુન્ય કમાઇ છે.

(સાગર સરીતા)

ગાયન ૪૧૬ મું **રાગ—સારંગ**

આવો સખી આવો માને મોતીડે વધાવો
મોતીડે વધાવો માને ફુલડે વધાવો
કલ્પતરૂ જશવતી જગ જનની
મમવાંછીત જય વિજય અપાવો
અલ્પ ગાત પહાડ ઇચ્છું ઉલંઘવા
જય જય વિજય વિજય જય થાઓ મોતીડે.

(કરણઘેલો)

ગાયન ૪૧૭ મું હું તો લટક મટકની એ–રાહ.

મારા ભાગ્યતણો નહી પાર મૈલા થાવી મારી પ્યારી
રાજ કદો થાઇશ માલીક લાખોનો સરદાર
સૌના શીરપર મારૂં લાતો દઉં હું મુછે તાર—મારા.
માતપિતા બક બક કરતા અકલ વગરના એહ
કીસમત મારૂ ક્યાંથી જાણે જનમી રાજા દેહ—મારા.
જાઉં જતાંને હાણુ માણુ મારો દરબાર
આધીન થઇ સહુ હાથ જોડશે પરણુ જેણીવાર—મારા.

(ત્રીયારાજ.)

ગાયન ૪૧૮ મું **રાગ માંડ.**

પ્રેમનો કોલ દીઓ રાજકુમાર મારા થઇ ચુકયા પ્રાણાધાર
મારા રશીયા રાજકુમાર પ્રેમનો૦
લીઓ કોલ આ પ્રીતથી સફળ કરો તમ આસ
રસીયા રસબસ કરી બાંધી પ્રેમની પાસ પ્રેમનો૦
ચતુરા દો ચુંબન હવે ચંચળ ચિત મુજ વ્હાય
ધર્મ વિધાથી હસ્ત મેળવ્યા વિના ચુંબન નવ થાય. પ્રેમનો૦

(વિભુધવીજય.)

ગાયન ૪૧૯ મું રાગ—પાહાડી.

દીલતો જફામાં હાએ જલેને જલાવેરે.
ગમીની આગ કોણ અરે હા. બુઝાવેરે—દીલતો.
પરવર કદર તું કરજે દઈ બ્યારી તુજ પનાહ.
ગર તું નહી તો કોણ બેકસને બચાવેરે—દીલતો.
અએશાની અરજી સુનજે કરજે. તું કદ્ર અએ ખુદા.
એ ગ્નાની અમને દેજે દુઃખપર સબ્રસારી અએ ખુદા.
જાંહાં જાંની દદ આપી સાદ રાખે અએ ખુદા.
તું હી દાની દેનીવારી જુલ્મ જબ્ર અએ ખુદા—પરવર.

(બાગે બેહેસ્ત)

ગાયન ૪૨૦ મું રાગ—પાહાડી.

બળુછું પ્રેમ આગમાં (૨) મને કોઇ બચાવોરે,
કોઇ બચાવોરે, એની મારી વારે ધાવોરે.—બળુછું.
હેરાન હું બેભાન છુ મુને શીદ સતાવોરે,
સુધ્ધ શાન વીન નાદાન છું મને કોઇ બચાવોરે.—બળુછું.

શાખી

પ્રીતમ પરદેશી થતાં, ઉઠી અંતર આગ,
આભુષણ ભુણ દીસે, જાણે ઝેરી નાગ.
દીલદાર દૈયાદ્વાર (૩) મારૂં કોઇ મીલાવોરે.—બળુછું.

(માધવ વિલાસ)

ગાયન ૪૨૧ મું ગજલ કવ્વાલી.

મને તું માફ કર શાણી, વચન પર ફેરવ્યું પાણી,
ખરે હું ક્રૂર છું પ્રાણી, ગુન્હેગારી અમારી છે.
લફંગા છો ધુતારા છો, ઠગારા આપ છો પુરા,
અધુરા લેશ ના ભાશો, હૃદય માંહિ કટારી છે.
લફંગો છું ધુતારો છું, પરંતુ દાસ તારો છું,
જગતના પાપની ઉપર, અખત્યારી હમારી છે.
જણ્યા રાંડે રતન જેવાં, ખરેખર બાપને બેટા,
લડે છે શીંગલા ઘેટા, ભયંકરતા થનારી છે.
અમે મસ્તાન પંખીડા, અમે મહોબ્બત તણા કીડા,
વડીલો પણ હતાં એવાં, કબુલત એ અમારી છે.
રૂપાળી જોડ છે ઝામી, ટળી બાપા થયા સ્વામી,
રહી ના લેશ પણ ખામી, કહો (આ) છેડ સારી છે.

(પિતૃભકત પુંડલીક.)

ગાયન ૪૨૨ મું **રાગ, સામગ્રી.**

પઢોરે પોપટ રાજા રામના, સતી સીતા પઢાવે—પ૦
પાસે બંધાવી પાંજરૂં, મુખે રામ જપાવે,
પોપટતારે કારણે, લીલા વાંસ વઢાવું—પ૦
તેનુંરે ઘડાવું પોપટ પાંજરૂં, હીરા રત્ને જડાવું,
સાકરના કરી ચુરમા, ઉપર ઘી પીરસાવું—પ૦
પાંખ પીળી ને પગ પાંગુરા, કોટે કાંઠલો કાળો—પ૦
નરસઈના સ્વામીને ભજો, રાગ તાણીને રૂપાળો—પ૦

ગાયન ૪૨૩ મું

વાટ જુવે છે, વાલી રશીકવર, રજા અમે તો લઇશુ બા,
પ્રેમ ગુંથણી ગુંથો છાના, દુર હમે તો થઇશું બા
મને એકલી મુકીને તમે જાઓ ના–થશો એકલાં તમે ત્યાં જાઓ બા,
મને લાગે છે બ્હીક—બધું ઠીક છે ઠીક—એમ કેમ!
ખાલી કરો પતરાજી—અમે જઇએ એમાં રાજી.
છતાં કરો છો સફાઈ—છોડો જાસું હમે બાઇ.
આવજો બા, સખી તુ આવજો બા.
અલી તું આવજો બા કરો અમન ચમન હમે જઇશુ બા

(કામલતા)

ગાયન ૪૨૪ મું **હાંરે સઇયા—એ રાહ.**

વારે લાલા, મોહન બસી વાલા ઠગો છો શાને સલુણા,
જાણી જાની તમારી મેં ઠગાઇ, પ્રીત બાંધી હવે હું પસ્તાઇ.
પસ્તાઇ પુરી કાના, ઠગાઇ હુંતો કાના,
રશભીનાં, રંગીલા, શરમાળા, શામળીયા—વારે.
સાને સતાવો વાત વાત વાતે ઉડાવોરે
મેં જાણીયા સરવે ચાલા અરે જાવોં નંદલાલા—
વ્રજલાલા, ગોવાળા, છબીલા છોગાળા—વારે.

(સતી દ્રૌપદી)

ગાયન ૪૨૫ મું **ભજન.**

ચંચળ લક્ષ્મીનાં ચાળારે જનમુર્ખ ફુલી મરનારા,
કાળાં ધોળાં કરનારારે ખાતે ખત્તા ખાનારા.—ચંચછે૦
"જયમ વર્ષાની વીજળી પળપળ કરે ચમકાર,
આજ મળ્યું ધન કાલે જાશે, આંખ ચોળી રહેનારરે.—ચંચળ૦
મોટા મોટા નર મરી ગયા ત્યારે ગયું ન કાંઇ સાથ,
જુઠો મહશો જાળવા, તમો જાશો ખાલી હાથરે.—ચંચળ૦

(સાગર સરિતા)

ગાયન ૪૨૬ મું રાગ–માંડ.

પંથી પરદેશી ચિત સોંપી, હું આ ચા...લી મનને ભાવે તે કરજો
પુન્ય...શાલી.

સાખી

તરસ્યાને ટીંગળાવવા, પડદે રાખી પ્રીત;
પુછ્યું પ્રવીણ પંથીએ, કોણ ગામની રીત.
શુભ સંદેશો લઇ સંચરજો, હું આ ચા...લી

સાખી

મહા મહીનાનું માવઠું, જગલ મંગળ ગીત;
સમય વિનાનું બોલવું, ત્રણેની એક રીત.
વ્હેલા મંડપ માંહી મળજો, હું આ ચા...લી.

(ઉદયભાણ)

ગાયન ૪૨૭ મું **કવાલી.**

ન સમજુ સ્વામી શી રીતે, ચરણ સેવા બજાવું હું,
ન એવી કોઇ વસ્તુ જે, પ્રભુ તમને રીઝાવું હું.
તમે છો પૂર્ણ વ્યાપક બ્રહ્મ, અનંતા નંત બ્રહ્માંડે,
કયું સ્થળ ખાલી છે તમથી, કે જ્યાં સ્વામી બોલાવું હું.
સદા નિર્મળ નિરંજનને વળી નિર્વાસ ને નિર્લેપ,
પછી જળ સ્નાન ચંદન ધુપ, કયાં પુષ્પો ચડાવું હું.
જગત સૌંદર્યના આધાર, અને સંગાર સ્ત્રષ્ટીના,
કયાં સંગાર વસ્ત્રો એ, દીગંબરને વીટાળું હું.
સ્વયંભુ તાતના તેજે, તપે રવિચંદ્ર ને તારા,
મહા જ્યોતિ દિપકની અલ્પ જ્યોતિ હું બતાવું શું.

(સિધ્ધ સત્યેન્દ્ર)

ગાયન ૪૨૮ મું **ગઝલ—કવ્વાલી.**

હુઇ હય દીલોજાંશે, ઉલ્ફત મહંમદકી
કે તડપાતી હે દીલ મેરા, મઝે ૬ રકત મહંમદકી.
મદીનેસે જો આતી હય, તો ઇતના પુછ લેતા હું;
સબા જલ્દી બતા કેસી, તબીયત હે મહંમદકી.
ન હમ જન્નતમેં જાયેંગે, નહિં દોઝખમેં જાયેંગે;
ખડે દેખા કરેંગે હશ્રમેં, સુરત મહંમદકી.
દરે જન્નત રીદ્વા જબકે, દરવાજાપે રોકેગા;
તો હોગા હુકમ જાને દો, હય ઉમત મહંમદકી.
મીટાયા કુફ્ર દુનીયાંસે, બજાયા દીનકા ડંકા;
દીખાયા નુરકા જલવા, વો હય તાકાત મહંમદકી.

(શ્રી સિધ્ધ સત્યેન્દ્ર)

ગાયન ૪૨૯ મું

હાં હાંરે, મને ઠગી, ઠગી, મને ઠગી, ઠગારે મને ઠગી, જાણીને ભોળી નાર.
ખોટા બોલી શાને ખુવે છે ભાર—આ છે ખોટા કરાર (૨)
ખોટા ખોટા! હા ખોટા......ઠગી......

સાખી.

"અંતર પ્રેમ વિના બધા, નિષ્ફળ કોલ કરાર;
"એ વિણુ કો દંપતી તણો, નવ સુધરે સંસાર.—આ છે ખોટા

(માલતી માધવ.)

ગાયન ૪૩૦ મું

ભજન.

હુંપદ તજો હરામી દુનીયા નથી સદાની;
જગ જોરને જુવાની, સહુએ થવાની ફાની.
સાચી સલાહ માનીરે, કરણી કરો મનની;
મમતા મુકોને પ્રાણી. સહુ અંતે ધુળધાણી.
આ જુટી જીંદગાનીરે, સ્વપ્ના સમી લ્યો જાણી.
કોઇ આજ કોઇ કાલે, પરલોક પંથ ચાલે;
જમદૂત આવી ઝાલેરે, દુનિયાં ડુબી જવાની.

(વીર કેશરી.)

ગાયન ૪૩૧ મું

હું તો પ્રેમની જોગણ, પીયુને શોધવા ચાલી;
શોધવા ચાલી. પીયુને શોધવા ચાલી.
રાજની ભોગણ, બની સરતાજની જોગણુ—પીયુ૦
પ્રેમની કફની ધરીને, પ્રેમની ઝોળી;
અંગે ભભુતી પ્રેમની-બસ પ્રેમથી ચોળી.—પીયુ૦
કરૂં સાધના શ્રંગારની, કરૂં શ્યામનું દરશન;
રટું મંત્ર કર લઇ, બસ પ્રિયતમ-પ્રિયતમ.—પીયું૦

(શારદાવિજય)

ગાયાન ૪૩૨ મું

સહુ સાહેબો પધારો...મારી શોભાને વધારો...વરઘોડો છે મારો આજે.
ગાડી ઘોડાઓ જોડાવું-બેંડ વાજા વગડાવું મોટી મોટરો મંગાવું.
વાગે પં–પં–પં–મોટો મંડપ રચાવું–લાઇટ ફીટશન લગાવું
રૂડા ગીતો ગવડાવું.........................વરઘોડો.
જરીનો જામો પહેરીશ હું, છબીલો ઘોડે ચડીશ હું.
નાણા નાંખી દઇને તું-ધોળામાં ધુળ ધાલે શું.
છેડો બાંધીને ચડું છબીલાની સાથે...........વરઘોડો.

(સન્યાસી)

ગાયન ૪૩૩ મું **ગઝલ કવ્વાલી.**

વખત બદલાય છે જ્યારે, બધુ પલટાઇ જાયે છે,
બને છે દાસ ભુપતીને, નૃપાલો દાસ થાય છે.
હતો ખોખાર અશ્વોનો, ખરો ત્યાં ભૂકતા જોયા,
હતાં જ્યાં દાન કદનારાં, લુંટારા ત્યાં જણાયે છે...વખત.
નથી એ દોષ કોઇનો, ખરેખર ખુબી કીસ્મતની,
હતો જે ભક્ષ સીંમોનો, શૃગાલો આજે ખાયે છે;
બધી જાહોજલાલી આ, દીવસ બેચારની ગાફીલ,
બની મગરૂર માણુસ તુ, વૃથા શાને ફુલાયે છે....વખત.

(માયા મોહીની)

ગાયન ૪૩૪ મું,

વ્હાલ છે સાડી ગુલાબી મંગાવો, હો (૨) પોલકા બનાવો મોતીડા.
ટંગાવો અંગડી બે હીરાની, સોંથી મઢાવો જડાવો,
સુરતમાંજ,જણાય છે, ધુતારાનાઢંગ, જેવા વાનો, પુરશોતેવો ચડશે રંગ.
હાંસીના હુલ્લાસમાં, રસિની ના રીસાઇએ-વા.

(જુગલ—જુગારી)

ગાયન ૪૩૫ મું **કવ્વાલી.**

જગત પરવા નથી મુજને. વીરાગી હાલ મારો છે;
અનીતી વાત છોડી દે, નીરાળો ખ્યાલ મારો છે.
અરે કેવળ ઉદર ભરવા, પશુ પેરે ગુજર કરવું;
ન બનશે તે કદી કાળે, મનુજ અવતાર મ્હારો છે.
બદીની છાપ વ્હોરીને, શરીર શણગારવું સીથ્યા;
અવર શણગાર નથી ધારતા શીયળ શણગાર મ્હારો છે.

(રંગતરંગ.)

ગાયન ૪૩૬ મું **ગઝલ—કવ્વાલી.**

જો દૈવ! દે દીકરા દેજે સમા જે દીનકરા;
* કુળ પૃથ્વીને કરતાં પ્રકાશિત, દુઃખ તિમર ટાળે ખરા.
એવા ન જોહો દીકરા, તે દીકરા નહિ દીકર્યા;
બહેતર અરે એથી બહુ, રસ્તે રઝળતા ઠીંકરાં.
કે કામ આવે કાંઇ, આતો નામને ડુબાડતા;
છે ભાર રૂપે ભુતળે, માબાપના તન નાવતા.
એવા અરેરે, દીકરાથી વાંઝીયા રહેવું ભલું,
જેને વિતે તે જાણુતા; કષ્ણુ કુપુતનું કેટલું.

(ભગવદ્ ગીત.)

ગાયન ૪૩૭ મું **રાગ—આસા, પદ.**

વાહ આધાર સૌનો મુરારી, તુ વારી શ્હાય થઈ કર મારી—વાહ.
પુર્વ જન્મના પાપ શું કીધાં, આમ સહુ કષ્ટ ભારી—મુરારી,
ભકત તણો તું ત્રાતા દાતા, સુખનો વિઘ્ન વિદારી;
માતા પિતાવ્હાલાથી વીછોડી, શાને મુઝાવે તું ભારી—વાહ.
કયાં મમ વૈભવ કયાં સુખ રીપા, કયાં એ બંધન બારી,
માયામય પ્રભુ ઠાઠ શો તારો, નાટક લીલા વિસ્તારી—વાહ.
(કળાવતી)

ગાયન ૪૩૮ મું **રાગ—બરવા ગઝલ.**

અફસોસ કે આંખુસે દીખાઇ નહી દેતા,
દુનીયાકો બડો નેક સુઝાઇ નહીં દેતા. —અફસોસ
એજાર હું શાહીશેમે ઇશમે દરદીમે.
અય બારે ખુદા મુઝકો ગદાઇ નહી દેતા. —અફસોસ
ગમ ખાઉ મે યા ગમ મુજે ખા જાય ખુદા,
કુછ ઓરસીવા ઇસકે દીખાઇ નહી દેતા. —અફસોસ
આરામ સેસો જાઉ હમેશા કુન જાયુ.
એસી મુજે અબ કોઇ દવાઇ નહી દેતા. —અફસોસ
(બકાવલી.)

ગાયન ૪૩૯ મું **રાગ કલ્યાન તાલ લાવણી**

દશા આ શી થઇ મારી કરમની ગતી છે ન્યારી—દશા
રમતાતા રાજ મહેલમાં વરતાં સુખ મોઝાર
સેવામાં હાજર હતાં દાસી દાસ હજાર
ભોગવતી આજ લાચારી પડયો વનમાં હું આઝારી—દશા
ફુલ સજ્યાપણુ જેહને કઠણુ લાગતી સેજ
સુતી છે પથ્થર તણી ધરતી ઉપર એજ
મહારાજાની કુમારી દુખી છે બેન મુજ પ્યારી—દશા
તરસ્યાં ભુખ્યાને અને દેતા પણુ અન
ટળવળીએ આ વન વીસે ભુખ્યાં વીણુ ભોજન
પીવા મળતું નથી પાણી રહું કેમ ધીર હું ધારી—દશા

ગાયન ૪૪૦ મું **રાગ—આશા ગોડી તાલ દીપચંદી.**

હંસારે રાજા! એ પીંજરા નહીં તેરા, તું તો સમજ સમજ મન મેરા;
ના ઘર તેરા ના ઘર મેરા, ચીડીઆં રએન બસેરા રે!—હંસારે.
ચુન ચુન મીટીયા મહેલ બનાયો, મુરખ કહે ઘર મેરા રે!—હંસારે,
જીસ દીન હંસા કોઈ નહી તેરા, જંગલ હોગા બસેરા રે!—હંસારે.

ગાયન ૪૪૧ મું **કાફી બરવો તાલ ત્રીતાલ.**

કંઇ ચેટક લગાડી રસીલી.
કર્યો ઘેલો મુને તે છબીલી;......કંઇ.
કાંલજડું કોદી ને ચીતરડું ચોરી,
કેદી બનાવ્યો રંગીલી......કર્યો.
દાદ ન લેતુ દવાએ ન દેતુ
ટળવાત્રેકાં તું હઠીલી,......કર્યો.

ગાયન ૪૪૨ મું રાહ ઇંગ્રેજી—રતઇ મેડમ ઇઝ માઇ નેમ—એ રાહ.

શું અજબ જમાનો આયો–કે જવાન થયા શાણા,
થઈ તડમતડાક બિરાજે–જાણે મોતી દાણા;
મોટી મોટી કરિ વાતો–જાણે રૂડા રાણા,
દિલના છે મોટા દરિયા–પણ ખીશાના કાણા.

કોરસ.

જૂઠા કેં અકડે—જૂઠા કેં અકડે,
ખાલી ખોખાંઓ ખખડે-ખોટાં ડોલ કરી રખડે,
જૂઠા કેં અકડે—જૂઠા કેં અકડે,
કોરા વાગાએ કકડે,—ઘરમાં પરણી ફફડે.
જો સાઠ કદમને છેટે—કદિ જવું હોય ભાઇ,
તો બગી ટ્રામવે દેખી—પગ જાએ ફસડાઇ;
નાજુક નારોની માફક—ચાલે છે મચકાઇ,
રાતે તો ઓળા જોઈ—ભડકે છે ગભરાઈ.—કોરસ

ગાયન ૪૪૩ મું **ગરબી તાલ દીપચંદી**

વટસાવીતરી વ્રત આજ—પુરણ કરીએરે,
લઇ કુમ કુમ અક્ષત હાથ—ફળતો ધરીએરે,
છે પવીત્ર વસ્ત્રા બેન-આપણે અંગેરે.
કરો પુંજન વડનું આજ—સઇઅર સગેરે,
વીધી આ વત તણીરે સાચવો તમો,
તો તો મંગળ તમારૂં થાયને આયુષ પ્યારા પત્નીનુરે વધારગેરે,
શાસ્ત્ર વીશે સુંદરતાથી એની લખી,
તેથી તમારૂ રૂડુ થાયરે. —આયુષ
કંકણુ કર વીસે શુમકે તમારા અંબોડા શીરપર શોભે છે સારા
એ સઉ રેહેશે રૂપાળા વ્રતની રીતી સંભાળો,
ઝાંઝરનો ઝમકાર તમારો લટકો મટકો ને ચટકો તમારો,
ખટકો હોય જો પ્યારો વ્રતની વીધી સાંભળો.

ગાયન ૪૪૪ મું મારા ભાગ્ય તણો નથી પાર એ રાહ

કર સુંદરી તુંરત વીચાર નહીતો માગુ અતી લાચાર;
બળાત્કારે કરીશ તારા, પતીવ્રતનો ભંગ:
તો હે શામી સુંદર નારી નહારે આવે ઢંગ.
માનુની માનીજા મનથાં આબી મન ઉમંગ,
સુખ તજી યું દુખ લીયે છે તજી યોવનનો રંગ.

ગાયન ૪૪૫ મું **ભેરવી કવ્વાલી**

"ખુને નાહક"ની કાની, સઉ ફોકટ લડી થાકા
હવે સેવટ આલું સારૂં, થંડા પડયા મારી કાકા,
"બાપના શ્રાપ"થી ચેતી, હું ઇન્તેકામ બન્યો ભાગી.
"રનતા પંચી" આ રસ્તમથી, કીધી યુકતી ઘણી સારી.
પરીન માફક છું પાકજાદ હું, "પવીત્ર દોરંગી" દુન્યામાં
"ખુબસુરત બલા"ઓની માફક નહિં જાઇ કોઇ જહનમમાં.
દુન્યાની મીઠી વાણીથી, ફસાઇ મારી "ભોળી ગુલ"
"સફેદ ઠગ" કોઇ લુચ્ચા સાથે, કરતે તુંજ જીંદગીની ધુળ
"ભાદુની ભરથાર" બન્યો, ફોકટ વહેમાયા મારીજી,
કાકાજીના મજબુત સોટાએ, કમ્મર ભાંગી નાખીજી.

ગાયન ૪૪૬ મું **ઉપલીજ રાહ.**

"જંજીરે ગૌહર" તેં નાંખી, હૃદય મારૂં હતું ખાલી,
તુજ મહોબત હવે તારી, જોબનના બાગના માલી.
"ઝહેરી નાગણ"નો ગમભારી, મહોબતથી ચાલ્યો હું મરવા,
"સુરદાસ" માફક આંખો ફોડી, ચાલ્યો જંગલમાં જપ કરવા.
ખરો "ભાગ્યોદય" મારો છે, કે એવો દોસ્ત મારો થાય,
મલી "કાલી નાગણ" કોઇ નહિં, આ "હુરે અરબ" મારી થાય,
"કરતુકી કોરગા" ઓથી, ઘણા છે "મતલબી દુન્યામાં,"
અરે પારસીની પુત્રીઓ, ગણો ગુણ છે પવીત્રાઇમાં.
વેરાયા "કીમતી આંસુ," ફોકટ લડયાં સઉ હમજાદ,
ચાલો જોવા હવે જઇએ, "અભીમન્યું" "ચલતા પુર્જા."

ગાયન ૪૪૭ મું યું જુલ્મ કર ન જાલીમ એ—રાહ.

દીલની—એ દીલદારી પ્યારા વીનાની ખાલી
જુરી જાએ આ દાળીઃ માળી વીનાની ખાલી
જીગર તું કાંએ જુરાએઃ દીલના દીલની માંહે
દીલદારની એ યારીઃ મતલબમાં એ સમાઇ—દીલ
મહોબતની આએ જાલી તો દેજે કાંઈ ખાલી
સંસાર લો દુખી માનીઃ ફાની આ જીંદગાની—દીલ.

ગાયન ૪૪૮ મું **અરે દુન્યામાં પ્રેમી કયા—એ રાહ.**

અરે દુન્યામાં બૈરીથી દુખી મારી જીંદગાની છે. (૨)
સમજો તો ભાઇ મારા લગન એક કીસ્સા કહાની છે.
પ્યારથી પરણેલુ જોડું કદી નહી દુખીયું થાય,
ઘડપણમાં મારા જેવો બઝરાંથી હીણાય,
વફાદાર હોય જે માશુક તો નશીબવંતો, દીલજાની છે.—અરે૦

શેર.

પ્રેમ છે એક જલતી જ્યોત, કદી નહિ બુઝાય
સાચો આશક તે પ્રેમથી, કદી નહી દુખ્યો થાય.

ગાયન ૪૪૯ મું **રાગ અંગ્રેજી.**

હું જાણવા માગું છું કે દુન્યામાં શું ધુમધામ
સૌ ગડબડ સડબડ ખાલી છે શું કામ?
જ્યાં જોશો ત્યાં બસ ઇચ્છાને આશા છે બરહામ
કંઇ નાહારીને ગેલા કંઇ બંડ નામ
છે હરની કોઇની આસ ને ઘરની કોઇ પાસ
કંઇ શહેરેને કંઇ રખડે ગામે ગામ
કોઈ તારીફ ચાહે ખાસ, ન રાખે કોઇ પાસ
શા માટે છે મશગુલ સૌ સરવે થામ.

(કોરસ.)

પૈસા ખાતર પૈસા માતર છે પૈસાથી સૌ સુખ દુખગમને આરામ
પૈસા પૈસા હાબા પૈસા છે પૈસા પૈસા સરવે થામ—પૈસા

ગાયન ૪૫૦

બસ જોઇ તમારી સુરત પ્યારી મોહી હું તો પરી
(ખરેખર?) અરે જાવું બધી મરી
(ખીસોની પણ) વલગોચ શું ધરી ધરી
આવી તમારી સીકલ જોઇને હસ્તાં મરવા પરી
(અરર) ગુલ તું ગઇચ ચરી, આવી અક્કલ તમારી બરી.
(પણ કાંય) બસ જોઈ
દીલ મારૂ બધુ દુઃખી આયુ અને ભેજું ગયું ચરી
તુંજ સરખા ધોતાલ ધણીને છોડું હું કેમ કરી
ઢોંગ એ શું લાવી ખરી મારો દાહરો ગીગો ચરી.
(તમે એમ ધરી ધરી ધબ્બા શુ મારીઆ કરોચ જો
જો પેલાં બધાં જોએચ ને મને ખરાબ લાગેછ.)—બસ જોઇ.

(કોનસટનું)

ગાયન ૪૫૧ મું જુગારીનો સદા જય છે એ—રાહ.

મહોબતમાં યાર, સદા લાચાર,
બુઢ્ઢા જુવાન, અને ગમાર.
ઘરડા ગામડયા બકબક કરે કે પ્યાર ઘણો ખરાબ છે,
અરે પ્યાર જેવી મીનોઇ ચીઝ આ દુન્યામાં બહુ કમ છે.
હાથમાં ચીચોડા લઇને આવે, તે નર સરસ ઘણો છે,
અરે પારસી માતાઓ પૈસા કરતાં તો સારો ધણીજ સરસ છે.

(કોનસટનુ)

ગાયન ૪૫૨ મું ગામરેની ગોરી-એ રાહ

ઉંતો કરમનો લીલોરે—કે ઉતો નશીબનો લીલો,
હીગનપોર છોરીને—મંમબાઇ આવીને વહેલો.—ઉંતો.

(ઝુલ.)

મારો ધંધો પેહલો તાડીનો રે બાઇ.
કીધી તેમાં મેં તો હારી રે કમાઇ.
પણ હરકારે આવીને ચલાવી ઠગાઇ.
દારૂ ને તારીનાં લહન વધાયરાં બાઇ.
ભાગી ધંધો કાધો ધીલોરે-કે ભાગી ધંધો કાધો ધીલો.—હીગનપોર.

(વેહેમાયલો ભરથાર)

ગાયન ૪૫૩ મું **રાગ—અંગ્રેજી.**

ત્રીમ ત્રાક થઇ થઇને સેવક આજ કાલ રૂબાબમાં
ચરર ચમકથી ધમક ધમકથી બંદો ચાલેચ લટકામાં
ખીસા ખાલી ભરમ ભારી, હાથ મુકું હું ગજવામાં
ઘેરમે હાલ્લે હાલ્લાં ખખરે બહાર તો ફરૂંચ ભપકામાં
હાથમાં લાકરી, મુછો ફાંકરી, ગજવામાં રેશમી રૂમાલ
માથે પોમેડન લગારયું થઇ ગયા ચકમકતા બાલ.

(દાજી)

ગાયન ૪૫૪ મું **રાગ અંગ્રેજી.**

સમજે મને ઇમાની શું હું ઠગ પુરો,
દમબાજી ને ફુરતાજી ન રણુમાં છું સુરો;
રંગીલો ઢંગીલો હું થઇ બેઠું બાજી,
તરકટની બરકતથી રાખુ સૌને રાજી;
ઘડુ ઘાત એવો કે થાય દુશમનનો ચુરો—રંગીલો.

(માંકા ભીલ.)

ગાયન ૪૫૫ મું **રાગ ભેરવી.**

તમે સુખમાં સદા રહેજો અરે ઓ દીલસોજો પ્યારાં
દુખીની દાદ હમેશ લેજો અરે ઓ દીલસોજો પ્યારાં
દફા હોજો બલાઓ સઉ સદા સુખનાં ઝરાઓ બહુ
તમારે આંગણે વેહજો.અરે ઓ દીલસોજો પ્યારા
પાંમી સુખ સઉ જહાંનનાં જીવો તમે ઘણાજ સાલ
રાજી કરી ખુદાયને રહેજો સદા ખુશાલ
ફીરોજ આ દુવા સારી ખરાં દીલની અરે માહરી
સફલ પરવર કરી દેજો અરે ઓ દીલસોજો પ્યારાં

ગાયન ૪૫૬ મું

ડીયર ફીકલી છાબાછ ફીકલી, આઇતો તાગે છાહેબ લાગુ યુ માઇ રોઝકલી
પલેટ તો કહેછે ડાલીને રોટીને કહે બરેડ
કેમ ડીયર છીકી કે ની માથાને કહે હેડ
છોછ કહે તો છરકો છમજુ ખુરછીને કહે સેર
વેરી ગુડને વેરી ગુડ ઓલરાઇડ મેડમ ફેર
સ્પુનને કહે સમસો ફોરક તે કાટો
હા તો ચછરનો તો નોછર લીકર તો છાતો
બટરને કહે માખન છરીને કહે નાઈફ
કેમ ડીયર છીખી કે ની બઇરી કહે વાઇફ

ગેરીયા.

રાગન ૪૫૭ મું

આવાં રૂડાં નામની તો લેવડી ખવરાવો ભાઇ,
સાલાજી તો આગલ રેહીને નાંતરૂં કરાવે ભાઈ.
હીરાજી શેઠ ઘોડે ચહડયા, હીરાજી શેઠ દખમે પડીયા,
ઘોડે ચહડયા લાલ લગામ, રૂપાંને લઇને જઇએ ગાંમ.
ફેની બાઇને માંથે રાઇ, લેવડીયી કીધી સગાઇ, હાંરે હાં ભાઇ,
સુખલો કેજે વારી જાઉ, ખાતી તાડી પીતો જાઉં; હાંરે હા ભાઇ,
નાંચે મારો હીરજી, લેવડી ખાયે ખીરજી, હાંરે હા ભાઈ,
હીરાજી ઢોલી મંગાવે, તાડી પાઇને ખુબ નચાવે, હાંરે હા ભાઈ,
કે ભોનાં આલબલેસ બાગથી મંગાવો કે આજ મારી લેવડી રંગીલી,
બાટલી બ્રાન્ડીની મંગાવો કે આજ મારી લેવડી રંગીલી,
હિરાજી ચાલીયા ગધેડે ચહડીને સાજન ઉડીયું નામે રરી ભાઇ,
પૈસાની નહીં કરજો વાંન ને હીરાજીની ચાલી જાંન.—આજે મારી.

(ધરતીકંપ.)

ગાયન ૪૫૮ મું **મનસવી.**

દસ્તગીર તું રતનો વાલી તુંજ વગર કુલ દુન્યા છે ખાલી
તારી બક્ષેસનો નથી કાંઇ પાર ગયેબી કાયમ તુ છે નીરકાર
સુર્ય ચંદ્રસે તારાઓની ચાલ, આકસ કીધુ રંગીનપર તીપાલ
કરામત વ્હોલી તારી બેમીસાલ હેરત અંકલ કરીયે રબનો ખ્યાલ
માટે ભજો માનવી સાચ કીરતાર, ફાની દુન્યા છે ઘડી પલ ચીતાર
માગે પદદ "પરસીયન" તારી કૃતેથી ગુજાર તું રાત તારી.

ગાયન ૪૫૯ મું જન્મના લેખ લખેલા હોય—એ રાહ.

વ્હાલી તું પ્રાનથી પ્યારી, લડાવ્યા લાડ મેં ભારી,
વ્હાલાનું દુખ હરનારી, મને છે તું અતિ વ્હાલી;
સાંભલો વ્હાલા માહારારે, કે દુખનો નથી પારરે.
વ્હાલીનું દુખ હરનારારે, ધની છેવ આપ મારારે—વ્હાલી
વ્હાલી હું જાઉંચ વેપારે; રેહજે તું સુખ સંપત્તારે,
ફીકર ના કરતી માહરીરે, લાવશ કમાઇ સારીરે—વ્હાલી
ધીરજથી જો સમજ વ્હાલા, ખુદાની યાદ કર જાદા,
"અદી" કહે ફકગરી વ્હાલા, કે મીતશે દુખના દહાડા—વ્હાલી

(દારૂ)

ગાયન ૪૬૦ મું "સુનતાં સુનતાં બેહેરા રે કાંન."—રાહ

આઝ કાલના જુવાનીઆઓ કેહે કેહે ને કેહે બસ રીત લાઓ,
કપારમાં દેઓ દામ! (અમે) તેરેઝ લઇએ પનવાનું નામ!—આઝ૦
શીખેલા જુઓ તો મલે નહીં જાત, કમઇ બી જોવો તો શાનરે શાત,
રાખે દમપર શુમાર! (અને) માગે તારે તો પાંશ દશ હજાર!—આઝ૦
ગુલાંમબક્શાએ જો પરીક્ષા એક પાશ કાધી તો જાએ પવારે છેક,
રાખે નહીં ધર પર ધર, ને માંગે તારે બશ દશની ઉપર!—આઝ૦
(અરે) મારો લાંડાઓને મારો તમ યાર, તુટા જોરા—તુટી સપાટનો માર,
મારીને કહારો બહાર ગામમાંથી એ ભીખારીઓની ધાર!—આઝ૦

ગાયન ૪૬૧ મું "ન આખસે ગયા હુ"—એ રાહ.

નહિ મુજ સમ કોઇ રંગીલો,
ફરૂંછ હું છેલ છબીલો,
ફકત બે આંગળ પીચેલો—સાચુંજ કહું.
લગન, નવજોતમાં જાઉ, વીસ્કી, બ્રાન્ડી ઉડાઉ,
પેટને પુરતું દબાઉં, લટર પટર બી ખાઉં,
કરૂ બાટલી બ્રાન્ડીની ચાઉં—સાચુંજ કહું—લગન.

(લાલી)

ગાયન ૪૬૨ મું

ગુલામ બંસી કુરાઇમારી "કુરાઇ મારી તુ કુરાઇ મારી
મુબઇથી આયો નૌસારી" તારી પાધીને તોસ મારી
પાપરીમાં ગોસને ઉબરીઉ, કુરાઇ વગરનુ જીવતર બરીયુ
હુઓને ઝોગલોને કુરાઇ મદમ—દુશમનની સાતી પરચાલીયે ધમધમ
સાલની કુરાઇ તુમારી સાથ" તારો લેવસ બગલમે હાથ—

ગાયન ૪૬૩ મું **તાલ—ગરબી કાહારવા.**

ગેલે ગાતો સુગીતડા હીતનારે, ગાવુ ગીતો હું ગામરેની રીતનારે
ગાઉ ફાકલી પ્યારીની પ્રીતનારે—ગેલે,
ગાતા ગરબાની લઉ તાલી, હાતો પગો છઉ અફાલી—ગેલે
છુરત યાયેલો મુબઇ છેહેરમા છુધરેલો લાલીઓ હુ લેહેરમાંરે,
નોકરી ફાધી મુંબઇ આવી છોરી દીધી તે નહી ફાવી
સાલે તાં છુધી સલાવી—ગેલે
છાબને તાંણી નોકરી રહેલો, ગોટ પીટ છોટ બી થાબેલો-
અરધો છાયબ બની ગીયલો, ગામમાં છાયબ થઇને રહેસોં—ગેલ

(બેહેરા બેહેલા કાકા.)

ગાયન ૪૬૪ મું જુવો જમાનાની સોધો નવી—એ રાહ.

સૌમાં સરસ આય પીણું છે યારો બાટલી છે મારી બ્રાન્ડીની
થંડીને દુર કરે, સરદીને દુર કરે—બાટલી છે મારી બ્રાન્ડીની.—
સૌમાં સરસ આય પીણું છે યારો૦
થંડીના લખલખાંને ધ્રુજરાં થાય એનાથી દુર,
દીલમાં ગરમી આની લાવે છે શુર.
શુર બસ શુર બસ શુર શુર શુર.—બાટલી
બ્રાન્ડી દારૂ તો કહેવાય, જોઇને જીવ ટપુ ટપુ થાય.
કાયદાથી જો પીઇએ જેમ, તો ગટર માસ્તર બનીએ કેમ—બાટલી
આવી પડે કોઇબી હિંગામ, ગમ યા ખુશીનું કોઈ કામ,
તો ઉખેડો આની બાટલી એક, ને તલ્યાંવેર ગટાવો છેક.—બાટલી આય૦

(લાલી)

ઉસ્તાદી ગાયનો.

ગાયન ૪૯૫ મું

ચાહ રાખી ચીતમાં—એ રાહ.

બલીહારી રસીયા ગીરધારી, સુંદર સ્યામ હો તજી અમને
મથુરાંના વાસી, આવા ન બનીયેજી.
વાંસલડી વાગે વ્હાલા, ભણકારા વાગેને, વ્રજ વાટ લાગે ખારી—સુંદર૦
જમુનાનો કાંઠો વ્હાલા ખાવાને દોડેને, અકળાવી દે છે મુને મારી—સુંદર૦
વૃંદાવન કેરી શોભા. તમ વીણ અમને તો, નવ લાગે હવે સારી—સુંદર૦
ગોવરધન તોળ્યો વ્હાલા, ટચલી આંગળીયે ને અમપર ઢોળ્યો ગીરધારી—સુંદર૦
મીરાંબાઇ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, શુદ્ધ પ્રભુ લેજો માહરી—સુંદર૦

(ભજનામૃત.)

ગાયન ૪૯૬ મું **રાગ કાફી-કહરવા.**

જોગી રૂપ બનાયો રાવનને, બનસ્પતિ પર આસન લાયે!
સીતા માતા યોં ઊઠ બોલી તેરેરે કાલ જોગી યહાં લે આયો,
એક બન ઢુંઢા, સકલ બન ઢુંઢા, જલહર કહીં નપાયો;
ઔર બાતકી ઇચ્છા નાહિ, જલકા પ્યાસો જોગી તેરે દ્વારે આયો
સીતા જલ ઘડવા ભરલાઇ, તબયે છલ દિખલાયો,
બાહેં પકડ ઝોરીમેં ડરી, તબ લંકાકા ધ્યાન લગાયો
રાયદ્રબન ખડકા સિધારે, લછમન ઘેર નપાયો,
ગરૂડ પંખ રખવાલી જીનકે મારે ચાંચ રામા નિચે ગિરાયો.

(મી. મહમદ હુસેન.)

ગાયન ૪૯૭ મું **રાગ—દેશ તાલ, ત્રીતાલ.**

પનીયાં જો ભરન ગઇ બીચ ડગર મોહે ઘેર લીયા,
ઐસો ચંચળ છેલનિગટ નિડર નટખટ, હમરી કછુ નહી સુને;
લપટ ઝપટ પનઘટપર; ગાગર છીન લીનો મોયે. ગગરી ગૌહર-પ્યારી.
મેં તોસે કહું હું ધુંન બાંસરીકી, મૈને સુનીરે-

(મીસ ગોહરજાન.)

ગાયન ૪૯૮ મું **રાગ જીલ્લા તાલ દાદરા.**

આનબાન જીયા મૈ લાગી, પ્યારી ચિત કયોં દીયા, આનબસી કૈસી
પડન લાગી છબકે પૈયા, બોલો મેહરલાન સૈયા,
તુમ બીન મોહે કલ. ન પડે તુમારે કારન જાગી=આનબાન જીયા મેં

(મીસ ગૌહરજાન.)

ગાયન ૪૬૯ મું **રાગ, ભૈરવ. તાલ—ચોતાલો.** (ધ્રુપદ.)

સુગમ બનછાયો સુદ્રામ બેલી મધત, પવન ત પ્રકાર બરન બરન પુપ રંગ લાયો.
બોલત કોકીલા કીરતાકી આનંદ ભયો, ચૌદ સિંગર બરસાયો— સુગન.
સુપ્ત સુરન તિન ગ્રામ, એકવિશ મોરછાન, પંચાસ કોટી તાન,
કહેત ગુની તાનસેન સુનોરી શાહ અકબર પ્રથમ રાગ ભૈરવ ગાયો—સુગત.
(તાનસેન.)

ગાયન ૪૭૦ મું— **ગઝલ.**—રાગ, ભેરવી, તાલ દાદરા—

અપને મૌલાકી જોગન બની, જોગન બનીરે બી જોગન બની
અપને મોલોકી અપને ખ્વાજાકી જોગન બનીરે.
મે અપને દીલકો કીસી બુતકો દીયા ચાહાતા હું,
છોડ ઇસ્લામકી રાહ કુફરલીયા ચાહાતા હું.
અય મુસલમાનો કહો, કયા મેં બુરા ચાહતા હું,
જીસ્સે મીલા હય ખુદા ઉસ્સે મીલના ચાહતા હું.

ગાયન ૪૭૧ મું **રાગ—ગઝલ પંજાબી.**

ઇલાહી કયા કરેં જપ્તે મહોબ્બત હમને મરતે હૈં,
કે નાલે તીર બન કર કલેજેમેં ઉતરતે હૈં.
જફાપર જાન દેતે હૈં સિતમપર તેરે મરતે હૈં,
યેના કામે મોહબ્બત સચતો યો હૈં કામ કરતે હૈં.
(મીસ કાલીજાન.)

ગાયન ૪૭૨ મું રાગ, ખમાચ, તાલ લાવણી.

રસ્તેમે કહાના ઘેર ખડા, મે કયારે કરૂં તદબીર.
જરા ઇધરસે હટ જારે કહાના, ભરને આઈ નીરરે;
પલ્લા હમારા છોડ દે કહાના, ફટ ગયો દખની ચીરરે.— રસ્તેમે.
બાલા જોબન કયા ઉમગા, જેશી નદીયા નીરરે,
મોહે હાથ મત લગાઓ કહાન, છુતા મોરા શરીરે.—રસ્તેમે.
સાસુ નનંદ મોરી જનમકી, બેરન ભરભર મારે તીરરે,
મેં હું ગુજરી કંસ રાજાકી, તુમહી જાત આહીરરે.—રસ્તેમે.
(મીસ શેઝા)

ગાયન ૪૭૩ મું **રાગ. કાફી. તાલ, ત્રીતાલ.**

તનમન તોપે ડારૂંવાર તોરી સાંવરી સુરતયાં, ઔર નૈના રસીલે —તન૦
મોહે બીન દેખે નહી પરત ચૈન, મોહે કહો કૈસેકટે દીન રૈન,
વિરહાગીન કરરીન લાચાર, તનમન તોપે ડારૂંવાર.
(મીસ ગૌહરજાન.)

ગાયન ૪૭૪ મું **રાગ—જીલા.**

પીયા તોરી તિરછી નજર લગો પ્યારીરે,
એરી તુમારે શામ સલુને, નૈન જાદુ ભરકે કટારીરે.
મધભરે નૈન તકતક...મારી સૈન સુત વિશર ગઇ હમારીરે,
પીયા તોરી તીરછી નજર લાગે પ્યારીરે.

(મીશ મલકાજાન.)

ગાયન ૪૭૫ મું **રાગ—દેશ તાલ દાદરા.**

ઢીઢ લંગર નગર નગર, ડગર ડગર હે, રેરે...ઢીઢ.
અધુર મધુર મુરલી લીયે, સંગ ફિરત મેરે,
નાચત ગાવત આવત જાવત, કરત સો સો ડેરે—ઢીઢ.

(મીસ જાનકીબાઇ.)

ગાયન ૪૭૬ મું **રાગ—ઝીંઝોટી ત્રિતાલ**

તનમનકી સુધ વિસર ગઇ કેસી બજાઇરી બાસરીયાં.
જબસે ધુન પડી કાનનમેં, નિંદ નહી મોરે, અરે નઇનમેંરે,
મિન્ત ગૌહર પિયા આવનકી, સુન મુરલીકી ધુન ભઇ બાવરીયાંરે.

(મીસ ગૌહરજાન.)

ગાયન ૪૭૭ મું **તાલ—લાવણી—હોરી.**

જશોદાકે લાલ ખેલે હોરી, કૈસી ધુમ મચોરી.—જશો.
મુરલીકી ધુન સુન ગોપી બિકલભઇ. સબ મિલ બાત કહોરી,
અંગ અંગ ભુખન સબ સાજે ચાલો કીરતકી ઓરી.—કૈસી.
આય અચાનક ગલે લગાવત, દીયો અંગ કઇ જોરી,
ગારી દુંગી છોડ દે મોહન (૨) તુમ્હે તમિજ નહિ મોરી.—કૈસી.
ચહુવા ચંદન અત્તર ગુલાલકે, ગલીયન કીચ મચોરી,
ઉડત ગુલાલ લાલ ભયે બાદર, ચલી રંગકી ઝોરી.—કૈસી.

(મીસ અચ્છનબાઈ.)

ગાયન ૪૭૮ મું **રાગ જીલા—ઝીઝોટી.**

પનઘટ વાપે મોહે નજર લાગી, હો નજર લાગી-હાય નજર,
શીરપર ઘડા, ઘડે પર ગાગર, દેખત છેલા લોટ ભાગી—પન૦
જો દેખા યારોંકા દીલસે, દેખત મલાલ હુવા.
હવાઇ ઉડતીથી ચહેરેપે, જો નિહાલ હુવા;
બીપટ લેઓ એ, પિયાસે સબે બીશાલ હુવા,
સજરજો સુખા હુવા થા, વહ તો નિહાલા હુવા.

(મીસ મલકાજાન.)

ગાયન ૪૭૯ મું   રાગ, ભેરવી, તાલ, ત્રીતાલ.

છોડો છોડો મોરી બૈયાં, તોરી મુરકી કલાઈ, છોડો છોડો, નાહીં નહીં.
અબ દેતીહુ દુહાઇ, છોડો છોડો, મોરી, બૈયાં—પીયા,
મોહે છતિયાંપે અપને લગા, મોહે સારી બતિયાં બતલા.
મેને જાન લીયા, પ્યારી મેરી, યાર તુ હઠીલી તોબા તોબા,
જીસને તેરા નામભી લીયા હો.

(મીસ ગૌહરજાન)

ગાયન ૪૮૦ મું   ગજલ આશીક્.

કભી બનશ સરવટે જો આ ગયે, તો બહારે હુસ્ન દિખા ગયે,
મેરે દિલકો દાગ લગા ગયે વહે, નવાસ ગોફ ખિલા ગયે.
યહ દુઆથી દિલકી, ન આયે દિલ કોઇ. બેવફા ન દિખાયે દિલ,
વહ જો બેચતે થે દવાએ દિલ, વહ દુકાન અપની બઢા ગયે.
બંદ હવ કયો ન આંસુઓ કીઝડી, કે મોહબત અપને ગલે પડી,
વહ જો કર ગલેથી વહ અંગરે, વહ બલાકે પેચમેં આ ગયે.

(મીસ કાલીજાન.)

ગાયન ૪૮૧ મું   રાગ, દેશ,-તાલ, દીપચંદી

કન્હયાને ઘેર લઇરે. કુંજનમે આજ સખીયાં નહીં મોરે સંગમે.
ફાગ રમોહે મોહનકે દ્વારે—મોહન ખડેહે બિહરા બનમેં.
નઇ નવેલી કૈસે બચેગી કયોં નિકસી ફાગુનમેં,
મૈં જલ જમુના ભરન જાતી, સોય રહિ મનમે
ગાગર પટકી ચરન ઝટકી, ઔર બાજી હારી રંગમેં. —કo

(મીસ અમીરજાન.)

ગાયન ૪૮૨ મું   રાગ-પીલુ.

કીસીકા કોન સંગાથીરે બાબા—કીસકા.
જુઠીરે માયા જગત ભુલાયા, કહેત પુરાણકી પોથીરે બા—કીo
દોલત દુનીયા માલ ખજાનાં, માત પિતા સંગ નાહીરે-બા—કીo
આપહી આપે અકેલા રી, જાનાં, હોતે મશાનકી માટીરે-બા—કીo

ગાયન ૪૮૩ મું   રાગ આશાવરી.

કરલે સીંગાર ચતર અલબેલી, સાજનકે ઘર જાના હોગા.
માટી ઉઢાવત માટી બીછાવન, માટીમેં મિલ જાના હોગા,
નાહલે ધોલે શીશ ગુંથવાલે, ફીર વહાંસે, નહીં આના હોગા.-કo

(પ્યારા સાહેબ)

ગાયન ૪૮૪ મું રાગ પીલુ-હોરી.

કેહે દીજે હમારી રામ રામ જાકુ મીલે મેરા શામ.-કહે.
નગર નગર ઔર દ્વારે દ્વારે, હોરી ખેલનકી ધુમ ધામ ધામ.-કહે.
ઉમંગે જોબન પિયા માનત નહી, કેસે કે રખું મેં ઠામ ઠામ.-કહે.
ભુખ પેંઆસ રાધીકા છાંડયો, ધ્યેયાન તોપે પરોહી અષ્ટ જામ-કહે.
કૃષ્ણ નંદસુ ઇતની હે બિનતી, પ્રભુ કયું છોરી એસી બામ બામ.-કહે.

ગાયન ૪૮૫ મું રાગ છાંયા નટ-ધીમા ત્રીતાલ.

મન સુંદર લે ગઇ માર પલક,
ખલક, પલક, બલ, ખલક, જેસી, છીપા, બીચ, ઉઠ મુખડેકી ઝલક.
બીચ ધાર, રીલ રીલ જમુનાકી, ઝલક જોશે જોત, ચંદમે જાત ચમક
તીરછી ભુંએ મેં રાજ હરમ, જીસે દેખ ચુકા સારા આલમ.
મએ તો મરતા હું મેરી જાન સનમ, એક બારતો કીજે મુજપે કરમ.
શસ્ત્ર હીજામેં રોયા બીકલ બીકલ—મન૦

(મહમદ હુશેન)

ગાયન ૪૮૬ મુ છોટમ-ભજન.

ચટપટ ચેત હેતકર હરીશું, મરણ ભમે છે માથે રામજી
ધામ ધરા ધન સુત-પ્રાણીઆણી સેવક નાવે સાથે રામજી—ચટ
હોય લાખ તે રાખ બરાબર, તેમાં નહીં કાંઇ તારૂં રામજી
ધન સાચ્યું પણ ધર્મ ન સાંચ્યો, કયાં જન્મારો હારૂં રામજી—ચટ
મોટ પણાનું માન ભરાયું, માટે કંઈ નવ સુજે રામજી
જમના કીંકર જોશો ત્યારે, થરથર કાયા ધુજે રામજી—ચટ
કર સતસંગ અંગ હોય નિર્મળ, હૃદયમાં લાગે રામજી
કહે છોટમ ચીંતામણી પરમે, તો ભવનો ભાંગે ભય રામજી—ચટ

ગાયન ૪૮૭ મુ રાગ-કાફી-ભજન

દયાનિધી તોરી ગતિ લીખી ના ફરે;
ધનસે ધરમ, ધરમસે અધરમ, અકરમ કરમ કરે.—દયા૦
પિના બચન મટે, પાપીસો પ્રહલાદ કરે;
વાંકી બંદી છુડાવનકો, પ્રભુ નૃસિંહ રૂપ ધરે.—દયા૦
એક ગઉ જો દેત વિપ્રકો, સો સુરલોક તરે;
કોટી ગઉ રાજા નૃપ દિનહી, ગિર ગિટ હવૈ કુપ પરે.—દયા૦
ગુરૂ બસિષ્ટ અતિહી, ગુણુ આગર રચિ રચિ લગ્ન ધરે;
સિતા હરણ મરણ દશરથકો, બિપતીમેં બિપતી પરે.—દયા૦

ગાયન ૪૮૮ મું **ગઝલ.**

ઇશ્વરકો જાન બંદે માલિક તેરા વહી હૈ,
કરલે તું યાદ દિલસે હર જામેં વો સહી હૈ.—ટેક.
ભુમી અગન પવનમેં સાગર પહાડ બનમેં.
ઊસકી સભી ભુવનમે છાયા સમા રહી હૈ.—૧
ઉસને તુઝે બનાયા જગ ખેલ હૈ દિખાયા,
તું કયોં ફિરે ભુલાયાં ઊમરા બિતા રહી હૈ.—૨
વિષયોંકી છોડ આશા સબ જુઠ હૈ તમાશા,
દિન ચારકા દિલાસા માયા ફસા રહી હૈ,—૩
દુનિયાંસે દિલ હટાલે પ્રભુ ધ્યાનમેં લગાલે,
બ્રહ્માનંદ મોક્ષ પાલે તનકા પતા નહી હૈ.—૪

ગાયન ૪૮૯ મું **કબીર-ભજન.**

જેને સાધુકી સંગત પાઇ, વાકી પુરણ કમાઇ,—ટેક.
દત્ત ગોરખ ગોપીચંદ ભરથરી, તો ગગનમે છાપરી છાઇ-જેને.
અંકા. વંકા. કેથળ કુબા તો પાંચમી મીરાં બાઈ-જેને.
ધના પીપા ઓર રોહીદાસા, તો સજનો જાન કસાઇ-જેને.
ધ્રુવ પ્રલહાદ અંબરીષ વિભિષણ, ઊનકી ધન્ય કમાઇ—જેને.
કહેત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, તો જ્યોતમે જ્યોત મીલાઇ,-જેને.

ગાયન ૪૯૦ મું **રાગ—કાલીંગડો**

કરમ ગત તારે નહિ તરે કરમ૦
કહાં બસે રાહુ કહાં બસે શશી રવી, જોગ સંજોગ પરે—કરમ૦
ગુરૂ બશીષ્ટ પંડીત મુની જ્ઞાની, શોધકે લગન ઘરે.—કરમ૦
સીતા હરન મરન દસરથકુ, બિપતમો બિપતપરે.—કરમ૦
સુરદાસ પ્રભુ અબ હુઇ સોહુઇ—જક જક કવન મરે.—કરમ૦

(સુરદાસ.)

ગાયન ૪૯૧ મુ **રાગ ભજન—પદ.**

ઝુલત રાધા સંગ ગિરીધર ઝુલતા રાધા સંગ,
અબીલ ગુલાલકી ધુમ મચાઈ, ભર પિચકારી રંગ ગિરીધર,
લાલ ભઇ બિંદ્રાબન જમુના, કેશર ચુવત રંગ."
નાચત લાલ અધર સુરભર, ધિમી ધિમી બાજે મૃદંગ"
મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, ચરન કમલકુદંગ.

(મીરાંબાઇ.)

ગાયન૪૯૨ મું દેખતા-દાદરા

આસક હુવા જો દિલતો કયા દુનિયાંકી શરમ હે,
કરના ઇશકકા જગતમેં નહિ સહજ કરમ હૈ.—ટેક.
દીપકકો દેખકે પતંગ પ્રેમવશ ભયા,
પડકે અગનમેં જલ ગયા કયા શીત ગરમ હૈ.-૧
ભ્રમર સુગંધકે લિયે ફુલનમેં જા બસા,
ફસકે કમલમેં રહા ગયા ગરચે વો નરમ હૈ.-૨
જાકર કે રણમેં શૂર ના આગે ગુરણ ધરે,
ઘાયલ હુવા બદન નહીં મરણેકા ભરમ હૈ.—૩
ઇશુ તથા મનસુરકો શુલી ચડા દિયા.
બ્રહ્માનંદ ગઇ જાન તો છોડા ન ધરમ હૈ —૪

(બ્રહ્માનંદ)

ગાયન ૪૯૩ મું રાગ-બરહસ તાલ ધમાલ.

આજ મેરી સુનિયે અરજ ગિરધારી, મૈ તો આયા હું શરણ તુસારી—આજ.
બાલપણ સબ ખેલ ગમાયો તરુણ કિયો બશનારી
ગૃહ કુટુંબકે પોષણ કારણ પરઘર હોયો ભિખારી.—આજ.
મેં જાનત યહ બાંધવ મેરે સ્વારથકી સબ યારી,
ધનસે હીનભયો મૈં જબહી સબકો લાગ્યો ખારી.—આજ.
આયાથા જીસ કામ કરણુકો ઉસકી યાદ બીસારી,
આકર માયા જાલમેં ફસ્યા નિકલન કી નહિ બારી.—આજ.
ભવસાગરમેં ડુબતહુ અબ લિજીયે વેગે ઊબારી.
બ્રહ્માનંદ કરો કરુણા પ્રભુ તુમ જિનકો હિતકારી.—આજ.

(શ્રી બ્રહ્માનંદ)

ગાયન ૪૯૪ મું કબિર-ભજન

મન તું રાધા કૃષ્ણ બોલ, તેરા કયા લગેગા મોલ,
દસ પાંચ કોસ નહીં ચલતા, તેરા હાથ પાઉં નહિં હીલતા;
તેરે ગાંઠસે દામ ન ખુલતા, તેરે દીલકી ગુન્ડી ખોલ—તેરા૦
મન તોરંગી, ઘોડા—ઘોડે કો પાંચ બછેરા,
તું કરતા મેરા મેરા, કાયામેં કયા હે તેરા, ઘોડેકી બાંગ મરોડ—તેરા૦
કર કોલ જગતમેં આયા, માયા કે સંગ લપટાયા,
યે માયા હય જગ ઠગની, તું ઠગનીકા સંગ છોડ—તેરા૦
ગોવિંદ ગોવિંદ ગાઓ પ્યારે, ફેર જનમ નહિ પાહે,
યા કહેવે દાસ કબીરા, તું ભવસાગરકો છોડ.—તેરા૦

ગાયન ૪૯૫ મું **કબિર-ભજન.**

તેરે સીરપર શ્રી ભગવાન, ઉદાસી મનવા કાહેકો ભયે
કયોંરે મનવા ડગમગ ડોલે, ધીરજ કયોં ન ધરે;
તેરે સીરપર રામધણી હય, બાટકન કાંઇ મો ફરે.—ઉદાસી,

હલન ચલનકો પગ યા તેરા, હરી સેવાકો હાથ;
હરી ભજનેકા મુખડા તેરા, હરી દરસકો નૈન.—ઉદાસી.

કહે કબીર સુનો ભાઇ સાધુ; યે પદ હે નિરવાણ;
એ પદકી કોઇ નીંદા કરે તો વાકો કોનસી સાન.—ઉદાસી.

ગાયન ૪૯૬ મું **રેખતા-તાલ દાદરા.**

આશક હુવા જો દિલ તો કયા કાયરપણા કરે.
ઉખલમેં દિયા શીશ તો ચોટનસે કયા ડરે;

માશૂકકા મિલના બડા હૈ કઠીન સમઝ લે,
પાવેગા વો દિદાર જો જીતા હુવા મરે.

આગર મુકામ યારકે જાના જરૂર હૈ,
જાના હૈ વકત બિતાન ફિર ધીર કયા ધરે.

ચ્હાના હૈ દેખના જભી દિલદાર કો અપને,
દુનિયાંકી તરફમેં સદા ફીર કયોં નજર ભરે.

તૃષ્ણા નદીકિ ધારમેં જો ડુબના ફિરે,
બ્રહ્માનંદ વો ભવ સિંધુ નીર પાર કયા તરે.

(શ્રી બ્રહ્માનંદ)

ગાયન ૪૯૭ મું **કલીંગડો.**

રઘુવંશી રાજા હે રામ કનૈયા,
દશરથ સુત વાસુદેવકો છઇયા.—રઘુવંશી.

અજોધ્યાકા રાજ મથુરેકા ખાતી,
એક ધનુશધારી એક મુરલી અભ્યાશી—રઘુવંશી.

અહલ્યા તારી કુબજા ઉગારી,
શરણાગત પ્રભુ ગુણિકા ઉગારી—રઘુવંશી

રાવન મારે કંસ પછાડે,
વિભીક્ષણ તારે અક્રૂર ઉધારે—રઘુવંશી.

સીતાપતિ રામજી લક્ષ્મીકો સ્વામી
તુલસીદાસ પ્રભુ અંતરજામી—રઘુવંશી.

(તુલસીદાસ)

ગાયન ૪૯૮ મું **રાગ-કાફી-હોરી-તાલ-દીપચંદી.**

મોયે બરજોરી કર રંગ ડારેરી, વહ જો કહત હે નંદ—
મહરજીકો છોરા—કરો મોયે બારા જોરી.
લાખ કહી બાતી એક હું નામાની કવિશ કરો ના ઠરેરી.

(મીસ કાલીજાન.)

ધી ઇસ્ટર્ન હોઝયરી વર્કસ.

દરેક જાતનાં મોજાં, ટાઇ, અને બો બનાવવાનું ગંજાવર ખાતું.

મજકુર કારખાનામાં બનતાં મોજાં, ટાઇ, અને બો, ચઉદ વરસની વીદેશની મજબુત હરીફાઇમાં ટકી રહી કોઇપણ દેશો કરતાં ફીનીસમાં ઉતમ પુરવાર થયા છે.

"ટાઇમ્સ ઑફ ઇન્ડીયા" "બોમ્બે ક્રોનીકલ" "કેશરી" અને અન્ય નામાંકીત હીંદી વરતમાન પત્રોએ ઉત્તમ અભીપ્રાયો આપ્યા છે. આજેજ ખરીદી ખાત્રી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું—હીંદના તમામ સ્ટોરોમાં.

વધુ વીગત માટે લખો.

ટેલીગ્રાફ ઍાનવેરદ
ટેલીફોન નં. ૩૮૮૧.

દ્વારકાદાસ જગમોહનદાસ
એન્ડ કુાં૦,

નં. ૧૪૭, અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ, મુંબઇ નં. ૩.

તા૦ ક૦—નવા પ્રાઇસ લીસ્ટો બહાર પડી ચુકયા છે.

એજન્ટ—મુલજીભાઇ હરીચંદરાવ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ, મુંબઇ

ગાયન ૪૯૯ મું **રાગ દેશ.**

બતાદે પ્રાણુ જરા મોકો–શરણુ કિસ્કે તું જાતા હૈ.
ઉદર મે તું બચન દેકે–નિકસકે ક્યું ભ્રમાતા હૈ.—૧
પ્રભુ કે ખાન પાનેકો–નખા તું ભુંખ કે મારે;
અરે મન મુઢ જો હોકે–ભજન તુજકો ન ભાતા હૈ.—૨
દુજા કોઇ અધિક દાતા–નિકાલો હુંઢ જગફિર કે;
ઉસીકે જો તું દેનેમે–નહી સંતોષ લાતા હૈ.—૩
ચલાજા ઔર દૌરાંપે–તછ ઇસ રાજ્યધાનીકા
અતિહિત કર્મ પાનીમે–જનમ અપના ડુબાતા હૈ.—૪
જહાંવોના તુજે દેખે–જગા ફીરોજ બના ઐસી;
ક્યું છુપકે પ્રભુ સેજો–તું કરને પાપ ન્હાતા હૈ.—૫

(ફીરોજી)

ગાયન ૫૦૦ મું **ભૈરવી ગઝલ.**

હમારી દિલ લગી રબસે—કિસીસે દીલ લગાંવે ક્યા;
મરીઝે ઇસ્ક બ્હાં હોકે બુનોંકે લ્યાં જગાવે ક્યા—હમારી.
દગલબાજી હુઇ યારો હકીકત ક્યા સુનાઉં મેં;
કિયા સબ બખ્ત મેરેને—કિસીકો હમ સતાવે ક્યા—હમારી
હમારી લાસ દોજખમે—ઉઠાકે ફેંકના યારો;
સિહા મું રોજ કયામતપર—ખુદાકો હમ બતાવે ક્યા—હમારી.
હિજરકે દર્દકી દારૂ—નહી મિલતી જહાંમે તો;
સિવાવો યાર દર્દો ગમ—કીસીકો હમ સુનાકે ક્યા.—હમારી.
અરે ફીરોજ વો વાકેફ—હે મેરે જિગરસેભી;
નિકાબે ડાલકે મુકો—ઉસીસે હમ છુપાવે ક્યા.—હમારી.

(ફીરોજી)

ગાગન ૫૦૧ મું **કાલીંગરો, ગઝલ.**

કત્લ કરનેકું આશકકું, નેગેહ તલવાર કારી હએ,
બરોહ કે જખ્મકા મરહમ, તેરા દીદાર કારી હએ—કત્લ.
પરેશાં દિલ દિવાનેકું, નહી દરકાર જંજીરોસે,
દિલોકે કેદ કરનેકું, ઝુલફ બલદાર કારી હએ—કત્લ.
નતસબીહ હએ ન સુજદા હએ, નહી મતલબ કેતાબસે,
તસવર બન થયા દીલમે, તો યહી તકરાર કારી હએ—કત્લ.
પરેશાં દેખકર મુજમુ. જુલ્મઇતના ન કરજાલેમ
ફકત મહેરબાનીસે, સુખનકા પ્યાર કારી હેએ—કત્લ
છોડજા ન મત એકીલા, યહાં ઇસ ફના મુકામમે,
ગફુરકું જબેહ કરનેકું ચસમકા ઇશાર કારી હએ—કત્લ.

ગાયન ૫૦૨ મું **રાગ દેસ તાલ–ત્રિતાલ.**

ઉધો એસી તુમ કહીયો જાયરે જાય—ઉધો.
કુબજા કુર કંસકી દાસી વાકે દેખે આવે હાસી,
રાધાની ચોડઠ બોલી ઉનકી આજ દુહાઇ.—ઉધો.
બછરન નીર છીર તજદીનો, હમને ત્યાગ બિન્દ્રબનદિનો,
ગ્વાલ બાલ ગોકુલકે બાસી સબહી રહે મુરઝાઇ.—ઉધો.

(મીસ અચ્છનબાઈ)

ગાયન ૫૦૩ મું **રાગ પરજ—હોરી.**

યા સાંવરે રંગડારી, ડર લાગત ભારી—યા.
સહેજ સોભાવ જાત જમુના જલ, પહેની જરદ રંગ સારી,
આપ ચડ બેઠે કદમકી છતીયાં, તો હાથલીએ પીચકારી.
લાલ મોહે સન્મુખ મારી—યાં સાંવરે.
સાસ હઠીલી નનંદ છબીલી, દેત કસાકસ મારી,
યા નગરીકો ખાક ચવૈયા, વાકી રીત હયે ન્યારી;
સખી ડર લાગત ભારી—યા સાંવરે.
લાલ ગુલાલ ડારત, મુંખ ઉડત ન કંઇ શંક બીચારી,
નંદલાલ આજ રચના કીની એસે ચતર ખેલારી;
સખી કે હોસન પર વારી—યા સાંવરે.

ગાનય ૫૦૪ મું **રાગ સીંધુ—કાફી.**

નાહીં પરત ચૈન સખીરી, બ્યાકુલ નિશદિન, પીયા બીન કલ નહીં આવે,
સ્યામ મોરી સોતન ઘર કોઉનિપટ નહર, કાઇ હમરી બીથા સુનાવે—નાહી.
ઘડી પલ છિન હુક ઉઠત હૈ, નીશદીન પિયા બીન ચૈન ન આવે,
નનૈ મોરે બીન દરશન તરસત કો જાવે. કોઈ ચાંદ પીયાકો સમઝાવે—નાહીં.

(પ્યારા સાહેબા)

ગાયન ૫૦૫ મું **રાગ જોગીયા તાલ દાદરા.**

સખીરે મેને, પિયા બીના કુછ ના સુહાય,
તુમ તો સોતન ઘર, આવત જાવત મોરા જીયા ઘબરાયારે.
ન રહી દિલકે, લગાનેકી, હાંસ દેખ લીયા,
તુમકો હમ ખાર, મોહબ્બકી નજર ગોઉરાં પર;
તુમકો દીલ દેને હૈં, અજીરાને બતન દેખ લીય.—સખી૦

(મીસ મલકાજાન.)

ગાયન ૫૦૬ મું **ભજન રાગ—ભૈરવી પદ.**

ઉધોજી, પ્યારે શ્યામ ભયે એ પીર.-ઉધોજી.
કઠન કઠોર દરદ નહીં જાણે, આખર જાત આહીર—ઉધોજી.
મીરાં કહે પ્રભુ ગિરિધર નાગર, નત નિભર આયો નીર—ઉધોજી.

(મીરાંબાઇ)

ગાયન ૫૦૭ મું **રાગ બરવા તાલ ત્રીતાલ.**

કૌન બનવારે ફુલલા ગુલાબવા હો રામ—કૌન,
બેલા ફુલા ચમેલી ફુલી હારે ફુલલા ગુલાબવા હો રામા,
મય હેં સાકી પે મય હેં ગુલઝાર સાકીપે ઘટા છાઇ હવે;
ડહે દો બાબકો ચમડમે કે બહાર આઇ હય.—કૌન,

(મીસ અચ્છાબાઈ.)

ગાયન ૫૦૮ મું **રાગ પીલુ—કહારવા.**

લાખન મે ગારી દીલાય ગયોરે, એની સેજીરીયાંપે ન જાઓ બાલમ-લા.
જાલીકી કુરતી, બનતકી અંગીયા, મેરા ગોરા બદન કુમલા ગયોરે-લા.
સોતીથી મેં રંગ ભુવનમેં, સોતીકો આન જગાય ગયોરે-લા.

(મહમદહુશેન)

ગાયન ૫૦૯ મું **ગજલ કવ્વાલી.**

ઇલાહી આબરૂ રખીયો મેરે પાઉં કે છાલોકી,
છીદી જાતી હેં નોકે ખારપર આંખે ગજાલોંકી.
દિલ અપના મત સીર ચાહત મે હય ઉન જુલ્ફ વાલોંકી,
ગજબ હે ગુલશને, હસ્તી તબીયત મેં મલાલોંકી.
તુમ્હેં કરતે હેં કાયલ યા ખતા મેરી બતાતે હેં,
હમેંભી દેખની હે મુનસફી ઇનસાફ વાલોંકી
તેરે દરકે ગદા કમલીપે અપની ફક્ર કરતે હેં,
ન હસરત ઉનકો સાલાંકી ન ખવાહીશ હય દુશાલોંકી.

(હસરત)

ગાયન ૫૧૦ મું **રાગ, ગોડ, મલાર.**

રૂમઝુમ, રૂમઝુમ, બાદરીયા વરસે, એરી ઉન બીન જીયા તરશે.
ચલત પરવાઇ, સુમસનનનન નના. ઝીગરવા બોલે, તુઝે ઝનનનન.
ઉંચી મહલિયા, બીછવા બોલે, ચલત કંગરવા કરકે,

(મીસ જાનકીબાઈ.)

ગાયન ૫૧૧ મું **રાગ પીલુ દાદરા.**

કોનસી તલઇયામે નાહુરે બગલા પાણી જકોર ગયો—કોનશી
ગંગાબી નાહી જમુના બી નાહી, અજોધ્યાકી ચાટરે,—બગલા.
રાની જો હું મેં રાજમેં કુંવરકી ચેહું તો પકડ મગાવુરે—બગલા.

ગાયન ૫૧૨ મું **રાગ કાફી હોરી.**

કોઇ એસા કરોરે પિયાકા દીલ લલચાય.-કોઇ.
જંત્ર મંત્ર જાદુઈ ટોણા લાખ જતન કર હારી.
નવ લાખ તાવિજ રખી છતીયનપે, એક ન હુંઇ કારી.—સખીરી.
બીજકી સખી સબ ખેલે જો હોરી મેં બેરન દુખીયારી;
મેરે બદનપર બુંદ નહી હય. એહી દુઃખ મોહે બારી-સખીરી.

ગાયન ૫૧૩ મું **રાગ ભૈરવી—પદ.**

નારી નરથી શ્રેષ્ટ તું માન..............................નારી.
સઉ સુખો આ, જગના વ્યથા વિના સ્ત્રિ ચતુર સુજાન:
તેણી વિના તો લાખ કમાઇ—છે, સઉ ખાખ સમાન....નારી.
કુટુંબ મુલકપર રાજ્ય ચલાવે નર ખરો સુલતાન,
બેટા બેટી છે રૈયતને, નારી છે પરધાન....નારી.
નર નાખોદા હોડી ખેડે, નારી હાથ સુકાન;
વીના સુકાની પાર પડે નહી, જ્યારે થશે તોફાન...નારી.
કંઈક પતિના પ્રાણ બચાવા—ખોયા નારે જાન;
ફીરોજ નારની કદર જે બુજે, તેજ ખરો ઇનશાન....નારી.

(ફીરોજી)

ગાયન ૫૧૪ મું **કવાલી.**

માલન બનાકે લાઇ, કયા લાજવાબ સહેરાં
મોતી દમક રહે હે, કલિયે મહક રહી હે;
દૌલત લુંટા રહા હય, કયા બેહીશાબ શહરા.
નઉસા બનાં સલામત, સહેરા ખુદાકી રહેમત.
લડીવાંહે તારબારીકે યા બે હે શરાબ શહરા.

(મીસ અમીરાજાન.)

ગાયન ૫૧૫ મું **રાગ જેજેવંતી-ખ્યાલ.**

પતિયાં લીખું અંખીયા ભર આવે, ધરકત છતિયાં ધરહુન સોહાવે,
સુનો ઉધો માધોકી કુબજા, હમારી પતિયાં કોન સુનાવે-પ૦
પ્રેમકી બારી કોન ઉજાડી, બિરહ બિયાકી બેલ સંચાવે-પ૦
જોગણ હોકર સબ જગ ઢુંઢું, મનબિન ધીરજ કોન બંધાવે-પ૦

ગાયન ૫૧૬ મું **પ્રભાત.**

જગાવે જશોદા મૈયા નંદના કુંવર જાગો;
નંદના કુંવર જાગો. હરી હમને વ્હાલા લાગો.—જા૦
સોળ કળાનો સુરજ ઉગયો અંધકાર ભાગ્યો.
ઘરઘરની ભામની આગીરણુ સોહાગ્યો—જા૦
પંચ વસ્ત્ર અંગે ધરી. પ્રેમનો છે વાગો,
વલોણાનો ઘોર વાગ્યો, હરખ પ્રેમ વાધ્યો—જા૦

(મીસ રાધાબાઇ)

ગાયન ૫૧૭ મું **રાગ ખમાચ—હોરી.**

કેસે ભરન જાઉં પાણી-સાવરમે કેસે૦ મોહે પિય મીલે મધુ બનકો-સાંવરા૦
કુવે જાઉં તો કિચ લગત હે, જમુના જાઉં પિચકારી,
ગોકુલ જાઉં તો રંગમેં, બિનત હું, એસી ગત મતવાલી. સાંવરા૦

ગાયન ૫૧૮ મું **રાગ ખમાચ દાદરો.**

કાંઇ લટક લટક ચલંત મોહન આવે ભાવે,
અધુરી, અધુરી, મધુરી, મધુરી, મોરલી બજાવે—કાંઇ.
ખાંધે કમરીયાં હાથે લકરીયાં બનમે ગકવાં ચરાવે.
સાવલી સુરત મોહની મુરત મુખસે બિન બજાવે-કાંઇ.

ગાયન ૫૧૯ મું **રાગ ભૈરવી.**

ઉઠો મેરે કહાન કુંવર નંદકે દુલારે,
ઉઠો મેરે બ્રીજકે કુંવર નંદકે દુલારે.—ઉઠો.
કમલ લલીત પ્રફુલ્લીત ભયે ભવંર ગુનગારે.
ભાનુકો પ્રકાશ ભયો મલિન ભયે તારે.—ઉઠો.
ગરથસે ગજરાજ છુટી દેવતા ઉબારે,
જમુનામે ગેંદ ગીરી ગ્વાલ બાલ હારે.—ઉઠો.
કાલીનાગ નાથ લાય કૃષ્ણ ભયે કાલે,
તાનસેન કહે પ્યારે ધ્રુવ પ્રહલાદ તારે.—ઉઠો.

ગાયન ૫૨૦ મું **રાગ ખમાચ જીલ્લો—ઠુમરી.**

એસી ચતરનાર કર સીંગાર, ઠારી અપને દવાર,
પિયાનીકસ બહાર, એકપલખ લાગી હસમેરા મનલીનો.-એસી૦
એક ચંદ્ર બદન ચંદાસી કીરણુ, આઇથી સદનપીયાનેક નજર,
એક પાનોકી બેહેરણુ હસ મેરોમન લીનો.-એસી૦

ગાયન ૫૨૧ મું **રાગ કાફી હોરી.**

કોઉસર કા જામ ભરદે, નજફ કે બસૈંયા—કોસરકા૦
પુલ સરાઠકી રાહા; બિકટ હય, ઔર ગુણુહારી દૈયાં,
અબકે પાર ઉતારો અલીજી, તુમકુ નબીકી દુવૈયાં.—નજફકે.
તુમારી કમર ઝુલકે કારજ સોહે, તુમ દુલદુલકે ચહરઇયાં,
અહેમદ તોરી આસ કરત હયે, કારી કામરી વાલે કનૈયાં.—નજફકે.

ગાયન ૫૨૨ મું **કાફી હારી—બારમસી.**

કીજે કૌન ઉપાય અજહુ, ઘરનાયે કનાઇ—કીજે.
દીન ગીનતે સખી માસહુ બીતે તેબી ખબર નહી પાઈ,
દીલમેં હોસ હુમાસ મિલનકો, કેસે મિલે જદુરાઈ;
રીતે કોહુ દેત બતાઇ.—કીજે

ગાયન ૫૨૩ મું **રાગ, નટ, મલહાર**

નીશદીન બરષત નેન હમારે, નીશદી બરષત નેન હમારે.
સદા રહત પાવસ રૂતુ હમ પર, જબતે શ્યામ સિધારે.
દ્રગ અંજન રહત નિશિબાસર, કર કપોલ ભયે કારે,
આંસુ સલિલ બહતભઇ બયાકુલ. નહીં જાત રસ ટારે,
સુરદાસ પ્રભુ ગોકુલ બુડત. કોહિનલેત ઉબારે,

(સુરદાસ)

ગાયન ૫૨૪ મું **રાગ—મુલતાની,**

અબ તુમ કબ સુમિરોગે રામ-અબ તુમ૦
ગરમ કુલીમે જપ તપ કીનો, નિકલ હુવા બેઈમાન—અબ૦
બાલપનો સો ખેલ ગંવાયો, તરૂન પનોસે કામ.--અબ૦
હાથપાંવ જબ કાંપન લાગે, નિકટ આયો અવશાન.--અબ.
ઝુઠી કાયા ઝુઠી માયા, આખર મોત નિશાન.
કહત કબિર સુનોભાઇ સાધો, એહી ઘોડા એહી મૈદાન—અબ૦

(કબીર ભજન.)

ગાયન ૫૨૫ મું **ભજન.**

ખબર નહીયા જગમેં પલકી, રામ સુમીરલે સુમરન કરલે, કોનજાને કલકી.
કોડી કોડી માયા જોડી બાત કરે છલકી
પાપ પોથ ધરી સીર ઉપર કીસ બીધ હોવે હલકી,
જબ યહ હંસા નિકલ જાયગા મીટ્ટી જંગલકી,
એક ચંદ્રમા નવલાખ તારે જોત નાહી જનકી-રામ.

કેશવકાન્ત હેર ઑઈલ.

વ્હાઇટ ઓઇલ (ગ્યાસલેટ થી નિરાળુ.

☞ ગ્વાલીયરના પ્રદર્શનમાં પ્રસંસાનું સર્ટીફીકેટ અને મહિસુરના પ્રદર્શનમાં કાંસાનો ચાંદ મળેલા છે.

અજમાયશ કરવા વિનંતિ છે.

'કેશવકાન્ત'

વ્હાઇટ ઓઇલ (ગ્યાસતેલ)થી નિરાળુ

શુદ્ધ વનસ્પતિનાં તેલોમાંથી અને સુગંધીદાર ફુલોમાંથી સઉ કોઇની ઉપયોગ માટે બધી જાતના લોકો માટે ખાસ તઇયાર કરવામાં આવ્યું છે. તે વાળને ખરી પડતા અટકાવે છે અને સુવાળા તથા કાળા બનાવી વધુ ઉગવામાં મદદરૂપ નીવડે છે એ બધા ઉપરાંત **કેશવકાન્ત** બજારમાં સઉથી વધુ સોંઘુ વેચાય છે અને ગરીબો તથા પઇસાદારને તે એક સરખુ પાલવે છે.

બજારમાં સઉથી વધુ સુગન્ધીદાર અને સઉથી વધુ સોંઘું

રૂ. ૧૦૦૦નું ઈનામ.

કેશવકાન્તમાં સફેદ તેલ (જે વાળને નુકશાન કર્તા છે તે) વપરાય છે એવું કોઇ સાબીત કરી આપશે તો તેને આપવામાં આવશે.

કિંમત દરેક શીશીના પેકીંગ અને વી. પી. ચાર્જ સહીત આના ૧૫.

ધી કેશવ પરફ્યુમરી વર્ક્સ.

૧૪૭, અબદુલરહેમાન સ્ટ્રીટ કોટ મુંબઇ.

તા. ક.—કેશવકાન્તનાં પેકેટોમાં ઈનામી ટીકીટો હોય છે.

ગાયન ૫૨૬ મું **રાગ કાફી—ઠુમરી.**

કનઇયા જરા બનસી બજાજારે, ઠઠજમનાકે તીર કનઇયા જરા બજાજારે.
બનસીબજાઈ મેરી શુદ્ધ બીશરાઇરે, કનઇયા જરા ઓરતો બજાજારે-ક.

ગાયન ૫૨૭ મું **રાગ ભેરવી—ગઝલ.**

આશક તમામ દરપે તેરે હય ખરે હુએ,
લીએ ન કદ જાંસર બકદ્ર અપને ધરે હુએ.—૧
તારીફ હુસ્નો તેરેકી સુનનેકુ આયે સનમ,
ઉઠ બઇઠતે હય કબરોંસે મુરદે પરે હુએ.—૨
કયું પેચો તાબ કરતે હો હમકુ ગરીબ જાન,
આલમકે પેચ ઝુલ્ફોમેં હય અરે હુએ.—૩
ચલના હય દોર ગુલ ચુંકા દીન રાત બાકીબ,
સરોં શીકાર તે હો હસસે ફીર હુએ.—૪
સાબર હો માહે લીનકો ઓર સમંકુ આફતાબ,
ચલતે નહી ફ્લકવે તુજ સે ડરે હુએ.—૫

ગાયન ૫૨૮ મું **રાગ—સોહેની તાલ—ત્રીતાલ.**

એરી જશોદા તોસે લરૂંગી લડાઇ, તોરે કુંવરે ધુમ મચાઇ.—એ.
કાહુકી ઉચક દુધકી મટુકીયા, કાહુકે શીરકી ગાગર છરકાઇ,
બિચ ડગર મોસે રોકત નટવર, ચાંદ હસત પ્યારે બિજકો લુગાઇ.—એ.

ગાયન ૫૨૯ મું **રાગ બરવા તાલ ત્રીતાલ હોરી.-**

કન્હૈયા મોસે ખેલો હોરી, કરો નાં ઠઠોરી.—ક૦
ચન્દ્ર બદન નવ નટન ગવાલની, નૈનોકી મતવારી,
લે લે હાથ ન માર કુમકુમા, ભર બેયાં ઇકજોરી.—ક૦
અબિલ ગુલાલકે બાદર છાયે, ખેલત નંદ બિહારી,
કુંવર કહાન મોસે રંગ ન છીડકો ભીંજત ચુંદર મોરી.—ક૦
સબ સખિયન મિલ બન બન આઇ, કોઇ સાંવર કોઇ ગોરી,
અપને અપને મંદીરશે નિકસી, સાસ નનંદકી ચોરી.—ક૦

(મીસ અચ્છનબાઇ.)

ગાયત ૫૩૦ મું **રાગ,—દેશ—તાલ, ધીમો, ત્રીતાલ—**

છબ દીખલાજા બાંકે સાવરીયા ધ્યાન લગો મોહે તોરારે,
બાંકે ચિતવન નયના રશીલે, ચાલ ચલત મતવારીરે,
કાહે કરત કિત જાઉ સખીરી ન માને જીયા મોરારે.—છબ.

(મીસ રેઝા)

ગાયન ૫૩૧ મું **રાગ ભેરવી ગજલ.**

નામ જાનેકા નલે ઇઆર મેં મર જાવુંગી,
ઇઆર મેં મર જાવુંગી દીલદાર મે મર જાવુંગી—ના.
ખુલ્સે, બાલુશે શનમ શામને મત આયા કરો.
તેરેકુ કુચ હોયગા મેં શીર પટક મર જાવુંગી—ના.
પરી જાનેકી ખબર, મેરે દીલમેં હુઇ ફીકર,
બાટુંગી સેરો સકર મેં પીરોકું મનાવુંગી—ના.
તેરી મેરી દોસ્તી આલમ દુનીયાં આ જાણે,
મેરેકુ કોઇ પુછેગા તો સાફ મુકર જાવુંગી—ના.
તેરી ગલીકે સનમ લોક મુજે ડરાતે હુય,
એસી તો મેબી, નહીં લોકોસે ડર જાવુંગી—ના.

ગાયન ૫૩૨ મું **રાગ બેહાગ ઠુમરી.**

કાહના મોરીરે ગગરિયાં ફોરીરે, દેખોદેખોરે લંગરવાને બરજોરીરે
મેં જલજમુના ભરન જાતીથીરે બીચડગર મોંસે કીનીરારરે,
ચલછાંડદે બાલમ નહીતો દોંગીમેં ગારી એ શીકયાકીની મોસે ચતુંરાઇ—કાહના

ગાયન ૫૩૩ મું **ભજન રાગ જંગલા.**

આજ ખેલન મત જા મેરી સજની, શામ સુંદર ઘર આવત હૈરી.–ટેક
મોરમુકુટ સિર ઉપર રાજે, ગલ બન માલ સુહાવત હૈરી.–આજ.
બંશી અધર લગાય બજાવે, મધુર મધુર ધુન ગાવત હૈરી.–આજ.
પીતવસન મકરા કૃતિકુંડલ, પગ નપૂર ઝણકાવત હૈરી.–આજ.
બ્રહ્માનંદ પ્રેમવશ મોહન, સખિયન દરશન દિખાવત હૈરી.–આજ.

(શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા.)

ગાયન ૫૩૪ મું **ભજન. રાગ ભેરવી.**

શ્રી રામચંન્દ્ર કૃપાળુ ભજ મન હરન ભવ ભય દારૂનં,
નવકંજ લોચન કંજ મુખ કરકંજ પદ કંજારૂનં.—શ્રી.
કંદર્પ અગણીત અમિત છબી નવનિલ રજ સુંદરં,
પટપીત માન હુલડીત રૂચી સુચી જનક સુતાવરં.
શ્રી કીટ કુંડળ તિલક ચારૂ ઉદાર અંગ વિભુષણું,
આજાન ભુંજ સર ચાંપધર સંગ્રામજીત ખર દુષણું.
ભજે દિનબંધુદીનેશ દાનવ દલન દુષ્ટ નિકંદનં,
રઘુનાથ આનંદ કંદ કાૈશલ્યા ચંદ દશરથ નંદનં.
ઇતી વદત તુલશીદાશ શંકર શેષ મુની મન રંજનં,
મમહ્રદય કુંજ નિવાશ કરી કામાદી ખલ દલ ભંજનં.

(મીસ જાનકીબાઇ)

ગાયન ૫૩૫ મું **ભજન.**

બંગલા ખુબ બના મહારાજ, જ્યાંમે નારાયણ બોલે—ટેક.
ઇસ બંગલેમેં દસ દરવાજા, બીચ પવનકા થંભા,
આવત જાવત કોઇ ન દેખે, એહી બડા અચંબા—બં૦
ઇસ બંગલેમે બાજાં બાજે સાંજ સબેરી;
તાજ પખાજ ઔર મૃદંગ બાજે; રાગ છત્તીશે ગાવે—બં૦
હાડ ચામકી દેહ બનાઇ, તામે નાડીકા કોટ,
બાજીગરને ખેલ મચાયા, રંગ ખુબ મ્હડાયા.—બં૦
પાંચ પચ્ચીસકે પાતર નાચે, મનુવા તાલ બજાવે,
સુરતકી, નુરતકી મૃદંગ બાજે રાગ છત્તીશે ગાવે—બં૦

(ભજનામૃત.)

ગાયન ૫૩૬ મું **રાગ-ભૈરવી-તાલ-લાવની.**

નઇજોબન વાળીકા મઝા લુંટા. પતલી કમર કર બુટા-ઇસમે મઝા લુંટા
સોનેકી થાલીયોમેં ભોજન પીરેસું, ખાકે ખિલાકે મઝા લુંટા.
સોનેકા ગડવા ગંગાજળ પાની, પીકે પીલાંકે મઝાં લુંટા- નઇ જોબ.

(મીસ મલકાજાન)

ગાયન ૫૩૭ મું **રાગ, જીલ્લા, તાલ, દદરા.**

નજરીયા મીલજા હોં જાનેવાલે, હો જાનેવાલે ગજબ ઊઠાને વાલે,
આપ ઘર આનેસે આરામ જો પાતે, જાતે કુછ, મુસાફતકી ઐરહા.
કુચ્છ તપસીલ સુનાતે જાતે દિલ દિલદાગ, મેરે સીનેમે લગા જાતે.
તેગ અબરૂ મેરી ગરદનપે ચલાતે જાતે, હમને સબ દેખી નજર આંખ
મિલાતે જાતે.
અબ ન છોડું મેં તેરી સાંવરીયાં, સેજરીયાપે આજા.—નજરી.

(મી૦ મહમદ હુશેન)

ગાયન ૫૩૮ મું **રાગ-ખેમાચ. તાલ-દાદરા.**

બતાય જાઓ જનીયા, અપની ખબરીયાં;
નિશાન, દોકે તમ્હારા પતા મિલે હમકો, ઉન્હીસે તુમ તો મીલો
રંજહો રકીબોકો,
કૌન નિગાહસે તુમ મ્હોં મિલાઓ, ડગરીયા, ખબરીયા,-બતા,
ખુદાને ચાહા તો પૂરાપતા, લગાઉંગા, સબે બિસાલ સનમકા મજા ઉઠાઉંગા.
એક રંગ તુમસે નજરીયા મીલી હૈ, ડગરીયા, નજરીયા, નજરીયા,-બતાય.

(મીસ જાનકીબાઇ.)

ગાયન ૫૩૯ મું **રાગ ખમાચ તાલ—લાવણી**

મોહે છેલા ગગરીયા ભરલેને દેરે સંવર લેને દે,
નિમ ધર્મકી મેરી ગગરીયા, સીસપે ભરકે ધર લેને દે,
બાંકી ગુવાલન બાંકો છેલા, રશ ભરી બતિયાંકર લેનેદે.

(મી. મહમદ હુશેન)

ગાયન ૫૪૦ મું **રાગ, દેશ, ખ્યાલ**

કરના પકડીઓ રાજ મોરી કરના પકડ, કરન પકડકે,
છાંડદે બઇઆં, મોરીબાંયે ધરનકી લાજ.—કરના.
તુમ શરોશીર માન સરોવર, હમ પછી નીકસરકેના એક સુંદર અરજ કરતહું,
પીતમ ગત મારી સુનીયો, કઠન પ્રીતકી લાજ.—કરના.

(જલશા સંગ્રહ)

ગાયન ૫૪૧ મું **ગજલ.**

નયના કુસુંબી રંગહો ગયે, ગુલાબી રંગહો ગયે, પીયા જાગે સારી રાત—નયના.
એકતો મેબાલી મે બાલીસી–ભોલી મેરા સૈયાં હે નાદાન—નયના.
એકતો મેં પાનુંસે પતળી–મં પાનુંસે પતળી–સજાહે સોળ સનગાર—નયના.
એકતો અંધેરી અંધેરીસી રતીયા, ધન છાયા ઘનઘોર—નયના.

ગાયન ૫૪૨ મું **રાગ પીલુ પીસ્તો.**

જુલ્ફ પર પેચમેં દીલ ઐસા ગીરફતાર હુઆ. છુટના દુશવાર હુઆ,
બૈઠે બૈઠે લાએનયે ઇશ્કકી આજાર હુઆ મફત બીમાર હુવા.
ખાક સહરાકી તેરે હીજ્રમેં છાની ઐસી હૈ શિયત તકન રહી,
પારતલવોંહે મેરે દસ્તકા હરખાર હુઆ ચલના દુશવાર હુઆ.
હમસે છુપ છુપકે જો રાતોંકો ચલે જાતે હો ઇસકા બાઇસ તો કહો,
સચ બતાઓ તો તુમ્હેં કીસમે નયા પ્યાર હુવા કોન દીલદાર હુવા.

(મી૦ પ્યારા સાહેબ.)

ગાયન ૫૪૩ મું **રાગ, સીંધુરા. ઠુમરી.**

નેક નજર મારો મન બસ કરલીનો આલી,
સાંવલીઆને જોરા જોરી બંસીઆ બજાઇ—નેકનજર૦
નીંદ નહીઆવે સખી દીન રજનીરી, મોરી સખીયન,
બિરહા સતાવે, ઇતની બિતની મોરી સાસનદસું કહીયો—નેકનજર૦

ગાયન ૫૪૪ મું **સિંધુરા—હોરી.**

એરી કોઇ ઉલજા શામ કુંજનમેં મેંતો ઢુંઢ મધુબનમેં—એ.
એ સોરી જતન બતા મોરી શજની જો પીયા આવે ફાગનમેં—એ.
ફગવાં લઉગી જબ જાને દઉંગી એહિ બાત મેરે મનમેં—એ.

ગાયન ૫૪૫ મું **રાગ, દેશ, હોરી.**

હોરી ખેલન ન જાની, યા મન નિપટ અનારી—હોરી.
હાથમે થાલ ગુલાલ ફેંટમેં, શીરપર ઘડિયા ભારી—હોરી.
ઉહી લે ભેટ સોદાગર આયા કયા કરે બનજ બેપારી—હોરી.

ગાયન ૫૪૬ મું **તાલ દાદરા.**

બહકાને વાલે આપકે સબ યાર બન ગયે,
સમઝાને વાલે મુફ્ત, ગુન્હેગાર બન ગયે
હમને દીયાથા દીલ ઉન્હે દીલદાર જાનકર,
વહ લેકે મેરે દીલકો દીલ આઝાર બન ગયે.
કુબે હૈદરસે જો આબાદ હૈ સીના મેરા,
બન ગયા દુરે નજીક દીલકા નગીના મેરા.
ઉસ ગુલ બગેર રાતકો આતી નહીં હૈ નીંદ,
બીસ્તર કે તાર હકમેં. મેરે ખાર બન ગયે.

(મીસ અમીરજાન)

ગાયન ૫૪૭ મું **ગજલ કવ્વાલી.**

બહાર આઇ હે ગુલ ફુલે હૈ બાદલ ટીરકે આયે હૈ.
મદીનેકા ચમન ઇસ વખ્ત, આંખોમેં સમાએ હૈ,
બને સમસો કમર ઓ રહે બને સબનુર કે ચદરે.
ખુદાને આપ આપને નુરસે તુમકો બનાયે હૈ,
મીલેગા એક મોતીકા મહલ, ફીર ખુક્રમે ઉસકો.
ગમે, હજરતમે જીસને એક આંસુભી બહાયા હૈ,
ગમેહજરતમે વહહે જીસને. નારે દોજખકો બુઝાયા હૈ.

(મી૦ મહમદ હુશેન.)

ગાયન ૫૪૮ મું **રાગ—ભેરવી—તાલ, દાદરા.**

ગુલનારો મેં રાધા પ્યારી બસે, જાહી જુઇ મેં કન્હઇયા બસે.—ગુ.
ચંપામાં ચતુરભુજ બેલાંમેં બિહારી.
તેરે નયનોમેં ગીરધારી બસે, જાહી જુઇમેં કન્હઇયા બસે—ગુ૦

(મીસ જાનકીબાઇ)

ગાયન ૫૪૯ મું **રાગ, ઝીલાકી ધુન, તાલ, લાવની.**

નાજસે દેખો, ઇસારા કરતે જાતે હૈ,
હમારે દીલકો નાહક સે દો પાહાર કરતે જાતે હૈ.
વહ ચરકે દેતે જાતે હૈં,, જફા યે કરતે જાતે હૈ,
જીગર તો દેખીયે હમ અબ ગવરાં કરતે જાતે હૈ.
ઇલાહી ઇસ્કને હમકો યહ કૈસા કર દિયા મજનુ,
કે અબ તો દોસ્ત-બી હમરા, કનારા કરતે જાતે હૈ.

(મીસ કાલીજાન)

ગાયન ૫૫૦ મું **રાગ પહાડી—તાલ ત્રીતાલ.**

દિલદાર દિલઆરા તન મન ધન સબ તુમપર કુરબાન કરૂં,
ઘડી ઘડી પલ પલ ધડક, ધડક દિલ ધડકતે હે-દિલ.
ખુદાકે વાસ્તે અબ તો યાર પહેલુંમે.
તડપ રહા હય દિલ, એકરાર પહેલુંમે
ન તેરા વસ્લ હૈ, મુશકીલ નતાબ હૈ દિલકો;
અજીબ તરહકા ઇલાહી, અજબ હે દિલકો-દિલ.

(મીસ ગૌહર.)

ગાયન ૫૫૧ મું **ગજલ—કવ્વાલી.**

લીખું કયાસના તેરી શાહેદીન, કીયા હેકેન તુઝકો સલામ હેં,
ખુદા કહેતા તુઝપે દુસદ, હૈ તેરી જાત આલી મુકામ હે.
તેરા અર્શ આલી મુકામ હે, સહે દોજહાં તેરા ના હે.
તુઝે હકને ભેજા પયામ હે, કે તુ દોજહાંકા ઇમામ હે.
લગા દિલમેં હિજ્રકા નસ્તર, પિયા તેરે ઇશ્કને ખુનેજીગર,
શહેદા જહાં મેરી લે ખબર. મેરા અયબો સબાબો તમામ હૈ.

(મીસ-અનવરિજાન.)

ગાયન ૫૫૨ મું **સેહરા-કવ્વાલી.**

માલન બનાકે લાઇ કયા, લા જબાબ સહરા,
સહરેમેં હેં જહાં કે, ઇન્તે જાબ સહરા,
મોતી દમક રહે હૈ, કલિયેં મહક રહી હૈં,
દૌલત લુટા રહા હૈ, કયા એ હીશાબ શહરા,
નૌસા બના સલામત, સહેરા ખુદાકી રહમત,
લડીયાં હૈ તાર બારીસ, યા હૈ શરાબ સહરા,

(મીસ અમીરજાન)

ગાયન ૫૫૩ મું રાગ—પીલુ, તાલ લાવણી.

ગુલમત કાટે, અરે બાગબાં ગુલસે ગુલકો મિલનેદે,
મૈં ગરીબ બુલબુલ મેરા ઇશ ગુંન્ચેમે ઘર બસને દે;
જીન કલિયોંકો તું તોડે હૈ, બડે કઠિનસે હૈં પાલી,
સૈર કીજે ખીલેગે ફુલ ઝુકેંગી સબ ડાલી;
ઝુઝલા કે બોલી અય બુલબુલ, કયા ગુલમેં ગાયબહેમાલી,
(મીસ અમીરજાન.)

ગાયન ૫૫૪ મું સેહેરા—ગઝલ.

જુદા પરે પહેલુસે જીસ દિનસે તું હૈ;
તેરી સકલ હરદમ મેરે રૂબરૂ હૈ.
ખુદાકી કસમ હૈ મેરે દિલકો પ્યારે,
શબ દરદ દૂર હોતી તેરી જુસ્ત જુહે.
(મીસ-મલકાજાન.)

ગાયન ૫૫૫ મું ગઝલ—કવ્વાલી.

જામે ગદાઈ હાથમેં લે હમશામ સબેરે ફિરતે હૈં
સમ્સો કમર પેદાનો સીપાઇ હદમ કે ફેરે ફીરતે હૈં.
યે જો હૈં તે અબતર સારે માહજબી.
ખોલ તું બ્રહ્મન પોથી અપની, કબ દિન મેરે ફિરતે હેં,
પંડિત પુછો ફાલ દિખાઓ, પતર બાચો કયા હાંસીલ,
અબ દિન મેરે હોં બરગીસ્તા કીસકે ફેરે ફિરતે હેં.
જોગ લીયા આશકકા, હમને દેખ, લટક ઉન જુલ્ફુંકી;
ગલયા ગલયા હમ તો પ્યારે, બાલ બિખરે ફિરતે હૈં.
(મીસ-અમીરજાન.)

ગાયન ૫૫૬ મું રાગ દેશ—હોલી.

હોરી આજ જલે ચાહે, કાલ જલે, મોરા કુંવર કન્હાઇ મોસે આન મિલે
મુજ બિરહનકો બીરહા સતાવે, સુની સેજ મૈકા ડસ ડસ જાવે;
મૈતો જલત બરત હોરીસે, શામ સુંદર મોસે આન મીલે—હો૦
(પ્યારા સાહેબ)

ગાયન ૫૫૭ મું રાગ—આશાવરી.

કરલે સીંગાર ચતર અલબેલી સાજન કે ઘર જાના હોગા,
માટી ઉઢાવન માટી બિછાવન માટી મેં મીલ જાના હોગા.
નાહલે ધોલે શીશ ગુંથવાલે ફીર, વંહાસે નહીં આના હોગા-કરલે.
(પ્યારા સાહેબ.)

ગાયન ૫૫૮ મું રાગ—ભૈરવી. ગઝલ-કવ્વાલી.

દિલ ફસાંહય ગેસુએ ખમદારમેં, ખુબ ઉલઝાપર હય મનજીલખારમેં
કયા બુલાયા હય મુઝે અગીયારમેં, આજ કયા આયા મીજાજે યારમેં.
કસમ આશુઓ કીં ખાઈ ઇસ્કિને, આગે શુસુફ મિશ્રકે બાઝારમેં,
ખોલકર આંખે જરા તું દીલમેં દેખ, કપો પરેશાન હય તલાસે યારમેં,
અબ કોઇ હીકમત નહીં ચલતી સનદ, જાન જાતી હય ફીરાકે યારમેં.

(મીસ જાનકીબાઈ.)

ગાયન ૫૫૯ મું રાગ-ગઝલ.

અજબ અપના હાલ હોતા, જો વિશાલે યાર હોતા.
કભી જાન સદકે હોતી કભી દીલ નીશાર હોતા.
જો તુમ્હારી તરફ તુમશે, કોઇ ઝુઠે વાયદા કરતા,
તુમહીં મુનસફીસે કહદો, તુમ્હેં ઇતબાર હોતા.
તેરે વાઅદેપર સિતમગર, અભિ ઔર સબર કરતે.
હમે જીંદગીપર અપની અગર એતબાર હોતા.
યેહ મઝા થા દીલ લગીકા, કે બરાબર આગ લગતી,
ન તુઝે કરાર હોતા, નઅ, મુઝે કરાર હોતા.
મુઝે માનને સબ અયસાકે, અદોભી સઝદા કરતે,
દરે યાર કાબા બનતા જો મેરા મઝાર હોતા.

(મીસ કાલીજાન.)

ગાયન ૫૬૦ મું રાગ, સાહેની, ગઝલ.

નકાબ ઉઠકર જો તેરા આરિઝે રોશન નઝર આયા,
હુવા સાબીતકે ખુરશદે, કને આદાબ કર આયા.
ખુદંગે નાઝે કે, જાના કીસ, ઘડી સીનેમેં જાપાયા,
દીલે નાઝ હું બરબાદ, હુવા વો, એપીર આયા.
નીગાહે લુફતસે ગોરોકો દેખા, હમ હુવે બિસ્મીલ,
ખુદંગે નાઝ તુમને કીસ તરફ ફેંકા કીધર આયા.—નકબ.

(મીસ ઝોરા)

ગાયન ૫૬૧ મું

કીસીને તુઝે ભંગ પીલાઇ, તેરી આંખોમેં લાલી છાઇ,
જો ઉસ ભગકો ઘુંટન બૈઠે, હોને લગે ઘુંટા ઘુંટી.
જો ઉસ ભંગકો છાનન બૈઠે. હોને લગી છાના છાની.
જો ઉસ ભંગકા પીન ન બૈઠે, હોને લગી પીનાપીની—કીસીને

(મી મહમદ હુસેન)

ગાયન ૫૬૨ મું, કવ્વાલી તાલ-દાદરા.

ખાલીકને કયા બનાઇ, હે નુરે નજર નિમાજ,
અંધેરથા જહાંમે, ન હોતી અગર નિમાજ.
અયે એ નિમાજી, સંગ દિલો, સર ઝુકાઓ તો,
દેખોગે અબ દિખાયેગી, કયા, કયા, અસર નિમાજ,
જીનકો ખ્યાલ રહતા, નિમાજોકા રાત દિન,
ઉનકે લિયે બનાયેગી, જીન્નતમેં ઘર નિમાજ.
મર જાય એ નિમાજી; તો તુમ એ નિમાજીઓ,
પડના નઉસ જનાજેહ, નાપાકકી નિમાજ.

(મી. મહમદ હુસેન)

ગાયન ૫૬૩ ગઝલે-દાગ

દીલકા કોઇ હામી દમે બિસમીલ નહીં હોતા,
કમબખ્ત કલેજાભી, તો શામીલ નહીં હોતા.
તીર ઉસને લગાયા વહ, લગા આકે જીગરપર,
કમ સીનહે વહ કયા જાને યહાં દિલ નહીં હોતા.
દીલ તુમને લીયા હૈ તો જરા તોહો લીયે હજરત,
ચુટકીમેં મિસલનેકે લિયે દિલ નહીં હોતા.
અયે દાગે મુસીબત મૈં હું કુછ કલ નહીં પડતી,
ગો, છીનતે હો મુઝએ જુદા દિલ નહીં હોતા.

(મીસ કાલીજાન.)

ગાયન ૫૬૪ મું રાગ ભેરવી. તાલ ત્રીતાલ

અરે જોબનવા, ચાર દીના દીનો સાથ.
જોબન સત જબ જાત. ભઇ, મુખ મોડન લાગે-કદર મોરી કહું.
ના પુછી બાત—અરે જોબનવા, ચાર દીના, દીનો સાથ.

(પ્યારા સાહેબ)

ગાયન ૫૬૫ મું રાગ જીલ્લા-કવ્વાલી ગઝલ.

દીયા હેં ગુલસ યારોંને, કફન રંગીન પહનાયે હેં,
તમાસા હૈ, કે કુસ્તેકો, તેરે દુલ્હા બનાતે હૈં.
મેરે મુરકદ કો કુકરીને કયામત બનકે આતા હૈં,
પહાડું આનકર મેહયાં તો ગ્રેં મુઝકો સતાતે હેં.
હલીના જહાં રખતે હૈ શાયદ દર્દકા શીવાહ,
જગહ હોતા હૈ જે દીલમેં ઉસીદા દિલ દુખાતે હૈં.

(મીસ કાલીજાન.)

ગાયન ૫૬૬ મું **રાગ—મલાર, તાલ દાદરા.**

પીયા પ્યારે ન જારે સોતન, દ્વારે માનોજી મોરી બાત,
બિજલી ચમકે મેંહા બરસે, છાઇ અંધેરી રાત.
આઓ આઓ સાંવરિયા, પિયા જાતે કહાં ઇઠલાતે.
તમન્ના હે હમે દિલસે તેરે કુચેમે જાનેકી.
લગી હય અબ યહી વહશત મહોબત આ જમાનેકી;
અર્જે નિયાજ ઇશ્કકે કાબિલ નહિં રહા,
જીસે દિલપે નાજ થા, મુઝે વો દીલ નહિ રહા.

(મીસ–અમીરજાન.)

ગાયન ૫૬૭ મું **રાગ—પીલુ, તાલ દાદરા.**

પીયા બીના મૈકા પડે નહીં ચૈના પડે નહીં ચૈના.
ચાંદીકા પીંજરાં, સોનેકી મૈનાં, ઉઠ ગઇ મૈનાં,
તકદો નૈના, તકદો નૈનાં, પીયા બીના મૈંકા પડે નહીં ચૈનાં.

(મીસ કાલીજાન.)

ગાયન ૫૬૮ મું **રાગ–ભેરવી ચાચર તાલ-ત્રિતાલ.**

મેંભી ચલુંગી તોરે સાથ, ન સાથ હીંદીયાને હા લગાયરે જાન—મેંભી.
આજ પિયા બિન કલન પરત હય, કેસે કટેંગી દીનરાત—મેંભી.

(મીસ જાનકીબાઈ.)

ગાયન ૫૬૯ મું **ભેરવી.**

મેનલડીથી સૈયા નિકલ ગયે (૨)
ઇસ નગરીકે દસે દરવાજા, ન જાનો કોન ખડકી ખુલીથી—સૈંયા.
સાથ સખી મેરી આગે ખડીથી, ઇનકો પુછો મૈંને કહુના કહીથી—સૈંયા.
સુનીયોરી મેરી સંગકી સાહેલી, કાલ સેજરીયા, એકલી પરીથી—સૈયા.
કહત કમાલ કબીરકા બાલક, ઇન યારીસેં ખ્વારી ભલીથી—સૈયા.

(મીસ જાનકીબાઇ.)

ગાયન ૫૭૦ મું **રાગ—બરવા, કબીર ભજન, તાલ લાવણી.**

મેરા હીયરા હેરાય ગયો સગરે મે–મેરા.
કોઇ પુરબ કોઇ પશ્ચીમ બતાવે, કોઇ પાની કોઇ પથરેમેં—મેરા.
સુરીયો નર મુની સિદ્ધ અમુલીએ, યે ભુલભુલે નખરેમેં—મેરા.
કહત કબીર સુનો ભાઇ સાંધો, ખોજલે મનકે ભિત્તરમેં—મેરા.

(મીસ જાનકીબાઈ.)

ગાયન ૫૭૧ મું રાગ—કહરવા તાલ દાદરા

મેરીબાન ભુલારી બોલાને પીલી ભંગ,
ઔરોને બોયા મોઢ બાજરા, એને બોઇ ભંગ.
ઓરીંકે સૈયાં હસંત બોલત હે, હમસે કરત હે જંગ,
ઓરીંકે સૈયાં તાડી પીયત હેં, ચેને પીલી ભંગ—મેરી.

((મીસ અમીરજાન.)

ગાયન ૫૭૨ મું **રાગ, ભેરવી, ઠુમરી.**

યાર સાવરીયાં મું તો, મન હર લીનોરે,
સુરત મેરે મન ભાવે, ચલો ચલો કહાન જોબન રશ લીનોરે—યાર.
અધિક બાંસુદી બાજન લાગી, સપ્ત સુરન ઔર ગ્રામ,
ગાયન ગાયન ગાવનરે, બ્રિજકી નારી જાબ ભઇરે મગન—યાર.

(જલશા સંગ્રહ)

ગાયન ૫૭૩ મું **ભજન, તાલ, લાવની.**

યાપરથી મુની હરને સાધુ કેસો ખેલ મચાયો હેરી,
પાન ડાલકર દુનિયા બનાઇ વાકો ભેદ ન પાયો હેરી.
દુનિયા હમહેં હમ દુનિયામેં આપમે આપ સમાયો હેરી
ગંગા જમુના દરશન કીનો, માથે તિલક લગાયો હેરી,
સંસાર દુનિયા ફિરત બાવરી, હરકો ભેદ ન પાયો હેરી.

(મીસ અમીરજાન)

ગાયન ૫૭૪ મું કવ્વાલી રાગ—**મારૂ.**

જીન્હાં ઘર ઝૂલતે હાથી, હજારોં લાખકે સાથી,
ઉન્હાંકો ખાગઇ માટી તું ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા...ટેક.
નકકારહ કુચકા બાજે, કિ મારૂ મૌતકા બાજે,
જયોં શ્રાવણ મેઘરા ગાજે, તું ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા...૧
કહાં ગયે ખાન મદમાતે, જો સુરજ ચાંદ ચમમકાતે,
ન દેખે કહાં જીવહ જાતે, તું ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા...૨
જીન્હાં ઘર લાલ ઔર હીરે, સદા મુખ પાન ઔર બિડે,
જીન્હાંનુ ખા ગયે કીડે, તુ ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા.... ૩
જીન્હાં ઘર પાલખી ઘોડે, જરી જર બક્તકે જોડે,
વુહી અબ મૌતને તોડે, તું ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા....૪
જીન્હાંકે બાલ થે કાલે, મલાઇયાં દુધસે પાલે,
વહ આખર આગમેં ડાલે, તું ખુશ કર નીંદ કયોં સોયા...૫

ગાયન ૫૭૫ મું **ભજન—પદ.**

નાથ કેસે ગજકો બંધ છુડાયો, પ્રભુ એહી અચરજ મોહે આયો—નાથ
ગજ ઓરગ્રાહ લડત જલ ભીતર, લડત લડત ગજ હાર્યો,
જવભર સુંઢ રહી જલ ઉપર, તબ હરી નામ પુકાર્યો—નાથ
તવરીકે ઓર સુદામાકે તાંદુલ, રૂચી રૂચી ભોગ લગાયો,
દુરયોધનકો મેવો ત્યાગી, ભાજી વિદુર ઘર પાયો—નાથ
પેઠ પાતાળ કાળી નાગ નાથ્યો, ફણુધર નૃત્ય કરાયો,
ગીરી ગોવરધન કરપર ધાર્યો, નંદ ઘર લાલ કહ્યો—નાથ
અગાસુર માર્યો બગાસુર માર્યો, દાવાનળ પાન કરાયો,
સ્થંભ ફોડ હરિનાકંસ માર્યો, નરસંગ નામ ધરાવ્યો—નાથ
અજ મેલ ગજ ગુનકા તારી દ્રોપદીકો ચીર પુરાયો,
પયપાન કરત પુતના મારી, કુબ્જાકો રૂપ બનાયો—નાથ
ખોલ કોટડી પ્યાદલ ધાયો, ગરૂડકો નહિ બોલાયો,
છુટો નહી રાધાજીકો કંગન, ઓ બાલ કહાંરે ગુમાયો—નાથ

(સુરદાસ.)

ગાયન ૫૭૬ મું **ભજન, તાલ, લાવની.**

યાર બોલી ન બોલો ચલે જાયંગે......યાર.
કોઠે પે ચાર યાર પહરેકી નસીયત હય,
સોહ બાતમેં કોઈ બજમે કોઈ બાકા મસ્ત હય.
હમ લોગ આને પાતે નહી બંદોબસ્ત હય,
તુમ કયા કરો મિજાજહી પાજી પરસ્ત હય.

(મીસ જાનકીબાઇ)

ગાયન ૫૭૭ મું **તાલ—દાદરા.**

બટવા ગુંથન દેરે મીજાજીયા બટવા ગુંથન દે,
હાંરે મોરે ગોરેકા બાલા જોબનવા—બટવા ગુંથન દે,
એક તો ચીકના પીપલકા પત્તા, દુસરા ચીકના ઘી,
તિસરા ચીકના ગોરીકા જોબના, યારેકા લલચેજી—હાંરે.
નદી કીનારે બગુલા બૈઠા, ચુન ચુન મછલી ખાય,
સીંગી મછલીકા કાંટા લગારે, મોરા તલપ તલપ જીયા જાય—હાંરે.

(પ્યારા સાહેબ.)

ગાયન ૫૭૮ મું **કાફી જીલા-તાલ પંજાબી.**

સનમ મુખડા બતલા જારે. તોરે દરસબીના તરસે નયેના; મુખડા બતલા જાદે-સનમ૦
બાલારે પનકી લાગી લગનવા, છુટત નહીં કરો કોટી જતન;
દીખલા જા સુરત મનમોહન, જરા બસીઆ બજા જારે—સનમ૦

ગાયન ૫૭૯ મું **કાફી જીલ્લા—તાલ ત્રીતાલો.**

એક ચતર નાર કરકે સીંગાર, ઠાડી અપને દ્વાર પીયા નીકસ બાહાર;
એક પલક માન હસ મેરો મન લીનો—એક૦
એક ચંદ્ર બદન ચંદાસી કીરન, આઇ હયે સનદ પ્રીયા નેક નજર;
બાનોકી બેરનવાસે મેરો મનલીનો,—એક૦
છાડો બ્રજકો બાસ, સોતનકો સાથ, એક બાજત બાસરી આવત રાગ.
એક કસક રસક હસ મોરો મન લીઓ—એક ચતર નાર૦

ગાયન ૫૮૦ મું **કાફી જીલ્લા.**

મોહે કરકે પીઆંર ગયે સૌતન દુવાર, મોહે છોડ યાર સુનરી સજની;
રોવું ઝારો ઝાર જયરી હું કુંવાર.—મોહે૦
કરૂં અર્જ યાર આવ મેરે દુવાર, કરૂં યાર યાર સુનરી સજની;
હયે જોબન બહાર ગયે છોડ યાર.—મોહે૦

ગાયન ૫૮૧ મું **કાફી જીલ્લા.**

દીલકો હમારે છસ્ક બુતે દીલરૂબાસે હયે, હો વસ્લ ઉસ્સે એહી દોઆ અબ ખુદાસે હયે—દીલકો૦
આયા તો હયે તું કાકુલે પેચાંકે પેચમે, અયે દીલ સમ્મલકે સામના કાલી બલાસે હયે—દીલકો૦
સાઇનો ગુલકે કુચેસેહી આઇ હયે નસીમ, દીલ બાગ બાગ મેરા જો ઠંડી હવાસે હયે—દીલકો૦

ગાયન ૫૮૨ મું **રાગ-બિહાગ.**

કોયલીયા કુક સુનાવે, સખીરી મોહે બિરહા સતાવે પીયા બિન કછુના સુહાવે
ઐસી અંધીયારી કારી બીજરી ચમકે મોરા જીયા ધરકાવે.
દેખેંગે મારી આંધી મોરા જીયા ધકાવે. ઉનબીન સખીયા સુખન પાવે.
ઇતની બિનતીમોરી કહીયો યહ ઉન્હીંસે જાય—
ઉમસ્ક જોબન પરમોરીઆઇ. મોરા પીયા ઘરન આયે—કોયલીયા.

(પ્યારા સાહેબ.)

ગાયન ૫૮૩ મું **કાફી-તાલ પંજાબી.**

સૈયા તોરે પૈયાં લાગું બૈયાં ન મરોર, સૈયા તોરે;
અમની કહત ન સુનત કછુ મોરી દેખો, બાલા જોરી કર મોરી બાંહ ઝકઝોર-તોરે૦
મગે બીજ નારી દેખો સારી મોરી કારી, મેતો ચીતવન હું ચહું ઐારશે મોરીઆલી;
નસાર પીયાસે કછુ બસન ચલત ઓર, બીનતી કરત હરદમ કરજોડ—તોરે૦

ગાયન ૫૮૪ મું રાગ પીલુ તાલ દીપચંદી.

કોનસી તલઇયામે નાહુરે, બગલા પાની ઝકારે ગયો,
ગંગાબી નાહી, જમુનાબી નાહી, નાહી અજોધ્યાકી ઘાટમે—બગલા૦
રાની જો હું મેં, રાજ કુંવરકી, ચાહેસો પકડ મગાઉરે—બગલા૦

ગાયન ૫૮૫ મું જીલ્લા તાલ પંજાબી.

બતાદે સખી કોન ચલી ગયો શાંમ-ટેક૦
ગોકુલ ધુંડી, બીંદ્રાબત ધુંડીરે, હાં, ધુંડ ફીરી ચારો ધામ-બતાદે.
સધરી રયેન મોહે, તડપત બીતીરે, હાં બીસર ગઈ સબ કામ—બતાદે.

ગાયન ૫૮૬ મું રાગ જીલ્લા તાલ પંજાબી.

તેહારે પ્યારી જાગે નસીબ હયે આજ. રહો કાયમ તેરા રાજ;-તેહારે૦
ફુલત ફુલત રહે ગુલશન તેરા. ચમન બસે તેરા સાજ;-તેહારે૦
મનકી મુરાદતું પલછીન પાવે, જગમે રહે તેરી લાજ;-તેહારો૦

ગાયન ૫૮૭ મું રાગ જીલ્લા તાલ પંજાબી.

પીયા પ્યારે ઇતની અરજ મેરી માન;—ટેક૦
તેરે દરશનકે અરમાન, ઓ પ્યારે ઇતની અરજ મેરી માન;
કીસન પીયા એક સાચી કહત હયે, મત કર માન ગુમાન;—પીયારે.

ગાયન ૫૮૮ મું રાગ જીલ્લા તાલ પંજાબી.

અલબેલે સૈંયાં હમસે કરો નાહીં પ્રીત—ટેક૦
ઓરતકે સંગ હસત ખેલત હો કોન ગાઉંકી રીત—અલ૦
કીરત હું ન્યારી અલબેલે મતવારે, તુંમ કાહુકે નહેમીત.—અલબેલે૦

ગાયન ૫૮૯ મું રાગ બેહાગ તાલ ત્રીતાલ.

કાહુ કીસીસે દીલના દીજે, દીલ દીજેસો સમજ સોચકે;
દીલ દીજે ફીર જુદાઇ ન કીજે, દીલ દીજેસો સમજ સોચકે;-કાહુ૦
ઓરકી બાત કબુના સુનીએ, સુનકે દીલકી દીલમે રખીયે;
પ્રાણ જીવન પ્રભુ ભલાઇ કરસે, થોડેસે દીનમે બુરાઇ ન કીજે.-કાહું૦

ગાયન ૫૯૦ મું રાગ પીલુ તાલ લાવણી.

ભજોરે મન રામ ગોવીંદ હરી, રામ ગોવીંદ હરી,—
જપ તપ સાધન કછુ નહી લાગત, ખરચત નહી ગઠરી-ભજોરે૦
સંપત સંતકે સુખકે કારણ, એહી ભુલ પડી;—ભજોરે૦
કહત કબીરા રામ નહી મુખ, ઓ મુખ ધુલ પડી.—ભજોરે૦

ગાયન ૫૯૧ મું **નટ મહુલ્લાર તાલ ત્રીતાલો.**

આએ બદરા કારે કારે, હમારે કંદ નીકટ નહી પ્યારે, એયેસે સમે પરદેશ સીધારે;—આએ૦
એક તો બનમે મોરવાં પુકારે, મોરે જીઆકો અધીક જરાવે;
હયે કોઇ અયેસો વારી પીયાકો મીલાવે, ઉડજા મોરવા એદઇ મારે.—આએ૦

ગાયન ૫૯૨ મું **માલ કૌસ તાલ ત્રીતાલો.**

ધુન અપની અપની ગાતે હયે, રામ નામકે સુમરન કી.—ધુન૦
પાપી જગતમે કામકરોધ મય, છલ કપટ છલકા બીસરામ;
કુચ્છ ન મીલા જબ દામનામ, તબ આખરકો પચતાતે હય.—ધુન૦
જનમ કરમકી ભુલભુલ ગન, ધાત બદીકે કરતે કામ;
સુખ સંપતકા હર કોઇ સાથી દુખમે કામ ન આતે હયે.—ધુન૦

ગાયન ૫૯૩ મું **માલ કૌસ તાલ ત્રીતાલો.**

મન હરનિશ ભજતું રામનામ, આ જીવને જે આરામ ધામ.—મન
મરકટ મનડું આ થન થન કરતું, કરી મોહ માયા મદિરાપાન;
પાન પાકું આ કાયા પડશે, પામ પામ મુંઢ રામ રામ.—મન.

ગાયન ૫૯૪ મું **પાહાડી તાલ લાવણી.**

સુન બંસીવાલે કયેસી બજાઇ તુને બાંસરીયાં—સુન૦
જીયાકો આવે નહી ચયેનરે, દીન રયેનરે, કયા કહેનારે–સુન૦ કયેસી૦ સુન૦
ટેરે સુનાયે ગયો, જીકો લુભાયે ગયો, અમૃત બરસાયે ગયો;
વ્યાકુલ મયે તોરી બંસીસે દીન રયેનરે, કયા કહેનારે—સુન૦ કયેસી૦ સુન૦

ગાયન ૫૯૫ મું **રાગ કાલીંગડો તાલ પંજાબી**

મોરા જગાકે જોબન લુટારે, લુટા વુટા લુટારે;—મોરા૦
બારા બરસકી નઇરે દુલનીયા, હાથ કંગન મોર તુટારે—મોરા૦
હટો હટો અખતર મોસે ન બોલો, બોલ ચાલ સબ તુટારે.—મોરા૦

ગાયન ૫૯૬ મું **કાલીગડો પંજાબી.**

મેરો મીઠડો બાલમ કહાં ગયો, ગઇ રયેન મોહે ચયેન નહી;–મેરો૦
ચુન ચુન કલીયાં સેજ બીછાઈ તા પર ભમરા ઝુલન લાગે, સારંગ પ્રગટના હુવો મેરો૦
અગર ચંદનકે ભયે અંગારે, નયન બને આકાસકે તારે; મીઠડો સારંગ કેર હુઓ–મેરો૦

ગાયન ૫૯૭ મું **કાલીગડો પંજાબી.**

ગોકુલમે કૃષ્ણ મોરારી, મોરારી ગોકુલમે કૃષ્ણ મોરારી;
વાંકી સાવરી સુરત નટવર ગીરધારી;—ગોકુલમે૦
કરત ચલી છલબલ કુંજનમે, મોસે મીલારી ઓ બીહારી ઓ બીહારી.-ગોકુલમે૦

ગાયન ૫૯૮ મું — સુત્રા સુઘરાઈ–તાલ કેરવા.

બલમારે સુંદરવા મોહકુ લાલ મગાદે,
જૈસી તેરી પગીઆં વાલમ લાલ રંગાદે;—બલમારે૦
રંગ રંગીલી ઓર અટકીલી, ભોર ભોર મગાદે;
શેર–ઇસ દુનિયા દરમ્યાન ન કોઇ વતનદાર રહેવાગી;
કોઈ આજ ચલે કોઇ કલ મુસાફીર હમે સબ પરદેશી;

ગાયન ૫૯૯ મું — રાગ ભેરવી તાલ દાદરો.

દીલ દેદે પરી તું હમારા હમે, ઓશાન દીયા દુબારા હમે;–દીલ૦
ગયેરોકો બોશા હમકો દીલાશા, વે તો નહી હયે ગવારા હમે–બોશા–દીલ૦
મહેફીલમે જાના દીલકો ચુરાના, નયેનોસે કરના ઇસારા હમે.–બોશા–દીલ૦

ગાયન ૬૦૦ મું — હોળી

હિલમિલ ખેલો હોળી, ગોરી ફાગુન આયો–હીલ.
પાંચ પરમોદ પચીસોકું વસકર, સુમતિ મીલો સુખ રોરી ગોરી. ૧
તજ અભિમાન ગુલાબ ઊડાવો, મન બદાઇ છોડી. ગોરી. ૨
અબીર ગુલાલકી ધુમ મચીહે, રંગ બરસે ચહું ઓરી. ગોરી. ૩
નિરમલદાસ ભીંજ રહે રંગમેં, વ્યાપી રહે ચહું ઓરી. ગોરી. ૪

ગાયન ૬૦૧ મું — રાગ ખમાચ—તાલ ધ્રુપદ.

ઝાંખતા સો નૈન કોન, સુનતા સો શ્રવન કોન;
નાસિકાએ બાસ કોન, બેન બિચ કોન હે. ઝાંખતા.
ઉંચ કોન નીચ કોન, બીચ પાપ પુન્ય કોન;
ચેતન અચેતન કોન, સોવે જાગે કોન હે. ઝાંખતા.
તનમાં રહેતા સો કોન, દુખ સુખ સહેતા સો કોન;
ઉનકા સ્વરૂપ કોન, બોલતા સો કોન હે. ઝાંખતા.

ગાયન ૬૦૨ મું — રાગ—કલ્યાણ તાલ દાદરો

આજ તો આનંદ મેરો કૃષ્ણુજીકા આવના;
કૃષ્ણજીકા આવના, બ્રિજ લાડી લેકે આવના.—આજ તો. ૧
ફુલોંકી સેજે બની હે, ફુલોંકા બીછાવના;
ફુલી ફુલી મેં ફીરૂં, મેરે મન ભાવના.—આજ તો. ૨
જમુનાકે નીરે તીરે, ગૌવન ચરાવના,
કાલીસી કામરીયાં ઓઢે, બંસીકા બજાવના.—આજ તો. ૩
ઓર જગા છોડ દીના, દ્વારીકા વસાવના;
મીરાં હે ચરનોંકી દાસી, કૃષ્ણ ગુણ ગાવના.—આજ તો ૪

(મીરાંબાઈ.)

ગાયન ૬૦૩ મું **રાગ ભૈરવી—તાલ દીપચંદી**

ભોલાનાથ બિના દુખ કોણ હરે, શેષ ચંદ્રમાકી જોત જલે. ભોલા.
હાથ ચક્ર ત્રિશુલ બિરાજે, રૂંઢમાલા અંગે ભસ્મ ચડે. ભોલા.
ઇંદ્રાદિક સનકાદિક મોહે, નાચે સદાશિવ હરહર કરે ભોલા.
જે કોઇ ધ્યાન ધરે તનમનસે, જો માંગેસો તુરત ફલે. ભોલા.
હુંડે બેલ અસવારી સાહે, નિરમલદાસ વાકે ચરન પડે. ભોલા.

ગાયન ૬૦૪ મું **ઠુમરી, તાલ પંજાબી.**

રથપે રઘુનંદન આવતહે, છબિ દેખ મગનભઇ સઘલી સખી. રથપે.
સીતારામ લક્ષ્મણ ભરત શત્રુઘ્ન , હનુમંત ચંવર ઢોરાવત હેરી. છબિ.
શંખ બજત ઘડીયાલબજતમે, નારદ બીન બજાવત હેરે. છબિ
આસપાસ મોતીયનકી ઝાલર, બિચમેં આપ બિરાજ હેરે. છબિ.
કિરિટ મુકુટ મકરાકૃત કુંડળ, ભાલ તિલક શિર રાજતહે. છબિ.
તુલસીદાસ આસ રઘુવરકી, હરિકે ચરન સીર નામતહે. છબિ.

ગાયન ૬૦૫ મું **રાગ—હોળી.**

સુમર ગણુપતીકા ખેલા હોરી, મીટે આવાગવનકી ફેરી—સુમર૦
જે સુમરનસે પાપ કટતહે. નિરમલ બુદ્ધિ હોવે મોરી—સુમર૦
અવગુણ બોહોત નહીં ગુણ એકે, ચુક માફ કરો મોરી—સુમર૦
આઠ સિદ્ધ નવ નિધકે દાતા, કંઠ કોયલ કર મોરી—સુમર૦
નિરમલદાસ સંતનકા સેવક, પ્રીત પાછલી તોડી—સુમર૦

ગાયન ૬૦૬ મું **રાગ હોળી.**

દેવ સુમન ઝર લાયોરે, હોરી ખેલે કૂંજન લનાં દેવ.
શિવજીકે હાથ ચંદન પીચકારી, બ્રહ્મા ગુલાલ ઊડાવેરે હોરી.
ઇંદ્રાદિક સનકાદિક મોહે, નારદ બેન બજાવેરે હોરી.
કંસરાયકેં પ્રાણ દુગીત ભયે, સંત બોહોત સુખ પાયેરે હોરી,
હરખત ગગન સુમન સુર બરખે, દેવન દુંદુસી બજાયેહો.

ગાયન ૬૦૭ મુ **રાગ કાલીંગડા—તાલ દીપચંદી**

નિરમલ જોગી આયા, સુરતમેં ડંકા બજાયા.—હો નિરમલ.
અંગમેં ભભુતી ઓડે મૃગ છાલા, વાઘાંબર ટોપ લગાયા. નિરમલ.
તેરીરે માયા તેરીરે છાયા, દુસરા નજરે નહીં આયા. નિરમલ.
આઠ પોહોરકી ચોસઠ ઘડીયાં, રોમ રોમ રંગ છાયા નિરમલ.
જહાં જહા નિરમલ તહાં પરકાસા, કચરામે નહીં દરસાયા. નિરમલ.
ભાણા ભગત સદગુર પરતાપે, નિરમલકા જસ ગાયા. નિરમલ.

ગાયન ૬૦૮ મું **રાગ કાલીંગડો.**

મેં ભઇ મતવાલી જોગનીયાં, મેં ભઇ.
પિયા હમારા અમરપુર વાસી, લાગ રહે ચિતવનીયા. મેં ભઈ.
ગ્યાનકી દોર સુરત પનીયારી, ઝમકકે ચડ ગયે અટરીયાં.-મેં ભઈ.
ગુરૂકી સેન સુરત નહીં ચૂકે, પિયા મિલા દિલ ભરીયા-મેં ભઈ.
નિરમલદાસ દયા સતગુરૂનકી, પાયો મેં અપની-મેં ભઇ.

(ભજન)

ગાયન ૬૦૯ મું **રાગ—કાલીંગડો.**

સુરત નિજ નામસે અટકી,—સુરત.
નામ બીના કછુ કામ ન આવે, કાલ મરે પટકી—સુરત.
કરી સતસંગ રામ લવ લ્યાવો, જેસી કળા નટકી—સુરત.
ગુરૂ ગમ નાવ પડી સાગરમેં, ઉતર ચલો ચટકી.—સુરત.
નિરમલદાસ આસ સતગુરૂનકી, ફેરા મિટા જગકી—સુરત.

(ભજન)

ગાયન ૬૧૦ મું **(ભજન.)**

સુતગુરૂજીસે ધ્યાન લાગા હો, સત.
ચોરાસીસે તુરત બચાયે, કર લીયા આપ સમાન.-લાગા હો.
નીસ દીન રટના લાગી રહી હો, સૂરતા ચઢી કમાન.-લાગ. હો.
પીલે પ્યાલા ભયા મતવાલા, પાયા પદ નિર્વાણુ-લાગા હો.
નિરમલદાસ આશ સતગુરૂનકી, મિટ ગયે સકલ વિકાર.-લાગા હો.

ગાયન ૬૧૧ મું **ભજન રાગકલ્યાણુ.**

બિઘન હરન ગૈરીકે નંદન, સુમરૂં સદા સુખદાઇ બિઘન.
જે સુમરેસે પાપ કટતહે, નિરમલ બુદ્ધિ હોવે મોરી. બિઘન.
અષ્ટ સિદ્ધ નવ નિદ્ધકે દાતા, કંઠ કોયલ કેર મોરી. બિઘન.
અવગુન બહોત નહીં ગુણુ એકો, ચુક માફ કરો મોરી. બિઘન.
નિરમલદાસ સંતનકો સેવક, ગુરૂ ચરણુ ન લપટાઇ. બિઘન.

ગાયન ૬૧૨ મું **હોળી**

આવત મોરી ગલીયનમેં ગીરધારી, મેરી સાસ સુનત દેવે ગારી. આ.
કબહુક ઇત આવે કબહુક ઉતજાવે, કબહુ હસે દેવે તારી. આ
શ્રી બ્રિંદાવનકી કુંજ ગલીનમેં, બૈયા પકડ રંગ ડારી. આ.
ફગવા લીયે બીન જાને ન દઉંગી, હસકે બોલત રાધા પ્યારી. આ.
ચંદ્ર સખી ભજે બાલ કૃષ્ન છબી, ચરણુ કમલપર વારી. આ.

ગાયન ૬૧૩ મું **રાગ બિભાસ—તાલ ધમાલ**

કથની પાપકા મૂલહે, હમ રામ ઉપાસીરે. કથની.
કથત કથત ચારો જુગ ગયે, કહું થાક ન લાગીરે;
આવાગમન લાગી રહા, તાસે નામ સંભારીરે. કથની.
કથા પુરાના નિત સુનો, અંતર બીચ તાટીરે;
ગુરૂકા શબ્દ જાના બિના, ફેરા લખ ચોરાશીરે. કથની.
એદ જગતકી જાલ હે, કોઇ મરમ ન જાણીરે;
નિરમલદાસ સતગુરૂ મિલે સબ ફુટ મિટાઇરે. કથની.

ગાયન ૬૧૪ મું **હોળી**

હોરી ખેલત અવધ બિહારી. જનકપુર ધુમ મચી પીચકારી. હો.
સીતારામ લક્ષમણ ભરત શત્રુધન, આગે આગે જનકદુલારી. જનક.
કોનકે હાથ ચંદન ડફ બાજે, કોન લીયે પીચકારી. જનક.
રામજીકે હાથ ચંદન ડફ બાજે, લક્ષમણ હાથ પીચકારી. જનક.
શિવ સનકાદિ આદિ બ્રહ્માદિક, ગુરૂ વસિષ્ટ અધિકારી. જનક.
યા છબી દેખ મગન ભયે તુલસી, નિરમલદાસ બલીહારી. જનક.

ગાયન ૬૧૫ મું **હોળી**

મેંતો બાર બાર બલીહારી, ઝમક ચલો રાધા કે સંગ સબનારી. મેંતો.
શ્રી બિંદરાબનકી કુંજ ગલીનમેં, બિહરન કુંજ બિહારી. ઝમક.
ઇત મથુરા ઉત ગોકુલ નગરી, ધુમ મચી પીચકારી. ઝમક.
હરખત ગગન સુમન સુર બરખત, શિવ સમાધ લાગી ટારી. ઝ.
નિરગુણ સગુણ કૃશ્ન બ્રહ્મહે, નિરમલ હોય જબ જોની. ઝમક.

ગાયન ૬૧૬ મું **હોળી**

મેંતો કોસંબી કુંજબીહારી, લાલ મેરી નઇરે ચુનડીયા ફાડી. મેંતો.
અબ કહાં ભાગ બચે મોહે આગે, ભર મારી પીચકારી. લાલ.
ઉંચી અટરીયા ચંદન કીંવડીયા, રાસ રમે ગીરધારી. લાલ
અબીર ગુલાલકે ચાદર છાયે, ધુમ મચી પીચકારી. લાલ
સુરશ્યામ બલી જાઉં ચરનનકો, સાંવરી સુરતપર વારી. લાલ

ગાયન ૬૧૭ મું **રાગ—હોળી.**

મેંતો અબના આવું તેરી બારી, ગેલ મોરી રોકતહે ગીરધારી.—મેં.
કબહક સુની પાવે કંસ રાયજી, ગેલ મોરી રોકતહે ગીરધારી.—ગેલ.
એસે કંસ મેરે ગ્વાલ ફીરતહે, સઝત નાહી ગવાંરી—ગેલ.
તુમતો હો તીન લોકકે ઠાકુર, ફગલા દેઉ બનવારી.—ગેલ.
ચંદ્ર સખી ભજો બાલ કષ્ણ છબી, તુમ જીતે હમ હારી.—ગેલ.

ગાયન ૬૧૮ મું   રાગ સોરઠ જીલ્લો. તાલ ચલતી.

છોરા અહીરકે લાલા, કાહેકુ બંસી બજાઇરે; છોરા.
બંસી બજાઇ મેરો મન હર લીન્હો,
ઘર અંગન નસોહાઇરે લાલા. કાહેકુ.
કસકતમે જીયા નિકસત નાહી,
કહત કલેજવામે આઇરે લાલા. કાહેકુ.
બંસીકી ધુન સુન ભઇ મે બાવરી,
કુટુંબ છોડ સંગ આઇરે લાલા. કાહેકુ.
સુરસ્યામ બલી જાઉં ચરનકો,
અબના બજાવો કહાનાઇરે લાલા. કાહેકુ.

ગાયન ૬૧૯ મું   ભજન રાગ કલ્યાણ તાલ દાદરો.

સ્યામ સુંદર કલમ નયન. બાંસુરી બજાઇ. સ્યામ.
બંસી સુની સુરનર મુનિ, સુનકે ભયે ચકિત મુનિ;
શંભુજીકા ધ્યાન લાગા, પારવતી રીસાઇ. સ્યામ.
બંસી સુની શેષનાગત હોત હે છત્તીસ રાગ;
ધુન સુનત શીષ ધુને, ધરતી થીર રહાની. સ્યામ.
ગાવતે હે સુરચંદ, સબકે મન ભયો આનંદ;
સબસે પ્યારી રાધીકાં, સો પ્રેમસે બોલાઇ. સ્યામ.

ગાયન ૬૨૦ મું   રાગ--બિહાગ ઠુંમરી.

કરમ ગત તારી નહીં ટળે, કહાં રવિ શશિ આન સંજોગ પરે.—કરમ.
રીષી વસિષ્ઠ મુનિ પંડિત જ્ઞાતા, રચ પચ લગન ધરે;
દશરથ મરણ હરણ સિતાકો, બન બન રામ ફીરે.—કરમ
પાંડવ કુલકે આપ સારથી, તીનહુપે વિપત પડે;
ચક્રવર્તી હરિશ્ચંદ્ર રાજા, નીચ ઘર પાની ભરે.—કરમ
તીન લોક ભાવિકે બસ ભયે, સુરનર મુનિ અસુદે;
સુરદાસ હોનીસો હોઇહે, કાહેકું સોચ કરે.—કરમ

ગાયન ૬૨૧ મું   ભજન રાગ ભેરવી તાલ કેરબા.

દેખો દેખોરે જસોદા મૈયા તેરા લલના. દેખો.
બહાર દેખું તો મૈયા બારા બરસકો, ઘરમાં દેખું તો ઝૂલત પલના.
ક્ષણ ભીતર ક્ષણ બાહીર આવે, મધુરીસી મોરલી બજાવે લલના.
પેંઠ પાતાલ કાળી નાગ નાથ્યો, ફણ પર નિરત કરત લલના.
સુરદાસ પ્રભૂ તુમારે દરશનકું, કંસકો મારી કીનો ભલના. દેખો.

ગાયન ૬૨૨ મું **રાગ કાલીંગરો તાલ ચલતી.**

બોહોર નહીં આવતા એહી દેશ બોહોર.
જોરે ગયે સો બોહોર નહીં કહા સંદેશ.—બોહોર.
જોગી જતી તપી સન્યસી, રાજા રહે ન નરેશ—બોહોર.
ચંડિત મુંડિત પંડિત અજ્ઞાની, મલ્લાં ઔર દરવેશ—બોહોર.
કહે કબીર સુનો ભાઈ સંતો, લેઓ સતગુરૂ ઉપદેશ,—બોહોર.

(કબીર)

ગાયન ૬૨૩ મું **ભજન લાવણી.**

નૈયા બીચ નદીયા ડુબી જાય, અરે કોઇ દેખોરે લોકો. નૈયા.
કીડી ચાલી સવરેને, નવ મણ કાજલ સાર;
હાથી ઘોડા લીયા બગલમેં, ઊંટ લીયા લટકાય. નૈયા,
ઓઇ કીડીકે મત મેરે, નદી નાવ બહ જાય;
બ્રાહ્મન આવે ધોતી છાંટે, સાધુ જાપ કર જાય. નૈયા,
કહે કબીર સુનો ભાઈ સાધુ, યહ પદ હે નિર્બાણુ;
જો યહ પદકા અરથ બતાવે, સોઇ સંત સમાન. નૈયા.

(કબીર)

ગાયન ૬૨૪ મું ભજન એકતારાનો રાહ.

હંસા ચેતન રહેના ભાઇ, તેરા જરા મરણ મીટ જાઈ. હંસા.
જ્ઞાન ધ્યાનકી મઢીરે બનાઇ, ચેતો સંત સીપાઇ;
સુમીરન ઢાલ ધરો ધીરજકી, જમસું લેત લડાઈ. હંસા.
કાક સ્વરૂપીકુ મતી ઘર આઇ, સુરા લેત લડાઇ;
ટુક ટુક હોઈ પડે ધરતીપે, ખેત છોડમત ન્યાઈ. હંસા.
કચ્ચા કોટ પકકા દરવાજા, ચૌદીસ ફીરતી હવાઇ;
પાંચો ચોર પકડ બસ કીના, ફીર ગઇ રામ દોહાઇ. હંસા.

(કબીર)

ગાયન ૬૨૫ મું **ભજન.**

સાધુભાઇ મતે કે ભીંતર ઓર મના હે, સોરે મતાકૂ પાવેગા. સાધુ.
સાઉજ એક રહે યહી મનમેં, વેસ રહા તન આવેગા. સાધુ.
વોહી સાઉજકી પાંચ તરૂનિયા, તીનકુ બેઠ રમાવેગા. સાધુ.
વોહી પાંચો ભઇ પચીસ નહાવે, કહા કહા સમઝાવેગા. સાધુ.
શબ્દ બાન લે રોક દુવારા, કુમતિ ભીતર નહીં આવેગા. સાધુ.
માકા મારધીયા ઘર લ્યાવે, ગલતાન મતા જબ પાવેગા. સાધુ.

ગાયન ૬૨૬ મું **ભજન રાગ કલ્યાણ, તાલ ચલતી.**

ગલતાના મતા જબ આવેગા, સાધુ જબ જીવડા સુખ પાવેગા. ગલતાના
ધીરજકી ધરતી પર સોવે, ક્ષમાકી ખાખ લગાવેગા. ગલતાના.
પાંચો ઇન્દ્રિકે ગુન નાસે, આપમેં આપ સમાવેગા. ગુલતાના.
આચાર બિચાર છુટા જીવકા, દુખ્યા દુર હોઇ જાવેગા. ગલતાના.

(કબીર)

ગાયન ૬૨૭ મું **રાગ કાલીંગડો—તાલ દીપચંદી.**

સાંઈ મેં સચ્ચા પાયા, અબ અપના મન સમુઝાયા. સાંઇ.
ના ચહીયે તેરા માલ ખજાના, ના ચહીયે તેરી માયા. સાંઇ.
જલ બિચ કમલ, કમલ બિચ તકીયા, તાપર ભમર લોપાયા. સાંઇ.
છલ બિચ તકીયા અધર બિછાયા, દરીયા બાગ લગાયા. સાંઇ.
કહત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, સાહેબકા ફરમાયા. સાંઇ.

(કબીર)

ગાયન ૬૨૮ મું **રાગ—ભુપ કલ્યાણ, તાલ ધમાલ.**

જોગીકુ ઢુંડત જુગ ગયે, કહું દેખા ભાઇરે. ટેક.
એક જોગી દુજા બાળકા, તીજા દુધાધારીરે;
પીવે પ્યાલા હરી નામકા, એસા અમલ ધારીરે. જોગી.
જોગીકી ગોદડી જડાવકી, હીરા મોતી અપારરે.
મોજ પડે વાકુ દેયકા, એસા દિલ દરિઆવરે. જોગી.
એક અવાજ હો રહ્યા, સુનકે મેં ધાઇરે;
જોગી હથે સો રમ ગયે, ભિક્ષા લેને ન પાઇરે. જોગી.

ગાયન ૬૨૯ મું **ભજન.**

બરસાદે રામ પાની, જલ બિન દુનીયા ગભરાની. બરસાદે.
સૂક ગયે સરોવર, ઉડ ગયા હંસા, બનસપતી કુમલાની. બરસાદે.
પ્રેમકી ઘટા ઉમંગ આયે બદલા, ચૌદિશ ભઇ આવાદાની. બરસાદે.
તુલસીદાસ સંતનકે કારણુ, ઈંદ્ર ભરત હે પાની. બરસાદે.

(તુલસીદાસ)

ગાયન ૬૩૦ મું **ભજન ઠુરી, તાલ પંજાબી.**

જીનકો પ્રભુકી પ્રચીત નહીં, અન રીત સદા મનમેં વરતે. જી.
સુબાવત નહીં મુખસેં નીકસે, સગરો દીન જાત એહી લરસે. જી.
માયા મદીયામેં ભૂલ રહયો, તુમ કબહુ ન દાન દીઓ કરસે. જી.
તુલસી દ્રીમહે તીન જીવનકો, જો જર ના ગયો સઘરે ઘરસે. જી.

(તુલસીદાસ)

ગાયન ૬૩૧ મું   રાગ ભૈરવી—તાલ દીપચંદી.

જો ચાંહે સો દીનાનાથ કરે, દુજે ન કાહુસે કારજ સરે. જો ચાહે.
ધુછી ભરે ભરી ધરકાવે, જબ ચાહે જબ ફીરતે ભરે. દુજે ન.
ક્ષીનમેં રંક ક્ષીનમેં રાજા, રાઈકુ ચાહે તો પર્વત કરે. દુજે ન.
તુલસીદાસ ભજે ભગવાના, નામ સુમરી ભવસિંધુ તરે. દુજે ન.

(તુલસીદાસ)

ગાયન ૬૩૨ મું.   ભજન કેરબો.

રઘુનંદન આગે મેં નાચુંગી, નાચુંગી રંગ રાચુંગી. રઘુનંદન.
પ્રેમ પ્રીતકા બાંધી ઘુઘરા, સુરતકી છનીમેં કાછુંગી. રઘુનંદન.
ચુનચુન કલિયામેં હાર બનાઊં, રઘુવર શીર પહેરાઊંગી. રઘુનંદન.
નાચ નાચ રઘુનાથ રીઝાઊં, ભકિત રસીલી મેં જાચુંગી. રઘુનંદન.
તુલસીદાસ આસ રઘુવરકી, હરીકે ચરન ચિત રાખુંખી. રઘુનંદન.

(તુલસીદાસ)

ગાયન ૬૩૩ મું   ભજન રાગ ધનાશ્રી. તાલ ચલતી.

કમલાપતિ ભગવાન, મેરેન્વામી. કમલા.
મોર મુકુટ પીતાંબર સોહે, કુંડલ ઝલકત કાન. મેરે.
સીતારામ લક્ષમણ ભરત શત્રુઘન, સનમુખ ખડે હનુમાન. મેરે.
શિવ સનકાદિક આદ બ્રહ્માદિક, નારદ ધરતહે ધ્યાન. મેર.
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, હમારે ચરણ ચિત્ત ધ્યાન. મેરે.

(મીરાબાઈ)

ગાયન ૬૩૪ મું   ભજન રાગ—કલ્યાણ, તાલ દાદરો.

મે દીવાના રામકા, મુઝે કોઇ ન છેડોરે,
હર કીસીકૂ માર બેઠુંગા, દૂર ખડા રહોરે.   મેં દીવાના.
હાથી કોન હીસાબમેં, બડે વાઘકૂ મારૂંરે,
સિંહકુ ફીરૂં ઢૂંડતા બનબન પોકારૂંરે.   મેં દીવાના.
જ્ઞાનકી સમશેર, વાકી ધાર ખરેકી,
લડના હોય તો લડલ્યો, મુઝે હાંસ લડનેકી.   મેં દીવાના.
મેં મેરા ઘર જાળીયા, પિયુ પિયુ પોકારૂંરે,
મેરે મનમેં ઐસી આવે, સબકૂ મારૂંરે.   મેં દીવાના.

ગાયન ૬૩૫ મું **કેરબા.**

કૂવા પર આશન જોગીકા, જલ ભરોંકે રીતી ઘર જાઉં. કૂવા.
હાથ રકેબી ગલે બીચ સેલી, મેં તો જોગી જમાવન જાઉં. કૂવા.
ઇસ જોગીડાકી નજર બુરીહે, મેં તો શરમકે મારે મર જાઉં. કૂવા.
ઇસ જોગીડાને મોરી બૈંયા પકડ લીની, મેરા ઘુંઘટ ખુલખુલ જાય. કૂ.
બાઇ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, મેં તો જોગીકે સંગે, રમ જાઉં. કૂ.
(મીરાબાઈ)

ગાયન ૬૩૬ મું **ભજન ગઝલ.**

અજી નાદાન પરદેશી, વચન કૈસે નિભાવોગે. અજી.
નદીયાં જોરસે બહતી, કલૈયાં સુઝ ના પડતી;
પોકારૂં મેં અપની હિંમતકૂ, લગાદે પાર મોરી નૈયા. અજી. ૧
બાલાપા ખેલમેં ખોયા, જુવાની નીંદભર સોયા;
બુઢાપા બેઠકે રોયા, નબીજી આશરા તોરા. અજી. ૨

ગાયન ૬૩૭ મું **ભજન આશાવરી.**

રે મન મૂરખ જન્મ ગુમાયો,
કરી અભિનવિશય કરી રાચ્યો, શ્યામ શરણુ નહી આયો.
ચાખન લાગ્યો રૂઇ ઉડ ગઈ, હાથ કછુ નહી આયો;
યહ સંસાર અપને સ્વારથકો, સુંદર દેખ લો ભાયો.
અબરિત ચોરેં કાહા હોતહેં, પેહેલે નહિ કમાયો;
સુરદાસ ભગવાન ભજન બીન, સિર ધુની ધુની પસ્તાયો.
(સુરદાસ.)

ગયન ૬૩૮ મું **ભજન.**

ઇતની બીનતી રઘુનંદનસે, દુઃખ દ્વંદ હમારો નીવારીયે. ટેક.
અપને પદપંકજ પીંજરમેં, હંસ હમારો બેઠારીયે. ૧
પતીત પાવન પ્રભુ નામ તે હારો, પરલોક હમારે સુધારીયે. ૨
તુલસી જનકી બીનતી પ્રભુસે, ભવસાગર પાર ઉતારીયે. ૩

ગાયન ૬૩૯ મું **ઠુમરી, તાલ પંજાબી.**

સીયારામ ભજો, સબ કામ તજો, ફીર એસા જનક ન પાઓગે.—સીયા.
માનુષ જનમ બોહોર નહીં પઇહો, ફીર પીછે પસ્તાવોગે.—સીયા.
લોક કુટુંબ સ્વારથકે સંગી બિપત પડે તલ જાઓગે.—સીકા.—સીયા.
તુલસીદાસ ભજો ભગવાના, તેરા આવાગમન મિટ જાવેગા.—સીયા.
(તુલસીદાસ.)

ગાયન ૬૪૦ મું **ભજન આશાવરી**

જીવરે તું જાયગા હમ જાને,
જોગી જતી તપીસ મેજયગે, ઓર જાયગે અભીમાની.
રાજ કરતે રાજ જાયગે, ઓર રૂપવંતી રાની;
બેદ પઢતે બ્રહ્મા જાયગે, કથા સુનતે જ્ઞાની.
આવેંગી એક લેહેર લોભકી, બુડેગો બીન પાની;
સુરદાસ એક ભક્તિ વજાયંગી, જીંનકી મતી મેહરાની.

(સુરદાસ.)

ગાયન ૬૪૧ મું **ભજન આશાવરી.**

મનતો હે કેબેરી સમજાયો,
ચરનકમલકી સેવા ચુકી, બહોત દીના દુઃખ પાયો.
ભજ્યો નહીં ભગવાન, ભવે મન પર દારા ચીત લાયો;
પર નીંદા પર દ્રોહ પરાઇ, પરમ વીષય વીષ ખાયો.
પેટા ભર્યો-સબ અપને કુટુંબકો, હરીજન કોઇ ન જીમાયો;
જમદુત જબ માર ન ચાલે, આડો કોઇ ન આયો.

ગાયન ૬૪૨ મું **ભજન.**

તુ રામ સુમર જગ લરવાદે,
કોરા કાગદ કોરી શાહી, લીખત પડત વાકુ પડવાદે.
હાથી ચાલ ચલતહે અપની, કુતર ભુકત વાંકો ભુકવાદે.
ચંદી ભેરવ શીતલા દેવી, પથર દુજત વાકો પુજવાદે.
કેહત કબીર સુનો ભાઇ સાધુ, નરક પડત વાંકો પડવાદે.

(કબીર)

ગાયન ૬૪૩ મું **ભજન.**

રે મન ભુલે ભક્તિ વીસારી,
શીરપર કાલ સદા સરસાધે, દેખત બાજી હારી.
બાલપનમાં ખેલ ગમાયો, ભર જવાનીમેં નારી;
વૃધ ભયો જબ આલશ આયો, સર્વ શું હાર્યો જુવારી.
જબ લગ જરા રોગ નહિ, વાપ્યો તબ લગ ભજી લે મોરારી
સુરદાસ જન ચેત સંવેરો, અંત વીગુચન હારી.

(સુરદાસ.)

ગાયન ૬૪૪ મું ભજન.

જો તું શ્રી કૃષ્ણ નામ ચીત ધરતો,
જમકો ત્રાશ તેરા શબી મીટ જાતો, ભકત નામ તેરા પડતો.
અગલો જનમ તેરા પીછલો જનમ તેરા;
અબકો જનમહી સુધરતો, સુરદાસ વૈકુંઠમેં જાતો,
તેરી બાંહ કોન પકડતો—જો

(સુરદાસ.)

ગાયન ૬૪૫ મું ભજન.

નીશદીન ભૈયા ગોવીંદ ગાય,
દેહ ગંભીર જન્મ જુઠો, સ્વાન કાગ ન ખાયે.
દેહકે દશ દ્વાર રૂંધે અવધ પોહોંચી જાય;
સુર હરીકો ભજન કરલે, તે રોજ નમ પાતક જાય.

ગાયન ૬૪૬ મું ભજન.

કેત દીન હરી સુમરન બીન ખોયે,
પરનીંદા પર દ્રોહ પરાઇ, અપને પીતર વીગોયે.
તેલ લગાઈ કીયે રૂચી મર્દન, મલમલ વસ્ત્ર રધોયે;
તીલક લગાઇ સામે, વીશયનકે મુંખ જોયે.
કાલ બલીને સબ જગ, કંપત બ્રહ્માદીકશે રોમે;
સુર અધમકી હોઇ કોન ગત. ઉદર ભરે અરૂ શોયે.

ગાયન ૬૪૭ મું. ભજન.

જગતમેં તીન મતવાલે, હાલ મસ્ત કોઇ માલ મસ્તહે;
ઝેરી ચશ્મોંકે કોઇ ધાલે. જગતમેં.

ચશ્મ દીવાના દર દર ઘુમે, માલ મસ્ત ધનકે પાલે,
હાલ મસ્ત કોઇ રામ દીવાના, જીનકી ઝીભપર પડે છાલે. જગતમેં.

ગાયન ૬૪૮ મું રાગ કલ્યાન—તાલ પંજાબી.

ચતરંગકો ભેદ જો ગુની જ્ઞાન બાંધ સર સચ્ચા મંત્રસે,
ઠીક ઠાક કરી ન્યારો ગાવે. ચતરંગ. ૧

વડો ગાયેનો વાંકો રંગીલો, જો સરકૂં પીછાને,
સારીગમ પધનીસા સાનીધપ મગરીસા;
ધીતીલાંગ ધીતીલાંગ ધીતીલાંગ, ધાધા. ચતરંગકો. ૨

ગાયન ૬૪૯ મું **ભજન ગજલ.**

સુનો રઘુનાથજી પ્યારે, કીગનસે હોઊ મત ન્યારે. સુનો. ૧
ઊની દો નયન ખુટી આહે, અરણુ ઘનશ્યામ છબી છાયે. સુનો. ૨
રઘુ સુરંગી પાઘ શિર સોહે, લસત મનમાલ જગ મોહે. સુનો. ૩
ગલે જામાત દુદામીકા, કમર પટકા બદામીકા. સુનો. ૪
દેખ સબ દરસનકુ આયે, નીરખી તુલસીદાસ ગુન ગાવે. સુનો. ૫
(તુલસીદાસ.)

ગાયન ૬૫૦ મું **ભજન ગઝલ.**

ઉમરીયા મુફતમેં જાતી. બિગર જો યાદ સતગુરૂકી. ટેક.
લડકે બાલપન ખોયા, જુવાની ઇશ્ક માજીમેં;
બુઢાપા આ ગયા સીરપે, બિગરજો યાદ સતગુરૂકી. ઉમરી. ૧
થકે જબ કમ્પ કર કમ્પા. નનસેં સુઝતા નાહીં,
જીયેપે આ ગયા સીરસેં બિગર જો યાદ સતગુરૂકી. ઉમરી. ૨

ગાયન ૬૫૧ મું **ભજન–રાગ—કલ્યાણ, તાલ અધો.**

ભજન બનત નાહીં, મન તો સેહેલાનવા. ભજન
અચ્છા નિકા ભોજન ચાહીયે, પીને ઠંડા પાનિયા.
ચાવનેકું બિડિયાં ચહીયે, ઔર પીકદાનિયાં, ભજન
સેજતો ફુલોંકી ચહીયે, રૂપવંતી નારિયાં;
પુત તો સપુત ચહીયે, કુલકી નિશાનિયાં. ભજન

ગાયન ૬૫૨ મું **ગઝલ-કવ્વાલી.**

આશકો ઉલફત ઉડાવો ચંદરોઝ દીલબરોંસે દીલ લગાલો ચંદરોઝ.
બેવફા હોતેં હંય શા ખુબરુ ઝુટ જાનો આઝમાલો ચંદરોઝ.
ગર મીલે જાકર સનમ અગયારસે. હસરતે દીલતર પરાલો ચંદરોઝ.
હુસને ખ્વાહાં હો રટે હો શૌકમેં ખુબ અરમાં દીલ નીકાલો ચંદરોઝ.
જબ ઢલે જોબન દીલે દીલ દીલદારકા પાસ કયા ફીરબી બીઠાલો ચંદરોઝ.

ગાયન ૬૫૩ મું **ગઝલ સુઝતર.**

દીલ મન રખુદ જાનાં મોરી કાહે સુધ બીસારી
અગરમ બ તેગ રાની ગેહ ચલન નહ છોર જાની
શુદા અમ ઝલીલો રૂસવા યહી થા કરમ મેં લીખા
નહ કુનમ ઝ ઇશક પરવા મોહે નર હસે કનારી,
બ ગમે ફીરાકે જાનાં નહ આયે હાય પીતમ;
નહ લીલાલ શુદ સુયસસર ગઇ ઉમર વીત સારી.
દમે રહમત અસત અસત ખ્વાજા તુમહી બનદેકે હે રાજા,
નઝરે બહાલ મુઝતર કે હવ સીર બોઝ ભારી.

ગાયન ૬૫૪ મું **ગજલ આશકાના.**

કમરકો બાંધકર ખંજર વો આયા હમભી દેખીંગે
યે કીસસે કત્લકા બીડા ઉઠાયા હમભી દેખીંગે
હુયા દરપર વોહ કેહતી હય નછોના દેખ જોબનકો
શબાબ ઉઠકર યે કેહતા હેકે પરદા હમભી દેખીંગે
ઝોકા દેતે હંય હમ ગરદનકો બસ શવકે શહાદતમેં
ભલાવો કયસા હય ખય ખંજર તુમ્હારાં હમભી દેખીંગે

ગાયન ૬૫૫ મું **ગઝલ—અકબર.**

હય બહારે બાગ દુન્યા ચન્દ રોઝ. દેખલો ઇસકા તમાશા ચન્દ રોઝ;
અય મુસાફર કુચકા સામાન કર, ઇસ સરામેં હય બસેરા ચન્દ રોઝ.
દફન કરકે કબ્રમેં બોલી કઝા, અબ યહાં તુમ સોતે રહના ચન્દ રોઝ.
કયું સતાતે હો ફારસી બે જુરમ કો. ઝાલીમો યેહ હય ઝમાના ચન્દ રોઝ.
પુછા લુકમાં સે જીયા તું કીતને દીન, દસ્ત હસરત મલકે બોલા ચન્દ રોઝ.
ફીર કહાં અકબર કહાં તુમ દોસ્તો, સબ્ર હય ઇસકા તુમ્હારા ચન્દ રોઝ.

ગાયન ૬૫૬ મું **ગઝલ કાલીન.**

શકીસતા દીલ તેરે કુચેં મેં આન બયઠે હંય
કેનાકી કીસતી મેં લાખોં હઝાર બયઠે હંય
ખુદા કે વાસ્તે સુરત દીખાદે ઓ ઝાલીમ
લબોંપે દમ હય તેરે ઇનતીઝાર બયઠે હંય
કભી નહ આનકે પુછા કે યાર કયસે હો
હઝાર દરદ કલેજા દબાય બયઠે હંય
ખુદાકે વાસ્તે પરદેસે તું નીકલ બાહર
બહોતહી દીનો સે તેરે ઇનતીઝાર બયઠે હંય
ફીરાકે યાર મેં કફની રંગાઇ હય કાલ
તેરે મઝાર પે ધુની દબાય બયઠે હંય.

ગાયન ૬૫૭ મું **ગઝલ.**

ઇલાજે દરદેપદીલ તુમસે મસીહા હો નહી સકતાં
તુમ અચ્છા કરનહી સકતે મંય અચ્છા હો નહીં શકતા
એસી મરજાઉંગા જીનેકે તાને ફીર ન તુમ દેના
યેહ તાને વોહ શુને જીસસે કે એસાહો નહીં સકતા
તુમ્હેં ચાહું તુમ્હારે ચાહને વાલોકો ભી ચાહું
મેરા દીલ ફેરદે મુઝસે યેહ ઝઘડા હો નહીં સકતા
દમે આખીર મેદી બાલી પે મજમા હય હસીનોંકા
નહ આના એ કઝા ઇસવકત પરદા હો નહીં સકતા

ગાયન ૬૫૮ મું   ગઝલ અમીર કવ્વાલી.

દોરમેં સાગર રહે ગરદીશ મેં પયમાના રહે
મંય કશી કે સરહે યારબ પીર મયખાના રહે
જીસપે પરજાવે નઝર વરી વો દીવાના રહે
હાં નીગાહે યાર તરફે બે હીજાબાના રહે
કયા ઇસકો કહતે હંય રસમે વફાદારી સમન
દુશમની હમસે રહે ગોરાંસે યારા ના રહે
ફીર ન કુચ પુછેગે મુઝસે કમરમેં મુનકર નકીર
મરતે દમ યારબ ખીયાલે રૂયે જાના ના રહે
અયસે સાકી કે મંય સદકે જો પીલાયે ચેરકે જામ
સાકીયા હરદમ સલામત તેના મયખાના રહે

ગાયન ૬૫૯ મું   ગઝલ કવ્વાલી.

સીતમસે બાઝ આ ઝાલીમ કીયામત હોને વાલી હય
બ પેસે દાવરે માહશર અદાલત હોને વાલી હય
નઝરબાઝો સંભલ બેઠો કીયામત હોને વાલી હય
કીસીકે હુસ્ન રોઝ અફ્ઝુકી શોહરત હોને વાલી હય
હમારે ઇશ્કકી દુન્યામેં શોહરત હોને વાલી હય
કીસી માશુક કમસીન સે શરારત હોને વાલી હય
નહ ઠુકરાકર ચલો હરહર કદમ પર એસી શોખીસે
તુમ્હારી ચાલસે બરપા હોને વાલી હય
કીસીકે હુસ્નપે ઉનકી તબીઅત આતી જતી હય
હણીતોંકો ખબર કરદો અદાવત હોને વાલી હય

ગાયન ૬૬૦ મું   ગઝલ અમીર.

નીકલ જાતેં હય વોહ જીસ રાહસે બે ચેન કરતે હય
હઝારોં ચુટકીયાં લેતે હંય જીસ દીલમેં ગુઝરતે હંય
લીયાતો મંયને બોસા ખનજરે કાતીલકા મકતલ મેં
અજલશરમા ગઇ સમઝી કે તુઝકો પ્યાર કરતે હંય
તસલી ખાકહો વાદોસે ઉનકી ચીતવને ઝાલીમ
ઇશારોંસે યે કહતી હંય દેખો અબ મુકરતે હંય
બુતોંકે ચાહેને વાલોંમેં ભી હય શાન મહબુબી
કઝા મરતી હય ઉનપર જો અદાપર ઉનકે મરતે હંય

ગાયન ૬૬૧ મું — રાગ–પીલુ–કવ્વાલી.

યેહ કમસે બાલ બીખરે હંય યેહ સુરત કયું બની ગમકી
તુમ્હારે દુશમનોં કો કમા પરી હય મેરે માતમકી
મઝા ઇસમેં હી આતા હય નમક છીરકો નમક છીરકો
કસમ લેલો નહી આદત મેરે ઝખમોં કો મરહમ કી
શીકાયત કીસસે કીજે હાય કા ઉલટા ઝમાના હય
બડહાયા પીયાર જબ હમને મુહબ્બત આપને કમકી
નહ મીલયેગા નહમીલ્યેગા કોઈ હમ મર નહ જાયેંગે
ખુદાકા શુકર હય પહલે મુહબ્બત આપને કામકી
ખુદા જાને તુમ્હે ભી રહમ આતા હય ગરીબોં પર
પરો પરદા ભી તો મોહલત નહી મીલતી કોઇ દમકી.

ગાયન ૬૬૨ — કવ્વાલી આશીક.

બાદસે વહેશત હુઇ બેએતીનાઇ આપકી
તીનકે ચુનવાને લગી હમસે જુદાઇ આપકી
આપકી જાને બલા કયોંકર કટી ફુરતકી રાત
દીલ તલપ કર રહે ગયા જબ યાદ આપ આપકી
ખુદ ગલા કાટું મુઝે ખંજર ઇનાયત કીજીયે,
દેખો દુખ જાયેગી યહ નાજુક કલાઇ આપકી
કરવટેં શબ ભર લીયા કરતા હું નીંદ આતી નહિં
રાતભર બેતાબ રખતી હએ જુદાઇ આપકી
આશીકોંકે દીલપે ગીરની હએ હજારોં બીજલીયાં
દેખકર સીનેપે જંજીરે તિલાઇ આપકી.

ગાયન ૬૬૩ મું — ગઝલ—અશરફ.

દીલ પરદા નશીનોસે લગાયા ન કરીંગે,
દર પરદા સીતમ ઉનકે ઉઠાયા ન કરીંગે.
ગુસ્તાખ શબે વસ્લ હુવા જબકે મએં ઉનકા,
કરમાયા કે ધર હમ તેરે આયા ન–કરીંગે.
ફીર હઝરતે દીલ કુચેયે જાનાંમે ચલે આપ,
ઇકરાર તો યેથા કબી ખાયા ન–કરીંગે.
દીલ ઉન્સે લગાકર અબસ હમ દેખીગે અશરફ,
અબ દાગે મોહબત કબી ખાયાં ન–કરીંગે.
ઝુમતે હએ અબસ હમ અદલ દેખીગે અશરફ,
કબતબ હમે સુરત વો દીખાયા ન–કરીંગે.

ગાયન ૬૬૪ મું **કવ્વાલી ગોહર.**

ન તડપ ફીરાકે ફુરકતમેં દીલ બેકરાર સોજા
કે ગુજર ગઇ શબ આધી નાહક ઇન્તીજાર સોજા
ન તડપ ઝમીપે ઝાલીમ તુજે ગોદમેં ઉઠાલું
તુજે સીનેસે લગાલું તુજે કરલું પ્યાર સોજા
યે નસીમ થંડી થંડી યે હવાકે સરદ ઝોકે
તુજે દે રહી હે લોરી મેરે ગમ ગુસાર સોજા
યેહ તેરે સદાય નાલે મુજે મુતનહીમ ન કરદે
મેરે પરદા દાર સોજા મેરે રાજદારા સોજા

ગાયન ૬૬૫ મું **કવ્વાલી રમઝાન**

હુસન તેરા અએ સમન આખીર ફના હો જાએગા
છોડકર અપના વતન આપપી અકેલા જાએગા
બાર બાર મત જાચના તું માનલે મેરા કહા,
ચાંદની છુપ જાયગી મયલા બદન હો જાએગા
ફુલકે ઢેલે કબ્રપર મેરે તમારા અએ સનમ
ખાક છન છનકે મેરા મેલા કફન હો જાએગા
બાદ મરનેકે મેરી યે લાશ મીલનેકી નહીં
હડડીયાં મેરી ચબાનેકો હુંમા લે જાયગા

ગાયન ૬૬૬ મું **ગઝલ.**

નીસ બીસમીલ છોડનેસે તુઝકો હામીલ કયા હુવા,
આજ તેરા અએ પરી રૂ તેગ કાતીલ કયા હુવા,
અય ફુલક ઇસ જુલમસે કયા બન ગયા તેરા ઉરૂજ,
ખાકમે હમકો મીલાયા તુઝકો હાસીલ કયા હુવા.
તેરે ગમમેં રોતે રોતે ધુલ ગયા સારા બદન.
રાત ભરમે હાલ મેરા શમા મહફીલ કયા હુવા.
જાનકર ગોહર મીટાઇ આબરૂ ઈસ ઇશકને
છોડ બએઠે સબકો હમ દીલ તુમપે ઘાયલ કયા હુવા.

ગાયન ૬૬૭ મું **ગઝલ.**

કિયે દિલ હજારોં શિકાર આતે આતે
કમર તક ગયે જુલ્ફ યાર આતે આતે
મેરે તાલિબે વસ્લ દર પર તુમ્હારે
થકે આખિર ઉમ્મેદવાર આતે આતે
હંસી આ ગઇ દેખકર ઉનકી સુરત
થકે અશ્ક બઅખ્તિયાર આતે આતે

ગાયન ૬૬૮ મું **ગઝલે દાગ.**

યેહ પુછો દીલસે શરમેલી નીગાહે યાર કયસી હય
કરે જો મ્યાનહી મેં કામ વોહ તલવાર કયસી હય
નીગાહે તેઝમેં ઉસકી ચમક જાતી હય બીજલી સી
ઇલાહી ખૈર યેહ તલવારમેં તલવારમેં તલવાર કયસી હય
તરસતીથી કીસી દીદારકો યેહ એક મુદ્દત સે
અબઇન આંખોસે પુછો લઝઝતે દીદાર કયસી હય
દીખાકર તેઝ અબરૂ નાઝસે કહતે હંય વોહ દેખો
યેહ કયસી હય યેહ કયસી હય મેરી તલવાર કયસી હય

ગાયન ૬૬૯ મું **કવ્વાલી.**

સાકી તુ દીયે જો મય જીસકો તુ દીઆ ચાહે.
વોહ સબમેં સોહાગન હય જીસકો કે પીયા ચાહો
સાકી મુઝે દોરેમે અપને જો લિયા ચાહે,
ઇસ ઢબકી પીલાદું મંય પીતેહી પીયા ચાહે.
બસ જાન લિયા મુજકો પહેછાન લિયા તુમકો,
અબ કિસપે યેહ મન રીઝે અબ કીસકો જીયા ચાહે.
સદમા તો નહી મુઝકો સર સંઙ ચલા જાઉં,
મંય દિલતો મસે દેદું વોહબી તો લીઆ ચાહે.

ગાયન ૬૭૦ મું **ગઝલ–આસી.**

તેરે અંદાઝને મારા મુજે બાગન બનકે,
જુલ્ફ પુર પેંચનેબી ડસલીયા નાગન બનકે.
તિરે મીઝગાંને તેરે કર દિયા ઘાયલ મુજકો,
ચશ્મે જાદુને તેરે ઇશ્કકા ગોફન બનકે.
નિમ બીસ્મીલસા તડપતાહું તેરે હીજરમેં જાં,
ગલેસે અપને લગાલે મુઝે સાજન બનકે.
તેરી ફુરકતમેં જો સરજાઉં અગર અએ જાનાં,
ફુલ તુરબતપે ચડાના મેરી માલન બનકે.

ગાયન ૬૭૧ મું **ગઝલે મંગલશાહ.**

મેરા દરદો ગમ તુજપે ઇઝહાર હોગા,
ઉધર મંઝીલે ઇશિક બીસયાર હોગા.
ઇધરતો જીગર હુએ મેરા પારા પારા,
ઊધર મરહમે વસ્લ તઇયાર હોગા.
વો પુલ હુએ જો છોટા રસ્તા હે બારીક,
યે બંદા ગુનાહગાર કીયું પાર હોગા.
મલંગસાહ સાંઇ તુ રૌશન ઇશમ હુએ,
ઉધર લાલો ગૌહર કા બાઝાર હોગા.

ગાયન ૬૭૨ મું **ગઝલ રીંદ.**

બરબાદ ન જાએગી યે ફરીયાદ હમારી,
કોઇ તો સુનેગા દીસે ના શાદ હમારી.
ઉઠ જાએંગે જબ હમતો હમે યાદ કરોગે,
ભુલે હુએ બઐઠે હો અબસ યાદ હમારી
થરા રએંગે ચર્ખ ફરીશતે સભી સુનકર,
તાઅર્શ જો પોહોંચી રભી ફરયાદ હમારી.
અછાછા નહીં હરવકત અસીરોંકા સતાના,
પડજાએ નહીં આહ ન સઇયાદ હમારા.
રીનદાના કલામ અપના પસંદ આતા અગેરીદ,
અકસર ગઝલેં પડતે હુએ ઉસ્તાદ હમારા

ગાયન ૬૭૩ મું **ગઝલ—ખામોશ.**

તુ ન કર અપને લીએ તદબીર અપને હાથસે,
કામ કરતી હએ તેરી તકદીર અપને હાથસે.
ગબ્રકો કર રામ રામ ઓર શેખમાહીકો સલામ,
હકને ખીંચી હયે હરયેક તસવીર અપને હાથસે.
કલબ અપના સાફ કરલે સોના રૂપા હએ યેહી,
ફેંકદે પારસકે તંઈ અકસીર અપને હાથસે.
કબ્રપર મજનુકો જાવે લએલી ગર દામન કુશાં,
લાશ નીકલેગી કફનકો ચીર અપને હાથસે.
દામને આલુદાહ અયે ખામોશ હોતો કય અજબ,
પાક કરદે રઝરતે શબ્બીર અપને હાથસે.

ગાયન ૬૭૪ મું **ગઝલ ઝામીન.**

યા અલી જીસપે તેરે લુત્ફકા સાયા હોગા,
તાજે શાહીસે બુલંદ ઉસકા તો પાયા હોગ..
યા મોહમ્મદ હએ તેરે સામને યુસુફ-ઝરરા,
દસતે કુદરતને તેરા હુસેન બનાયા હોગા.
જીસનેકો નયેનમે સમજા હયે તુમે પુશતોપનહા,
ઉસકો દારેનકી આફતસે બચાયા હોગા.
ચાહ યુસુફકી રહી હોગી ન યુસફકી તસબ,
જીસકી આંખોમેં તેરા નુર સમાયા હોગા.
ખલકને જબકે ગીરાયા તુજે દીલસે ઝમીન,
હઝરતે શાહને ઉલફતસે ઉઠાયા હોગા.

ગાયન ૬૭૫ મું **ગઝલ તમન્ના.**

દીલમેં વહશતકા તકાઝા હએ મચલ જાનેદો,
ઝબત કહેતા હયે કે ટલ જાએતો ટલ જાનેદો.
મએ કશી ખુબ કરો તોબાકી જલદી કયા હએ,
હઝરતે દીલકી મેરી જાન નીકલ જાને દો.
હઝરતે દીલ ન કરો કત્લમે જલ્દી ઇતની,
ઠયેરો ઠયેરો ઝરા કાતીલકો સંભલ જાને દો.
હસરતો યાસ તમન્ના તુસેં વહશતકી કસમ,
ભીડ છોડો મુજે જંગલકો નીકલ જાને દો.
વસ્લકી રાત હયે અરમાન હયે દીલમે લાખોં,
હાંસલે દીલકે મેરી જાન નીકલ જાને દો.

ગાયન ૬૭૬ મું ગઝલ કબીદ.

હઝાર દીલસે હું તુજ પર ફીદા ખુદાકી કસમ,
મુદામ દરપે હું રેરે ગદા ખુદાકી કસમ.
નહી હું યાદસે બાહીર તેરે ઝરા એકદમ,
સનાહી કરતી હું તેરી સદા ખુદાકી કસમ.
તું ખ્વા રહમ કરે યા નીગાહે કહરે સનત,
ન હોંગે તુજસે મએ હરગીઝ જુદા ખુદાહી કસમ.
તા ઉમ્મર લીખુંગી અલતાફ તેરે બરકાઝ,
હમેશા રખતીથી દીલબર આરઝુ દીલમે,
મીલાદે યારકો મેરે ખુદા ખુદાકી કસમ.

ગાયન ૬૭૭ મું ગઝલ—વફા.

સર્દ હોજાએ કીસીકા ન કલેજા ઠંડાં,
હમ તો જલ જલકે મરે દીલહો તુમારા ઠંડા.
આગ સીનેકી મેરે અબતક ન બુજા અએ સાકી,
કોઇ જામ ઓર પીલાદે મુજે ઠંડા ઠંડા,
આ ચીમટ જા મુજે કાફુરી અંગરખા પહેને,
ગરમીએ વસ્લસે હોજાએ કલેજા ઠંડા.
અબ તો તાજીમ હ[illegible]ર સએરે ગુલીસતાં ચબકર,
અબરે બારાં નેકીયા બાગકળા રસ્તા ઠંડા.
ગર્મ હોતી હયે લાલ ગયેરાંકી હમ જલતે હયે,
અયે વફા ખાક હો અપના દીલે શએદા ઠંડા.

ગાયન ૬૭૮ મું ગઝલ અલી.

ચહેરે એ અહમદ નઝરઆતા નહીંવાયે કીસમત કામ બનજાતા નહી,
આપકી ફુરકતમેં ઇશ લાચારકો થા રસુઅલ્લાહ ચેનઆતા નહી,
હો મઝારે મુસતફા પેશે નઝર, યે મુકદર રંગ દીખલાતા નહી,
યા નબી આઉ મદીનેકીસ[illegible]હ સાથ, અપને કોઇ લેજાતા નહી,
ચેહરએ અહમદકા જો હયે શેફતા વો કભી સુએખુનાં જાતા નહી,
આશીકે અહમદહું મંએઅએ શેખજી આપકા કહેના મુજે ભાતા નહી,
દેખુ ફીરમએ રોઝએ શાહેઅરબ બખ્તઅયેઅલી બદલા જાતા નહી,

ગાયન ૬૭૯ મું ગઝલે—અલી.

અયે મેરે પીર હીદાયતકે બતાને વાલે,
નારે દોઝખસે મુરીદોકો બચાને વાલે.
દરે અકદસપે ખડ[illegible] ગાપકે આગે બંદા,
લો ખબર જલદ[illegible] કે જીલાને વાલે,

આંપકા બસ હય વસીલા હમેં યા ગોસે ઉમમ,
આપકો છોડકે અબ હમ નહી જાનેવાલે.
એક નઝર લુત્ફકી ઇસ ખાદીમે કમરતપેહો,
બાત સબ બીગાડી મુરીદોંકી બનાને વાલે.
યે અલી આપકા મદ્દાહ હએ યા ગોસે ઉમમ
આપ હએ બસઇસે મુશકીલસે છુડાને વાલે.

ગાયન ૬૮૦ મું ગજલ અહશાન.

હમેં જબ દેખતે હયે ઉનકો ઉલફત આહી જાતી હએ,
મસલ સચ હએ કે મુહ દેખેકી ચાહત આઇજાતી હએ.
બશરકો ચાહીએ મીલતા રહે સારે ઝમાનેસે,
કીસી દીન કામ યે સાહીબ સલામત આહી જાતી હયે.
અદાવત હો ગઇ હએ ઉનકો કહેનેસે રકીબોં કે,
જબ આ જાતા હએઝીકર અપના મોહબ્બત આહી જાતી હયે
અબસકરતાહએ અએ નાસેહ નસીહત ઇશક બાઝીમે.
જવાની મેં હસીનોંપર તબીયત આહી જાતી હએ.,

ગાયન ૬૮૧ મું ગઝલ-આશીક.

કતલ મત કરના મુઝે તેગો તબરસે દેખના,
બસ કીફાયત હયે તેરા તીરછી નઝરસે દેખના.
દયેરરે મુશતાર બયેઠે હંએ તેરે દીદારકે,
આજ હમકોભી ઝરા સીધી નઝરસે દેખના,
દેખોંએ કમબખ્ત કાસીદ અબતલક આયા નહી.
દોસ્તો કોઇભી આતા હએ ઉધરસે દેખના.
સુન ચુકે નાલે હમારે બુત તો કહેને લગે,
યે સદા રોનેકી આતી હયે કીદરસે દેખના,
મરગયાં આશીક તુમારાલો હુવા કીસ્સા તમામ,
કોઇ દમમે જાએગા લાશા ઇધરસે દેખના.

ગાયન ૬૮૨ મુ ગઝલ હકીમ.

હમને અફલાક કો સો રંગ બદલતે દેખા.
પર મંએ કીસમતક નવીસ્તેકો ન ટલતે દેખા,
મરઝે ઇશકમે આજીઝ હએ ખુદાઇ સારી.
સદ ફલાતુંકો યહાં હાથહી મસલતે દેખા,
બઝમે દુનીયાંમે અજબ હએ ન જીનુંકા હો અસર
યાં ફરીશતો કે તઈ પાંઉ ફીસલતે દેખા
પેશ તુજ પરતવે દીદારકે ઇનિસા કયા હએ.
હમને કોહ તુર કો ઇસ જા ન સંભલતે દેખા,
સબ તડપતે હંએ જુદાઇસે સનનકે બીસમીલ,
લખતે દીલ હમને ફકાહકોભી નીગલતે દેખા.

ગાયન ૯૮૩ મું ભજન રાગ ધનાશ્રી.

હાંરે ગુન ધાટ ધોવણીયા ધુવેરે. હાંરે.
કાહેકો ખાર કાહેકો સાબુન, કાહેસે ડાઘ છોડાવેરે. ગુના ૧
ગ્યાનકો ખાર સુરતકો સાબુન, નામસે ડાઘ છોડાવેરે. ગુન. ૨
ડાઘ છુટે અમર લોક ગયે, તાહાં રામ ગુન ગાશેરે. ગુન. ૩
દાસ કબીર નિરમલ પદ પાયા વોહોર નહીં જગ આયારે. ગુન. ૪
(કબીર)

ગાયન ૯૮૪ મું રાગ સોરઠ મલ્હાર. તાલ પંજાબી.

સરજુકે તીરે મત જાઓરે મૈયા. સરજુ.
કોકીલા દાદુર બોલન લાગે, બીજલી તડપ ઘન ગરજૈયા; સરજુ.
રૂમક ઝુમકકે બરખન લાગે, જલ સરજુમાં બહીયા. સરજુ.
દીન છીપે બદલા પંથ ન સુઝે, પવન ચલત પુરવૈયા. સરજુ.
સીતા રામ લક્ષમણ ભરત શત્રુઘ્ન, અદભૂત ખેલ રચેયા. સરજુ.
શિવ બ્રહ્મા જાકો પાર ન પાવે. દાસ નિરમલ રટલૈયા. સરજુ.

ગાયન ૯૮૫ મું ભજન રાગ સોરઠ. તાલ પંજાબી.

હાંરે બરખાકાદીન લગરૈયા. હાંરે.
રામ લછમન વિલોકન લાગે, હનુમાન ચરન પરસૈયા; હાંરે. ૧
ઘન ઘટા ઘન બિજલી તડાપે, મધુર મધુર બરસૈયા; હાંરે. ૨
ભરેહેં સરોવર ભયેહેં બીરછવા, દાદૂર મોર સોહૈયા; હાંરે. ૩
કોકિલા મધુર પપૈયા બોલે, પવન ચલત વન ગરજૈયા; હાંરે. ૪
ચૌદીસ જેજેકાર ભયોહે, નિરમલદાસ સુખ પૈયા; હાંરે. ૫

ગાયન ૯૮૬ મું ભજન સોરઠ મલ્હાર, તાલ પંજાબી.

ભકત બત્સલ નર દેહી ધરૈયા ભકત.
જોગી જપી તપી સન્યાસી, નિસદીન રામ રટૈયા. ભકત.
હરીભકત પ્રહલાદકે કારન, નરસિંહ રૂપ ધરૈયા. ભકત.
રાવન આદિ શૂર સંગારે, કૌસલ્યાકી ગોદ ખેલૈયા. ભકત.
શિવ બ્રહ્મા જાકો ધ્યાન ધરતસે હનુમાત ચરણ પરસૈયા. ભકત.
નિરમલદાસ આસ સતગુરૂનકી, નિસદિન ધ્યાન ધરૈયા. ભકત.

ગાયન ૯૮૭ મું રાગ કાલીંગડો.

હાંરે મઠ ઉપર રામકો નામ, હાંરે.
ઓંહ સોંહ દોનો રાહા ચલતહે, ગુરગમ કરત વખાણ; હાંરે મઠ. ૧
આકાશ ફોડી ચડે કોઇ વીરલા, તબ પહોંચે ઓમી ધામ. હાં. ૨
બ્રહ્મા વિષ્ણુ ઓર મહેશ્વર, નિત ઉઠ સમરે રામ હાં. ૩
નિરમલદાસ ભજન કરે નિસદીન ગુરૂ કે ચરણ ધરે ધ્યાન. હાં. ૪

ગાયન ૬૮૮ મું **ભજન પરદેશી લાવણી.**

રામ રામાયણ બની, ભાગવત ગોવિંદ ગુન ગાઇ;
સોઇ બ્રહ્મ સાકાર, ભક્તિ બિના નહીં કોઇ પાઇ. રામ.
અંહકાર રૂપી રાવણ શીશ દશ ઇંદ્રી ઠેરાઇ;
બીશ ભુજાપર કિર્તી, ખંડન કર સીતાઇ દરસાઇ. રામ.
નહીં મંત્ર નહીં જંત્ર, નહીં કોઇ ગુરૂને બતલાઇ;
રામ કૃષ્ણ બિના બ્રહ્મ, બતા દેઓ તુમ કહાંસે લ્યાઇ. રામ.
જબલગ ઘર નહીં મિલા, ભરમના સબકે હોઇ જાઇ;
રામ કૃષ્ણ ગુરૂ મંત્ર નિશ્ચેસે પકડુ બ્રહ્મ જાઇ. રામ.

ગાયન ૬૮૯ મું **રાગ—કાલીંગડો.**

કંગવા બોલન લાગો મુસાફીર ભોર ભઇ જાગો—કગવા.
સાધુ સંતન જતી સેવરા ભકિત કરત પ્રભુ રાખો મુસાફીર—ભોર.
દોલત દુન્યા માલ ખજાના સબી પરા રહે જાયગા
મુઠી બાંધી આયા હય તું હાથ પસારે જાયગા—ભકિત.

ગાયન ૬૯૦ મું **રાગ—ભેરવી પદ.**

મત કર મોહ તું હરી ભજનકો માનરે—મત.
નયન દીએ દરશન કરનેકો શ્રવણ દીએ. સુન ગ્નાનરે—મત.
વદન દીયા હરી ગુણ ગાનેકો હાથ દીએ કર દાનરે—મત.
કહત કબીરા સુન ભાઇ સાધુ કાંચન નીપજત ખાનરે—મત.

(કબીર)

ગાયન ૬૯૧ મું **જીલ્લા માંઢ**

ભુલી મયતો રામ ન જાંણારી—ભુલી.
રામ નજાંણા હર ન પયછાના
ફીર પાછાપસતાના—ભુલી.
માંટી કહે કુંભારસે કે તું રોંદે હય મોય
એક દીન અયસો હોયગો કે મય રોંદુગી તોય—ભુલી.
આગે કે દીન પાછે ગયે હરસે કીયો ન હેત
અબ પછતાય કા હોત જબ ચીરીઆ ચુપ ગય ખેત—ભુલી.

પરચુટણ ગાયનો.

ગાયન ૬૯૨ મું **રાગ—પીલુ કવ્વાલી.**

બચાવ હરદમ તું દુશમનસે, સદા સરકાર બ્રીટીશકો
ફતેહ તું દેના હએ માલીક, સદા સરકાર બ્રીટીશકો

ફતેહ ઔર શાદ રહે આપસી, દુવા હરદમ કબુલ કીજે
મદદ કર જંગે જરમનમે, સદા સરકાર બ્રીટીશકો
દીલસે હિંદ દુવા માંગે, બ્રીટીશ ઔર હિંદી લશકરકી
વેલીંગડન નેલસન જયસા, સુરા સરદાર બ્રીટીશકા
નીતી ઔર ન્યાયસે જલકે, બ્રીટીશકા રાજ ઔર તાજો
નીર્દય જરમનકા ફંદાસે, બચાવ સરકાર બ્રીટીશકો
નામદાર જ્યોર્જ જયસા શહેનશાહ, સદા સરપર રહો કાયમ
લોર્ડ હારડીંગ વીલીંગડન, ચમક દેતે હરપે બ્રીટીશકે

ગયન ૬૯૩ મું રાગ—અંગ્રેજી-તાલ—કેરબો.

જરારે સાંભળો ડોસાં મ્હારી વાત ધરીને ધ્યાન,
ખરો સુધારો ભલે જાગિયો તેનું સમજો બ્યાન;
(કોરસ) જાગિયો ભલે—સુધારિયો રિવાજ.
વ્હેમો ભૂડા અંતે બુડા—છે સંપીલુ રાજ.—૧.
અરે સુધારા મૂવા તેં મોકાંણ કીધી શું આપ,
મરે આજની કોકટ દુકતી ઇતરછ ઇતરઈ જાય;
(કોરસ) જાગિયો સુતો—કુધારિયો રિવાજ,
પ્હેરે ચુરા રાજા રૂડા—છે રાજાનું રાજ!—૨.
ડહાપણથી મુરખાઇ તજી તન સુઘડઇમાં છે જેબ,
હકો ખરા જો લડી ઝીતીયે તેમાં સાની એબ?
મર્દોને માંથે રહેંતા ને ચાલે નાજુક નાર,
મડમ કપાલે બાલ કપાવે—લડવાને તૈયાર!—કોરસ.

ગાયન ૬૯૪ મું

કેળવણીથી ફાવે આજે નારો પુરૂષ સમાન,
વરના સરથી બોજો ટાલી નેક કરે ગુજરાન;
આય જમાને જવાન માને પરણીઓનો ધાક,
મર્દ થઈ કુંદીથી બીકી લે, અસ્ત્રીનો પોશાકઃ—કોરસ.
દુર્ગુણુને સઉ ત્યાગ કરી સદ્ગુણ જે સજસે નાર,
શાન્તીનું બખ્તર પ્હેરી સંકટથી પરશે પાર;
મડમ સાહેબો બુટો પગમાં પટા કમરપર તંગ.
બખ્તર પ્હેરે બોડીનું જબમ સૂર ચઢે છે જંગ.—કોરસ.
ખરાંપણાની ખુશબો તે પમરાવે છે સંસાર,
ધન્ય ભાગ્ય તે ખાવિંદનું જે પરણે સુઘરી નાર;
સીલ્ક પોલકો, પોમેટમ, અત્તર, ખુશબોપર માર,
જીવતાં જહાનમ જાવું હોય તો પરણો સુઘરી નાર.—કોરસ.

ગાયન ૬૯૫ મું **રાગ—અંગ્રેજી—તાલ—કેરવો**

૧—કેવી મારી ડોલી તું, ચાહું તુંને કેવી હું.
આપું જાને બધા જી, રાખું પેટમાં ચાંપી.
રમાડું તુંને ખોલે લઇ, જમાડું તુંને દુધને દહી,
પહેરાઉં તુંને કસબી કોર, ટોપીને જભલાંની કોર.

કોરસ

હા હા હા ડો લી રે, હા હા હા ડો લી રે,
હા હા હા ગો લી રે, હા હા હા ડો લી રે.
હા હા હા ડો લી રે, હા હા હા ડો લી રે,
હા હા હા ડો લી રે, હા હા હા ડો લી રે,

ફરવા લઇ જાઉં મારી સાથ, બેન્ડ સ્ટેન્ડપર લઇને હાથ
ડોલી મારી વાજું જોય, રમતી ફરતી ખુશી થાય.
મેલામાં લઇ જાઉં તને, ગાડીમાં બેસાડી ફને.
લેઉ રમકડાં જેવાં ગમે, ડોલી બેસીને રમે

કોરસ.

મીઠાઈ મેવો મકરૂમ કેક, પ્લમ પુડીંગની મીઠી પ્લેટ.
રમતી ને રોજ જમતી જાય, ડોલી મારી મોટી થાય.
ચોપડી સ્લેટ આપું સઉ, એમપ્રેસ હાઇ સ્કુલમાં લઇ જાઉં,
ડોલી સીખી હુસ્યાર થાય, ડાહી થઇને સાસરે જાય.

ગાયન ૬૯૬ મું Blue bell.

Blue bell the dawn is breaking
Sweet heart you must not shy
Blue bell my heart is breaking
1 have come to say good bye
Hear how the bugles calling
Calling to each brave heart
Sweet heart your tears are falling
Blue bell we two must part

CHORUS.

Good bye my blue bell, farewell to you
One last fond look into your eyes so blue
Amid camp fires gleaming, amid shot and shell
I shall be dreaming of my own blue bell

ગાયન ૬૯૭ મું A Dandy Fellow.

I'll search all India through and through
And take notes of all you see
From the Viceroy down to the old Punkhawalla
There's none that can equal me
My Grand Pa' was a warrior bold
With eighteen dibs for his pay
He retired and epened a sodawater shop
In the Suburbs of Bombay.

CHORUS.

I'm a dandy fellow with a paper collar
On the Esplanade so gay
I'm a tip top Anglo Indian Masher
And a Cockney from Bombay.

ગાયન ૬૯૮ મું ઉપદીલ્ય રાહ.

My friend Sam conducts a Tram
In the fahsionahle parts of the Town
With the salary of 20 dibs a month
And is known as Mr. Brown
He dresses in style with a handsome tie
With a five dibs suit and a cane
Though he has no watch he can keep to the scratch
With a four anna new brass chain.

CROUS.—I'm a dandy fellow &c., &c.

ગાયન ૬૯૯ મું Its a long way to Tipperary.

Up to mighty London, came an Irishman one day,
As the streets are paved with gold sure everyone was gay,
Singing songs of Picadilly Strand and Leicester Square,
Till paddy got excited then he shouted to them there.

CHORUS.

It's a long way to Tipperary, it's a long way to go,
It's a long way to Tipperary, to the sweetest girl I know,
Good-by Piccadilly— Farewell Leicester Square,
Its a long long way to Tipperary but my heart's right there.

ગાયન ૭૦૦ મું

Paddy wrote a letter to his Irish, Molly O!
Saying should you not receive it, write and let me know,
If I make mistakes in spelling, Molly dear said he,
Remember it's the pen that's bad, don't lay blame on me.

ગાયન ૭૦૧ મું રાગ અંગ્રેજી તાલ જલદ દાદરા.

I have seen a deal of gaiety. I lead a jolly life;
My name is Retty Madam, the handsome Parsee's wife,
The thing I most excel-in dressing neat and tight.
In silken suits and patent Boots, the brightest of the bright.

CHORUS.

For Retty Madam is my name,
Good for every drink at night,
From brandy to champagne—For.

From Meadow street to Esplanade, the people all exclaimed
Oh there goes Retty Madam, the handsome Parsee's dame
I oft I ride on Arab horse, and cut my gentle Capers,
And private consert oft I sing, and oft I write to the papers—For.

ગાયન ૭૦૨ મું The National Anthem.

God save our gracious King,
Long live our noble King,
God save the King!
Send him victorious,
Happy and Glorious,
Long to reign over us,
God save the King!

સૂરની મધૂરતા.

ગાયનની ખરેખરી મીઠાશ મધુરા સૂરથીજ આવે છે. તેથી સૂરની મધુરતા અને કોમળતા સાચવી રાખવા માટે ખાસ સંભાળ રાખવી જોઇએ છે. કુદરતી નિયમ વિરૂદ્ધ સૂરનો અથવા શરીરનો ઉપયોગ કરવાથી સૂર જલદી બગડી જાય છે તે ખાસ ધ્યાનમાં રાખવાનું છે. સૂરને નુકસાનકારક કોઈપણ ચીજ ખાવી ન જોઇએ તેમ હાલવા ચાલવામાં, પહેરવા ઓઢવામાં પણ ખાસ સંભાળની જરૂર છે. હવાની અસર શરીર ઉપર ને ખાસ કરીને સૂર ઉપર ઘણી જલદી થાય છે. માટે દરેક રૂતુની હવાને અનુકુળ કપડા લતાં તથા બીજી ચીજો વાપરવી કે જેથી સૂરની મધુરતા કાયમ જળવાઈ રહે.

દરેક રૂતુને માફકસરનાં સારાં કપડાં તથા બીજી અગતની ચીજો સ્વદેશી બનાવટની હંમેશાં વધારે સારી હોય છે. સ્વદેશી વસ્તુઓ સારી ને સસ્તી મળવાનું ખાત્રીનું ઠેકાણું તે આપણો સૌથી જુનો જાણીતો બોમ્બે સ્વદેશી સ્ટોર છે. ત્યાં આપણને દરેક ચીજ મળે છે, સૌથી સસ્તી મળે છે, સારી મળે છે ને વળી ભાવ કરવાની કંઇ માથાકુટ રહેતી નથી. બોરીબંદરનો હેડ સ્ટોર અથવા તેની એકાદ શાખા આપણા રસ્તામાં આવેજ છે તો આપણે જોઈતી દરેક ચીજ હંમેશાં ત્યાંજ લેવી.